

551.

Na osnovu čl. 7 i 11 Zakona za sprovođenje regulative (EU) 2023/988 o opštoj bezbjednosti proizvoda („Službeni list CG“, broj 160/25), Vlada Crne Gore na sjednici od 19. februara 2026. godine, donijela je

**UREDBU
O SISTEMU BRZE RAZMJENE INFORMACIJA
O OPASNIM PROIZVODIMA**

Predmet

Član 1

Ovom uredbom utvrđuje se bliži način rada sistema brze razmjene informacija o opasnim proizvodima iz člana 26 Regulative (EU) 2023/988 o opštoj bezbjednosti proizvoda.

Pravila Evropske komisije

Član 2

(1) Nadležni državni organi u svom radu, saradnji i postupcima razmjene informacija putem sistema brze razmjene informacija o opasnim proizvodima primjenjuju se pravila o:

- ulozi i zadacima jedinstvenih nacionalnih kontaktnih tačaka iz Sprovedbene regulative Komisije 2024/2639,

- pristupu sistemu kao i o njegovom funkcionisanju, o informacijama koje treba unijeti u taj sistem i zahtjeve za te informacije, kao i kriterijume za procjenu rizika iz Delegirane regulative Komisije 2024/3173, i

- utvrđivanju relevantnih pokazatelja ostvarenja za opštu bezbjednost proizvoda iz Sprovedbene regulative Komisije 2024/2958.

(2) Pružaoци usluga internet tržišta, potrošači i druge zainteresovane strane koji upotrebljavaju sistem brze razmjene informacija o opasnim proizvodima primjenjuju se pravila o:

- uvođenju interoperabilnog interfejsa Safety Gate Portala za pružaoce usluga internet tržišta iz Sprovedbene regulative Komisije 2024/1459, i

- načinu na koji potrošači i druge zainteresovane strane obavještavaju Komisiju o proizvodima koji mogu predstavljati rizik za zdravlje i bezbjednost potrošača iz Sprovedbene regulative Komisije 2024/1740.

Slanje obavještenja kontaktnoj tački

Član 3

Ako nadležna inspekcija ili carinski organ utvrdi da su ispunjeni uslovi za slanje obavještenja o opasnom proizvodu, bez odlaganja, odnosno u roku koji ne može biti duži od četiri dana, obavještava o tome jedinstvenu nacionalnu kontakt tačku (u daljem tekstu: kontakt tačka) iz člana 6 Zakona za sprovođenje regulative (EU) 2023/988 o opštoj bezbjednosti proizvoda („Službeni list CG“, broj 160/25).

Zadaci kontakt tačke po prijemu obavještenja

Član 4

(1) Kontakt tačka po prijemu obavještenja iz člana 3 ove uredbe provjerava da li obavještenje sadrži sve podatke određene pravilima sistema brze razmjene informacija, i po potrebi zahtijeva da se obavještenje dopuni u roku od tri dana.

(2) Jedinstvena kontakt tačka potpuno obavještenje bez odlaganja šalje:

- Evropskoj komisiji,

- relevantnim članovima nacionalnog sistema brze razmjene informacija.

Obavještenje primljeno od Evropske komisije

Član 5

Ako kontakt tačka primi od strane Evropske komisije obavještenje o opasnom proizvodu koji predstavlja ozbiljan rizik, to obavještenje bez odlaganja šalje nadležnoj inspekciji i carinskom organu.

Zadaci nadležnih organa

Član 6

(1) Nadležni organi će razmotriti primljenu informaciju i:

- utvrditi da li se proizvod nalazi na tržištu Crne Gore,
- po potrebi, pribaviti dodatne informacije,
- po potrebi, izvršiti dodatnu procjenu rizika.

(2) Nadležna inspekcija na osnovu svih pribavljenih informacija procjenjuje da li je potrebno u Crnoj Gori preduzeti mjere u vezi sa opasnim proizvodom.

(3) O procjeni iz stava 2 ovog člana i eventualno donijetim mjerama nadležna inspekcija obavještava kontakt tačku.

(4) Ako nadležna inspekcija nije preduzela nikakvu mjeru, u obavještenju iz stava 2 ovog člana će navesti razloge za tu odluku, gdje mora uključiti i eventualnu drugačiju procjenu rizika ili druge posebne okolnosti koje su dovele do te odluke.

(5) Ako nadležna inspekcija utvrdi da je proizvod bio na tržištu Crne Gore, kontakt tačka šalje obavještenje Evropskoj komisiji i carinskom organu.

Prestanak važenja

Član 7

Danom početka primjene ove uredbe prestaje da važi Uredba o načinu rada sistema brze razmjene informacija o proizvodima koji predstavljaju rizik („Službeni list CG”, br. 57/15, 72/18 i 37/23).

Stupanje na snagu

Član 8

Ova uredba objaviće u „Službenom listu Crne Gore“, a stupa na snagu danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Broj: 11-011/26-491/2

Podgorica, 19. februara 2026. godine

Vlada Crne Gore

Predsjednik,

mr Milojko Spajić, s.r.

552.

Na osnovu člana 11 stav 1 Zakona o zaštiti konkurencije („Službeni list CG”, br. 44/12, 13/18 i 145/21), Vlada Crne Gore, na sjednici od 19. februara 2026. godine, donijela je

UREDBU
O USLOVIMA I KRITERIJUMIMA ZA GRUPNO IZUZEĆE OD ZABRANE
SPORAZUMA U DRUMSKOM, ŽELJEZNIČKOM I SAOBRAĆAJU U UNUTRAŠNJIM
VODAMA

Predmet

Član 1

Ovom uredbom propisuju se uslovi i kriterijumi za grupno izuzeće od zabrane restriktivnih sporazuma iz člana 8 Zakona o zaštiti konkurencije u drumskom, željezničkom i saobraćaju u unutrašnjim vodama.

Značenje izraza

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovoj uredbi imaju sljedeća značenja:

- 1) **prevoz u drumskom saobraćaju** je svaki javni prevoz putnika i/ili tereta sredstvima drumskog prevoza, uključujući i vožnju praznog vozila;
- 2) **prevoz u željezničkom saobraćaju** je svaki javni prevoz putnika i/ili tereta željeznicom koji je pod jednakim uslovima dostupan svim korisnicima prevoznih usluga;
- 3) **uzastopni prevoz** je prevoz koji, na osnovu ugovora o prevozu zaključenog sa prvim prevoznikom, u njegovom dijelu obavlja drugo pravno ili fizičko lice, uz pristanak putnika odnosno naručioca prevoza;
- 4) **kombinovani prevoz** je intermodalni prevoz koji uključuje upotrebu dva ili više uzastopnih vidova transporta putem drumskog, željezničkog i/ili unutrašnjeg plovnog saobraćaja u okviru jedne transportne operacije;
- 5) **unutrašnje vode** su svi plovni putevi u Crnoj Gori.

Primjena

Član 3

Odredbe ove uredbe primjenjuju se u oblasti željezničkog, drumskog i saobraćaja u unutrašnjim vodama na sve sporazume, odluke i usaglašene prakse koje za cilj ili posljedicu imaju utvrđivanje cijene i uslova prevoza, ograničavanje ili kontrolisanje ponude usluga prevoza, podjelu tržišta prevoza, primjenu tehničkih poboljšanja ili tehničke saradnje, odnosno zajedničko finansiranje ili nabavku prevozne opreme ili sirovina kada su takve aktivnosti direktno povezane sa pružanjem usluga prevoza i neophodne za zajedničko pružanje usluge od strane grupe privrednih subjekata u smislu člana 5 ove uredbe, koji obavljaju djelatnost drumskog i željezničkog prevoza ili prevoza u unutrašnjim vodama i na djelatnosti pružalaca pomoćnih prevoznih usluga.

Izuzeće od zabrane sporazuma tehničkog karaktera

Član 4

Zabrana iz člana 8 Zakona o zaštiti konkurencije ne primjenjuje se na sporazume, odluke ili usaglašene prakse koje za cilj i posljedicu imaju primjenu tehničkog unaprjeđenja ili postizanje tehničke saradnje kroz:

- 1) standardizaciju opreme, prevoznih sirovina, vozila ili fiksnih instalacija;
- 2) razmjenu ili udruživanje zaposlenih, odnosno razmjenu opreme, vozila ili fiksnih instalacija radi obavljanja usluga prevoza;

3) organizaciju i obavljanje uzastopnih, dopunskih, zamjenskih ili kombinovanih prevoznih aktivnosti, kao i utvrđivanje i primjenu ukupnih naknada i uslova za obavljanje takvih prevoznih aktivnosti, uključujući utvrđivanje posebnih konkurentnih cijena;

4) korišćenje operativno najracionalnijih prevoznih ruta kod usluga koje se obavljaju jednom vrstom prevoza;

5) usklađivanje voznog reda za povezane prevozne rute;

6) grupisanje pojedinačnih pošiljki;

7) uspostavljanja jedinstvenih pravila u vezi sa strukturom tarifa za usluge prevoza i uslova njihove primjene, pod uslovom da se takvim pravilima ne utvrđuju naknade i uslovi za pružanje prevoznih usluga.

Izuzeće za grupe malih i srednjih privrednih subjekata

Član 5

Izuzimaju se od zabrane iz člana 8 Zakona sporazumi, odluke ili usaglašene prakse čiji je cilj:

1) uspostavljanje i djelovanje grupe učesnika na tržištu koji se bave prevozom u drumskom saobraćaju ili saobraćaju unutrašnjim vodama, radi pružanja usluga prevoza;

2) zajedničko finansiranje ili nabavku prevozne opreme ili sirovina, ako su te aktivnosti direktno povezane sa pružanjem usluga prevoza i ako su neophodne za zajedničko djelovanje grupe iz tačke 1 ovog stava.

Izuzeće iz stava 1 ovog člana primjenjuje se samo pod uslovom da:

1) ukupan prevozni kapacitet pojedine grupe učesnika na tržištu nije veći od 10.000 metričkih tona u slučaju prevoza u drumskom saobraćaju, odnosno 500.000 metričkih tona u slučaju prevoza u unutrašnjim vodama; i

2) ni jedan pojedinačni učesnik na tržištu koji pripada grupi nema prevozni kapacitet veći od 1.000 metričkih tona ukoliko se bavi prometom u drumskom saobraćaju, odnosno 50.000 metričkih tona ako se bavi prometom u unutrašnjim vodama.

Ako sprovođenje bilo kog sporazuma, odluke ili usaglašene prakse iz stava 1 ovog člana u određenom slučaju ima efekte koji nijesu u skladu s članom 9 Zakona, učesnicima na tržištu ili njihovim udruženjima može se naložiti da takve efekte otklone.

Prestanak važenja

Član 6

Danom stupanja na snagu ove uredbe, prestaje da važi Uredba o grupnom izuzeću od zabrane sporazuma u drumskom, željezničkom i saobraćaju u unutrašnjim vodama i sporazuma o konzorcijumu u linijskom pomorskom saobraćaju („Službeni list CG“, broj 59/14).

Stupanje na snagu

Član 7

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 11-011/26-493/2

Podgorica, 19. februara 2026. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
mr **Milojko Spajić**, s.r.

553.

Na osnovu člana 11 stav 1 Zakona o zaštiti konkurencije ("Službeni list CG", br. 44/12, 13/18 i 145/21), Vlada Crne Gore, na sjednici od 19. februara 2026. godine donijela je

UREDBU
O USLOVIMA I KRITERIJUMIMA IZUZEĆA PO
VRSTAMA VERTIKALNIH SPORAZUMA OD ZABRANE

Predmet

Član 1

Ovom uredbom se propisuju uslovi i kriterijumi izuzeća po vrstama vertikalnih sporazuma od zabrane.

Značenje izraza

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovoj uredbi imaju sljedeća značenja:

1) **vertikalni sporazum** je sporazum ili usklađena praksa o uslovima nabavke, kupovine, prodaje ili preprodaje robe ili usluga između dva ili više učesnika na tržištu koji posluju na različitom nivou proizvodnog lanca ili lanca isporuke;

2) **vertikalno ograničenje** je ograničenje konkurencije koje je sadržano u vertikalnom sporazumu;

3) **konkurent** je postojeći ili potencijalni konkurent učesnika u sporazumu;

4) **postojeći konkurent** je učesnik na tržištu koji posluje na istom relevantnom tržištu;

5) **potencijalni konkurent** je učesnik na tržištu koji bi, da nije zaključen vertikalni sporazum mogao da u kratkom roku izvrši neophodna dodatna ulaganja i/ili snosi druge neophodne troškove za početak poslovanja na relevantnom tržištu;

6) **dobavljač** je učesnik na tržištu koji prodaje robu ili obezbjeđuje ugovorene usluge, kao i učesnik na tržištu koji pruža usluge posredovanja putem interneta;

7) **usluga posredovanja putem interneta** je usluga informacionog društva, koja omogućava učesnicima na tržištu da ponude robu ili usluge:

- drugim učesnicima na tržištu, radi omogućavanja pokretanja direktnih transakcija između tih učesnika na tržištu, ili

- krajnjim potrošačima, radi omogućavanja pokretanja direktnih transakcija između učesnika na tržištu i krajnjih potrošača, bez obzira da li se i gdje transakcije zaključuju;

8) **usluge informacionog društva** su usluge koje se kontinuirano pružaju uz naknadu, i to:

- na daljinu, bez istovremenog prisustva ugovorne strane,

- elektronskim putem, na način da se usluge prenose i primaju na lokaciji korisnika usluga putem elektronske opreme za obradu (uključujući digitalnu kompresiju) i skladištenje podataka, pri čemu se podaci u potpunosti šalju, prenose i primaju putem kablova, radio talasa, optičkih sredstava ili drugih elektromagnetnih sredstava,

- prenosom podataka na lični zahtjev korisnika usluga;

9) **direktni kupac** je učesnik na tržištu koji kupuje ugovorenu robu ili usluge na osnovu vertikalnog sporazuma, uključujući učesnika na tržištu koji prodaje robu ili usluge u ime drugog učesnika na tržištu;

10) **nekonkurentna obaveza** je bilo koja direktna ili indirektna obaveza koja:

- sprječava kupca da proizvodi, kupuje, prodaje ili preprodaje robu ili usluge koje su konkurentne ugovorenoj robi ili uslugama, ili

- uslovljava kupca da od dobavljača ili drugog učesnika na tržištu kojeg odredi dobavljač, nabavlja više od 80% svojih ukupnih potreba za ugovorenom ili zamjenskom robom ili uslugama na relevantnom tržištu, obračunatih po osnovu vrijednosti ili obimu prometa u prethodnoj godini;

11) **sistem ekskluzivne distribucije** je sistem u kojem je određeno područje ili određena grupa indirektnih kupaca rezervisana za dobavljača ili za maksimalno tri direktna kupca, a drugi direktni kupci ograničavaju se na aktivnu prodaju na isključivo dodijeljenom području ili dodijeljenoj grupi indirektnih kupaca;

12) **sistem selektivne distribucije** je distributivni sistem u kojem se dobavljač obavezuje da direktno ili indirektno prodaje ugovorenu robu ili pruža usluge direktno ili indirektno distributerima izabranim na osnovu utvrđenih kriterijuma, a distributer se obavezuje da neće prodavati tu robu ili pružati usluge neovlašćenim distributerima na teritoriji koju je dobavljač rezervisao za primjenu tog sistema;

13) **sporazum o slobodnoj distribuciji** je sporazum na osnovu kojeg dobavljač distribuira robu ili pruža usluge bez korišćenja selektivne i ekskluzivne distribucije;

14) **obaveza o ekskluzivnoj prodaji** je obaveza iz sporazuma na osnovu koje je dobavljač dužan ili se podstiče da prodaje ugovorene proizvode isključivo ili uglavnom jednom direktnom kupcu, za opštu ili specifičnu upotrebu;

15) **obaveza o ekskluzivnoj kupovini** je obaveza iz sporazuma na osnovu koje se direktni kupac obavezuje ili podstiče da kupuje određeni tip proizvoda od jednog prodavca;

16) **sporazum o franšizi** je sporazum kojim se daje pravo na korišćenje prava intelektualne svojine, naročito trgovačkog ili posebnog znaka ili posebnog znanja (know-how) radi upotrebu i distribuciju robe ili pružanje usluga;

17) **pravo intelektualne svojine** je pravo industrijske svojine, posebno znanje (know-how), autorska i srodna prava;

18) **posebno znanje (know-how)** je skup nepatentiranih praktičnih znanja i informacija, stečenih iskustvom i provjerom od strane dobavljača, koje su:

- tajne, odnosno nijesu opšte poznate ili lako dostupne,
- značajne, odnosno znanja i informacije su bitne i korisne direktnom kupcu da koristi, prodaje i preprodaje ugovorene robe i pruža ugovorene usluge,
- specifične, odnosno opisane na dovoljno razumljiv način da omoguće provjeru tajnosti i značajnosti u smislu al. 1 i 2 ove tačke;

19) **aktivna prodaja** je aktivno traženje indirektnih kupaca direktnim obraćanjem putem pisama, elektronske pošte, telefonskih poziva ili drugih sredstava direktne komunikacije, ili putem ciljanog oglašavanja i promocije putem štampanih, digitalnih medija, uključujući internet, platforme za oglašavanje, servise za poređenje cijena ili pretraživače koji traže indirektno kupce na određenom području, ili su usmjereni na grupe indirektnih kupaca, upravljanje internet stranicom koja koristi domen ili jezik koji odgovara određenom području ili ciljnoj grupi kupaca, koji se razlikuju od onog koji se uobičajeno koriste na području na kojem direktni kupac ima registrovano sjedište;

20) **pasivna prodaja** je prodaja koja se vrši na osnovu samo inicijativnog zahtjeva indirektnih kupaca, uključujući isporuku robe ili pružanje usluga indirektnom kupcu bez oglašavanja usmjerenog na određenog indirektnog kupca ili grupe tih kupaca, ili na određeno područje, kao i prodaju koja je rezultat učešća u postupku javne nabavke, ili podnošenjem ponude u skladu sa pozivom za podnošenje ponuda;

21) **nerecipročni vertikalni sporazumi** je sporazum u kojem direktni kupac ugovorene robe ili usluge ne snabdijeva dobavljača robom ili uslugama koje su konkurentne ugovorenoj robi ili uslugama;

22) **trgovac** je učesnik na tržištu.

Povezani učesnici na tržištu

Član 3

Za potrebe ove uredbe, povezani učesnici na tržištu su:

- 1) učesnici na tržištu u kojima strana sporazuma, neposredno ili posredno:
  - ima ovlašćenje da ostvaruje više od polovine glasačkih prava, ili

- ima ovlaštenje da imenuje više od polovine članova nadzornog odbora, uprave ili organa koji su zakonom ovlašćeni za zastupanje učesnika na tržištu, ili
- ima pravo da upravlja poslovanjem učesnika na tržištu; ili
- 2) učesnici na tržištu koji neposredno ili posredno imaju, nad stranom sporazuma, prava ili ovlaštenja iz tačke 1 ovog člana; ili
- 3) učesnici na tržištu u kojima učesnici na tržištu iz tačke 2 ovog člana imaju, neposredno ili posredno, prava ili ovlaštenja iz tačke 1 ovog člana; ili
- 4) učesnici na tržištu u kojima strana sporazuma zajedno sa jednim ili više učesnika na tržištu iz tač. 1, 2 ili 3 ovog člana, ili u kojima dva ili više tih učesnika na tržištu, zajednički imaju prava ili ovlaštenja iz tačke 1 ovog člana; ili
- 5) učesnici na tržištu u kojima su prava ili ovlaštenja iz tačke 1 ovog člana zajednički u svojini:
  - strana sporazuma ili njihovih povezanih učesnika na tržištu iz tač. 1 do 4 ovog člana, ili
  - jedne ili više strana sporazuma ili jednog ili više njihovih povezanih učesnika na tržištu iz tač. 1 do 4 ovog člana i jednog ili više trećih lica.

Vertikalni sporazumi koji su izuzeti od zabrane

Član 4

Vertikalni sporazumi izuzeti od zabrane obuhvataju sporazume o kupovini ili prodaji robe ili pružanju usluga, u mjeri u kojoj sadrže vertikalna ograničenja, koje zaključuje:

- 1) učesnici na tržištu koji nijesu konkurenti;
- 2) pojedinačni konkurenti; ili
- 3) određeni oblici udruženja trgovaca.

Vrste vertikalnih sporazuma izuzetih od zabrane

Član 5

Grupno izuzeće vertikalnih sporazuma od zabrane primjenjuje se na vertikalne sporazume u mjeri u kojoj sadrže vertikalna ograničenja, a naročito na sporazume:

- 1) o ekskluzivnoj distribuciji;
- 2) o selektivnoj distribuciji;
- 3) o slobodnoj distribuciji;
- 4) o franšizi;
- 5) zaključene između udruženja trgovaca i pojedinačnog člana tog udruženja;
- 6) zaključene između udruženja trgovaca i pojedinačnog dobavljača, pod uslovom da su svi članovi tog udruženja trgovci na malo i da ni jedan član udruženja pojedinačno ili zajedno sa povezanim licima, ne ostvaruje ukupan godišnji prihod veći od 1.000.000 eura.

Za izračunavanje ukupnog godišnjeg prihoda iz stava 1 tačka 6 ovog člana, sabira se prihod koji u prethodnoj finansijskoj godini ostvare strana vertikalnog sporazuma i njena povezana lica u odnosu na svu robu i usluge prije oporezivanja, pri čemu se prihod koji ostvare u međusobnom poslovanju ne uračunava.

Izuzeće iz stava 1 ovog člana primjenjuje se i ako tokom bilo koje dvije uzastopne finansijske godine trajanja sporazuma, iznos ukupnog godišnjeg prihoda iz stava 1 tačka 6 ovog člana ne pređe 10%.

Izuzeće iz stava 1 ovog člana, primjenjuje se na vertikalne sporazume koji sadrže odredbe o prenosu ili korišćenju prava intelektualne svojine na direktnog kupca, pod uslovom da te odredbe ne predstavljaju glavni predmet vertikalnih sporazuma i da se direktno odnose na korišćenje, prodaju ili preprodaju robe, odnosno pružanje usluga od strane direktnog kupca ili njegovih kupaca.

Izuzeće iz stava 4 ovog člana, primjenjuje se pod uslovom da odredbe koje se odnose na ugovorenu robu ili usluge ne sadrže ograničenja konkurencije koja imaju isti cilj kao vertikalna ograničenja koja nijesu izuzeta u skladu sa ovom uredbom.

Izuzete iz stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na vertikalne sporazume zaključene između konkurenata, osim ako zaključe nerekipročni vertikalni sporazum, kojim:

1) dobavljač posluje na uzvodnom (dolaznom) nivou kao proizvođač, uvoznik ili trgovac na veliko, a na nizvodnom (odlaznom) nivou kao uvoznik, trgovac na veliko ili trgovac na malo robom, dok je kupac uvoznik, trgovac na veliko ili trgovac na malo na nizvodnom nivou i nije konkurent na uzvodnom nivou na kojem kupuje ugovorenu robu; ili

2) dobavljač pruža usluge na više nivoa trgovine, dok kupac pruža svoje usluge na maloprodajnom nivou i nije konkurent na nivou trgovine na kojem kupuje ugovorene usluge.

Izuzete iz stava 6 tač. 1 i 2 ovog člana ne primjenjuje se na razmjenu informacija između dobavljača i neposrednog kupca, koja nije direktno povezana sa sprovođenjem vertikalnog sporazuma ili nije potrebna za unapređenje proizvodnje ili distribucije ugovorene robe ili usluga.

Izuzete iz stava 6 tač. 1 i 2 ovog člana, ne primjenjuje se na vertikalne sporazume koji se odnose na pružanje usluga posredovanja putem interneta, ako je pružalac tih usluga konkurent na relevantnom tržištu prodaje robe ili pružanja usluga koje su predmet posredovanja.

Ova uredba se ne primjenjuje na vertikalne sporazume čiji predmet spada u oblast primjene neke druge uredbe o grupnom izuzeću, osim ako je tom uredbom drugačije propisano.

Tržišni udio učesnika na tržištu

Član 6

Vertikalni sporazumi iz ove uredbe mogu biti izuzeti od zabrane ako tržišni udio dobavljača na tržištu na kojem prodaje ugovorenu robu ili pruža ugovorene usluge ne prelazi 30%, i ako tržišni udio kupca na relevantnom tržištu na kojem kupuje ugovorenu robu ili usluge ne prelazi 30%.

Ako, na osnovu vertikalnog sporazuma zaključenog od strane više učesnika, određeni učesnik na tržištu kupuje ugovorenu robu ili usluge od učesnika koji je strana sporazuma i prodaje tu robu ili usluge drugom učesniku koji je takođe strana sporazuma, takav vertikalni sporazum može biti izuzet od zabrane ako tržišni udio tog učesnika ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana kada djeluje i kao kupac i kao prodavac.

Tržišni udio dobavljača iz stava 1 ovog člana obračunava se na osnovu prihoda ostvarenog od prodaje na relevantnom tržištu u prethodnoj kalendarskoj godini, a tržišni udio kupca na osnovu prihoda ostvarenog od kupovine na relevantnom tržištu u prethodnoj kalendarskoj godini, ako takvi podaci nijesu dostupni, obračun se zasniva na procjenama iz drugih pouzdanih tržišnih informacija, uključujući obim prodaje ili kupovine na relevantnom tržištu.

Tržišni udio dobavljača uključuje vrijednost sve robe ili usluga isporučenih vertikalno integrisanim distributerima radi dalje prodaje.

Ako tržišni udio u početku ne prelazi 30%, ali naknadno poraste iznad tog nivoa, izuzete od zabrane iz ovog člana nastavlja da se primjenjuje tokom perioda od dvije uzastopne kalendarske godine nakon godine u kojoj je prag od 30% prvi put premašen.

Tržišni udio koji imaju učesnici na tržištu iz člana 3 stav 1 tačka 5 alineja 2 ove uredbe raspoređuje se podjednako na svakog učesnika koji ima prava ili ovlašćenja iz člana 3 stav 1 tačka 1.

Ograničenja koja nijesu izuzeta od zabrane

Član 7

Grupno izuzete od zabrane ne primjenjuje se na vertikalne sporazume kojima se direktno ili indirektno, nezavisno ili sa drugim faktorima pod kontrolom strana u sporazumu, utvrđuju ograničenja koja za cilj imaju:

1) ograničavanje prava direktnih kupaca da slobodno određuju prodajnu cijenu, što ne isključuje mogućnost dobavljača da utvrdi maksimalnu ili preporuči prodajnu cijenu, pod uslovom da se na taj način ne omogućava utvrđivanje fiksne ili minimalne prodajne cijene kao rezultat uslovljavanja, poslovnog pritiska ili pružanja pogodnosti bilo koje ugovorne strane;

2) ograničavanje područja ili indirektnih kupaca, kojima ekskluzivni distributer može aktivno ili pasivno da prodaje robu ili pruža usluge iz sporazuma o ekskluzivnoj distribuciji, osim ako ne postoji ograničavanje:

- aktivne prodaje od strane ekskluzivnog distributera i njegovih direktnih kupaca na području ili prema grupi indirektnih kupaca koji su rezervisani za tog dobavljača ili koje je dobavljač dodijelio najviše pet ekskluzivnih distributera,

- ekskluzivnog distributera i njegovih klijenata da aktivno ili pasivno prodaju robu ili pružaju usluge neovlašćenim distributerima na području na kojem dobavljač upravlja sistemom selektivne distribucije za ugovorenu robu ili usluge;

- ograničavanje mjesta osnivanja kupca;

- ograničavanje aktivne ili pasivne prodaje krajnjim korisnicima od strane kupca koji posluje na veleprodajnom nivou trgovine;

- ograničavanje mogućnosti kupca da aktivno ili pasivno prodaje komponente, isporučene radi ugradnje, kupcima koji bi te komponente koristili za proizvodnju iste vrste robe koju proizvodi dobavljač;

3) u slučaju kada dobavljač upravlja sistemom selektivne distribucije:

a) ograničavanje područja ili indirektnih kupaca kojima članovi sistema selektivne distribucije mogu aktivno ili pasivno da prodaju ugovorenu robu ili pružaju ugovorene usluge, osim ako ne postoji ograničavanje:

- aktivne prodaje članovima sistema selektivne distribucije i njihovim direktnim kupcima na određenom području ili određenoj grupi indirektnih kupaca, koji su rezervisani za dobavljača ili koje je dobavljač dodijelio najviše trojici ekskluzivnih distributera,

- članova sistema selektivne distribucije i njihovih kupacada aktivno ili pasivno prodaju robu ili usluge neovlašćenim distributerima na području na kojem se primjenjuje sistem selektivne distribucije,

- mjesta osnivanja ili poslovanja članova sistema selektivne distribucije.

- članova sistema selektivne distribucije koji posluje na tržištu veleprodaje da aktivno ili pasivno prodaje robu ili usluge krajnjim kupcima

- mogućnosti članova selektivnog distributivnog sistema da aktivno ili pasivno prodaju kupcima sastavne djelove koje bi koristili za proizvodnju iste vrste robe koju proizvodi dobavljač;

b) međusobnog snabdijevanja između članova sistema selektivne distribucije, koji djeluje na istom ili različitim nivoima proizvodnog ili distributivnog lanca;

c) ograničavanje aktivne ili pasivne prodaje krajnjim kupcima od strane članova sistema selektivne distribucije koji posluju na maloprodajnom nivou trgovine, u skladu sa tačkom 3 podtačka a al. 1 i 3 ovog stava;

4) ograničavanje područja ili grupe indirektnih kupaca kojima direktni kupac može aktivno ili pasivno da prodaje ugovorenu robu ili usluge, kada dobavljač ne upravlja sistemom ekskluzivne distribucije ili sistemom selektivne distribucije, osim ako ne postoji ograničenje:

- aktivne prodaje direktnom kupcu i njegovim direktnim kupcima na određenom području ili grupi indirektnih kupaca rezervisanih za dobavljača ili koje je dobavljač dodijelio najviše pet ekskluzivnih distributera,

- neposrednom kupcu i njegovim klijentima da aktivno ili pasivno prodaju neovlašćenim distributerima na području na kojem dobavljač upravlja selektivnim sistemom distribucije ugovorene robe ili usluga;

- mjesta osnivanja direktnog kupca,

- neposrednom kupcu koji posluje na tržištu veleprodaje radi aktivne ili pasivne prodaje krajnjim kupcima,

- mogućnosti da direktni kupac aktivno ili pasivno prodaje indirektnim kupcima djelove za proizvodnju, iste vrste robe koju proizvodi dobavljač,

5) sprečavanje direktnog kupca ili njegovih kupaca da efikasno koriste internet za prodaju ugovorene robe ili usluge, čime se ograničava područje, odnosno indirektni kupci kojima se ugovorena roba ili usluge mogu prodati u smislu tač. 2 ili 3 ovog člana, ne dovodeći u pitanje mogućnost da se kupcu nametnu:

- druga ograničenja prodaje na internetu, ili
- ograničenja internet oglašavanja, čiji cilj nije sprečavanje korišćenja internet kanala za oglašavanje u cjelosti;

6) ograničenje ugovoreno između dobavljača djelova i direktnog kupca koji ugrađuje te djelove, kojim se dobavljaču ograničava mogućnost da prodaje rezervne djelove krajnjim kupcima ili serviserima, trgovcima na veliko ili drugim pružaocima usluga koje taj direktni kupac nije ovlastio da pružaju usluge popravke ili servisiranja njegovih proizvoda.

Specifična ograničenja koja nijesu izuzeta od zabrane

Član 8

Izuzeće od zabrane ne primjenjuje se na sljedeće obaveze sadržane u vertikalnim sporazumima:

1) svaku neposrednu ili posrednu nekonkurentnu obavezu čije je trajanje neograničeno ili duže od pet godina;

2) svaku neposrednu ili posrednu obavezu kojom se kupcu, nakon prestanka sporazuma, zabranjuje da proizvodi, kupuje, prodaje ili preprodaje robu ili usluge;

3) svaku neposrednu ili posrednu obavezu kojom se članovima sistema selektivne distribucije zabranjuje prodaja robnih marki određenih konkurentskih dobavljača;

4) svaku neposrednu ili posrednu obavezu kojom se korisniku usluga posredovanja putem interneta zabranjuje da nudi, prodaje ili preprodaje robu ili usluge krajnjim korisnicima pod povoljnijim uslovima putem konkurentskih usluga posredovanja putem interneta.

Izuzetno od stava 1 tačka 1 ovog člana, vremensko ograničenje od pet godina ne primjenjuje se kada kupac prodaje ugovorenu robu ili pruža ugovorene usluge iz prostorija i sa zemljišta u vlasništvu dobavljača ili koje je dobavljač zakupio od trećih lica koja nijesu povezana sa kupcem, pod uslovom da trajanje nekonkurentne obaveze ne prelazi period tokom kojeg kupac koristi te prostorije i zemljište.

Izuzetno od stava 1 tačka 2 ovog člana, grupno izuzeće od zabrane primjenjuje se na svaku neposrednu ili posrednu obavezu kojom se kupcu, nakon prestanka sporazuma, zabranjuje da proizvodi, kupuje, prodaje ili preprodaje robu ili usluge, ako su ispunjeni svi sljedeći uslovi:

1) obaveza se odnosi na robu ili usluge koje su konkurentne ugovorenoj robi ili uslugama;

2) obaveza je ograničena na prostorije i zemljište iz kojih je kupac poslovao tokom trajanja sporazuma;

3) obaveza je neophodna radi zaštite posebnog znanja (know-how) koje je dobavljač prenio kupcu;

4) trajanje obaveze ograničeno je na period od jedne godine nakon prestanka sporazuma.

Odredba stava 1 tačka 2 ovog člana ne dovodi u pitanje mogućnost nametanja ograničenja neograničenog trajanja u pogledu korišćenja i otkrivanja posebnog znanja (know-how) koje nije postalo javno dostupno.

Tržišni udio koji imaju učesnici na tržištu iz člana 3 stav 1 tačka 5 alineja 2 ove uredbe raspoređuje se podjednako na svakog učesnika koji ima prava ili ovlašćenja iz člana 3 stav 1 tačka 1.

Prestanak važenja

Član 9

Danom stupanja na snagu ove uredbe prestaje da važi Uredba o grupnim izuzećima vertikalnih sporazuma od zabrane („Službeni list CG“, broj 13/14).

Stupanje na snagu

Član 10

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 11-011/26-494/2

Podgorica, 19. februara 2026. godine

Vlada Crne Gore

Predsjednik,

mr **Milojko Spajić**, s.r.

554.

Na osnovu člana 11 stav 1 Zakona o zaštiti konkurencije („Službeni list CG”, br. 44/12, 13/18 i 145/21), Vlada Crne Gore je 20. februara 2026. godine, bez održavanja sjednice, na osnovu pribavljenih saglasnosti većine članova, donijela

UREDBU O USLOVIMA I KRITERIJUMIMA GRUPNOG IZUZEĆA OD ZABRANE SPORAZUMA O ISTRAŽIVANJU I RAZVOJU

Član 1

Ovom uredbom propisuju se uslovi i kriterijumi grupnog izuzeća sporazuma o istraživanju i razvoju (u daljem tekstu: grupno izuzeće od zabrane).

Član 2

(1) Istraživanje i razvoj obuhvata aktivnosti usmjerene na sticanje posebnog znanja i vještina u vezi sa proizvodima i tehnološkim procesima, sprovođenjem teorijskih analiza, sistematskih studija ili eksperimentalnih ispitivanja, koje naročito uključuju:

- 1) eksperimentalnu i demonstracionu proizvodnju;
- 2) tehnička ispitivanja proizvoda ili procesa;
- 3) uspostavljanje neophodnih postrojenja i opreme do demonstracione faze;
- 4) pribavljanje prava intelektualne svojine na rezultatima istraživanja i razvoja.

(2) Korišćenje rezultata istraživanja i razvoja je proizvodnja ili distribucija ugovornog proizvoda ili primjena ugovornog tehnološkog procesa ili ustupanje i licenciranje prava intelektualne svojine ili prenos znanja i vještina neophodnih u tom postupku proizvodnje, distribucije ili primjene.

(3) Korišćenje rezultata istraživanja i razvoja obuhvata i zajedničko korišćenje rezultata (zajedničku eksploataciju).

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovoj uredbi imaju sljedeća značenja:

1) **učesnik u sporazumu** je strana u sporazumu i svako povezano pravno lice u smislu Zakona o zaštiti konkurencije;

2) **distributer** je pravno ili fizičko lice koje kupuje proizvod radi dalje prodaje;

3) **konkurent** je učesnik koji snabdijeva proizvod, tehnologiju ili proces koji može biti unaprijeđen, zamijenjen ili zamjenjiv ugovornim proizvodom ili ugovornim tehnološkim procesom, kao i potencijalni učesnik za kojeg se može opravdano očekivati da će, u roku od tri godine, započeti takvu djelatnost;

4) **proizvod** je roba ili usluga, uključujući i poluproizvod;

5) **ugovorni proizvod** je proizvod koji je predmet sporazuma i koji je rezultat zajedničkog ili plaćenog istraživanja i razvoja ili je proizveden primjenom ugovornog tehnološkog procesa;

6) **ugovorni tehnološki proces** je tehnološki proces ili proces koji je rezultat zajedničkog ili plaćenog istraživanja i razvoja;

7) **relevantno tržište proizvoda** je tržište na kojem se nalaze proizvodi koji su zbog svojih karakteristika, cijene i uobičajene upotrebe međusobno zamjenjivi, a koje je moguće unaprijediti, zamijeniti ili nadomjestiti ugovornim proizvodima;

8) **relevantno tržište tehnoloških procesa** je tržište na kojem se nalaze tehnologije ili procesi koji su, imajući u vidu njihove karakteristike, cijenu i uobičajenu primjenu, međusobno zamjenjivi, a koje je moguće unaprijediti, zamijeniti ili nadomjestiti ugovornim tehnološkim procesima;

9) **sporazum o istraživanju i razvoju** je sporazum između dvije ili više strana, koji obuhvata:

- zajedničko istraživanje i razvoj ugovornog proizvoda ili ugovornog tehnološkog procesa, sa zajedničkim korišćenjem rezultata;

- zajedničko korišćenje rezultata zajedničkog istraživanja i razvoja ugovornog proizvoda ili ugovornog tehnološkog procesa po osnovu ranije zaključenog sporazuma o istraživanju i razvoju između istih ugovornih strana;

- zajedničko istraživanje i razvoj ugovornog proizvoda ili ugovornog tehnološkog procesa uz isključenje zajedničkog korišćenja rezultata;

- plaćeno istraživanje i razvoj ugovornih proizvoda ili ugovornih tehnoloških procesa koje ne uključuje zajedničko korišćenje rezultata tog istraživanja i razvoja;

- plaćeno istraživanje i razvoj ugovornih proizvoda ili ugovornih tehnoloških procesa koje uključuje zajedničko korišćenje rezultata tog istraživanja i razvoja;

- zajedničko korišćenje rezultata ulaganja u istraživanje i razvoj ugovornog proizvoda ili ugovornog tehnološkog procesa po osnovu prethodno zaključenog sporazuma o plaćenom istraživanju i razvoju između istih ugovornih strana;

10) **specijalizacija u smislu istraživanja i razvoja** je svaki od učesnika uključen u aktivnosti istraživanja i razvoja obuhvaćene sporazumom o istraživanju i razvoju i da međusobno dijele rad na istraživanju i razvoju;

11) **specijalizacija u smislu korišćenja rezultata istraživanja i razvoja** znači da učesnici među sobom raspodjeljuju pojedinačne zadatke u vezi sa korišćenjem rezultata, kao što su proizvodnja ili distribucija, ili jedni drugima nameću ograničenja u pogledu korišćenja rezultata, kao što su ograničenja u odnosu na određene teritorije, kupce ili oblasti upotrebe; pri čemu specijalizacija u smislu korišćenja rezultata istraživanja i razvoja obuhvata i situaciju u kojoj samo jedan učesnik proizvodi i distribuira ugovorne proizvode ili primjenjuje ugovorne tehnološke procese na osnovu isključivog prava ili ekskluzivne licence koju su mu dali drugi učesnici u sporazumu;

12) **posebna znanja i vještine (know-how)** su skup praktičnih znanja i vještina koji je nastao kao rezultat iskustva i ispitivanja i koji je:

- povjerljiv - nije u cjelini ili u tačnom skupu i rasporedu svojih elemenata opšte poznat niti lako dostupan;

- suštinski značajan - koristan za proizvodnju ugovornog proizvoda ili primjenu ugovornog tehnološkog procesa; i

- prepoznatljiv - opisan je dovoljno razumljivo da se može provjeriti da ispunjavaju uslove povjerljivosti i suštinskog značaja;

13) **aktivna prodaja** je svaki oblik prodaje ugovornog proizvoda ili ugovornog tehnološkog procesa, osim pasivne prodaje, uključujući posebno ciljano oglašavanje i druge oblike aktivnog nastupa na određenom geografskom području ili prema određenoj grupi kupaca;

14) **pasivna prodaja** je prodaja ugovornog proizvoda ili ugovornog tehnološkog procesa izvršena kao odgovor na ne traženi pojedinačni zahtjev kupca, uključujući isporuku proizvoda takvom kupcu, kao i prodaja koja proizilazi iz učešća u postupcima javnih nabavki ili odgovora na pozive za dostavljanje ponuda;

15) **sporazum o plaćenom istraživanju i razvoju** je sporazum u kome jedan učesnik (ulagač sredstava) obezbjeđuje sredstva za istraživanje i razvoj koje obavlja drugi učesnik (istraživač);

16) **ulagač sredstava** je učesnik koji obezbjeđuje finansijska sredstva za plaćeno istraživanje i razvoj, a sam ne sprovodi nikakve aktivnosti istraživanja i razvoja;

17) **zajedničke aktivnosti** podrazumijevaju aktivnosti kod kojih se poslovi obavljaju od strane zajedničkog tima, organizacije ili privrednog društva, povjeravaju zajednički trećem licu ili raspoređuju između strana putem specijalizacije u okviru istraživanja i razvoja ili specijalizacije u okviru korišćenja rezultata.

Član 4

Grupno izuzeće od zabrane primjenjuje se na sporazume iz člana 8 Zakona, zaključene između dva ili više samostalnih učesnika na tržištu, koji za predmet imaju:

1) zajedničko istraživanje i razvoj ili plaćeno istraživanje i razvoj; i/ili

2) ustupanje ili prenos prava intelektualne svojine i posebnih znanja i vještina na jednog ili više učesnika u sporazumu ili na privredno društvo koje su osnovali učesnici u sporazumu radi zajedničkog ili plaćenog istraživanja i razvoja ili zajedničkog korišćenja rezultata, ako su odredbe sporazuma neposredno povezane sa predmetom sporazuma, neophodne za njegovo sprovođenje i ne predstavljaju glavni predmet tog sporazuma.

Član 5

(1) Grupno izuzeće od zabrane primjenjuje se ako:

1) se sporazumom utvrđuje pravo svih učesnika u sporazumu da bez ograničenja mogu pristupiti rezultatima zajedničkog ili plaćenog istraživanja i razvoja, za potrebe daljeg istraživanja i razvoja i korišćenja rezultata, uključujući prava intelektualne svojine i posebna znanja i vještine, od trenutka kada rezultati budu postignuti;

2) se sporazumom utvrđuje pravo svakog učesnika u sporazumu na slobodan pristup posebnim znanjima i vještinama drugih učesnika koja su postojala prije zaključenja sporazuma o istraživanju i razvoju, ako su ta posebna znanja i vještine neophodna za korišćenje rezultata istraživanja i razvoja;

3) je ugovorena naknada za pristup rezultatima ili ranije postojećim posebnim znanjima i vještinama s tim da ista ne smije biti utvrđena u visini koja faktički onemogućava pristup drugim učesnicima;

4) je zajedničko korišćenje rezultata istraživanja i razvoja ograničeno na rezultate koji predstavljaju intelektualnu svojinu ili posebna znanja i vještine, a koji su neophodni u procesu proizvodnje ugovornog proizvoda ili primjene ugovornih tehnoloških procesa;

5) su učesnik ili učesnici kojima je povjerena proizvodnja ugovornog proizvoda dužni da, uz primjenu uobičajenih poslovnih uslova, obezbijede isporuke ostalim učesnicima koji ga namjeravaju koristiti ili distribuirati, osim kada:

a) je sporazumom ugovoreno da zajedničku distribuciju ugovornog proizvoda ili licenciranje ugovornog tehnološkog procesa vrši zajednički tim, organizacija, privredno društvo ili treće lice; ili

b) su se učesnici sporazuma saglasili da samo učesnik koji proizvodi ugovorni proizvod ima pravo distribucije tog proizvoda.

(2) Istraživačke ustanove, akademske institucije i drugi učesnici koji uobičajeno pružaju usluge istraživanja i razvoja bez da koriste rezultate na tržištu mogu sporazumom ograničiti korišćenje rezultata na dalja istraživanja i razvoj.

(3) Ako učesnici, u skladu sa ovom uredbom, ograniče svoja prava korišćenja rezultata, naročito specijalizacijom u smislu korišćenja rezultata istraživanja i razvoja, pristup rezultatima radi njihovog korišćenja može se srazmjerno tome ograničiti.

Član 6

(1) Kada su najmanje dva učesnika u sporazumu konkurenti, grupno izuzeće od zabrane primjenjuje se za vrijeme trajanja istraživanja i razvoja ako u trenutku zaključenja sporazuma:

1) kod sporazuma o istraživanju i razvoju, zajednički tržišni udio učesnika u sporazumu ne prelazi 25% na relevantnom tržištu proizvoda i tehnoloških procesa koje mogu biti unaprijedene, zamijenjene ili zamjenjive ugovornim proizvodom ili ugovornim tehnološkim procesom;

2) kod plaćenog istraživanja i razvoja, zajednički tržišni udio učesnika koji je ulagač sredstava i svih učesnika sa kojima je taj ulagač sredstava zaključio sporazume o istraživanju i razvoju za iste ugovorne proizvode ili tehnološke procese ne prelazi 25% na relevantnom tržištu proizvoda i tehnoloških procesa.

(2) Kada učesnici u sporazumu nijesu konkurenti, grupno izuzeće od zabrane primjenjuje se za vrijeme trajanja istraživanja i razvoja, bez obzira na njihov tržišni udio.

(3) Ako se rezultati istraživanja i razvoja zajednički koriste, grupno izuzeće od zabrane nastavlja da se primjenjuje i nakon završetka istraživanja i razvoja, tokom perioda od sedam godina od dana kada su ugovorni proizvodi ili ugovorni tehnološki procesi prvi put stavljeni na tržište Crne Gore, pod uslovom da su uslovi iz st. 1 ili 2 ovog člana bili ispunjeni u trenutku zaključenja sporazuma.

(4) Nakon isteka perioda iz stava 3 ovog člana, grupno izuzeće od zabrane nastavlja da se primjenjuje sve dok:

1) kod sporazuma iz stava 1 tačka 1 ovog člana, zajednički tržišni udio učesnika u sporazumu ne prelazi 25% na relevantnim tržištima na kojima pripadaju ugovorni proizvodi ili ugovorni tehnološki procesi;

2) kod sporazuma iz stava 1 tačka 2 ovog člana, zajednički tržišni udio učesnika koji je ulagač sredstava i svih učesnika sa kojima je taj ulagač sredstava zaključio sporazume o istraživanju i razvoju za iste ugovorne proizvode ili ugovorne tehnološke procese ne prelazi 25% na relevantnim tržištima na kojima pripadaju ugovorni proizvodi ili ugovorni tehnološki procesi.

(5) Ako, u trenutku isteka perioda iz stava 3 ovog člana, zajednički tržišni udio učesnika ne prelazi prag iz stava 4 ovog člana, ali taj prag bude naknadno prekoračen, grupno izuzeće od zabrane nastavlja da se primjenjuje tokom perioda od dvije uzastopne kalendarske godine nakon kalendarske godine u kojoj je prag prvi put prekoračen.

Član 7

(1) Tržišni udjeli iz člana 6 računaju se, po pravilu, na osnovu vrijednosti prodaje na relevantnom tržištu.

(2) Ako podaci o vrijednosti prodaje nijesu dostupni, tržišni udjeli se računaju na osnovu obima prodaje.

(3) Ako ni ti podaci nijesu dostupni, koriste se procjene zasnovane na drugim pouzdanim informacijama o tržištu, uključujući naročito troškove istraživanja i razvoja ili kapacitete za istraživanje i razvoj.

(4) Tržišni udjeli se utvrđuju na osnovu podataka za prethodnu kalendarsku godinu, a ako podaci za prethodnu godinu nijesu reprezentativni za položaj učesnika na relevantnom tržištu, tržišni udio se računa kao prosjek tržišnih udjela za tri prethodne kalendarske godine.

(5) Tržišni udio učesnika obuhvata i tržišne udjele povezanih lica, a kod zajedničke kontrole, tržišni udio tog lica se pripisuje u jednakim djelovima svim licima koja vrše zajedničku kontrolu.

Član 8

Grupno izuzeće od zabrane iz člana 4 ove uredbe ne primjenjuje se na sporazume o istraživanju i razvoju kojima se, direktno ili indirektno, pojedinačno ili zajedno sa drugim činiocima utvrđuju ograničenja koja imaju za cilj:

1) zabranu učesniku u sporazumu zaključivanje sporazuma o istraživanju i razvoju da samostalno ili u saradnji sa trećom ugovornom stranom u oblasti koja nije u direktnoj vezi sa predmetom sporazuma i ugovornim proizvodom ili ugovornim tehnološkim procesom, odnosno nakon isteka sporazuma o zajedničkom ili plaćenom istraživanju i razvoju na istom ili povezanom tržištu;

2) ograničavanje obima proizvodnje ili prodaje ugovornog proizvoda ili primjene ugovornog tehnološkog procesa, osim:

a) utvrđivanja proizvodnih ciljeva kada zajedničko korišćenje rezultata uključuje i zajedničku proizvodnju ugovornog proizvoda;

b) utvrđivanja ciljeva prodaje kada zajedničko korišćenje rezultata istraživanja i razvoja uključuje zajedničku distribuciju ugovornog proizvoda ili zajedničko licenciranje ugovornog tehnološkog procesa, a takva distribucija ili licenciranje se sprovodi preko zajedničkog tima, organizacije, privrednog društva ili trećeg lica;

c) ograničenja koja proizlaze iz ugovorene specijalizacije u smislu korišćenja rezultata istraživanja i razvoja između učesnika u sporazumu;

d) ograničavanja učesnika u sporazumu da proizvode, prodaju, ustupaju ili licenciraju proizvode ili tehnološke procese koji su konkurentni ugovornom proizvodu ili ugovornom tehnološkom procesu i u ugovorenom periodu zajedničkog korišćenja rezultata istraživanja i razvoja;

3) utvrđivanje prodajne cijene u ugovornog proizvoda ili licenciranja ugovornog tehnološkog procesa trećoj ugovornoj strani, osim u slučaju utvrđivanja cijene direktnom kupcu ili utvrđivanja naknade za licencu ako zajedničko korišćenje rezultata uključuje i zajedničku distribuciju ugovornog proizvoda ili zajedničko licenciranje ugovornog tehnološkog procesa i sprovodi se putem zajedničkog tima, organizacije ili privrednog društva, ili se zajednički povjerava trećem licu;

4) ograničavanje geografskog područja ili kupaca kojima učesnici u sporazumu imaju pravo pasivne prodaje ugovornog proizvoda ili pravo pasivnog licenciranja ugovornog tehnološkog procesa, osim u slučaju obaveze da se rezultati istraživanja i razvoja licenciraju isključivo drugom učesniku;

5) ograničavanje aktivne prodaje ugovornog proizvoda ili ugovornog tehnološkog procesa na geografskom području ili određenoj grupi kupaca koji nijesu isključivo dodijeljeni jednom od učesnika putem specijalizacije u smislu korišćenja rezultata istraživanja i razvoja;

6) zahtijevanje od učesnika da odbiju snabdijevanjekupaca sa geografskog područja ili iz grupe kupaca koja je, putem specijalizacije u smislu korišćenja rezultata istraživanja i razvoja, dodijeljena drugom učesniku u sporazumu o istraživanju i razvoju, kada bi takvi kupci prodavali ugovorne proizvode na drugim geografskim područjima;

7) zahtijevanje od učesnika u sporazumu da korisnicima ili preprodavcima ugovornog proizvoda otežaju nabavku ugovornog proizvoda od drugih preprodavaca.

Član 9

(1) Grupno izuzeće od zabrane iz člana 4 ove uredbe ne primjenjuje se na ugovorne odredbe kojima se:

1) zabranjuje osporavanje prava intelektualne svojine čiji su nosioci učesnici u sporazumu o istraživanju i razvoju, a koja su značajna za istraživanje i razvoj nakon završetka istraživanja i razvoja, ili zabranu osporavanja prava intelektualne svojine čiji su nosioci učesnici u sporazumu o istraživanju i razvoju, a kojima se štite rezultati tih istraživanja i razvoja nakon isteka sporazuma o istraživanju i razvoju;

2) zabranjuje davanje licence trećim licima za proizvodnju ugovornih proizvoda ili za primjenu ugovornih tehnološkog procesa, osim kada sporazum predviđa da jedan od učesnika u sporazumu koristi rezultate zajedničkog istraživanja i razvoja ili plaćenog istraživanja i razvoja na tržištu na kojem djeluje treća ugovorna strana.

(2) Odredba stava 1 tačka 1 ovog člana ne dovodi u pitanje mogućnost predviđanja raskida sporazuma o istraživanju i razvoju u slučaju da jedna od strana ospori važenje prava intelektualne svojine iz stava 1 tačka 1 ovog člana.

(3) Ako sporazum sadrži odredbe iz stava 1 ovog člana, grupno izuzeće od zabrane iz člana 8 Zakona o zaštiti konkurencije primjenjuje se na preostale odredbe sporazuma, pod uslovom da se odredbe iz stava 1 ovog člana mogu odvojiti od ostalih odredaba sporazuma koje ispunjavaju uslove iz ove uredbe.

Član 10

Agencija za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: Agencija) može povući izuzeća u pojedinačnim slučajevima, u skladu sa članom 46 Zakona o zaštiti konkurencije, ako u konkretnom slučaju utvrdi da sporazum o istraživanju i razvoju na koji se primjenjuje izuzeće predviđeno ovom uredbom ipak proizvodi efekte koji nijesu u skladu sa članom 9 Zakona o zaštiti konkurencije.

Agencija može povući pogodnost ove uredbe naročito kada:

1) postojanje sporazuma o istraživanju i razvoju u značajnoj mjeri ograničava mogućnosti trećih lica da sprovedu istraživanje i razvoj u oblastima povezanim sa ugovornim proizvodima ili ugovornim tehnološkim procesima;

2) postojanje sporazuma o istraživanju i razvoju u značajnoj mjeri ograničava pristup trećih lica relevantnom tržištu za ugovorne proizvode ili ugovorne tehnološke procese;

3) strane bez objektivno opravdanog razloga ne koriste rezultate zajedničkog ili plaćenog istraživanja i razvoja u odnosu na treća lica;

4) ugovorni proizvodi ili ugovorni tehnološki procesi nijesu izloženi djelotvornoj konkurenciji na cjelokupnom ili značajnom dijelu unutrašnjeg tržišta; ili

5) postojanje sporazuma o istraživanju i razvoju bi u značajnoj mjeri ograničilo inovacionu konkurenciju u određenoj oblasti.

Član 11

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 11-011/26-541/3

Podgorica, 20. februara 2026. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
mr **Milojko Spajić**, s.r.

555.

Na osnovu člana 241 Zakona o zaštiti potrošača ("Službeni list CG", broj 12/26), Vlada Crne Gore je 20. februara 2026. godine, bez održavanja sjednice, na osnovu pribavljenih saglasnosti većine članova, donijela

UREDBU
O SARADNJI IZMEĐU NACIONALNIH ORGANA ODGOVORNIH ZA IZVRŠAVANJE
PROPISA O ZAŠTITI POTROŠAČA

Predmet

Član 1

Ovom uredbom uređuje se saradnja između nacionalnih tijela odgovornih za izvršavanje propisa o zaštiti potrošača, jedinstvena nacionalna kontakt tačka i organi nadležni za sprovođenje Regulative (EU) 2017/2394 Evropskog parlamenta i Savjeta od 12. decembra 2017. godine o saradnji između nacionalnih tijela odgovornih za izvršavanje propisa o zaštiti potrošača i o stavljanju van snage Regulative (EZ) br. 2006/2004 (u daljem tekstu: Regulativa (EU) 2017/2394) i ovlaštenja tih organa, određuje tijela nadležna za izdavanje spoljnih upozorenja nadležnim organima i uređuju prekršajne odredbe za postupanje suprotno Regulativi (EU) 2017/2394.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 2

Izrazi koji se u ovoj uredbi koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovoj uredbi imaju jednako značenje kao u Regulativi (EU)2017/2394.

Jedinstvena nacionalna kontakt tačka

Član 4

Jedinstvena nacionalna kontakt tačka odgovorna za sprovođenje Regulative (EU) 2017/2394 je Ministarstvo nadležno za poslove zaštite potrošača (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Nadležni organi

Član 5

(1) Nadležni organi odgovorni za sprovođenje Regulative (EU) 2017/2394 u smislu člana 5 stav 1 Regulative, su:

- 1) Ministarstvo, drugi organi državne uprave i organi uprave preko nadležnih inspekcija, kao i nadležni organi lokalne uprave preko lokalnih inspekcija, u okviru nadležnosti lokalne samouprave;
- 2) nezavisna pravna lica koja su ovlaštena za vršenje inspeksijskog nadzora;
- 3) samostalne organizacije i nezavisna pravna lica preko ovlašćenih službenika, u skladu sa zakonom; i
- 4) nezavisna pravna lica i organi lokalne uprave koji su nadležni da prilikom odlučivanja po žalbama potrošača vrše upravni nadzor nad radom pružaoca javnih usluga iz

člana 37 Zakona o zaštiti potrošača, u skladu sa posebnim zakonom i zakonom kojim se uređuje upravni postupak.

- 5) Nadležni organi iz st. 1 do 4 ovog člana navedeni su u Prilogu 1 koji čini sastavni dio ove uredbe (kolona 4 pod određenim referentnim brojem), koji u skladu sa propisima kojima se štite interesi potrošača sadrži i predmet nadzora (kolona 1), kao i propise Unije kojima se štite interesi potrošača (kolona 2) i nacionalne propise kojima se štite interesi potrošača (kolona 3).

Saradnja nadležnih organa

Član 6

U cilju pravilnog sprovođenja Regulative (EU) 2017/2394, nadležni organi iz člana 5 ove uredbe dužni su da saraduju međusobno i sa drugim javnim organima i tijelima u skladu sa članom 6 Regulative 2017/2394.

Ovlašćenja nadležnih organa

Član 7

- (1) U cilju obezbjeđenja efektivnog sprovođenja u odnosu na svaku povredu iz opsega Regulative (EU) 2017/2394, nadležni organi iz člana 5 ove uredbe imaju ovlašćenja iz člana 9 Regulative (EU) 2017/2394, i to:
  - 1) istražna ovlašćenja iz člana 9 stav 3,
  - 2) ovlašćenja za sprovođenje iz člana 9 stav 4;
  - 3) ovlašćenje da pokrene istrage ili postupke u skladu sa članom 9 stav 6 i može da objavi svaku konačnu odluku, obavezu trgovca ili naloge usvojene u skladu sa članom 9 stav 7 Regulative (EU) 2017/2394.
- (2) Ovlašćenja iz stava 1 ovog člana vrše se u skladu sa članom 10 Regulative (EU) 2017/2394.
- (3) Sprovođenje i izvršavanje ovlašćenja iz stava 1 ovog člana moraju biti efektivni i proporcionalni s obzirom na prirodu povrede i ukupnu stvarnu ili moguću štetu od povrede propisa Europske unije kojima se štite interesi potrošača.

Primjena drugih propisa

Član 8

Nadležni organi sprovode nadzor u skladu sa ovom uredbom, Regulativom (EU) 2017/2394, zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača, posebnim zakonima kojima se utvrđuje nadležnost postupajućeg organa, zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor i zakonom kojim se uređuje upravni postupak.

Spoljna upozorenja

Član 9

(1) Ovlašćeni subjekti za izdavanje upozorenja u skladu sa članom 27 Regulative (EU) 2017/2394 su: Evropski potrošački centar Crne Gore, organizacije potrošača koje su u skladu sa zakonom upisane u Evidenciju organizacija potrošača koju vodi Ministarstvo i Privredna komora.

(2) Crna Gora će danom pristupanja Evropskoj uniji dostaviti Evropskoj komisiji spisak subjekata iz stava 1 ovog člana.

Obaveza izvještavanja Evropske komisije

Član 10

(1) Ministarstvo bez odlaganja dostavlja Evropskoj komisiji informacije, kao i sve izmjene informacija o:

- nazivu, sjedištu i kontakt podacima jedinstvene nacionalne kontakt tačke i nadležnih organa, i
- organizacionoj strukturi, ovlašćenjima i odgovornosti nadležnih organa.

(2) Jedinstvena nacionalna kontakt tačka dostavlja informacije iz člana 37 st.1 i 3 Regulative (EU) 2017/2394 Evropskoj komisiji i jedinstvenim kancelarijama za vezu ostalih država članica svake dvije godine.

Prekršaji

Član 11

(1) Za potrebe člana 9(4)(h) Regulative (EU) 2017/2394 i ovlašćenja za sprovođenje datih nadležnim organima iz člana 8 stav 1 tačka 2 ove uredbe, lice koje ne postupi u skladu sa bilo kojom odlukom, nalogom, privremenom mjerom, obavezom trgovca ili drugom mjerom iz člana:

- 1) 9(4)(a),
- 2) 9(4)(b),
- 3) 9(4)(c),
- 4) 9(4)(d),
- 5) 9(4)(e),
- 6) 9(4)(f), ili
- 7) 9(4)(g)(i) do (iii),

Regulative (EU) 2017/2394, odgovorno je za prekršaj.

(2) Kada lice počini povredu unutar Unije, široko rasprostranjenu povredu ili široko rasprostranjenu povredu sa dimenzijom Unije u vezi sa nacionalnim propisom za koji su kao nadležni organi određeni organi u skladu sa članom 5 ove uredbe, odgovorno je za prekršaj.

Kazne

Član 12

Ukoliko trgovac, preduzetnik ili fizičko lice počini prekršaj koji predstavlja raširenu povredu u smislu člana 3 tačka 3 Regulative (EU) 2017/2394 ili raširenu povredu sa dimenzijom Unije u smislu člana 3 tačka 4 te regulative, taj trgovac, preduzetnik ili fizičko lice kazniće se u skladu sa članom 250 Zakona o zaštiti potrošača.

Član 13

(1) Novčanom kaznom od 500,00 do 15.000,00 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - trgovac ako počini prekršaj iz člana 11 stav 1 ove uredbe.

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 30,00 do 500,00 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 150,00 do 6.000,00 eura.

(4) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 30 do 1.000 eura.

Član 14

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 10.000,00 eura kazniće se za prekršaj trgovac – pravno lice ako poćini povredu unutar Unije iz člana 3 taćka 2 Regulative (EU) 2017/2394.

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 200,00 do 1.000,00 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 1.500,00 do 3.000,00 eura.

(4) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizićko lice novčanom kaznom od 200,00 do 1.000,00 eura.

Zapoćeti postupci

Ćlan 15

Postupci zapoćeti prije poćetka primjene ove uredbe okonćaće se po propisima po kojima su zapoćeti.

Stupanje na snagu

Ćlan 16

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Broj: 11-011/26-554/2

Podgorica, 20. februara 2026. godine

Vlada Crne Gore

Predsjednik,

mr **Milojko Spajić**, s.r.

LISTA ORGANA NADLEŽNIH ZA NADZOR NAD SPROVOĐENJEM PROPISA KOJIM SE ŠTITE INTERESI POTROŠAČA

PREDMET NADZORA	EVROPSKI PROPIS	NACIONALNI PROPIS (ZAKON)	ORGAN NADLEŽAN ZA NADZOR
<p>1. Isticanje cijena za ponuđene proizvode (roba i usluge, uključujući i javne usluge)</p>	<p>Direktiva 98/6/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. februara 1998. godine o zaštiti potrošača u vezi sa isticanjem cijena proizvoda koji se nude potrošačima;</p> <p>Direktiva (EU) 2019/2161 Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. novembra 2019. godine o izmjeni Direktive Savjeta 93/13/EEZ i direktiva 98/6/EZ, 2005/29/EZ i 2011/83/EU Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu boljeg sprovođenja i modernizacije pravila Unije o zaštiti potrošača</p>	<p>Zakon o zaštiti potrošača (u daljem tekstu: ZZP) i drugi zakoni koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača, a naročito:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakon o turizmu i ugostiteljstvu - Zakon o skijalištima - Zakon o raftingu - Zakon o zanatstvu - Zakon o elektronskoj trgovini - Zakon o zdravstvenoj zaštiti - Zakon o lijekovima - Zakon o kreditnim institucijama - Zakon o potrošačkim kreditima - Zakon o finansijskom lizingu, faktoringu, otkupu potraživanja, mikrokreditiranju i kreditno-garantnim poslovima - Zakon o platnom prometu - Zakon o osiguranju 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ministarstvo ekonomskog razvoja <ul style="list-style-type: none"> - Tržišna inspekcija 2. Ministarstvo turizma <ul style="list-style-type: none"> - Turistička inspekcija 3. Ministarstvo javne uprave <ul style="list-style-type: none"> - Inspekcija za usluge informacionog društva 4. Ministarstvo zdravlja <ul style="list-style-type: none"> - Zdravstvena inspekcija 5. Organ lokalne uprave, nadležna lokalna inspekcija 6. Ministarstvo saobraćaja <ul style="list-style-type: none"> - Direkcija za inspekcijski nadzor u drumskom saobraćaju - Direkcija za inspekcijski nadzor željezničke infrastrukture, saobraćaja i žičara

		<ul style="list-style-type: none"> - Zakon o komunalnim djelatnostima - Zakon o energetici - Zakon o elektronskim komunikacijama - Zakon o poštanskim uslugama - Zakon o elektronskim medijima - Zakon o prevozu u drumskom saobraćaju - Zakon o vazdušnom saobraćaju - Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe - Zakon o željeznici - Zakon o ugovornim odnosima u željezničkom saobraćaju 	<p>7. Ministarstvo pomorstva – Lučka kapetanija Bar – PSC inspektor</p> <p>8. Centralna banka Crne Gore</p> <p>9. Agencija za nadzor osiguranja</p> <p>10. Agencija za civilno vazduhoplovstvo – Inspektor za vazdušni saobraćaj</p> <p>11. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost</p> <p>12. Agencija za audiovizuelne medijske usluge</p>
<p>2. Izdavanje i sadržina računa za prodati proizvod (roba i usluge, uključujući i javne usluge)</p>		<p>ZZP i drugi zakoni koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača, a naročito:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakon o turizmu i ugostiteljstvu - Zakon o skijalištima - Zakon o raftingu - Zakon o zanatstvu - Zakon o elektronskoj trgovini - Zakon o ljevovima - 	<p>1. Ministarstvo ekonomskog razvoja - Tržišna inspekcija</p> <p>2. Ministarstvo turizma - Turistička inspekcija (i nadležna lokalna inspekcija)</p> <p>3. Ministarstvo javne uprave - Inspekcija za usluge informacionog društva</p> <p>4. Organ lokalne uprave, nadležna lokalna inspekcija</p> <p>5. Ministarstvo saobraćaja:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Zakon o kreditnim institucijama - Zakon o potrošačkim kreditima - Zakon o finansijskom lizingu, faktoringu, otkupu potraživanja, mikrokreditiranju i kreditno-garantnim poslovima - Zakon o platnom prometu - Zakon o osiguranju - Zakon o komunalnim djelatnostima - Zakon o energetici - Zakon o elektronskim komunikacijama - Zakon o elektronskim medijima - Zakon o poštanskim uslugama - Zakon o prevozu u drumskom saobraćaju - Zakon o vazdušnom saobraćaju - Zakon o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju - Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe - Zakon o pravima putnika u pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi 	<ul style="list-style-type: none"> - Direkcija za inspekcijski nadzor u drumskom saobraćaju - Direkcija za inspekcijski nadzor željezničke infrastrukture, saobraćaja i žičara 6. Ministarstvo pomorstva - Lučka kapetanija Bar – PSC inspektor 7. Centralna banka Crne Gore 8. Agencija za nadzor osiguranja 9. Agencija za civilno vazduhoplovstvo: – Inspektor za vazdušni saobraćaj 10. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost 11. Agencija za audiovizuelne medijske usluge
--	--	--	--

		- Zakon o ugovornim odnosima u željezničkom saobraćaju	
3. Prodajne pogodnosti	<p>Direktiva 98/6/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. februara 1998. godine o zaštiti potrošača u vezi sa isticanjem cijena proizvoda koji se nude potrošačima;</p> <p>Direktiva (EU) 2019/2161 Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. novembra 2019. godine o izmjeni Direktive Savjeta 93/13/EEZ i direktiva 98/6/EZ, 2005/29/EZ i 2011/83/EU Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu boljeg sprovođenja i modernizacije pravila Unije o zaštiti potrošača</p>	ZZP i drugi zakoni koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača.	<p>1. Ministarstvo ekonomskog razvoja - Tržišna inspekcija</p> <p>2. Ministarstvo turizma - Turistička inspekcija</p> <p>3. Ministarstvo javne uprave - Inspekcija za usluge informacionog društva</p> <p>4. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost - Inspekcija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost</p> <p>5. Organ lokalne uprave, nadležna lokalna inspekcija</p> <p>6. Ministarstvo saobraćaja: - Direkcija za inspekcijski nadzor u drumskom saobraćaju - Direkcija za inspekcijski nadzor željezničke infrastrukture, saobraćaja i žičara</p> <p>7. Ministarstvo pomorstva - Lučka kapetanija Bar – PSC inspektor</p> <p>8. Centralna banka Crne Gore</p>

			<p>9. Agencija za nadzor osiguranja 10. Agencija za civilno vazduhoplovstvo – Inspektor za vazdušni saobraćaj 11. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost 12. Agencija za audiovizuelne medijske usluge</p>
<p>4. Saobraznost i garancija za neprehrambenu robu</p>	<p>Direktiva 2011/83/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. oktobra 2011. godine o pravima potrošača, o izmjeni Direktive Savjeta 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta i o stavljanju van snage Direktive Savjeta 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ;</p> <p>Direktiva (EU) 2019/770 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. maja 2019. godine o određenim aspektima u vezi sa ugovorima o isporuci digitalnog sadržaja i digitalnih usluga;</p>	<p>ZZP i drugi zakoni koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača, a naročito:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanje usaglašenosti - Zakon o metrologiji - Zakon o kontroli predmeta od dragocjenih metala - Zakon o lijekovima - Zakon o medicinskim sredstvima - Zakon o građevinskim proizvodima - Zakon o održavanju stambenih zgrada - Zakon o hemikalijama - Zakon o kozmetičkim proizvodima 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Ministarstvo ekonomskog razvoja - Tržišna inspekcija 2. Ministarstvo zdravlja - Zdravstvena i Sanitarna inspekcija 3. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost - Inspekcija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost 3. Zavod za metrologiju - Metrološka inspekcija 4. Ministarstvo energetike i rudarstva - Termoenergetska inspekcija

	<p>Direktiva (EU) 2019/771 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. maja 2019. godine o određenim aspektima u vezi sa ugovorima o prodaji robe, o izmjeni Regulative (EU) 2017/2394 i Direktive 2009/22/EZ i o stavljanju van snage Direktive 1999/44/EZ;</p> <p>Direktiva (EU) 2019/2161 Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. novembra 2019. godine o izmjeni Direktive Savjeta 93/13/EEZ i direktiva 98/6/EZ, 2005/29/EZ i 2011/83/EU Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu boljeg sprovođenja i modernizacije pravila Unije o zaštiti potrošača;</p> <p>Direktiva (EU) 2024/1799 Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. juna 2024. godine o zajedničkim pravilima kojima se podstiče popravka robe.</p>	<p>- Zakon o sredstvima za zaštitu bilja - Zakon o sredstvima za ishranu bilja - Zakon o biocidnim proizvodima</p>	<p>5. Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine - Inspekcija za stanovanje</p> <p>6. Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove - Fitosanitarna inspekcija - Veterinarska inspekcija</p> <p>7. Ministarstvo saobraćaja - Direkcija za inspeksijski nadzor u drumskom saobraćaju</p> <p>8. Ministarstvo pomorstva - Lučka kapetanija Bar – PSC inspektor</p> <p>9. Ministarstvo unutrašnjih poslova - Inspekcija za eksplozivne materije, zapaljive materije, tečnosti i gasove</p>
--	--	--	--

<p>5. Saobraznost i garancija za hranu</p>		<p>ZZP i drugi zakoni koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača, a naročito:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakon o bezbjednosti hrane - Zakon o turizmu i ugostiteljstvu 	<p>1. Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inspekcija za hranu - Fitosanitarna inspekcija - Veterinarska inspekcija <p>2. Ministarstvo turizma</p> <ul style="list-style-type: none"> - Turistička inspekcija
<p>6. Saobraznost i garancija za usluge (uključujući i javne usluge)</p>	<p>Direktiva 2011/83/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. oktobra 2011. godine o pravima potrošača, o izmjeni Direktive Savjeta 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta i o stavljanju van snage Direktive Savjeta 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ.</p> <p>Direktiva (EU) 2019/770 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. maja 2019. godine o određenim aspektima u vezi sa ugovorima o isporuci digitalnog sadržaja i digitalnih usluga.</p>	<p>ZZP i drugi zakoni koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača, a naročito:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakon o unutrašnjoj trgovini - Zakon o zanatstvu - Zakon o turizmu - Zakon o skijalištima - Zakon o raftingu - Zakon o elektronskoj trgovini - Zakon o kreditnim institucijama - Zakon o potrošačkim kreditima - Zakon o finansijskom lizingu, faktoringu, otkupu potraživanja, mikrokreditiranju i kreditno-garantnim poslovima - Zakon o platnom prometu - Zakon o osiguranju 	<p>1. Ministarstvo ekonomskog razvoja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tržišna inspekcija <p>2. Ministarstvo turizma</p> <ul style="list-style-type: none"> - Turistička inspekcija <p>3. Ministarstvo javne uprave</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inspekcija za usluge informacionog društva <p>4. Ministarstvo zdravlja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zdravstvena i Sanitarna inspekcija <p>5. Ministarstvo energetike i rudarstva</p> <ul style="list-style-type: none"> - Termoenergetska inspekcija

	<p>Direktiva (EU) 2019/771 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. maja 2019. godine o određenim aspektima u vezi sa ugovorima o prodaji robe, o izmjeni Regulative (EU) 2017/2394 i Direktive 2009/22/EZ i o stavljanju van snage Direktive 1999/44/EZ.</p> <p>Direktiva (EU) 2019/2161 Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. novembra 2019. godine o izmjeni Direktive Savjeta 93/13/EEZ i direktiva 98/6/EZ, 2005/29/EZ i 2011/83/EU Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu boljeg sprovođenja i modernizacije pravila Unije o zaštiti potrošača.</p> <p>Direktiva (EU) 2023/2673 Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. novembra 2023. godine o izmjeni Direktive 2011/83/EU u pogledu ugovora o finansijskim uslugama zaključenih na daljinu i o</p>	<p>- Zakon o komunalnim djelatnostima</p> <p>- Zakon o energetici</p> <p>- Zakon o elektronskim komunikacijama</p> <p>- Zakon o poštanskim uslugama</p> <p>- Zakon o elektronskim medijima</p> <p>- Zakon o prevozu u drumskom saobraćaju</p> <p>- Zakon o vazdušnom saobraćaju</p> <p>- Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe</p> <p>- Zakon o željeznici</p>	<p>- Elektroenergetska inspekcija</p> <p>6. Ministarstvo saobraćaja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Direkcija za inspeksijski nadzor u drumskom saobraćaju - Direkcija za inspeksijski nadzor željezničke infrastrukture, saobraćaja i žičara <p>7. Ministarstvo pomorstva</p> <p>- Lučka kapetanija Bar – PSC inspektor</p> <p>8. Organ lokalne uprave, nadležna lokalna inspekcija</p> <p>9. Centralna banka Crne Gore</p> <p>10. Agencija za nadzor osiguranja</p> <p>11. Agencija za civilno vazduhoplovstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inspektor za vazdušni saobraćaj <p>12. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost</p> <p>13. Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti</p>
--	--	---	--

	stavljanju van snage Direktive 2002/65/EZ.		14. Agencija za audiovizuelne medijske usluge
7. Obavještenja o robi/usluzi	<p>Direktiva 2011/83/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. oktobra 2011. godine o pravima potrošača, o izmjeni Direktive Savjeta 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta i o stavljanju van snage Direktive Savjeta 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ;</p> <p>Direktiva (EU) 2019/770 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. maja 2019. godine o određenim aspektima u vezi sa ugovorima o isporuci digitalnog sadržaja i digitalnih usluga;</p> <p>Direktiva (EU) 2019/771 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. maja 2019. godine o određenim aspektima u vezi sa ugovorima o prodaji robe, o izmjeni Regulative (EU) 2017/2394 i Direktive</p>	<p>ZZP i drugi zakoni koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača, a naročito:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakon o unutrašnjoj trgovini - Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanje usaglašenosti - Zakon o metrologiji - Zakon o kontroli predmeta od dragocjenih metala - Zakon o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda - Zakon o građevinskim proizvodima - Zakon o lijekovima - Zakon o medicinskim sredstvima - Zakon o hemikalijama - Zakon o kozmetičkim proizvodima - Zakon o bezbjednosti hrane - Zakon o GMO - Zakon o zdravstvenoj zaštiti bilja - Zakon o sadnom materijalu - Zakon o sjemenskom materijalu 	<p>1. Ministarstvo ekonomskog razvoja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tržišna inspekcija <p>2. Ministarstvo turizma</p> <ul style="list-style-type: none"> - Turistička inspekcija <p>3. Ministarstvo javne uprave</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inspekcija za usluge informacionog društva <p>4. Ministarstvo zdravlja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zdravstvena i Sanitarna inspekcija <p>5. Zavod za metrologiju</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metrološka inspekcija <p>6. Ministarstvo energetike i rudarstva</p> <ul style="list-style-type: none"> - Termoenergetska inspekcija <p>7. Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inspekcija za stanovanje

	<p>2009/22/EZ i o stavljanju van snage Direktive 1999/44/EZ;</p> <p>Direktiva (EU) 2019/2161 Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. novembra 2019. godine o izmjeni Direktive Savjeta 93/13/EEZ i direktiva 98/6/EZ, 2005/29/EZ i 2011/83/EU Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu boljeg sprovođenja i modernizacije pravila Unije o zaštiti potrošača;</p> <p>Direktiva (EU) 2024/825 Evropskog parlamenta i Savjeta od 28. februara 2024. godine o izmjeni direktiva 2005/29/EZ i 2011/83/EU u pogledu osnaživanja potrošača za zelenu tranziciju kroz bolju zaštitu od nepoštenih praksi i kroz bolje informisanje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon o sjemenskom i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja - Zakon o sredstvima za ishranu bilja - Zakon o sredstvima za zaštitu bilja - Zakon o biocidnim proizvodima - Zakon o šemama kvaliteta, poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda - Zakon o organskoj proizvodnji - Zakon o jakim alkoholnim pićima - Zakon o vinu - Zakon o maslinarstvu i maslinovom ulju - Zakon o zanatstvu - Zakon o turizmu i ugostiteljstvu - Zakon o skijalištima - Zakon o raftingu - Zakon o elektronskoj trgovini - Zakon o kreditnim institucijama - Zakon o potrošačkim kreditima - Zakon o finansijskom lizingu, faktoringu, otkupu potraživanja, 	<p>8. Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inspekcija za hranu - Fitosanitarna inspekcija - Veterinarska inspekcija <p>9. Ministarstvo saobraćaja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Direkcija za inspekcijski nadzor u drumskom saobraćaju - Direkcija za inspekcijski nadzor željezničke infrastrukture, saobraćaja i žičara <p>10. Ministarstvo pomorstva</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lučka kapetanija Bar – PSC inspektor <p>11. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poljoprivredna inspekcija <p>12. Ministarstvo unutrašnjih poslova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inspekcija za eksplozivne materije, zapaljive materije, tečnosti i gasove <p>13. Organ lokalne uprave, nadležna lokalna inspekcija</p>
--	---	---	--

		<p>mikrokreditiranju i kreditno-garantnim poslovima</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakon o platnom prometu - Zakon o osiguranju <p>- Zakon o komunalnim djelatnostima</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakon o energetici - Zakon o postanskim uslugama - Zakon o elektronskim komunikacijama - Zakon o elektronskim medijima <p>- Zakon o prevozu u drumskom saobraćaju</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakon o vazdušnom saobraćaju - Zakon o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju - Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe - Zakon o pravima putnika u pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi - Zakon o željeznici 	<p>14. Centralna banka Crne Gore</p> <p>15. Agencija za nadzor osiguranje</p> <p>16. Agencija za civilno vazduhoplovstvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inspektor za vazdušni saobraćaj <p>17. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inspekcija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost <p>18. Agencija za audiovizuelne medijske usluge</p>
--	--	---	--

<p>8. Javne usluge</p>		<p>ZZP i drugi zakoni koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača, a naročito:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakon o komunalnim djelatnostima - Zakon o energetici - Zakon o elektronskim komunikacijama - Zakon o poštanskoj djelatnosti - Zakon o elektronskim medijima - Zakon o prevozu u drumskom saobraćaju - Zakon o vazdušnom saobraćaju - Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe - Zakon o pravima putnika u pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi - Zakon o željeznici 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ministarstvo ekonomskog razvoja <ul style="list-style-type: none"> - Tržišna inspekcija 2. Ministarstvo energetike i rudarstva <ul style="list-style-type: none"> - Elektroenergetska inspekcija - Termoenergetska inspekcija 3. Organ lokalne uprave, nadležna lokalna inspekcija 4. Ministarstvo saobraćaja: <ul style="list-style-type: none"> - Direkcija za inspekcijski nadzor u drumskom saobraćaju - Direkcija za inspekcijski nadzor željezničke infrastrukture, saobraćaja i žičara 5. Ministarstvo pomorstva <ul style="list-style-type: none"> - Lučka kapetanija Bar – PSC inspektor 6. Agencija za civilno vazduhoplovstvo <ul style="list-style-type: none"> - Inspektor za vazdušni saobraćaj 7. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost
-------------------------------	--	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> - Inspekcija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost 8. Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti 9. Agencija za audiovizuelne medijske usluge
9. Ugovori zaključeni na daljinu i izvan poslovnih prostorija	<p>Direktiva 2011/83/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. oktobra 2011. godine o pravima potrošača, o izmjeni Direktive Savjeta 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta i o stavljanju van snage Direktive Savjeta 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ.</p> <p>Direktiva (EU) 2019/770 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. maja 2019. godine o određenim aspektima u vezi sa ugovorima o isporuci digitalnog sadržaja i digitalnih usluga.</p> <p>Direktiva (EU) 2019/771 Evropskog parlamenta i</p>	<p>ZZP i drugi zakoni koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača, a naročito:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakon o unutrašnjoj trgovini - Zakon o zanatstvu - Zakon o turizmu i ugostiteljstvu - Zakon o skijalištima - Zakon o raftingu - Zakon o lijekovima - Zakon o medicinskim sredstvima - Zakon o hemikalijama - Zakon o kozmetičkim proizvodima - Zakon o bezbjednosti hrane - Zakon o zdravstvenoj zaštiti bilja - Zakon o sadnom materijalu - Zakon o sjemenskom materijalu 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Ministarstvo ekonomskog razvoja <ul style="list-style-type: none"> - Tržišna inspekcija 2. Ministarstvo turizma <ul style="list-style-type: none"> - Turistička inspekcija 3. Ministarstvo javne uprave <ul style="list-style-type: none"> - Inspekcija za usluge informacionog društva 4. Ministarstvo zdravlja <ul style="list-style-type: none"> - Zdravstvena i Sanitarna inspekcija 5. Ministarstvo energetike i rudarstva <ul style="list-style-type: none"> - Termoenergetska inspekcija 6. Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove <ul style="list-style-type: none"> - Inspekcija za hranu - Fitosanitarna inspekcija - Veterinarska inspekcija

	<p>Savjeta od 20. maja 2019. godine o određenim aspektima u vezi sa ugovorima o prodaji robe, o izmjeni Regulative (EU) 2017/2394 i Direktive 2009/22/EZ i o stavljanju van snage Direktive 1999/44/EZ.</p> <p>Direktiva (EU) 2019/2161 Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. novembra 2019. godine o izmjeni Direktive Savjeta 93/13/EEZ i direktiva 98/6/EZ, 2005/29/EZ i 2011/83/EU Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu boljeg sprovođenja i modernizacije pravila Unije o zaštiti potrošača.</p> <p>Direktiva (EU) 2024/825 Evropskog parlamenta i Savjeta od 28. februara 2024. godine o izmjeni direktiva 2005/29/EZ i 2011/83/EU u pogledu osnaživanja potrošača za zelenu tranziciju kroz bolju zaštitu od nepoštenih poslovnih praksi i kroz bolje informisanje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon o sjemenskom materijalu poljoprivrednog bilja - Zakon o sredstvima za ishranu bilja - Zakon o sredstvima za zaštitu bilja - Zakon o komunalnim djelatnostima - Zakon o energetici - Zakon o elektronskim komunikacijama - Zakon o postanskim uslugama - Zakon o elektronskim medijima - Zakon o prevozu u drumskom saobraćaju - Zakon o vazdušnom saobraćaju - Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe - Zakon o željeznici - Zakon o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju - Zakon o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju - Zakon o pravima putnika u pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi 	<p>7. Ministarstvo saobraćaja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Direkcija za inspekcijski nadzor u drumskom saobraćaju - Direkcija za inspekcijski nadzor željezničke infrastrukture, saobraćaja i žičara <p>8. Ministarstvo pomorstva</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lučka kapetanija Bar – PSC inspektor <p>9. Ministarstvo unutrašnjih poslova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inspekcija za eksplozivne materije, zapaljive materije, tečnosti i gasove <p>10. Organ lokalne uprave, nadležna lokalna inspekcija</p> <p>11. Agencija za civilno vazduhoplovstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inspektor za vazdušni saobraćaj <p>12. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inspekcija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost <p>13. Agencija za audiovizuelne medijske usluge</p>
--	--	--	---

		- Zakon o ugovornim odnosima u željezničkom saobraćaju	
10. Ugovori o finansijskim uslugama zaključeni na daljinu	<p>Direktiva 2002/65/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. septembra 2002. godine o marketingu finansijskih usluga potrošačima na daljinu i o izmjeni Direktive Savjeta 90/619/EEZ i direktiva 97/7/EZ i 98/27/EZ.</p> <p>Direktiva (EU) 2023/2673 Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. novembra 2023. godine o izmjeni Direktive 2011/83/EU u pogledu ugovora o finansijskim uslugama zaključenih na daljinu i o stavljanju van snage Direktive 2002/65/EZ.</p>	<p>ZZP i drugi zakoni koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača, a naročito:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakon o kreditnim institucijama - Zakon o potrošačkim kreditima - Zakon o finansijskom lizingu, faktoringu, otkupu potraživanja, mikrokreditiranju i kreditno-garantnim poslovima - Zakon platnom prometu - Zakon o osiguranju 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Centralna banka Crne Gore (CBCG) 2. Agencija za nadzor osiguranja 3. Ministarstvo ekonomskog razvoja <ul style="list-style-type: none"> - Tržišna inspekcija
11. Ugovori o turističkim uslugama (vremenski podijeljenom korišćenju (timesharing), dugotrajnom turističkom proizvodu, preprodaji, razmjeni)	<p>Direktiva 2008/122/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 14. januara 2009. godine o zaštiti potrošača u vezi sa određenim aspektima ugovora o vremenski ograničenom korišćenju nepokretnosti (timeshare), dugoročnim turističkim</p>	ZZP	<p>Ministarstvo turizma</p> <ul style="list-style-type: none"> - Turistička inspekcija

	proizvodima, preprodaji i zamjeni.		
12. Nepoštene odredbe u potrošačkim ugovorima	<p>Direktiva Savjeta 93/13/EEZ od 5. aprila 1993. godine o nepoštenim ugovornim odredbama u potrošačkim ugovorima.</p> <p>Direktiva (EU) 2019/2161 Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. novembra 2019. godine o izmjeni Direktive Savjeta 93/13/EEZ i direktiva 98/6/EZ, 2005/29/EZ i 2011/83/EU Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu boljeg sprovođenja i modernizacije pravila Unije o zaštiti potrošača.</p>	<p>ZZP, a u vezi sa posebnim zakonima koji uređuju posebne vrste ugovora, a naročito:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakon o turizmu - Zakon o potrošačkim kreditima - Zakon o finansijskom lizingu, faktoringu, otkupu potraživanja, mikrokreditiranju i kreditno-garantnim poslovima - Zakon platnom prometu - Zakon o osiguranju - Zakon o ljekovima - Zakon o medicinskim sredstvima - Zakon o hemikalijama - Zakon o kozmetičkim proizvodima - Zakon o bezbjednosti hrane - Zakon o zdravstvenoj zaštiti bilja - Zakon o sadnom materijalu - Zakon o sjemenskom materijalu - Zakon o sjemenskom materijalu poljoprivrednog bilja 	<p>1. Ministarstvo ekonomskog razvoja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tržišna inspekcija <p>2. Ministarstvo turizma</p> <p>Turistička inspekcija</p> <p>3. Ministarstvo javne uprave</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inspekcija za usluge informacionog društva <p>4. Ministarstvo zdravlja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zdravstvena i Sanitarna inspekcija <p>5. Ministarstvo energetike i rudarstva</p> <ul style="list-style-type: none"> - Termoenergetska inspekcija <p>6. Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inspekcija za hranu - Fitosanitarna inspekcija - Veterinarska inspekcija <p>7. Ministarstvo saobraćaja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Direkcija za inspekcijski nadzor u drumskom saobraćaju - Direkcija za inspekcijski nadzor željezničke infrastrukture, saobraćaja i žičara

		<ul style="list-style-type: none"> - Zakon o sredstvima za ishranu bilja - Zakon o sredstvima za zaštitu bilja - Zakon o komunalnim djelatnostima - Zakon o energetici - Zakon o elektronskim komunikacijama - Zakon o postanskim uslugama - Zakon o elektronskim medijima - Zakon o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju - Zakon o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju - Zakon o ugovornim odnosima u željezničkom saobraćaju - Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe - Zakon o pravima putnika u pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi 	<p>8. Ministarstvo pomorstva Lučka kapetanija Bar – PSC inspektor</p> <p>9. Ministarstvo unutrašnjih poslova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inspekcija za eksplozivne materije, zapaljive materije, tečnosti i gasove <p>10. Organ lokalne uprave preko nadležne inspekcije</p> <p>11. Centralna banka Crne Gore</p> <p>12. Agencija za nadzor osiguranja</p> <p>13. Agencija za civilno vazduhoplovstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inspektor za vazdušni saobraćaj <p>14. Agencija za audiovizuelne medijske usluge</p> <p>15. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inspekcija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost
13. Nepoštena poslovna praksa	Direktiva 2005/29/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. maja 2005. godine o nepoštenim	ZZP , a u vezi sa posebnim zakonima koji uređuju posebne obaveze kod oglašavanja i	<p>1. Ministarstvo ekonomskog razvoja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tržišna inspekcija

	<p>poslovnim praksama preduzeća prema potrošačima na unutrašnjem tržištu (Direktiva o nepoštenim poslovnim praksama).</p> <p>Direktiva (EU) 2019/2161 Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. novembra 2019. godine o izmjeni Direktive Savjeta 93/13/EEZ i direktiva 98/6/EZ, 2005/29/EZ i 2011/83/EU Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu boljeg sprovođenja i modernizacije pravila Unije o zaštiti potrošača.</p> <p>Direktiva (EU) 2024/825 Evropskog parlamenta i Savjeta od 28. februara 2024. godine o izmjeni direktiva 2005/29/EZ i 2011/83/EU u pogledu osnaživanja potrošača za zelenu tranziciju kroz bolju zaštitu od nepoštenih poslovnih praksi i kroz bolje informisanje.</p>	<p>informisanja koje se smatraju bitnim okolnostima, a naročito:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakon o turizmu - Zakon o elektronskoj trgovini - Zakon o potrošačkim kreditima - Zakon o lijekovima - Zakon o osiguranju - Zakon o tržištu kapitala - Zakon o energetici - Zakon o kozmetičkim proizvodima - Zakon o GMO - Zakon o bezbjednosti hrane - Zakon o biocidnim proizvodima - Zakon o šemama kvaliteta, poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda - Zakon o organskoj proizvodnji - Zakon o jakim alkoholnim pićima - Zakon o vinu - Zakon o maslinarstvu i maslinovom ulju 	<p>2. Ministarstvo turizma</p> <ul style="list-style-type: none"> - Turistička inspekcija <p>3. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost</p> <p>Inspekcija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost</p> <p>4. Ministarstvo javne uprave</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inspekcija za usluge informacionog društva <p>5. Ministarstvo zdravlja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zdravstvena i Sanitarna inspekcija <p>6. Ministarstvo energetike i rudarstva</p> <ul style="list-style-type: none"> - Termoenergetska inspekcija <p>7. Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inspekcija za hranu - Fitosanitarna inspekcija - Veterinarska inspekcija <p>8. Ministarstvo saobraćaja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Direkcija za inspekcijski nadzor u drumskom saobraćaju - Direkcija za inspekcijski nadzor željezničke infrastrukture, saobraćaja i žičara
--	--	---	--

			<p>9. Ministarstvo pomorstva Lučka kapetanija Bar – PSC inspektor</p> <p>10. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede - Poljoprivredna inspekcija</p> <p>11. Ministarstvo unutrašnjih poslova: - Inspekcija za eksplozivne materije, zapaljive materije, tečnosti i gasove</p> <p>12. Organ lokalne uprave, nadležna lokalna inspekcija</p> <p>13. Centralna banka Crne Gore</p> <p>14. Agencija za nadzor osiguranja</p> <p>15. Agencija za civilno vazduhoplovstvo - Inspektor za vazdušni saobraćaj</p> <p>16. Agencija za audiovizuelne medijske usluge</p>
<p>14. Naknada štete prouzrokovane na proizvodu koji je dat na popravku (uključujući hemijsko čišćenje, pranje i sl.)</p>		<p>ZZP</p>	<p>1. Ministarstvo ekonomskog razvoja - Tržišna inspekcija</p> <p>2. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost</p>

			<ul style="list-style-type: none"> - Inspekcija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost 3. Ministarstvo turizma <ul style="list-style-type: none"> - Turistička inspekcija 4. Ministarstvo zdravlja <ul style="list-style-type: none"> - Zdravstvena i Sanitarna inspekcija 5. Zavod za metrologiju <ul style="list-style-type: none"> - Metrološka inspekcija 6. Ministarstvo energetike i rudarstva <ul style="list-style-type: none"> - Termoenergetska inspekcija 7. Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine <ul style="list-style-type: none"> - Inspekcija za stanovanje 8. Ministarstvo saobraćaja <ul style="list-style-type: none"> - Direkcija za inspekcijski nadzor u drumskom saobraćaju 9. Ministarstvo pomorstva <ul style="list-style-type: none"> - Lučka kapetanija Bar – PSC inspektor
15. Potrošački krediti	Direktiva 2008/48/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. aprila 2008. godine o ugovorima o potrošačkom kreditu i o	Zakon o potrošačkim kreditima , i drugi zakoni koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača, a naročito:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Centralna banka Crne Gore 2. Ministarstvo ekonomskog razvoja <ul style="list-style-type: none"> - Tržišna inspekcija

	<p>stavljanju van snage Direktive Savjeta 87/102/EEZ.</p> <p>Direktiva 2014/17/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 4. februara 2014. godine o ugovorima o potrošačkom kreditu koji se odnose na stambene nepokretnosti i o izmjeni direktiva 2008/48/EZ i 2013/36/EU i Regulative (EU) br. 1093/2010.</p> <p>Direktiva (EU) 2023/2225 Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. oktobra 2023. godine o ugovorima o potrošačkom kreditu i o stavljanju van snage Direktive 2008/48/EZ.</p>	<p>- Zakon o kreditnim institucijama</p> <p>- Zakon o finansijskom lizingu, faktoringu, otkupu potraživanja, mikrokreditiranju i kreditno-garantnim poslovima</p>	
<p>16. Paket aranžmani i druge odredbe koje se odnose na zaštitu potrošača</p>	<p>Direktiva (EU) 2015/2302 Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. novembra 2015. godine o paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, o izmjeni Regulative (EZ) br. 2006/2004 i Direktive 2011/83/EU i o stavljanju van</p>	<p>Zakon o turizmu</p>	<p>Ministarstvo turizma:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Turistička inspekcija

	snage Direktive Savjeta 90/314/EEZ.		
17. Ostale obaveze koje se odnose na zaštitu potrošača u oblasti elektronske trgovine	<p>Direktiva 2000/31/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 8. juna 2000. godine o određenim pravnim aspektima usluga informacionog društva, naročito elektronske trgovine, na unutrašnjem tržištu (Direktiva o elektronskoj trgovini).</p> <p>Direktiva 2002/58/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 12. jula 2002. godine o obradi podataka o ličnosti i zaštiti privatnosti u sektoru elektronskih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektronskim komunikacijama – ePrivacy Direktiva).</p> <p>Regulativa (EU) 2017/1128 Evropskog parlamenta i Savjeta od 14. juna 2017. godine o prekograničnoj prenosivosti onlajn usluga sadržaja na unutrašnjem tržištu.</p>	Zakon o elektronskoj trgovini	<p>Ministarstvo javne uprave</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inspekcija za usluge informacionog društva

<p>18. Obaveze koje se odnose na zaštitu potrošača, u vazdušnom, drumskom, pomorskom i željezničkom saobraćaju, a u vezi prava lica sa invaliditetom ili smanjene pokretljivosti, kao i putnika po osnovu uskraćivanja ukrcaja, otkazivanja ili kašnjenja puta; štete zbog uništenja, gubitka ili oštećenja prtljaga ili stvari datih na prevoz, štete po osnovu kasne isporuke prtljaga.</p>	<p>Regulativa (EZ) br. 261/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. februara 2004. godine o utvrđivanju zajedničkih pravila o naknadi i pomoći putnicima u slučaju uskraćivanja ukrcavanja i otkazivanja ili dužeg kašnjenja letova i o stavljanju van snage Regulative (EEZ) br. 295/91.</p> <p>Regulativa (EZ) br. 1107/2006 Evropskog parlamenta i Savjeta od 5. jula 2006. godine o pravima osoba sa invaliditetom i osoba sa smanjenom pokretljivošću u vazdušnom saobraćaju.</p> <p>Regulativa (EZ) br. 1008/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta od 24. septembra 2008. godine o zajedničkim pravilima za obavljanje vazdušnih usluga u Zajednici.</p> <p>Regulativa (EU) br. 181/2011 Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. februara 2011.</p>	<p>Zakon o pravima putnika u pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi</p> <p>Zakon o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju</p> <p>Zakon o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju</p> <p>Zakon o ugovornim odnosima u željezničkom saobraćaju</p>	<p>1. Ministarstvo pomorstva</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lučka kapetanija Bar – PSC inspektor <p>2. Agencija za civilno vazduhoplovstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inspektor za vazdušni saobraćaj
--	---	--	---

	<p>godine o pravima putnika u autobuskom prevozu.</p> <p>Regulativa (EU) br. 1177/2010 Evropskog parlamenta i Savjeta od 24. novembra 2010. godine o pravima putnika u pomorskom i unutrašnjem vodnom saobraćaju.</p> <p>Regulativa (EZ) br. 1371/2007 Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. oktobra 2007. godine o pravima i obavezama putnika u željezničkom saobraćaju.</p>		
<p>19. Obaveze koje se odnose na zaštitu potrošača u pružanju poštanskih usluga, a u vezi prava po osnovu nije uručena primaocu ili je uručena sa zakašnjenjem ili da posebno ugovorena usluga nije obavljena ili nije obavljena u cjelini, ili zbog oštećenja ili umanjenja sadržaja registrovane poštanske pošiljke</p>		<p>Zakon o poštanskim uslugama</p>	<p>Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost</p>

<p>20. Ostale obaveze koje se odnose na zaštitu potrošača u oblasti lijekova</p>	<p>Direktiva 2001/83/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 6. novembra 2001. godine o zakoniku Zajednice koji se odnosi na lijekove za humanu upotrebu.</p>	<p>Zakon o lijekovima</p>	<p>1. Ministarstvo zdravlja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zdravstvena i Sanitarna inspekcija <p>2. Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove</p> <ul style="list-style-type: none"> - Veterinarska inspekcija
<p>21. Ostale obaveze koje se odnose na zaštitu potrošača u oblasti energetike</p>		<p>Zakon o energetici</p>	<p>1. Ministarstvo energetike i rudarstva</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elektroenergetska inspekcija - Termoenergetska inspekcija <p>2. Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti</p>
<p>22. Zaštita prava pacijenata</p>		<p>Zakon o pravima pacijenata</p>	<p>Ministarstvo zdravlja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zdravstvena inspekcija
<p>23. Zaštita potrošača kod upotrebe duvanskih proizvoda</p>		<p>Zakon o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda</p>	<p>1. Ministarstvo turizma</p> <ul style="list-style-type: none"> - Turistička inspekcija <p>2. Ministarstvo ekonomskog razvoja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tržišna inspekcija <p>3. Ministarstvo zdravlja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zdravstvena inspekcija - Sanitarna inspekcija

<p>24. Ostale obaveze koje se odnose na zaštitu prava potrošača kod skijališta</p>		<p>Zakon o skijalištima</p>	<p>Ministarstvo turizma - Turistička inspekcija</p>
<p>25. Ostale obaveze koje se odnose na zaštitu prava potrošača kod raftinga</p>		<p>Zakon o raftingu Zakon o sigurnosti plovidbe</p>	<p>1. Ministarstvo turizma - Turistička inspekcija 2. Ministarstvo pomorstva - Lučka kapetanija Bar – PSC inspektor</p>
<p>26. Ostale obaveze koje se odnose na zaštitu prava potrošača kod lizinga</p>		<p>Zakon o finansijskom lizingu, faktoringu, otkupu potraživanja, mikrokreditiranju i kreditno-garantnim poslovima</p>	<p>Centralna banka Crne Gore</p>
<p>27. Ostale obaveze koje se odnose na zaštitu prava potrošača kod platnog prometa i zaštite korisnika finansijskih usluga</p>	<p>Direktiva 2014/92/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. jula 2014. godine o uporedivosti naknada u vezi sa računima za plaćanje, promjeni računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje sa osnovnim funkcijama.</p>	<p>Zakon o uporedivosti naknada u vezi sa potrošačkim računima za plaćanje, promjeni potrošačkih računa za plaćanje i računima za plaćanje sa osnovnim funkcijama Zakon o zaštiti potrošača - korisnika finansijskih usluga</p>	<p>Centralna banka Crne Gore</p>
<p>28. Ostale obaveze koje se odnose na zaštitu prava potrošača kod osiguranja</p>		<p>Zakon o osiguranju Zakon o obaveznom osiguranju u saobraćaju</p>	<p>1. Agencija za nadzor osiguranja 2. Ministarstvo pomorstva</p>

		Zakon o jahtama Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe	- Lučka kapetanija Bar – PSC inspektor
29. Nedožvoljeno oglašavanje	<p>Direktiva 2006/114/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 12. decembra 2006. godine o obmanjujućem i uporednom oglašavanju.</p> <p>Direktiva 2010/13/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 10. marta 2010. godine o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima, propisima ili upravnim mjerama u državama članicama koje se odnose na pružanje audiovizuelnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizuelnim medijskim uslugama).</p> <p>Direktiva 2001/83/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 6. novembra 2001. godine o zakoniku Zajednice koji se odnosi na lijekove za humanu upotrebu.</p>	<p>Zakon o nedozvoljenom oglašavanju, i drugi zakoni koji sadrže odredbe o zabranjenom oglašavanju, a naročito:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakon o audiovizuelnim medijskim uslugama - Zakon o vazdušnom saobraćaju - Zakon o zaštiti potrošača 	<p>1. Agencija za audiovizuelne medijske usluge</p> <p>2. Agencija za civilno vazduhoplovstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inspektor za vazdušni saobraćaj

<p style="text-align: center;">30. Ostala prava potrošača</p>	<p>Direktiva 2013/11/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 21. maja 2013. godine o alternativnom rješavanju potrošačkih sporova.</p> <p>Direktiva 2006/123/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 12. decembra 2006. godine o uslugama na unutrašnjem tržištu.</p> <p>Regulativa (EU) 2018/302 Evropskog parlamenta i Savjeta od 28. februara 2018. godine o suzbijanju neopravdanog geoblokiranja i drugih oblika diskriminacije na osnovu državljanstva, mjesta prebivališta ili mjesta poslovnog nastana kupaca na unutrašnjem tržištu i o izmjeni regulativa (EZ) br. 2006/2004 i (EU) 2017/2394 i Direktive 2009/22/EZ.</p> <p>Regulativa (EU) 2023/2854 Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. decembra 2023. godine o usklađenim pravilima o pravičnom pristupu</p>	<p>ZZP i ostali zakoni koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača, a naročito:</p> <p>Zakon o uslugama; Zakon o zanatstvu; Zakon o raftingu; Zakon o unutrašnjoj trgovini. Odluka o objavljivanju Odluke Zajedničkog komiteta Centralnoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini (CEFTA) br. 4/2024 o sprečavanju neopravdanog geoblokiranja, usvojene 9. oktobra 2024. godine.</p>	<p>1. Ministarstvo ekonomskog razvoja. Tržišna inspekcija,</p> <p>2. Ministarstvo turizma Turistička inspekcija, i druge inspekcije nadležne u skladu sa zakonom.</p>
--	--	--	--

	podacima i njihovoj upotrebi (Akt o podacima – Data Act).		
--	--	--	--

556.

Odluka Ustavnog suda Crne Gore kojom se odbija predlog za utvrđivanje neustavnosti Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tajnosti podataka („Službeni list Crne Gore”, broj 74/20)

Ustavni sud Crne Gore, u sastavu: predsjednica Snežana Armenko i sudije – Jovan Jovanović, Desanka Lopičić, Faruk Resulbegović i Momirka Tešić, na osnovu odredaba člana 149 stav 1 tačka 1 Ustava Crne Gore i člana 48 tačka 9 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, br. 11/15 i 92/25), na sjednici od 26. decembra 2020. godine, donio je

ODLUKU

I ODBIJA SE predlog za utvrđivanje neustavnosti Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tajnosti podataka („Službeni list Crne Gore”, broj 74/20).

II Ova odluka objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

O b r a z l o ž e n j e

11. Predlogom pet poslanika u Skupštini Crne Gore (Slaven Radunović, Boris Bogdanović, Branko Radulović, Dragan Ivanović i Miloš Konatar) pokrenut je postupak za ocjenu ustavnosti Zakona, označenog u izreci.

1.1. U predlogu je, pored ostalog, navedeno:

„(...) Skupština Crne Gore 26. saziva, na Petoj sjednici Prvog redovnog (proljećnog) zasijedanja u 2020. godini, dana 16. 07. 2020. godine donijela je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tajnosti podataka.

Osporeni Zakon nije saglasan sa Ustavom, a ovo iz sljedećih razloga:

Ustavom Crne Gore propisano je: da je Vlast ograničena Ustavom i zakonom (član 11 stav 3); da Skupština ima 81 poslanika (član 83 stav 1); da Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drugačije određeno (član 91 stav 1); da većinom glasova svih poslanika Skupština, pored ostalog, donosi zakone kojima se uređuje način ostvarivanja sloboda i prava građana (član 91 stav 2), kao i da zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom (član 45).

Članom 90 Poslovnika Skupštine Crne Gore propisano je: (...).

Sjednica Skupštine Crne Gore koja je sazvana za 23. jun 2020. godine, sa početkom u 11 sati, a na kojoj je donesen osporeni zakon: započeta je bez kvoruma, odnosno bez fizičke prisutnosti, na sjednici, većine ukupnog broja poslanika; pristupilo se odlučivanju o osporenom zakonu, a da na sjednici nije postojao kvorum, odnosno nije postojala fizička prisutnost većine ukupnog broja poslanika za odlučivanje o osporenom zakonu. Za postojanje kvoruma na navedenoj sjednici Skupštine Crne Gore, u sali za održavanje sjednice bilo je neophodno fizičko prisustvo većine od ukupnog broja poslanika, odnosno najmanje 41 poslanik od 81 poslanika. Predsjednik Skupštine otvorio je sazvanu sjednicu, a da nije utvrdio postojanje kvoruma, pri čemu se, u plenarnoj sali nalazilo ukupno 12 poslanika.

Dokaz: - video-snimak početka rada sjednice Skupštine sazvane za dan 23. 06. 2020. godine;

Izvod iz Stenograma Pete sjednice Prvog redovnog (proljećnog) zasijedanja u 2020. godini.

Kod nesporne činjenice da je u sali bilo prisutno 12 poslanika, jasno je da nije postojao kvorum za početak sjednice.

U konkretnom slučaju, nije postupljeno po proceduri propisanoj Poslovníkom Skupštine, te je osporeni zakon donesen na sjednici za čiji početak rada nije postojao kvorum. Podatak da li je na sjednici Skupštine

prisutna većina ukupnog broja poslanika predsjednik Skupštine nije utvrdio, iako je to u svemu saglasno članu 90 Poslovnika bio dužan da učini.

Nadalje, prilikom odlučivanja o osporenom zakonu, dana 16. jula 2020. godine, u Plenarnoj sali bilo je prisutno 17 poslanika od ukupno 81 poslanika.

Poslanici u Plenarnoj sali o predlogu osporenog zakona izjašnjavali su se dizanjem ruke.

Nakon istog, o predlogu osporenog zakona, online glasanjem, dizanjem ruke, glasalo je 16 poslanika, koji su se nalazili u Plavoj sali zgrade Skupštine, da bi, zatim, na isti način, o predlogu osporenog zakona, glasalo 10 poslanika, koji su se nalazili u Plavom salonu.

Nakon, na gore navedeni način, završenog glasanja, predsjednik Skupštine je objedinio rezultate glasanja poslanika koji su glasali u sali u kojoj se održavala sjednica Skupštine, sa glasovima poslanika koji su online glasali van sale u kojoj se održavala sjednica i objavio rezultate glasanja o osporenom zakonu.

Dokaz: - video-snimak sjednice Skupštine sazvane za dan 23. 06. 2020. godine (u dijelu odlučivanja o predlogu osporenog zakona);

Izvod iz Stenograma Pete sjednice Prvog redovnog (proljećnog) zasijedanja u 2020. godini.

Poslovníkom Skupštine Crne Gore uređeno je pitanje načina rada Skupštine.

Odredbama člana 111 stav 1 Poslovnika propisano je (...).

Odlukom Skupštine Crne Gore o dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, broj 112/20), koja je stupila na snagu 24. novembra 2020. godine, uređeno je pitanje organizacije i rada Skupštine u situaciji izazvanoj epidemijom zarazne bolesti Covid-19. Naznačenom odlukom, pored ostalog, propisano je: da poslanik kojem je, usljed primjene mjere zaštite stanovništva od zaraznih bolesti u vanrednoj situaciji izazvanoj epidemijom Covid-19, ograničena sloboda kretanja od strane nadležnog organa, može odlučivati na sjednici Skupštine i njenih radnih tijela van sjedišta Skupštine (u daljem tekstu: sjednica na daljinu) putem bezbjedne informaciono-komunikacione tehnologije; te da je u tom slučaju poslanik dužan najkasnije do početka zakazane sjednice ili nastavka prekinute sjednice obavijestiti predsjednika Skupštine, odnosno predsjednika radnog tijela, u pisanoj ili elektronskoj formi (e-mail), o postojanju razloga za učestvovanje u radu sjednice na daljinu (mjere izolacije).

Sve do stupanja na snagu gore navedene odluke nije postojala na Poslovníku Skupštine zasnovana mogućnost da poslanik može učestvovati u radu i odlučivati na sjednici Skupštine van Plenarne sale u kojoj se održava sjednica, niti da može učestvovati u radu i odlučivati na sjednici radnog tijela Skupštine van prostorije u kojoj se sjednica radnog tijela održava.

Zbog svega navedenog, i prilikom odlučivanja o predlogu osporenog zakona, predsjednik Skupštine je prekršio odredbe Poslovnika i na gore navedeni način, koji Poslovník nije omogućavao, utvrdio rezultate glasanja o predlogu osporenog zakona iako se u Plenarnoj sali u kojoj se održavala sjednica nalazilo 17 poslanika, pa, samim tim, nije ni postojao kvorum za odlučivanje o osporenom zakonu.

Iz svega navedenog i nesporno utvrđenog činjeničnog stanja jasno proizilazi: da na sjednici Skupštine na kojoj je donesen osporeni zakon nije postojao kvorum za početak sjednice i nije postojao kvorum za odlučivanje o predlogu osporenog zakona, jer na predmetnoj sjednici Skupštine, u Plenarnoj sali u kojoj se održavala sjednica Skupštine, nije bilo prisutno više od polovine ukupnog broja poslanika.

Saglasno odredbama člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici na kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drugačije određeno, dok je, saglasno stavu 2 istog člana Ustava za donošenje osporenog zakona bila potrebna većina glasova svih poslanika.

Osporeni zakon nije donesen na način predviđen članom 91 st. 1 i 2 Ustava, jer na sjednici Skupštine, prilikom odlučivanja o ovom predlogu zakona, nije prisustvovalo više od polovine ukupnog broja poslanika.

Zbog svega navedenog, osporeni zakon nije saglasan sa Ustavom Crne Gore (...).”

2. Skupština Crne Gore i Vlada Crne Gore nijesu dostavili odgovor, odnosno mišljenje na navode sadržane u predlogu poslanika.

3. Osporenim Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o tajnosti podataka uređeno je, između ostalog, preuzimanje dijela nadležnosti od Agencije za nacionalnu bezbjednost na Ministarstvo odbrane u dijelu sprovođenja bezbjednosne provjere za izdavanje dozvola za pristup tajnim podacima za zaposlene u Ministarstvu i Vojsci Crne Gore.

4. Ustavni sud je, nakon razmatranja sadržine predloga poslanika, utvrdio da se predlogom osporava formalna ustavnost osporenog Zakona, odnosno postupak njegovog donošenja, s obzirom na to da se predlogom poslanika ukazuje „da osporeni zakon nije donesen na način predviđen članom 91 st. 1 i 2 Ustava, odnosno da na sjednici Skupštine na kojoj je donesen osporeni zakon nije postojao kvorum za početak sjednice i nije postojao kvorum za odlučivanje o predlogu osporenog zakona, jer na predmetnoj sjednici Skupštine, u Plenarnoj sali u kojoj se održavala sjednica Skupštine, nije bilo prisutno više od polovine ukupnog broja poslanika”.

5. Ustavni sud je, nakon razmatranja postupka donošenja osporenog Zakona, utvrdio da su ispunjeni uslovi da se odbije predlog za utvrđivanje njegove neustavnosti.

6. Za odlučivanje u ovom predmetu relevantne su sljedeće odredbe:

Ustav Crne Gore

DIO PRVI
OSNOVNE ODREDBE

Država
Član 1 stav 2

Crna Gora je građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde, zasnovana na vladavini prava.

Zakonodavstvo
Član 16 tač. 1 i 5

Zakonom se, u skladu sa Ustavom, uređuju:

- 1) način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje;
- 5) druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

DIO TREĆI
UREĐENJE VLASTI
1. SKUPŠTINA CRNE GORE

Nadležnost
Član 82 tačka 2

Skupština:

- 2) donosi zakone.

Odlučivanje
Član 91 stav 1

Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drukčije određeno.

DIO PETI
USTAVNOST I ZAKONITOST
Saglasnost pravnih propisa

Član 145

Zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom.

DIO ŠESTI
USTAVNI SUD CRNE GORE
Nadležnost
Član 149 stav 1 tačka 1

Ustavni sud odlučuje:

1) o saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima.

Amandmani I do XVI na Ustav Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, broj 38/13)

Amandman IV st. 1 i 4

Većinom glasova svih poslanika Skupština donosi zakone kojima se uređuju: način ostvarivanja sloboda i prava građana, crnogorsko državljanstvo, referendum, materijalne obaveze građana, državni simboli i upotreba i korišćenje državnih simbola, odbrana i bezbjednost, vojska, osnivanje, spajanje i ukidanje opština; proglašava ratno i vanredno stanje; donosi prostorni plan; donosi poslovnik Skupštine; odlučuje o raspisivanju državnog referenduma; odlučuje o skraćanju mandata; odlučuje o razrješenju predsjednika Crne Gore; bira i razrješava predsjednika i članove Vlade i odlučuje o povjerenju Vladi; imenuje i razrješava zaštitnika ljudskih prava i sloboda.

Ovim amandmanom zamjenjuju se stav 2 člana 91 i dopunjava član 91 Ustava Crne Gore.

Zakon o Ustavnom sudu Crne Gore („Službeni list Republike Crne Gore”, br. 11/15 i 92/25)

III. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM I
PRAVNO DEJSTVO NJEGOVIH ODLUKA

1. Zajedničke odredbe

Član 30 stav 1 tačka 1

Podnesci kojima se pokreće postupak pred Ustavnim sudom su:

1) predlog za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima i predlog za ocjenu saglasnosti drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom.

Član 48 tačka 9

Ustavni sud odlukom:

9) odbija: predlog za utvrđivanje neustavnosti i nezakovitosti, predlog za utvrđivanje da je Predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav, predlog za rješavanje sukoba nadležnosti, odnosno predlog za zabranu rada političke partije ili nevladine organizacije.

Poslovnik Skupštine Crne Gore („Službeni list Republike Crne Gore”, br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list Crne Gore”, br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 42/15, 52/17, 17/18 i 47/19)

VI ZASIJEDANJE I SJEDNICA SKUPŠTINE
A. REDOVNO ZASIJEDANJE

3. Tok sjednice

1) *Utvrđivanje kvoruma i dnevnog reda*

Kvorum za sjednicu

Član 90

Predsjednik Skupštine otvara sjednicu Skupštine i utvrđuje da li je prisutna većina ukupnog broja poslanika (u daljem tekstu: kvorum).

Kvorum je potreban za: početak sjednice; usvajanje zapisnika; utvrđivanje dnevnog reda i za odlučivanje. Kvorum nije potreban u toku pretresa na sjednici.

Kvorum se utvrđuje primjenom elektronskog sistema za glasanje, na način što je svaki poslanik dužan da se lično identifikuje (prijavi) ubacivanjem identifikacione kartice u poslanički pult na svom sjedištu ili na osnovu evidencije generalnog sekretara Skupštine.

Na zahtjev 10 poslanika, utvrđivanje kvoruma vrši se prozivkom poslanika.

Predsjednik Skupštine obavještava poslanike koji su poslanici najavili, odnosno opravdali odsustvo, kao i ko je pozvan da prisustvuje sjednici.

XV. ORGANIZACIJA I RAD SKUPŠTINE U SLUČAJU VANREDNE SITUACIJE, NEPOSREDNE RATNE OPASNOSTI ILI RATA

Član 222

Organizacija i rad Skupštine u slučaju vanrednog stanja, neposredne ratne opasnosti ili rata uređuje se posebnom odlukom Skupštine.

Odluka o dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, broj 112/20)

Član 1

U Poslovniku Skupštine Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 51/06 i 66/06 i "Službeni list CG", br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18 i 47/19) u nazivu Poglavlja XV. poslije riječi: "VANREDNOG STANJA," dodaju se riječi: "VANREDNE SITUACIJE,".

Član 2

Poslije člana 222 dodaju se tri nova člana koji glase:

Organizacija i rad Skupštine u slučaju proglašenja vanredne situacije izazvane epidemijom zarazne bolesti Covid – 19.

Član 222a

Poslanik kojem je, usljed primjene mjere zaštite stanovništva od zaraznih bolesti u vanrednoj situaciji izazvanoj epidemijom Covid - 19, ograničena sloboda kretanja od strane nadležnog organa, može odlučivati na sjednici Skupštine i njenih radnih tijela van sjedišta Skupštine (u daljem tekstu: sjednica na daljinu) putem bezbjedne informaciono-komunikacione tehnologije.

Poslanik iz stava 1 ovog člana dužan je najkasnije do početka zakazane sjednice ili nastavka prekinute sjednice obavijestiti predsjednika Skupštine, odnosno predsjednika radnog tijela, u pisanoj ili elektronskoj formi (e-mail), o postojanju razloga za učestvovanje u radu sjednice na daljinu (mjere izolacije).

Sjednica na daljinu sprovodi se putem informacione tehnologije iz stava 1 ovog člana, koja omogućava prenos podataka, slike i zvuka u realnom vremenu, takvog kvaliteta da se bez sumnje može utvrditi identitet poslanika koji odlučuje na sjednici.

Član 222b

Skupština na sjednici na daljinu odlučuje javnim glasanjem i to: upotrebom elektronskog sistema za glasanje, dizanjem ruke, prozivkom ili upotrebom informacione tehnologije iz člana 222a stav 1 ovog poslovnika.

Ukoliko Skupština na sjednici na daljinu odlučuje o izboru predsjednika i potpredsjednika Skupštine, kao i vrhovnog državnog tužioca sprovodi se javno glasanje u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Član 222c

Odredbe čl. 222a i 222b primjenjivaće se do 31. decembra 2020. godine.

Odluka o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, broj 129/20)

Član 54

U članu 222b prije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

“Prilikom utvrđivanja kvoruma, prisutnima se smatraju poslanici koji su fizički prisutni u plenarnoj sali Skupštine, i poslanici koji učestvuju primjenom bezbjedne informaciono-komunikacione tehnologije.“

Član 55

Član 222c briše se.

7. Podnosioci predloga navode da osporeni Zakon nije donijet na način propisan odredbama člana 91 st. 1 i 2 Ustava, jer na sjednici Skupštine, prilikom utvrđivanja kvoruma za početak sjednice, kao i odlučivanja o Predlogu osporenog Zakona, nije prisustvovalo više od polovine od ukupnog broja poslanika. Predlogom se, u suštini, osporava način glasanja u Skupštini Crne Gore, budući da je predsjednik Skupštine objedinio rezultate glasanja poslanika koji su bili fizički prisutni i glasali u sali u kojoj se održavala sjednica Skupštine, sa glasovima poslanika koji su *online* glasali van sale¹ u kojoj se održavala sjednica Skupštine, i objavio rezultate glasanja o osporenom Zakonu.

8. Ustavni sud je utvrdio da je osporeni Zakon donijet na način propisan odredbama člana 91 st. 1 i 2 Ustava.

9. Iz Ustava proizilazi da Skupština donosi zakone (član 82 tačka 2). Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drukčije određeno (član 91 stav 1 Ustava). Većinom glasova svih poslanika Skupština donosi zakone kojima se uređuju: način ostvarivanja sloboda i prava građana, crnogorsko državljanstvo, referendum, materijalne obaveze građana, državni simboli i upotreba i korišćenje državnih simbola, odbrana i bezbjednost, vojska, osnivanje, spajanje i ukidanje opština; proglašava ratno i vanredno stanje; donosi prostorni plan; donosi poslovnik Skupštine; odlučuje o raspisivanju državnog referenduma; odlučuje o skraćanju mandata; odlučuje o razrješenju predsjednika Crne Gore; bira i razrješava predsjednika i članove Vlade i odlučuje o povjerenju Vladi; imenuje i razrješava zaštitnika ljudskih prava i sloboda (član 91 stav 2 Ustava).

10. Na Petoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2020. godini, od 16. jula 2020. godine, Skupština Crne Gore donijela je osporeni Zakon. Iz listinga glasanja od 16. jula 2020. godine, dostupnog na internet stranici Skupštine proizilazi da je za predlog osporenog Zakona ukupno glasalo 43 poslanika od ukupno 81 poslanika u Skupštini od kojih je 41 bio „za“, a dva „uzdržani“².

11. Iz Zapisnika o glasanju o Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tajnosti podataka od 16. jula 2020. godine i izvoda iz stenograma sa Pete sjednice Prvog redovnog zasijedanja Skupštine Crne Gore od 16. jula 2020. godine, dostavljenih od strane podnosilaca predloga, proizilazi da su glasovi poslanika prisutnih u Skupštini objedinjeni iz Plenarne i Plave sale, kao i Plavog salona, na koji način je utvrđeno da su za Predlog osporenog Zakona u načelu glasala 43 poslanika, od kojih je 41 bio „za“, a dva „uzdržani“. Takođe, iz Zapisnika o glasanju o Predlogu osporenog Zakona od 16. jula 2020. godine, proizilazi da je sastavni dio Predloga zakona jedan amandman Zakonodavnog odbora, pri čemu su glasovi poslanika prisutnih u Skupštini objedinjeni iz Plenarne i Plave sale, kao i Plavog salona, na koji način je utvrđeno da su za Predlog osporenog Zakona u cjelini glasala 43 poslanika, od kojih je 41 bio „za“, a dva „uzdržani“.

---

¹ Poslanici koji su bili fizički prisutni u „Plavom salonu“ i „Plavoj sali“ - prostorijama u zgradi Skupštine Crne Gore.

² <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/zakoni-i-drugi-akti/804/2098-13862-.pdf>

12. Poslovnik Skupštine Crne Gore³, koji je bio na snazi u vrijeme donošenja osporenog Zakona, nije propisivao organizaciju i rad Skupštine u slučaju proglašenja vanredne situacije izazvane epidemijom zarazne bolesti Covid – 19. Ipak, Ustavni sud naglašava da je Skupština Crne Gore, dana 23. novembra 2020. godine, donijela Odluke o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore⁴ kojom je uredila organizaciju i rad Skupštine u slučaju proglašenja vanredne situacije izazvane epidemijom zarazne bolesti Covid – 19.

13. Ustavni sud podsjeća na svoj stav izražen u predmetu U-II br. 23/20, od 30. juna 2020. godine, da je i Savezni Ustavni sud Savezne Republike Njemačke, u svojoj novijoj praksi, u vezi sa virusom Covid-19, razmatrao brojna ograničenja osnovnih prava propisana uredbama nadležnih organa te države, te da je u svojim nedavnim odlukama o hitnim zahtjevima protiv uredbi o mjerama zaštite od zaraze, donijetim u maju i junu 2020. godine, utvrdio „zadiranja” u osnovna prava, ali je, u hitnim postupcima, konstatovao da su ta „zadiranja” ustavno - pravno opravdana i, stoga, ustavna⁵. U tom smislu „zadiranje” u način utvrđivanja kvoruma Skupštine i način glasanja o osporenog Zakonu, odnosno utvrđivanje kvoruma za početak sjednice i glasanje poslanika za usvajanje osporenog Zakona na način što dio poslanika čije se prisustvo za kvorum konstatovalo i koji su glasali za usvajanje osporenog Zakona, nijesu bili fizički prisutni u plenarnoj sali Skupštine tokom ovih radnji, već su isti, zbog nespornog postojanja vanredne situacije izazvane virusom Covid-19, bili fizički prisutni u drugim prostorijama Skupštine, odakle su putem informaciono-komunikacione tehnologije na jasan i nedvosmislen način glasali o usvajanju osporenog Zakona, Ustavni sud je ocijenio ustavnopravno opravdanim i prihvatljivim.⁶

14. S tim u vezi, imajući u vidu ustavno određenje da Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drukčije određeno, iz odredbe člana 91 stav 1 Ustava; da iz Listinga glasanja proizilazi da je za Predlog osporenog Zakona glasala potrebna većina poslanika, saglasno odredbi člana 91 stav 2 Ustava; te opštepoznate okolnosti izazvane epidemijom zarazne bolesti Covid-19 koje su i uslovile kasnije donošenje odluka o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore, dana 24. novembra 2020. godine i 7. januara 2021. godine, Ustavni sud je utvrdio da objedinjavanjem rezultata glasanja prisutnih poslanika u Skupštini nije povrijeđena odredba člana 91 stav 1 Ustava, odnosno da je bila obezbijeđena prisutnost poslanika u Skupštini prilikom utvrđivanja kvoruma za početak sjednice u skladu sa citiranom odredbom Ustava, kao i da je postojao propisani kvorum poslanika neophodan za odlučivanje na istoj (sjednici prisustvala 43 poslanika) i potrebna većina glasova poslanika koji su se izjasnili za usvajanje osporenog Zakona (za donošenje osporenog Zakona glasao 41 poslanik), saglasno odredbama člana 91 st. 1 i 2 Ustava.

---

³ „Službeni list Republike Crne Gore”, br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list Crne Gore”, br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 42/15, 52/17, 17/18 i 47/19.

⁴ Odluka o dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, broj 112/20), stupila je na snagu 24. novembra 2020. godine, saglasno odredbi člana 6 te odluke i Odluka o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, broj 129/20), stupila je na snagu 7. januara 2021. godine, saglasno odredbi člana 58 te Odluke.

⁵ Navedeni stav je Ustavni sud izrazio u postupku ocjene ustavnosti i zakonitosti *Naredbe o sprovođenju mjera za sprječavanje infekcije izazvane novim koronavirusom; Naredbe o zabrani putovanja putnika iz Crne Gore avio saobraćajem na sjever Republike Italije u Milano i Bolonju kao i ulazak putnika iz tih destinacija u Crnu Goru; Naredbe za preduzimanje privremenih mjera za sprječavanje unošenja u zemlju, suzbijanje i sprječavanje prenošenja novog koronavirusa i Naredbe o proglašavanju epidemije zarazne bolesti COVID-19.*

⁶ Ovakav stav Ustavni sud je izrazio u predmetu U-I br. 22/19, 6/20, 10/20, 46/20, 4/21, 17/22, 15/23 i 14/24 od 15. oktobra 2025. godine.

II1. Odluka o objavljivanju ove odluke zasnovana je na odredbama člana 151 stav 2 Ustava Crne Gore i člana 51 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore.

Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

U-I br. 5/21

Podgorica, 26. decembar 2025. godine

Predsjednica,
Snežana Armenko, s.r.

557.

Odluka Ustavnog suda Crne Gore kojom se odbija predlog za utvrđivanje neustavnosti Zakona o dopuni Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni list Crne Gore”, broj 38/20)

Ustavni sud Crne Gore, u sastavu: predsjednica Snežana Armenko i sudije – Jovan Jovanović, Desanka Lopičić, Faruk Resulbegović i Momirka Tešić, na osnovu odredaba člana 149 stav 1 tačka 1 Ustava Crne Gore i člana 48 tačka 9 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, br. 11/15 i 92/25), na sjednici od 26. decembra 2020. godine, donio je

ODLUKU

I ODBIJA SE predlog za utvrđivanje neustavnosti Zakona o dopuni Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni list Crne Gore”, broj 38/20).

II Ova odluka objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

O b r a z l o ž e n j e

11. Predlogom pet poslanika u Skupštini Crne Gore (Slaven Radunović, Boris Bogdanović, Branko Radulović, Dragan Ivanović i Miloš Konatar) pokrenut je postupak za ocjenu ustavnosti Zakona, označenog u izreci.

1.1. U predlogu je, pored ostalog, navedeno:

„(...) Skupština Crne Gore 26. saziva, na Drugoj sjednici Prvog redovnog (proljećnog) zasijedanja u 2020. godini, dana 24. 04. 2020. godine donijela je Zakon o dopuni Zakona o lokalnoj samoupravi.

Osporeni Zakon nije saglasan sa Ustavom, a ovo iz sljedećih razloga:

Ustavom Crne Gore propisano je: da je Vlast ograničena Ustavom i zakonom (član 11 stav 3); da Skupština ima 81 poslanika (član 83 stav 1); da Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drugačije određeno (član 91 stav 1); da većinom glasova svih poslanika Skupština, pored ostalog, donosi zakone kojima se uređuje način ostvarivanja sloboda i prava građana (član 91 stav 2), kao i da zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom (član 45).

Članom 90 Poslovnika Skupštine Crne Gore propisano je: (...).

Sjednica Skupštine Crne Gore koja je sazvana za 22. april 2020. godine, sa početkom u 11 sati, a na kojoj je donijet osporeni zakon: započeta je bez kvoruma; nije postojao kvorum za utvrđivanje dnevnog reda; pristupilo se odlučivanju o osporenom zakonu, a da nije postojao kvorum, odnosno nije postojala fizička prisutnost većine ukupnog broja poslanika za početak sjednice, utvrđivanje dnevnog reda i za odlučivanje o osporenom zakonu.

Za postojanje kvoruma na navedenoj sjednici Skupštine Crne Gore, u sali za održavanje sjednice bilo je neophodno fizičko prisustvo većine od ukupnog broja poslanika, odnosno najmanje 41 poslanik od 81 poslanika.

Predsjednik Skupštine otvorio je sazvanu sjednicu, a da nije utvrdio postojanje kvoruma, pri čemu se, u plenarnoj sali nalazilo ukupno 20 poslanika.

Dokaz: - video-snimak početka rada sjednice Skupštine sazvane za dan 22. 4. 2020. godine;

Izvod iz Stenograma Druge sjednice Prvog redovnog (proljećnog) zasijedanja u 2020. godini.

Kod nesporne činjenice da je u sali bilo prisutno 20 poslanika, jasno je da nije postojao kvorum za početak sjednice.

U konkretnom slučaju, nije postupljeno po proceduri propisanoj Poslovnikom Skupštine, te je osporeni zakon donesen na sjednici za čiji početak rada nije postojao kvorum, pri čemu postojanje kvoruma predsjednik Skupštine nije ni pokušao utvrditi, iako je to, saglasno članu 90 Poslovnika, bio dužan da učini.

Nadalje, prelaskom na utvrđivanje dnevnog reda Sjednice, u Plenarnoj sali Skupštine fizički je bilo prisutno 19 poslanika, pa predsjednik Skupštine nije ni konstatovao postojanje kvoruma. Poslanici prisutni u Plenarnoj sali o predlogu dnevnog reda izjasnili su se dizanjem ruke.

Nakon istog, o predloženom dnevnom redu sjednice online glasanjem, dizanjem ruke, glasalo je 17 poslanika koji su se nalazili u Plavoj sali zgrade Skupštine, 12 poslanika koji su se nalazili u Plavom salonu, kao i 8 poslanika koji su se nalazili u Crvenom salonu.

Nakon, na gore navedeni način, završenog glasanja, predsjednik Skupštine je objedinio rezultate glasanja poslanika koji su glasali na sjednici Skupštine, sa glasovima poslanika koji su online glasali, van sale u kojoj se održavala sjednica Skupštine i objavio ukupne rezultate glasanja za predloženi dnevni red sjednice.

Dokaz: - video-snimak sjednice Skupštine sazvane za dan 22. 04. 2020. godine (u dijelu utvrđivanja dnevnog reda);

Izvod iz Stenograma Druge sjednice Prvog redovnog (proljećnog) zasijedanja u 2020. godini.

Poslovnikom Skupštine Crne Gore uređeno je pitanje načina rada Skupštine.

Odredbama člana 111 stav 1 Poslovnika propisano je (...).

Odlukom Skupštine Crne Gore o dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, br. 112/20), koja je stupila na snagu 24. novembra 2020. godine, uređeno je pitanje organizacije i rada Skupštine u situaciji izazvanoj epidemijom zarazne bolesti Covid-19. Naznačenom odlukom, pored ostalog, propisano je: da poslanik kojem je, usljed primjene mjere zaštite stanovništva od zaraznih bolesti u vanrednoj situaciji izazvanoj epidemijom Covid-19, ograničena sloboda kretanja od strane nadležnog organa, može odlučivati na sjednici Skupštine i njenih radnih tijela van sjedišta Skupštine (u daljem tekstu: sjednica na daljinu) putem bezbjedne informaciono-komunikacione tehnologije; te da je u tom slučaju poslanik dužan najkasnije do početka zakazane sjednice ili nastavka prekinute sjednice obavijestiti predsjednika Skupštine, odnosno predsjednika radnog tijela, u pisanoj ili elektronskoj formi (e-mail), o postojanju razloga za učestvovanje u radu sjednice na daljinu (mjere izolacije).

Sve do stupanja na snagu gore navedene odluke nije postojala na Poslovniku Skupštine zasnovana mogućnost da poslanik može učestvovati u radu i odlučivati na sjednici Skupštine van Plenarne sale u kojoj se održava sjednica, niti da može učestvovati u radu i odlučivati na sjednici radnog tijela Skupštine van prostorije u kojoj se sjednica radnog tijela održava.

Zbog svega navedenog, prilikom utvrđivanja dnevnog reda predmetne sjednice, predsjednik Skupštine je ponovo prekršio odredbe Poslovnika i, na gore navedeni način koji Poslovnik nije omogućavao, utvrdio dnevni red sjednice iako je, u tom trenutku, u sali bio prisutno 19 poslanika.

I na kraju, prilikom odlučivanja o osporenom zakonu dana 24. 04. 2020. godine u Plenarnoj sali bilo je prisutno 13 poslanika od ukupno 81 poslanika.

Poslanici u Plenarnoj sali o predlogu osporenog zakona izjašnjavali su se dizanjem ruke.

Nakon istog, o predlogu osporenog zakona, online glasanjem, dizanjem ruke, glasalo je 17 poslanika, koji su se nalazili u Plavoj sali zgrade Skupštine, da bi, zatim, na isti način, o predlogu osporenog zakona, glasalo 11 poslanika, koji su se nalazili u Plavom salonu.

Nakon, na gore navedeni način, završenog glasanja, predsjednik Skupštine je objedinio rezultate glasanja poslanika koji su glasali u sali u kojoj se održavala sjednica Skupštine, sa glasovima poslanika koji su online glasali van sale u kojoj se održavala sjednica i objavio rezultate glasanja o osporenom zakonu.

Dokaz: - video-snimak sjednice Skupštine sazvane za dan 22. 04. 2020. godine (u dijelu odlučivanja o predlogu osporenog zakona);

Izvod iz Stenograma Druge sjednice Prvog redovnog (proljećnog) zasijedanja u 2020. godini.

Zbog svega navedenog, i prilikom odlučivanja o predlogu osporenog zakona, predsjednik Skupštine je prekršio odredbe Poslovnika i na gore navedeni način, koji Poslovnik nije omogućavao, utvrdio rezultate glasanja o predlogu osporenog zakona iako se u Plenarnoj sali u kojoj se održavala sjednica nalazilo 13 poslanika, pa, samim tim, nije ni postojao kvorum za odlučivanje o osporenom zakonu.

Iz svega navedenog i nesporno utvrđenog činjeničnog stanja jasno proizilazi: da na sjednici Skupštine na kojoj je donesen osporeni zakon nije postojao kvorum za početak sjednice; nije postojao kvorum za utvrđivanje dnevnog reda sjednice i nije postojao kvorum za odlučivanje o predlogu osporenog zakona, jer na predmetnoj sjednici Skupštine, u svim fazama njenog rada koje su, saglasno članu 90 stav 2 Poslovnika zahtijevale postojanje kvoruma, u Plenarnoj sali u kojoj se održavala sjednica Skupštine nije bilo prisutno više od polovine ukupnog broja poslanika.

Saglasno odredbama člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici na kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drugačije određeno, dok je, saglasno stavu 2 istog člana Ustava za donošenje osporenog zakona bila potrebna većina glasova svih poslanika.

Osporeni zakon nije donesen na način predviđen članom 91 st. 1 i 2 Ustava jer na sjednici Skupštine prilikom odlučivanja o predlogu ovog zakona nije prisustvovalo više od polovine ukupnog broja poslanika.

Zbog svega navedenog, osporeni zakon nije saglasan sa Ustavom Crne Gore. (...).

2. Skupština Crne Gore i Vlada Crne Gore nijesu dostavili odgovor, odnosno mišljenje na navode sadržane u predlogu poslanika.

3. Osporenim Zakonom o dopuni Zakona o lokalnoj samoupravi uređeno je produženje mandata skupštine opštine na način što je propisano da u slučaju da joj mandat ističe za vrijeme vanredne situacije, isti joj se produžava najduže 90 dana po prestanku okolnosti koje su je izazvale.

4. Ustavni sud je, nakon razmatranja sadržine predloga poslanika, utvrdio da se predlogom osporava formalna ustavnost osporenog Zakona, odnosno postupak njegovog donošenja, s obzirom na to da se predlogom poslanika ukazuje „*da osporeni zakon nije donesen na način predviđen članom 91 st. 1 i 2 Ustava, odnosno da na sjednici Skupštine na kojoj je donesen osporeni zakon nije postojao kvorum za početak sjednice i nije postojao kvorum za odlučivanje o predlogu osporenog zakona, jer na predmetnoj sjednici Skupštine, u Plenarnoj sali u kojoj se održavala sjednica Skupštine, nije bilo prisutno više od polovine ukupnog broja poslanika*”.

5. Ustavni sud je, nakon razmatranja postupka donošenja osporenog Zakona, utvrdio da su ispunjeni uslovi da se odbije predlog za utvrđivanje njegove neustavnosti.

6. Za odlučivanje u ovom predmetu relevantne su sljedeće odredbe:

Ustav Crne Gore

DIO PRVI
OSNOVNE ODREDBE

Država

Član 1 stav 2

Crna Gora je građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde, zasnovana na vladavini prava.

Zakonodavstvo

Član 16 tač. 1 i 5

Zakonom se, u skladu sa Ustavom, uređuju:

- 1) način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje;
- 5) druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

DIO TREĆI
UREĐENJE VLASTI
1. SKUPŠTINA CRNE GORE
Nadležnost
Član 82 tačka 2

Skupština:
2) donosi zakone.

Odlučivanje
Član 91 stav 1

Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drukčije određeno.

DIO PETI
USTAVNOST I ZAKONITOST
Saglasnost pravnih propisa
Član 145

Zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom.

DIO ŠESTI
USTAVNI SUD CRNE GORE
Nadležnost
Član 149 stav 1 tačka 1

Ustavni sud odlučuje:

1) o saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima.
Amandmani I do XVI na Ustav Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, broj 38/13)

Amandman IV st. 1 i 4

Većinom glasova svih poslanika Skupština donosi zakone kojima se uređuju: način ostvarivanja sloboda i prava građana, crnogorsko državljanstvo, referendum, materijalne obaveze građana, državni simboli i upotreba i korišćenje državnih simbola, odbrana i bezbjednost, vojska, osnivanje, spajanje i ukidanje opština; proglašava ratno i vanredno stanje; donosi prostorni plan; donosi poslovnik Skupštine; odlučuje o raspisivanju državnog referenduma; odlučuje o skraćanju mandata; odlučuje o razrješenju predsjednika Crne Gore; bira i razrješava predsjednika i članove Vlade i odlučuje o povjerenju Vladi; imenuje i razrješava zaštitnika ljudskih prava i sloboda.

Ovim amandmanom zamjenjuju se stav 2 člana 91 i dopunjava član 91 Ustava Crne Gore.

Zakon o Ustavnom sudu Crne Gore („Službeni list Republike Crne Gore”, br. 11/15 i 92/25)

III. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM I

PRAVNO DEJSTVO NJEGOVIH ODLUKA

1. Zajedničke odredbe
Član 30 stav 1 tačka 1

Podnesci kojima se pokreće postupak pred Ustavnim sudom su:

1) predlog za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima i predlog za ocjenu saglasnosti drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom.

Član 48 tačka 9

Ustavni sud odlukom:

9) odbija: predlog za utvrđivanje neustavnosti i nezakonnosti, predlog za utvrđivanje da je Predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav, predlog za rješavanje sukoba nadležnosti, odnosno predlog za zabranu rada političke partije ili nevladine organizacije.

Poslovník Skupštine Crne Gore („Službeni list Republike Crne Gore”, br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list Crne Gore”, br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 42/15, 52/17, 17/18 i 47/19)

VI ZASIJEDANJE I SJEDNICA SKUPŠTINE

A. REDOVNO ZASIJEDANJE

3. Tok sjednice

1) Utvrđivanje kvoruma i dnevnog reda

Kvorum za sjednicu

Član 90

Predsjednik Skupštine otvara sjednicu Skupštine i utvrđuje da li je prisutna većina ukupnog broja poslanika (u daljem tekstu: kvorum).

Kvorum je potreban za: početak sjednice; usvajanje zapisnika; utvrđivanje dnevnog reda i za odlučivanje. Kvorum nije potreban u toku pretresa na sjednici.

Kvorum se utvrđuje primjenom elektronskog sistema za glasanje, na način što je svaki poslanik dužan da se lično identifikuje (prijavi) ubacivanjem identifikacione kartice u poslanički pult na svom sjedištu ili na osnovu evidencije generalnog sekretara Skupštine.

Na zahtjev 10 poslanika, utvrđivanje kvoruma vrši se prozivkom poslanika.

Predsjednik Skupštine obavještava poslanike koji su poslanici najavili, odnosno opravdali odsustvo, kao i ko je pozvan da prisustvuje sjednici.

XV. ORGANIZACIJA I RAD SKUPŠTINE U SLUČAJU VANREDNE SITUACIJE, NEPOSREDNE RATNE OPASNOSTI ILI RATA

Član 222

Organizacija i rad Skupštine u slučaju vanrednog stanja, neposredne ratne opasnosti ili rata uređuje se posebnom odlukom Skupštine.

Odluka o dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, broj 112/20)

Član 1

U Poslovníku Skupštine Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 51/06 i 66/06 i "Službeni list CG", br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18 i 47/19) u nazivu Poglavlja XV. poslije riječi: "VANREDNOG STANJA," dodaju se riječi: "VANREDNE SITUACIJE,".

Član 2

Poslije člana 222 dodaju se tri nova člana koji glase:

Organizacija i rad Skupštine u slučaju proglašenja vanredne situacije izazvane epidemijom zarazne bolesti Covid – 19.

Član 222a

Poslanik kojem je, usljed primjene mjere zaštite stanovništva od zaraznih bolesti u vanrednoj situaciji izazvanoj epidemijom Covid - 19, ograničena sloboda kretanja od strane nadležnog organa, može odlučivati na sjednici Skupštine i njenih radnih tijela van sjedišta Skupštine (u daljem tekstu: sjednica na daljinu) putem bezbjedne informaciono-komunikacione tehnologije.

Poslanik iz stava 1 ovog člana dužan je najkasnije do početka zakazane sjednice ili nastavka prekinute sjednice obavijestiti predsjednika Skupštine, odnosno predsjednika radnog tijela, u pisanoj ili elektronskoj formi (e-mail), o postojanju razloga za učestvovanje u radu sjednice na daljinu (mjere izolacije).

Sjednica na daljinu sprovodi se putem informacione tehnologije iz stava 1 ovog člana, koja omogućava prenos podataka, slike i zvuka u realnom vremenu, takvog kvaliteta da se bez sumnje može utvrditi identitet poslanika koji odlučuje na sjednici.

Član 222b

Skupština na sjednici na daljinu odlučuje javnim glasanjem i to: upotrebom elektronskog sistema za glasanje, dizanjem ruke, prozivkom ili upotrebom informacione tehnologije iz člana 222a stav 1 ovog poslovnika.

Ukoliko Skupština na sjednici na daljinu odlučuje o izboru predsjednika i potpredsjednika Skupštine, kao i vrhovnog državnog tužioca sprovodi se javno glasanje u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Član 222c

Odredbe čl. 222a i 222b primjenjivaće se do 31. decembra 2020. godine.

Odluka o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, broj 129/20)

Član 54

U članu 222b prije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

“Prilikom utvrđivanja kvoruma, prisutnima se smatraju poslanici koji su fizički prisutni u plenarnoj sali Skupštine, i poslanici koji učestvuju primjenom bezbjedne informaciono-komunikacione tehnologije.”

Član 55

Član 222c briše se.

7. Podnosioci predloga navode da osporeni Zakon nije donijet na način propisan odredbama člana 91 st. 1 i 2 Ustava, jer na sjednici Skupštine, prilikom utvrđivanja kvoruma za početak sjednice, kao i odlučivanja o Predlogu osporenog Zakona, nije prisustvovalo više od polovine od ukupnog broja poslanika. Predlogom se, u suštini, osporava način glasanja u Skupštini Crne Gore, budući da je predsjednik Skupštine objedinio rezultate glasanja poslanika koji su bili fizički prisutni i glasali u sali u kojoj se održavala sjednica Skupštine, sa glasovima poslanika koji su *online* glasali van sale¹ u kojoj se održavala sjednica Skupštine, i objavio rezultate glasanja o osporenom Zakonu.

8. Ustavni sud je utvrdio da je osporeni Zakon donijet na način propisan odredbama člana 91 st. 1 i 2 Ustava.

9. Iz Ustava proizilazi da Skupština donosi zakone (član 82 tačka 2). Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drukčije određeno (član 91 stav 1 Ustava). Većinom glasova svih poslanika Skupština: donosi zakone kojima se uređuju - način ostvarivanja sloboda i prava građana, crnogorsko državljanstvo, referendum, materijalne obaveze građana, državni simboli i upotreba i korišćenje državnih simbola, odbrana i bezbjednost, vojska, osnivanje, spajanje i ukidanje opština; proglašava ratno i vanredno stanje; donosi prostorni plan; donosi poslovnik Skupštine; odlučuje o raspisivanju državnog referenduma; odlučuje o skraćanju mandata; odlučuje o razrješenju predsjednika Crne Gore; bira i razrješava predsjednika i članove Vlade i odlučuje o povjerenju Vladi; imenuje i razrješava zaštitnika ljudskih prava i sloboda (član 91 stav 2 Ustava).

10. Na Drugoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2020. godini, od 24. aprila 2020. godine, Skupština Crne Gore donijela je osporeni Zakon. Iz Izvoda iz listinga glasanja od 24. aprila 2020. godine, dostupnog na internet stranici Skupštine proizilazi da je za predlog osporenog Zakona u načelu, o postojanju razloga hitnosti i u cjelini glasao 41 poslanik od ukupno 81 poslanika u Skupštini od kojih je 41 bio „za”².

¹ Poslanici koji su bili fizički prisutni u „Plavom salonu” i „Plavoj sali” - prostorijama u zgradi Skupštine Crne Gore.

² <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/zakoni-i-drugi-akti/958/2258-13430-.pdf>

11. Iz Izvoda iz stenograma sa Druge sjednice Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2020. godini od 24. aprila 2020. godine, dostavljenog od strane podnosioca predloga, kao i Zapisnika o glasanju o Predlogu zakona o dopuni Zakona o lokalnoj samoupravi od 24. aprila 2020. godine, proizilazi da su glasovi poslanika prisutnih u Skupštini objedinjeni iz Plenarne i Plave sale, kao i Plavog salona, na koji način je utvrđeno da je za Predlog osporenog Zakona u načelu glasao 41 poslanik, da su svi glasali „za”, nije bilo glasova „protiv” ni „uzdržanih”. Takođe, iz Izvoda iz stenograma proizilazi da su poslanici glasali o postojanju razloga hitnosti i na osnovu glasova poslanika prisutnih u Skupštini, objedinjenih iz Plenarne i Plave sale, kao i Plavog salona, o razlozima hitnosti ukupno je glasao 41 poslanik, od kojih su svi glasali „za”, nije bilo glasova „protiv”, ni „uzdržanih”. Pored toga, iz dostavljenog Izvoda iz stenograma proizilazi da su glasovi poslanika prisutnih u Skupštini objedinjeni iz Plenarne i Plave sale, kao i Plavog salona, na koji način je utvrđeno da je za Predlog osporenog Zakona u cjelini glasao 41 poslanik, da su svi glasali „za”, da nije bilo glasova „protiv” ni „uzdržanih”.

12. Poslovnik Skupštine Crne Gore³, koji je bio na snazi u vrijeme donošenja osporenog Zakona, nije propisivao organizaciju i rad Skupštine u slučaju proglašenja vanredne situacije izazvane epidemijom zarazne bolesti Covid – 19. Ipak, Ustavni sud naglašava da je Skupština Crne Gore, dana 23. novembra 2020. godine, donijela Odluke o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore⁴ kojom je uredila organizaciju i rad Skupštine u slučaju proglašenja vanredne situacije izazvane epidemijom zarazne bolesti Covid – 19.

13. Ustavni sud podsjeća na svoj stav izražen u predmetu U-II br. 23/20, od 30. juna 2020. godine, da je i Savezni Ustavni sud Savezne Republike Njemačke, u svojoj novijoj praksi, u vezi sa virusom Covid-19, razmatrao brojna ograničenja osnovnih prava propisana uredbama nadležnih organa te države, te da je u svojim nedavnim odlukama o hitnim zahtjevima protiv uredbi o mjerama zaštite od zaraze, donijetim u maju i junu 2020. godine, utvrdio „zadiranja” u osnovna prava, ali je, u hitnim postupcima, konstatovao da su ta „zadiranja” ustavno - pravno opravdana i, stoga, ustavna⁵. U tom smislu „zadiranje” u način utvrđivanja kvoruma Skupštine i način glasanja o osporenom Zakonu, odnosno utvrđivanje kvoruma za početak sjednice i glasanje poslanika za usvajanje osporenog Zakona na način što dio poslanika čije se prisustvo za kvorum konstatovalo i koji su glasali za usvajanje osporenog Zakona, nijesu bili fizički prisutni u plenarnoj sali Skupštine tokom ovih radnji, već su isti, zbog nespornog postojanja vanredne situacije izazvane virusom Covid-19, bili fizički prisutni u drugim prostorijama Skupštine, odakle su putem informaciono-komunikacione tehnologije na jasan i nedvosmislen način glasali o usvajanju osporenog Zakona, Ustavni sud je ocijenio ustavnopravno opravdanim i prihvatljivim.⁶

14. S tim u vezi, imajući u vidu ustavno određenje da Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drukčije određeno, iz odredbe člana 91 stav 1 Ustava; da iz Listinga glasanja proizilazi da je za Predlog osporenog Zakona glasala potrebna većina poslanika, saglasno odredbi člana 91 stav 2 Ustava; te opštepoznate okolnosti izazvane epidemijom zarazne bolesti Covid-19 koje su i uslovile kasnije donošenje odluka o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore, dana 24. novembra 2020. godine i 7. januara 2021. godine, Ustavni sud je utvrdio da objedinjavanjem rezultata glasanja prisutnih poslanika u Skupštini nije povrijeđena odredba člana 91

³ „Službeni list Republike Crne Gore”, br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list Crne Gore”, br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 42/15, 52/17, 17/18 i 47/19.

⁴ Odluka o dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, broj 112/20), stupila je na snagu 24. novembra 2020. godine, saglasno odredbi člana 6 te odluke i Odluka o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, broj 129/20), stupila je na snagu 7. januara 2021. godine, saglasno odredbi člana 58 te Odluke.

⁵ Navedeni stav je Ustavni sud izrazio u postupku ocjene ustavnosti i zakonitosti *Naredbe o sprovođenju mjera za sprječavanje infekcije izazvane novim koronavirusom; Naredbe o zabrani putovanja putnika iz Crne Gore avio saobraćajem na sjever Republike Italije u Milano i Bolonju kao i ulazak putnika iz tih destinacija u Crnu Goru; Naredbe za preduzimanje privremenih mjera za sprječavanje unošenja u zemlju, suzbijanje i sprječavanje prenošenja novog koronavirusa i Naredbe o proglašavanju epidemije zarazne bolesti COVID-19.*

⁶ Ovakav stav Ustavni sud je izrazio u predmetu U-I br. 22/19, 6/20, 10/20, 46/20, 4/21, 17/22, 15/23 i 14/24 od 15. oktobra 2025. godine.

stav 1 Ustava, odnosno da je bila obezbijedena prisutnost poslanika prilikom utvrđivanja kvoruma za početak sjednice u skladu sa citiranom odredbom Ustava, kao i da je postojao propisani kvorum poslanika neophodan za odlučivanje na istoj (sjednici prisustvala 41 poslanika) i potrebna većina glasova poslanika koji su se izjasnili za usvajanje osporenog Zakona (za donošenje osporenog Zakona glasao 41 poslanik), saglasno odredbama člana 91 st. 1 i 2 Ustava.

II1. Odluka o objavljivanju ove odluke zasnovana je na odredbama člana 151 stav 2 Ustava Crne Gore i člana 51 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore.

Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

U-I br. 6/21

Podgorica, 26. decembar 2025. godine

Predsjednica,
Snežana Armenko, s.r.

558.

Odluka Ustavnog suda Crne Gore kojom se odbija predlog za utvrđivanje neustavnosti Zakona o alternativnom rješavanju sporova („Službeni list Crne Gore”, broj 77/20)

Ustavni sud Crne Gore, u sastavu: predsjednica Snežana Armenko i sudije – Jovan Jovanović, Desanka Lopičić, Faruk Resulbegović i Momirka Tešić, na osnovu odredaba člana 149 stav 1 tačka 1 Ustava Crne Gore i člana 48 tačka 9 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, br. 11/15 i 92/25), na sjednici od 26. decembra 2025. godine, donio je

ODLUKU

I ODBIJA SE predlog za utvrđivanje neustavnosti Zakona o alternativnom rješavanju sporova („Službeni list Crne Gore”, broj 77/20).

II Ova odluka objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

O b r a z l o ž e n j e

11. Predlogom pet poslanika u Skupštini Crne Gore (Slaven Radunović, Boris Bogdanović, Branko Radulović, Dragan Ivanović i Miloš Konatar) pokrenut je postupak za ocjenu ustavnosti Zakona, označenog u izreci.

1.1. U predlogu je, pored ostalog, navedeno:

„(...) Skupština Crne Gore 26. saziva, na Petoj sjednici Prvog redovnog (proljećnog) zasijedanja u 2020. godini, dana 16.07.2020. godine donijela je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku.

Osporeni Zakon nije saglasan sa Ustavom, a ovo iz sljedećih razloga:

Članom 11 stav 3, članom 45, članom 83 stav 1, članom 91 stav 1 i članom 91 stav 2 Ustava Crne Gore propisano je: (...).

Članom 90 Poslovnika Skupštine Crne Gore propisano je: (...).

Sjednica Skupštine Crne Gore koja je sazvana za 23. jun 2020. godine, sa početkom u 11 sati, a na kojoj je donesen osporeni zakon: započeta je bez kvoruma, odnosno bez fizičke prisutnosti, na sjednici, većine ukupnog broja poslanika; pristupilo se odlučivanju o osporenom zakonu, a da na sjednici nije postojao kvorum, odnosno nije postojala fizička prisutnost većine ukupnog broja poslanika za odlučivanje o osporenom zakonu.

Za postojanje kvoruma na navedenoj sjednici Skupštine Crne Gore, u sali za održavanje sjednice bilo je neophodno fizičko prisustvo većine od ukupnog broja poslanika, odnosno najmanje 41 poslanik od 81 poslanika.

Predsjednik Skupštine otvorio je sazvanu sjednicu, a da nije utvrdio postojanje kvoruma, pri čemu se, u plenarnoj sali nalazilo ukupno 12 poslanika.

Dokaz: video-snimak početka rada sjednice Skupštine sazvane za dan 23. 06. 2020. godine i Izvod iz Stenograma Pete sjednice Prvog redovnog (proljećnog) zasijedanja u 2020. godini.

Kod nesporne činjenice da je u sali bilo prisutno 12 poslanika, jasno je da nije postojao kvorum za početak sjednice.

U konkretnom slučaju, nije postupljeno po proceduri propisanoj Poslovníkom Skupštine, te je osporeni zakon donesen na sjednici za čiji početak rada nije postojao kvorum. Podatak da li je na sjednici prisutna većina ukupnog broja poslanika predsjednik Skupštine nije utvrdio, iako je to u svemu saglasno članu 90 Poslovnika bio dužan da učini.

Nadalje, prilikom odlučivanja o osporenom zakonu, dana 16. jula 2020. godine, u Plenarnoj sali bilo je prisutno 17 poslanika od ukupno 81 poslanika.

Poslanici u Plenarnoj sali o predlogu osporenog zakona izjašnjavali su se dizanjem ruke.

Nakon istog, o predlogu osporenog zakona, online glasanjem, dizanjem ruke, glasalo je 16 poslanika, koji su se nalazili u Plavoj sali zgrade Skupštine, da bi, zatim, na isti način, o predlogu osporenog zakona, glasalo 10 poslanika, koji su se nalazili u Plavom salonu.

Nakon, na gore navedeni način, završenog glasanja, predsjednik Skupštine je objedinio rezultate glasanja poslanika koji su glasali u sali u kojoj se održavala sjednica Skupštine, sa glasovima poslanika koji su online glasali van sale u kojoj se održavala sjednica i objavio rezultate glasanja o osporenom zakonu.

Dokaz: video-snimak sjednice Skupštine sazvane za dan 23.06.2020. godine (u dijelu odlučivanja o predlogu osporenog zakona) i Izvod iz Stenograma Pete sjednice Prvog redovnog (proljećnog) zasijedanja u 2020. godini.

Poslovníkom Skupštine Crne Gore uređeno je pitanje načina rada Skupštine.

Odredbama člana 111 st. 1 Poslovníka propisano je (...).

Odlukom Skupštine Crne Gore o dopunama Poslovníka Skupštine Crne Gore („Sl. list CG”, br. 112/20), koja je stupila na snagu 24. novembra 2020. godine, uređeno je pitanje organizacije i rada Skupštine u situaciji izazvanoj epidemijom zarazne bolesti Covid-19. Naznačenom odlukom, pored ostalog, propisano je: da poslanik kojem je, usljed primjene mjere zaštite stanovništva od zaraznih bolesti u vanrednoj situaciji izazvanoj epidemijom Covid-19, ograničena sloboda kretanja od strane nadležnog organa, može odlučivati na sjednici Skupštine i njenih radnih tijela van sjedišta Skupštine (u daljem tekstu: sjednica na daljinu) putem bezbjedne informacionokomunikacione tehnologije; te da je u tom slučaju poslanik dužan najkasnije do početka zakazane sjednice ili nastavka prekinute sjednice obavijestiti predsjednika Skupštine, odnosno predsjednika radnog tijela, u pisanoj ili elektronskoj formi (e-mail), o postojanju razloga za učestvovanje u radu sjednice na daljinu (mjere izolacije).

Sve do stupanja na snagu gore navedene odluke nije postojala na Poslovníku Skupštine zasnovana mogućnost da poslanik može učestvovati u radu i odlučivati na sjednici Skupštine van Plenarne sale u kojoj se održava sjednica, niti da može učestvovati u radu i odlučivati na sjednici radnog tijela Skupštine van prostorije u kojoj se sjednica radnog tijela održava.

Zbog svega navedenog, i prilikom odlučivanja o predlogu osporenog zakona, predsjednik Skupštine je prekršio odredbe Poslovníka i na gore navedeni način, koji Poslovník nije omogućavao, utvrdio rezultate glasanja o predlogu osporenog zakona iako se u Plenarnoj sali u kojoj se održavala sjednica nalazilo 17 poslanika, pa, samim tim, nije ni postojao kvorum za odlučivanje o osporenom zakonu.

Iz svega navedenog i nesporno utvrđenog činjeničnog stanja jasno proizilazi: da na sjednici Skupštine na kojoj je donesen osporeni zakon nije postojao kvorum za početak sjednice i nije postojao kvorum za odlučivanje o predlogu osporenog zakona, jer na predmetnoj sjednici Skupštine, u Plenarnoj sali u kojoj se održavala sjednica Skupštine, nije bilo prisutno više od polovine ukupnog broja poslanika.

Saglasno odredbama člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici na kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drugačije određeno, dok je, saglasno stavu 2 istog člana Ustava, za donošenje osporenog zakona bila potrebna većina glasova svih poslanika.

Osporeni zakon nije donesen na način predviđen članom 91 st. 1 i 2 Ustava, jer na sjednici Skupštine prilikom odlučivanja o predlogu ovog zakona nije prisustvovalo više od polovine ukupnog broja poslanika. Zbog svega navedenog, osporeni zakon nije saglasan sa Ustavom Crne Gore. (...)

2. Skupština Crne Gore i Vlada Crne Gore nijesu dostavili odgovor, odnosno mišljenje na navode sadržane u predlogu poslanika.

3. Osporenim Zakonom o alternativnom rješavanju sporova uređeno je alternativno rješavanje sporova u građanskopravnim odnosima, ranom neutralnom ocjenom spora i drugim načinima alternativnog rješavanja sporova, u skladu sa međunarodno prihvaćenim standardima.

4. Ustavni sud je, nakon razmatranja sadržine predloga poslanika, utvrdio da se predlogom osporava formalna ustavnost osporenog Zakona, odnosno postupak njegovog donošenja, s obzirom na to da se predlogom poslanika ukazuje „da osporeni zakon nije donesen na način predviđen članom 91 st. 1 i 2 Ustava, odnosno da na sjednici Skupštine na kojoj je donesen osporeni zakon nije postojao kvorum za početak sjednice i nije postojao kvorum za odlučivanje o predlogu osporenog zakona, jer na predmetnoj sjednici Skupštine, u Plenarnoj sali u kojoj se održavala sjednica Skupštine, nije bilo prisutno više od polovine ukupnog broja poslanika”.

5. Ustavni sud je, nakon razmatranja postupka donošenja osporenog Zakona, utvrdio da su ispunjeni uslovi da se odbije predlog za utvrđivanje njegove neustavnosti.

6. Za odlučivanje u ovom predmetu relevantne su sljedeće odredbe:

Ustav Crne Gore

DIO PRVI
OSNOVNE ODREDBE

Država

Član 1 stav 2

Crna Gora je građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde, zasnovana na vladavini prava.

Zakonodavstvo

Član 16 tač. 1 i 5

Zakonom se, u skladu sa Ustavom, uređuju:

- 1) način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje;
- 5) druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

DIO TREĆI

UREĐENJE VLASTI

1. SKUPŠTINA CRNE GORE

Nadležnost

Član 82 tačka 2

Skupština:

- 2) donosi zakone.

Odlučivanje

Član 91 stav 1

Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drukčije određeno.

DIO PETI

USTAVNOST I ZAKONITOST

Saglasnost pravnih propisa

Član 145

Zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom.

DIO ŠESTI

USTAVNI SUD CRNE GORE

Nadležnost

Član 149 stav 1 tačka 1

Ustavni sud odlučuje:

1) o saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima.

Amandmani I do XVI na Ustav Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, broj 38/13)

Amandman IV st. 1 i 4

Većinom glasova svih poslanika Skupština donosi zakone kojima se uređuju: način ostvarivanja sloboda i prava građana, crnogorsko državljanstvo, referendum, materijalne obaveze građana, državni simboli i upotreba i korišćenje državnih simbola, odbrana i bezbjednost, vojska, osnivanje, spajanje i ukidanje opština; proglašava ratno i vanredno stanje; donosi prostorni plan; donosi poslovnik Skupštine; odlučuje o raspisivanju državnog referenduma; odlučuje o skraćanju mandata; odlučuje o razrješenju predsjednika Crne Gore; bira i razrješava predsjednika i članove Vlade i odlučuje o povjerenju Vladi; imenuje i razrješava zaštitnika ljudskih prava i sloboda.

Ovim amandmanom zamjenjuju se stav 2 člana 91 i dopunjava član 91 Ustava Crne Gore.

Zakon o Ustavnom sudu Crne Gore („Službeni list Republike Crne Gore”, br. 11/15 i 92/25)

III. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM I PRAVNO DEJSTVO NJEGOVIH ODLUKA

1. Zajedničke odredbe

Član 30

Podnesci kojima se pokreće postupak pred Ustavnim sudom su:

1) predlog za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima i predlog za ocjenu saglasnosti drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom.

Član 48 tačka 9

Ustavni sud odlukom:

9) odbija: predlog za utvrđivanje neustavnosti i nezakovitosti, predlog za utvrđivanje da je Predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav, predlog za rješavanje sukoba nadležnosti, odnosno predlog za zabranu rada političke partije ili nevladine organizacije.

Poslovnik Skupštine Crne Gore („Službeni list Republike Crne Gore”, br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list Crne Gore”, br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 42/15, 52/17, 17/18 i 47/19)

VI ZASIJEDANJE I SJEDNICA SKUPŠTINE

A. REDOVNO ZASIJEDANJE

3. Tok sjednice

1) Utvrđivanje kvoruma i dnevnog reda

Kvorum za sjednicu

Član 90

Predsjednik Skupštine otvara sjednicu Skupštine i utvrđuje da li je prisutna većina ukupnog broja poslanika (u daljem tekstu: kvorum).

Kvorum je potreban za: početak sjednice; usvajanje zapisnika; utvrđivanje dnevnog reda i za odlučivanje. Kvorum nije potreban u toku pretresa na sjednici.

Kvorum se utvrđuje primjenom elektronskog sistema za glasanje, na način što je svaki poslanik dužan da se lično identifikuje (prijavi) ubacivanjem identifikacione kartice u poslanički pult na svom sjedištu ili na osnovu evidencije generalnog sekretara Skupštine.

Na zahtjev 10 poslanika, utvrđivanje kvoruma vrši se prozivkom poslanika.

Predsjednik Skupštine obavještava poslanike koji su poslanici najavili, odnosno opravdali odsustvo, kao i ko je pozvan da prisustvuje sjednici.

XV. ORGANIZACIJA I RAD SKUPŠTINE U SLUČAJU
VANREDNE SITUACIJE, NEPOSREDNE RATNE OPASNOSTI ILI RATA

Član 222

Organizacija i rad Skupštine u slučaju vanrednog stanja, neposredne ratne opasnosti ili rata uređuje se posebnom odlukom Skupštine.

Odluka o dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, broj 112/20)

Član 1

U Poslovniku Skupštine Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 51/06 i 66/06 i "Službeni list CG", br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18 i 47/19) u nazivu Poglavlja XV. poslije riječi: "VANREDNOG STANJA," dodaju se riječi: "VANREDNE SITUACIJE,".

Član 2

Poslije člana 222 dodaju se tri nova člana koji glase:

Organizacija i rad Skupštine u slučaju proglašenja vanredne situacije izazvane epidemijom zarazne bolesti Covid – 19.

Član 222a

Poslanik kojem je, usljed primjene mjere zaštite stanovništva od zaraznih bolesti u vanrednoj situaciji izazvanoj epidemijom Covid - 19, ograničena sloboda kretanja od strane nadležnog organa, može odlučivati na sjednici Skupštine i njenih radnih tijela van sjedišta Skupštine (u daljem tekstu: sjednica na daljinu) putem bezbjedne informaciono-komunikacione tehnologije.

Poslanik iz stava 1 ovog člana dužan je najkasnije do početka zakazane sjednice ili nastavka prekinute sjednice obavijestiti predsjednika Skupštine, odnosno predsjednika radnog tijela, u pisanoj ili elektronskoj formi (e-mail), o postojanju razloga za učestvovanje u radu sjednice na daljinu (mjere izolacije).

Sjednica na daljinu sprovodi se putem informacione tehnologije iz stava 1 ovog člana, koja omogućava prenos podataka, slike i zvuka u realnom vremenu, takvog kvaliteta da se bez sumnje može utvrditi identitet poslanika koji odlučuje na sjednici.

Član 222b

Skupština na sjednici na daljinu odlučuje javnim glasanjem i to: upotrebom elektronskog sistema za glasanje, dizanjem ruke, prozivkom ili upotrebom informacione tehnologije iz člana 222a stav 1 ovog poslovnika.

Ukoliko Skupština na sjednici na daljinu odlučuje o izboru predsjednika i potpredsjednika Skupštine, kao i vrhovnog državnog tužioca sprovodi se javno glasanje u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Član 222c

Odredbe čl. 222a i 222b primjenjivaće se do 31. decembra 2020. godine.

Odluka o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, broj 129/20)

Član 54

U članu 222b prije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

“Prilikom utvrđivanja kvoruma, prisutnima se smatraju poslanici koji su fizički prisutni u plenarnoj sali Skupštine, i poslanici koji učestvuju primjenom bezbjedne informaciono-komunikacione tehnologije.“

Član 55

Član 222c briše se.

7. Podnosioci predloga navode da osporeni Zakon nije donijet na način propisan odredbama člana 91 st. 1 i 2 Ustava, jer na sjednici Skupštine, prilikom utvrđivanja kvoruma za početak sjednice, kao i odlučivanja o Predlogu osporenog Zakona, nije prisustvovalo više od polovine od ukupnog broja poslanika. Predlogom se, u suštini, osporava način glasanja u Skupštini Crne Gore, budući da je predsjednik Skupštine objedinio rezultate glasanja poslanika koji su bili fizički prisutni i glasali u sali u kojoj se održavala sjednica Skupštine, sa glasovima poslanika koji su *online* glasali van sale¹ u kojoj se održavala sjednica Skupštine, i objavio rezultate glasanja o osporenom Zakonu.

8. Ustavni sud je utvrdio da je osporeni Zakon donijet na način propisan odredbama člana 91 st. 1 i 2 Ustava.

9. Iz Ustava proizilazi da Skupština donosi zakone (član 82 tačka 2). Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drukčije određeno (član 91 stav 1 Ustava). Većinom glasova svih poslanika Skupština: donosi zakone kojima se uređuju - način ostvarivanja sloboda i prava građana, crnogorsko državljanstvo, referendum, materijalne obaveze građana, državni simboli i upotreba i korišćenje državnih simbola, odbrana i bezbjednost, vojska, osnivanje, spajanje i ukidanje opština; proglašava ratno i vanredno stanje; donosi prostorni plan; donosi poslovnik Skupštine; odlučuje o raspisivanju državnog referenduma; odlučuje o skraćanju mandata; odlučuje o razrješenju predsjednika Crne Gore; bira i razrješava predsjednika i članove Vlade i odlučuje o povjerenju Vladi; imenuje i razrješava zaštitnika ljudskih prava i sloboda (član 91 stav 2 Ustava).

10. Na Petoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2020. godini, od 16. jula 2020. godine, Skupština Crne Gore donijela je osporeni Zakon. Iz listinga glasanja dostupnog na internet stranici Skupštine proizilazi da je za predlog osporenog Zakona ukupno glasalo 43 poslanika od ukupno 81 poslanika u Skupštini od kojih je 41 bio „za”, a dva „uzdržani”².

11. Iz stenograma sa Pete sjednice Prvog redovnog zasijedanja Skupštine Crne Gore, od 16. jula 2020. godine, dostavljenog od strane podnosilaca predloga, proizilazi da su glasovi poslanika prisutnih u Skupštini objedinjeni iz Plenarne i Plave sale, kao i Plavog salona, na koji način je utvrđeno da su za Predlog osporenog Zakona glasala 43 poslanika, od kojih je 41 bio „za”, a dva „uzdržani”.

12. Poslovnik Skupštine Crne Gore³, koji je bio na snazi u vrijeme donošenja osporenog Zakona, nije propisivao organizaciju i rad Skupštine u slučaju proglašenja vanredne situacije izazvane epidemijom zarazne bolesti Covid – 19. Ipak, Ustavni sud naglašava da je Skupština Crne Gore, dana 23. novembra 2020. godine, donijela Odluke o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore⁴ kojom je uredila organizaciju i rad Skupštine u slučaju proglašenja vanredne situacije izazvane epidemijom zarazne bolesti Covid – 19.

13. Ustavni sud podsjeća na svoj stav izražen u predmetu U-II br. 23/20, od 30. juna 2020. godine, da je i Savezni Ustavni sud Savezne Republike Njemačke, u svojoj novijoj praksi, u vezi sa virusom Covid-19, razmatrao brojna ograničenja osnovnih prava propisana uredbama nadležnih organa te države, te da je u svojim nedavnim odlukama o hitnim zahtjevima protiv uredbi o mjerama zaštite od zaraze, donijetim u maju i junu 2020. godine, utvrdio „zadiranja” u osnovna prava, ali je, u hitnim postupcima, konstatovao da su ta „zadiranja” ustavno - pravno opravdana i, stoga, ustavna⁵. U tom smislu „zadiranje u način utvrđivanja kvoruma Skupštine i način glasanja o osporenom Zakonu, odnosno utvrđivanje kvoruma za početak sjednice i glasanje poslanika za usvajanje osporenog Zakona na način što dio poslanika čije se prisustvo za kvorum konstatovalo i koji su glasali

¹ Poslanici koji su bili fizički prisutni u „Plavom salonu” i „Plavoj sali” - prostorijama u zgradi Skupštine Crne Gore.

² <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/zakoni-i-drugi-akti/890/2189-13856-.pdf>

³ „Službeni list Republike Crne Gore”, br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list Crne Gore”, br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 42/15, 52/17, 17/18 i 47/19.

⁴ Odluka o dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, broj 112/20), stupila je na snagu 24. novembra 2020. godine, saglasno odredbi člana 6 te odluke i Odluka o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, broj 129/20), stupila je na snagu 7. januara 2021. godine, saglasno odredbi člana 58 te Odluke.

⁵ Navedeni stav je Ustavni sud izrazio u postupku ocjene ustavnosti i zakonitosti *Naredbe o sprovođenju mjera za sprječavanje infekcije izazvane novim koronavirusom; Naredbe o zabrani putovanja putnika iz Crne Gore avio saobraćajem na sjever Republike Italije u Milano i Bolonju kao i ulazak putnika iz tih destinacija u Crnu Goru; Naredbe za preduzimanje privremenih mjera za sprječavanje unošenja u zemlju, suzbijanje i sprječavanje prenošenja novog koronavirusa i Naredbe o proglašavanju epidemije zarazne bolesti COVID-19.*

za usvajanje osporenog Zakona, nijesu bili fizički prisutni u plenarnoj Sali Skupštine tokom ovih radnji, već su isti, zbog nespornog postojanja vanredne situacije izazvane virusom Covid-19, bili fizički prisutni u drugim prostorijama Skupštine, odakle su putem informaciono komunikacione tehnologije na jasan i nedvosmislen način glasali o usvajanju osporenog Zakona, Ustavni sud je ocijenio ustavnopravno opravdanim i prihvatljivim.⁶

14. S tim u vezi, imajući u vidu ustavno određenje da Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drukčije određeno, iz odredbe člana 91 stav 1 Ustava; da iz Listinga glasanja proizilazi da je za Predlog osporenog Zakona glasala potrebna većina poslanika, saglasno odredbi člana 91 stav 2 Ustava; te opštepoznate okolnosti izazvane epidemijom zarazne bolesti Covid-19 koje su i uslovile kasnije donošenje odluka o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore, dana 24. novembra 2020. godine i 7. januara 2021. godine, Ustavni sud je utvrdio da objedinjavanjem rezultata glasanja prisutnih poslanika u Skupštini nije povrijeđena odredba člana 91 stav 1 Ustava, odnosno da je bila obezbijeđena prisutnost poslanika prilikom utvrđivanja kvoruma za početak sjednice u skladu sa citiranim odredbom Ustava, kao i da je postojao propisani kvorum poslanika neophodan za odlučivanje na istoj (sjednici prisustvala 43 poslanika) i potrebna većina glasova poslanika koji su se izjasnili za usvajanje osporenog Zakona (za donošenje osporenog Zakona glasao 41 poslanik), saglasno odredbama člana 91 st. 1 i 2 Ustava.

II1. Odluka o objavljivanju ove odluke zasnovana je na odredbama člana 151 stav 2 Ustava i člana 51 stav 1 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore.

Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

U-I br. 7/21

Podgorica, 26. decembar 2025. godine

Predsjednica,
Snežana Armenko, s.r.

---

⁶ Ovakav stav Ustavni sud je izrazio u predmetu U-I br. 22/19, 6/20, 10/20, 46/20, 4/21, 17/22, 15/23 i 14/24, od 15. oktobra 2025. godine.

559.

Odluka Ustavnog suda Crne Gore kojom se odbija predlog za utvrđivanje neustavnosti Zakona o izmjeni Zakona o radu („Službeni list Crne Gore”, broj 8/21)

Ustavni sud Crne Gore, u sastavu: predsjednica Snežana Armenko i sudije – Jovan Jovanović, Desanka Lopičić, Faruk Resulbegović i Momirka Tešić, na osnovu odredaba člana 149 stav 1 tačka 1 Ustava Crne Gore i člana 48 tačka 9 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, br. 11/15 i 92/25), na sjednici od 26. decembra 2025. godine, donio je

ODLUKU

I ODBIJA SE predlog za utvrđivanje neustavnosti Zakona o izmjeni Zakona o radu („Službeni list Crne Gore”, broj 8/21).

II Ova odluka objaviće se u „Službenom listu Crne Gore“.

O b r a z l o ž e n j e

11. Predlogom pet poslanika u Skupštini Crne Gore (Danijel Živković, Nikola Rakočević, Ivan Brajović, Raško Konjević i Ervin Ibrahimović) pokrenut je postupak za ocjenu ustavnosti Zakona, označenog u izreci.

1.1. U predlogu je, pored ostalog, navedeno:

”(…) Osporeni zakon je nesaglasan sa Ustavom iz sljedećih razloga:

Zakon o izmjeni Zakona o radu s formalno pravnog aspekta nije u saglasnosti sa Ustavom. Osporeni zakon je donijet suprotno Amandmanu IV stav 1 na Ustav Crne Gore, zbog izostanka Ustavom propisane većine za njegovo donošenje, jer je u glasanju na sjednici od 20.1.2021. godine, učestvovala Suada Zoronjić sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, kojoj Skupština nije konstatovala mandat na način kako je to propisano Zakonom o izboru odbornika i poslanika i Poslovníkom Skupštine - objavom predsjednika Skupštine da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, pa samim tim Suada Zoronjić nije mogla da učestvuje u glasanju i vladajućoj većini da četrdeset prvi, odlučujući glas, u Skupštini koja ima osamdeset jednog poslanika.

Skupština Crne Gore je, na sjednici od 28.12.2020. godine (sazvana za 12h), shodno članu 101 stav 3 Zakona o izboru odbornika i poslanika, konstatovala ostavku poslanika Filipa Adžića sa liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, koji je ostavku u pisanoj formi podnio Skupštini u 16h i 10 min. O prestanku mandata poslanika Filipa Adžića Skupština je obavijestila Državnu izbornu komisiju, saglasno članu 61 stav 4 Poslovníka Skupštine.

Državna izborna komisija je obavijestila Skupštinu da nije bilo potrebne većine za dostavu Izvještaja o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta za sljedećeg kandidata sa liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, Suadi Zoronjić.

Nakon toga, na istoj sjednici, predsjednik Skupštine je suprotno članu 32 stav 1 tačka 13 Zakona o izboru odbornika i poslanika i suprotno članu 7 stav 2 Poslovníka Skupštine, bez dostavljenog Izvještaja o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta Državne izborne komisije, sam potvrdio da upražnjeni poslanički mandat sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo pripada Suadi Zoronjić.

Članom 81 Ustava propisano je (...).

Amandmanom IV stav 1 na Ustav propisano je: (...).

Članom 32 Zakona o izboru odbornika i poslanika propisane su (...).

Član 7 stav 2 Poslovníka Skupštine Crne Gore, (...) propisuje: (...).

Članom 90 st. 1, 2 i 3 Poslovníka Skupštine Crne Gore propisano je: (...).

Dakle, Državna izborna komisija je, na osnovu člana 32 tač. 13 i 14 Zakona o izboru odbornika i poslanika, jedini organ u čijoj je nadležnosti podnošenje Izvještaja o rezultatima za izbor poslanika, Izvještaja o popuni upražnjenih poslaničkih mjesta i izdavanje uvjerenja o izabranom poslaniku.

Iz svih citiranih odredbi proizilazi da Skupština ima 81 poslanika; da je saglasno odredbi člana 91 stav 1 Ustava propisano da Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici na kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drugačije određeno; da je Amandmanom IV stav 1 na Ustav za donošenje zakona kojima se uređuju način ostvarivanja sloboda i prava građana potrebna većina glasova svih poslanika, odnosno 41 poslanik od ukupno 81 poslanika.

Na Drugoj vanrednoj sjednici Skupštine u 2021. godini od 20.1.2021. godine, na kojoj se ponovo odlučivalo o osporenom zakonu, zakon nije donijet većinom glasova svih poslanika, na način utvrđen Amandmanom IV stav 1 na Ustav, zbog izostanka Ustavom propisane većine za njegovo donošenje iz kojih razloga postoji njegova formalna neustavnost.

U glasanju za osporeni zakon je učestvovala Suada Zoronjić sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, kojoj Skupština nije konstatovala mandat objavom predsjednika da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, kako je to predviđeno članom 32 stav 1 tačka 13 Zakona o izboru odbornika i poslanika i članom 7 stav 2 Poslovnika Skupštine, pa samim tim Zoronjić nije mogla da učestvuje u radu Skupštine, odnosno da čini kvorum za početak sjednice, kvorum za utvrđivanje dnevnog reda i kvorum za odlučivanje, niti je mogla da učestvuje u glasanju i na taj način vladajućoj većini da četrdeset prvi, odlučujući glas, u Skupštini koja ima osamdeset jednog poslanika. (...)

Ukidanje pojedinačne i grupne samovolje jedno je od osnovnih načela demokratije i način uspostavljanja vladavine prava. Dok propisi važe oni se moraju striktno primjenjivati. Pojam vladavine prava trebao bi da označava princip utemeljen na poštovanju Ustava, zakona i drugih propisa, kako od strane građana (adresata pravnih normi), tako i od samih nositelja državne Vlasti (adresata pravnih normi). Svi zakoni, drugi propisi, kao i postupci nosioca vlasti imaju biti utemeljeni na zakonu, odnosno na zakonu utemeljenom propisu. To izražava ustavno načelo ustavnosti i zakonitosti.

Skupština kao najviše zakonodavno tijelo - zakonodavna vlast (legislativna) je grana vlasti čija je funkcija donošenje zakona, koji obavezuju svakoga, uključujući i nju samu, obezbjeđujući na taj način poštovanje, odnosno primjenu principa vladavine prava. Navedeno postupanje u Skupštini Crne Gore, u čijem radu i glasanju za akte koje donosi učestvuje kandidatkinja za poslanicu kojoj nije potvrđen mandat od strane nadležnog organa, uz dalje kršenje Ustava Crne Gore i Zakona, ukazuje na selektivnost primjene principa vladavine prava.

Na osnovu navedenog, predlažemo da Ustavni sud Crne Gore donese odluku - Utvrđuje se da Zakon o izmjeni Zakona o radu („Službeni list Crne Gore”, broj 8/21, od 26.01.2021. godine) nije u saglasnosti sa Ustavom Crne Gore.”

2. U odgovoru Skupštine Crne Gore na navode sadržane u predlogu poslanika, pored ostalog, navedeno je:

”(…). Smatramo da nema osnova za prihvatanje navedenog predloga pet poslanika iz sljedećih razloga:

Podnesenim predlogom se ne osporava ustavnost odredbi predmetnog zakona, već se isključivo osporava njegova formalna ustavnost - postojanje kvoruma za početak sjednice, kvoruma za utvrđivanje dnevnog reda i kvoruma za odlučivanje, a koji je propisan odredbama člana 90 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

Na sjednici Prvog vanrednog zasijedanja u 2021. godini, nakon što je usvojen Zapisnik sa prethodne sjednice, poslanik Filip Adžić, sa izborne liste „Dr Dritan Abazović - Crno na bijelo - Dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani" podnio je ostavku na funkciju poslanika u Skupštini Crne Gore.

Saglasno članu 81 stav 1 tačka 1 Ustava Crne Gore poslaniku prestaje mandat prije isteka vremena na koje je biran podnošenjem ostavke.

Analogno navedenom Skupština je konstatovala prestanak mandata poslaniku Filipu Adžiću, nakon čega je predsjednik Skupštine odredio pauzu u radu sjednice do pribavljanja Izvještaja Državne izborne komisije o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta.

Generalni sekretar Skupštine je istoga dana - 28. decembra 2020. godine, aktom, broj: 00-74/20-42/1, obavijestio Državnu izbornu komisiju - predsjednika, Aleksu Ivanovića, da je Skupština 27. saziva, na sjednici održanoj dana 28. decembra 2020. godine, konstatovala prestanak mandata poslaniku Filipu Adžiću sa Izborne liste „Dr Dritan Abazović - Crno na bijelo - Dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani“, radi sprovođenja postupka za popunu upražnjenog poslaničkog mandata.

Odredbama člana 104 st. 1 i 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika propisano je: (...).

Odredbama stava 8 istog člana propisano je (...).

Kandidatkinja Suada Zoronjić, kao nesporno sljedeća po redosljedu na Izornoj listi „Dr Dritan Abazović - Crno na bijelo - Dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani“, istog dana dostavila je Državnoj izornoj komisiji pisanu saglasnost da prihvata mandat.

Zakonom o izboru odbornika i poslanika, u članu 32, propisana obaveza Državne izborne komisije odnosi se isključivo na podnošenje Izvještaja Skupštini Crne Gore o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta.

Dakle, u pitanju je samo uobičajena forma izvještaja Državne izborne komisije kojom se konstatuje kao nesporna činjenica da upražnjeni poslanički mandat pripada narednom kandidatu prema redosljedu konstituenata liste kojoj pripada — u konkretnom slučaju gospođi Suadi Zoronjić.

Međutim, aktom, broj 925, od 28. decembra 2020. godine, Državna izborna komisija - predsjednik, Aleksa Ivanović, obavijestila je Skupštinu Crne Gore - predsjednika Aleksu Bečića da: „*Državna izborna komisija nije u mogućnosti da dostavi izvještaj o popuni poslaničkog mandata iz razloga što predlog nije dobio potrebnu većinu članova Državne izborne komisije. Naime, za popunu poslaničkog mandata izjasnila su se četiri člana Komisije, pet protiv, jedan uzdržan, dok jedan član Komisije nije dostavio odgovor.*“

Postupajući na navedeni način Državna izborna komisija, koja samo tehnički obavještava Skupštinu ko je sljedeći kandidat na listi, prvi put u istoriji višepartizma, preglasavanjem i nedostavljanjem tehničkog izvještaja, pokušala je blokirati Skupštinu i sistem u cjelini, suspendujući Ustav i Zakon o izboru odbornika i poslanika.

Međutim, to što je Državna izborna komisija obavijestila predsjednika Skupštine da nije u mogućnosti da dostavi izvještaj o tome ko je naredni kandidat na izornoj listi „Crno na bijelo“, jer joj pet članova Državne izborne komisije iz reda opozicije isto ne dozvoljavaju, ni u kom vidu ne može da dovede na Ustavu, Zakonu i izornoj volji građana zasnovano pravo kandidatkinje Suade Zoronjić za započinjanje poslaničkog mandata koji joj po zakonu pripada.

Samo parlament ima pravo i dužnost da konstatuje početak mandata poslaniku koji je naredni na izornoj listi i želi da obavlja funkciju poslanika. Dakle, ni Skupština o tome ne može da glasa, već samo konstatuje, jer to pravo proizilazi iz izborne volje građana, konačnih rezultata izbora i broja mandata koje su ostvarile pojedine izborne liste.

Imajući u vidu da je Državna izborna komisija zvanično obavijestila Skupštinu da nije u mogućnosti da izvrši zakonom utvrđenu obavezu i Skupštini dostavi Izvještaj o tome ko je naredni kandidat na izornoj listi „Crno na bijelo“, Skupština je na predmetnoj sjednici ispoštovala Ustav i zakon i u skladu sa svojim ovlaštenjima, u svemu saglasno članu 104 Zakona o izboru odbornika i poslanika, nakon nesporno utvrđene činjenice da je Suada Zoronjić sljedeći kandidat po redosljedu na izornoj listi „Crno na bijelo“, konstatovala početak njenog poslaničkog mandata sa danom 28. decembar 2020. godine. Nakon konstatacije mandata, Skupština je nastavila rad po utvrđenom dnevnom redu i u skladu sa procedurom propisanom Poslovníkom Skupštine i svojim nadležnostima donijela osporeni zakon.

U suprotnom, svrha biračkog prava i samih izbora ne bi bila ostvarena, jer volja građana ne bi bila ispoštovana, iako suverenost pripada građanima.

Sa druge strane, akt konstatacije prestanka mandata i akt konstatacije - potvrđivanja mandata novoizabranom poslaniku, doneseni od strane Skupštine Crne Gore su upravni akti, u smislu člana 2 Zakona o upravnom sporu, jer se tim aktima Skupština u vršenju javno-pravnih ovlaštenja izjašnjava o određenom pravu poslanika kao fizičkog lica.

Kako su akt konstatacije prestanka mandata i akt konstatacije početka mandata novoizabranom poslaniku, pojedinačni upravni akti, o njihovoj zakonitosti odlučuje Upravni sud.

Takođe, saglasno već uspostavljenoj sudskoj praksi, u Crnoj Gori nije potrebna većina u Skupštini za konstatovanje početka mandata novoizabranom odborniku, odnosno poslaniku, dakle kvorum je irelevantan, jer se radi o pravnoj posljedici koja je nastupila po zakonu i u odnosu na koju se samo konstatuje da je nastupila.

Samim tim, Ustavni sud nije nadležan da odlučuje o zakonitosti pojedinačnog upravnog akta Skupštine Crne Gore: o konstataciji prestanka mandata poslaniku Filipu Adžiću, odnosno o konstataciji početka mandata poslanici Suadi Zoronjić.

Na osnovu svega izloženog nedvosmisleno proizilazi:

- da je kvorum za početak rada sjednice Skupštine sazvane za dan 28. decembar 2020. godine, na čijem dnevnom redu se nalazio Zakon o izmjeni Zakona o radu, postojao i da je utvrđen u svemu u skladu sa odredbama člana 90 Poslovnika Skupštine Crne Gore;

- da je Skupština Crne Gore na navedenoj sjednici u svemu, saglasno članu 87 stav 1 tačka 1 Ustava Crne Gore i članu 101 stav 1 tačka 1 Zakona o izboru odbornika i poslanika, konstatovala prestanak mandata poslaniku Filipu Adžiću zbog podnesene ostavke;

- da je Skupština Crne Gore na navedenoj sjednici, u skladu sa svojim ovlaštenjima, u svemu saglasno članu 104 Zakona o izboru odbornika i poslanika, konstatovala početak poslaničkog mandata Suadi Zoronjić, počev od dana 28. decembra 2020. godine, kao nesporno sljedećem kandidatu po redosljedu na Izornoj listi „Crno na bijelo“;

- da je Zakon o izmjeni Zakona o radu, osporen predlogom pet poslanika, donešen na sjednici Skupštine Crne Gore na kojoj je postojao kvorum za početak sjednice, usvajanje zapisnika, utvrđivanje dnevnog reda i odlučivanje, pri čemu su ispoštovane ustavne i poslovničke odredbe, kao i drugi pozitivni propisi države Crne Gore.

Na osnovu prethodno navedenog, mišljenja smo da nema osnova za prihvatanje Predloga za ocjenu ustavnosti Zakona o izmjeni Zakona o radu („Službeni list Crne Gore”, broj 8/2021), koji je podnesen od strane pet poslanika parlamentarne opozicije u Skupštini Crne Gore, pa predlažemo da Ustavni sud Crne Gore odbije ovaj predlog.”

3. Osporenim Zakonom izvršene su izmjene odredaba Zakona o radu („Službeni list Crne Gore”, broj 74/19), na način što je propisano:

Član 1

U Zakonu o radu ("Službeni list CG", broj 74/19) u članu 216 stav 1 mijenja se i glasi:

"(1) Opšti kolektivni ugovor, u skladu sa ovim zakonom, zaključuje se najkasnije do 31. decembra 2021. godine."

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

4. Ustavni sud je, nakon razmatranja sadržine predloga poslanika, utvrdio da se predlogom, u suštini, osporava formalna ustavnost osporenog Zakona, odnosno postupak njegovog donošenja, s obzirom na to da se predlogom ukazuje da „Zakon o izmjeni Zakona o radu s formalno pravnog aspekta nije u saglasnosti sa Ustavom. Osporeni zakon je donijet suprotno Amandmanu IV stav 1 na Ustav Crne Gore, zbog izostanka Ustavom propisane većine za njegovo donošenje, jer je u glasanju na sjednici od 20.1.2021. godine, učestvovala Suada Zoronjić sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, kojoj Skupština nije konstatovala mandat na način kako je to propisano Zakonom o izboru odbornika i poslanika i Poslovnikom Skupštine - objavom predsjednika Skupštine da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, pa samim tim Suada Zoronjić nije mogla da učestvuje u glasanju i vladajućoj većini da četrdeset prvi, odlučujući glas, u Skupštini koja ima osamdeset jednog poslanika”.

5. Ustavni sud je, nakon razmatranja postupka donošenja osporenog Zakona, utvrdio da su ispunjeni uslovi da se odbije predlog za utvrđivanje njegove neustavnosti.

6. Za odlučivanje u ovom predmetu relevantne su sljedeće odredbe:

Ustav Crne Gore

DIO PRVI
OSNOVNE ODREDBE

Država
Član 1 stav 2

Crna Gora je građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde, zasnovana na vladavini prava.

Suverenost
Član 2 st. 2 i 3

Građanin vlast ostvaruje neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika.

Ne može se uspostaviti niti priznati vlast koja ne proističe iz slobodno izražene volje građana na demokratskim izborima, u skladu sa zakonom.

Podjela vlasti
Član 11 st. 1, 2 i 3

Vlast je uređena po načelu podjele vlasti na: zakonodavnu, izvršnu i sudsku.

Zakonodavnu vlast vrši Skupština, izvršnu vlast vrši Vlada, a sudsku sud.

Vlast je ograničena Ustavom i zakonom.

Zakonodavstvo
Član 16 tač. 1 i 5

Zakonom se, u skladu sa Ustavom, uređuju:

- 1) način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje;
- 5) druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

DIO TREĆI
UREĐENJE VLASTI
1. SKUPŠTINA CRNE GORE
Nadležnost
Član 82 tačka 2

Skupština:

- 2) donosi zakone.

Sastav Skupštine
Član 83

Skupštinu čine poslanici koji se biraju neposredno, na osnovu opšteg i jednakog biračkog prava i tajnim glasanjem.

Skupština ima 81 poslanika.

Prava i dužnosti poslanika
Član 85 stav 1

Poslanik se opredjeljuje i glasa po sopstvenom uvjerenju.

Zasijedanje Skupštine
Član 90 stav 1

Skupština radi na redovnim i vanrednim zasijedanjima.

Odlučivanje
Član 91 st. 1, 3 i 4

Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drukčije određeno.

Skupština odlučuje dvotrećinskom većinom glasova svih poslanika o zakonima kojima se uređuje izborni sistem i imovinska prava stranaca.

U prvom glasanju dvotrećinskom većinom i u drugom glasanju većinom svih poslanika najranije nakon tri mjeseca, Skupština odlučuje o zakonima kojima se uređuje način ostvarivanja stečenih manjinskih prava i upotreba jedinica Vojske u međunarodnim snagama.

Predlaganje zakona i drugih akata
Član 93 st. 1 i 2

Pravo predlaganja zakona i drugih akata imaju Vlada i poslanik.

Pravo predlaganja zakona ima i šest hiljada birača, preko poslanika koga ovlaste.

Proglašavanje zakona
Član 94

Predsjednik Crne Gore je dužan da proglasi zakon u roku od sedam dana od dana usvajanja zakona, odnosno u roku od tri dana ako je zakon usvojen po hitnom postupku ili da zakon vrati Skupštini na ponovno odlučivanje.

Predsjednik Crne Gore dužan je da proglasi ponovno izglasani zakon.

2. PREDsjedNIK CRNE GORE

Nadležnost
Član 95 tačka 3

Predsjednik Crne Gore:

3) ukazom proglašava zakone.

DIO PETI
USTAVNOST I ZAKONITOST
Saglasnost pravnih propisa
Član 145

Zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom.

Nadležnost
Član 149 stav 1 tačka 1

Ustavni sud odlučuje:

1) o saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima.

Amandmana I do XVI na Ustav Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, broj 38/13):

AMANDMAN IV

Većinom glasova svih poslanika Skupština donosi zakone kojima se uređuju: način ostvarivanja sloboda i prava građana, crnogorsko državljanstvo, referendum, materijalne obaveze građana, državni simboli i upotreba i korišćenje državnih simbola, odbrana i bezbjednost, vojska, osnivanje, spajanje i ukidanje opština; proglašava ratno i vanredno stanje; donosi prostorni plan; donosi poslovnik Skupštine; odlučuje o raspisivanju državnog referenduma; odlučuje o skraćanju mandata; odlučuje o razrješenju predsjednika Crne Gore; bira i razrješava

predsjednika i članove Vlade i odlučuje o povjerenju Vladi; imenuje i razrješava zaštitnika ljudskih prava i sloboda.

U prvom glasanju dvotrećinskom većinom i u drugom glasanju tročetvrtinskom većinom svih poslanika najranije nakon mjesec dana, Skupština bira i razrješava sudije Ustavnog suda, vrhovnog državnog tužioca i četiri člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika.

U prvom glasanju Skupština bira vrhovnog državnog tužioca na predlog Tužilačkog savjeta. Ako predloženi kandidat ne dobije potrebnu većinu, Skupština u drugom glasanju bira vrhovnog državnog tužioca iz reda svih kandidata koji ispunjavaju zakonske uslove.

Ovim amandmanom zamjenjuju se stav 2 člana 91 i dopunjava član 91 Ustava Crne Gore.

7. Ustavni sud je u ovom predmetu utvrdio sljedeće činjenice:

- da je Državna izborna komisija, na sjednici od 14. avgusta 2020. godine, utvrdila *Zbirnu izbornu listu za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore na izborima koji će se održati 30. avgusta 2020. godine*¹ i za Izbornu listu „Dr Ditan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani!” utvrdila sljedeći redosljed kandidata za poslanike ispred te liste: 1. dr Ditan Abazović; 2. Miloš Konatar; 3. mr Božena Jelušić; 4. dr Srđan Pavićević; 5. Filip Adžić; 6. mr Suada Zoronjić; (...) i 81. Zoran Mikić;

- da je Državna izborna komisija, dana 14. septembra 2020. godine, podnijela Skupštini Crne Gore Izvještaj o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore, broj: 760;

- da su u navedenom Izvještaju o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore utvrđeni brojevi mandata koje su dobile pojedine izborne liste koje su učestvovala na izborima za poslanike u Skupštini Crne Gore, održanim 30. avgusta 2020. godine (tačka VI Izvještaja) i da su utvrđeni mandati, saglasno odredbi člana 96 Zakona o izboru odbornika i poslanika dodijeljeni kandidatima prema redosljedu na izbornoj listi i to: „Socijaldemokrate - Ivan Brajović - Mi odlučujemo DOSLJEDNO” (Ivan Brajović, dr Damir Šehović i mr Boris Mugoša); „Bošnjačka stranka - Ispravno - Rafet Husović” (Ervin Ibrahimović, Amer Smailović i Kenana Strujić Harbić); „SDP - JAKA CRNA GORA!” (Doc. dr Draginja Vuksanović Stanković i mr Raško Konjević); „*Dr Ditan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani!*” (dr Ditan Abazović, Miloš Konatar, mr Božena Jelušić i dr Srđan Pavićević); „Albanska koalicija “Jednoglasno” Demokratska partija, Demokratska Unija Albanaca i Demokratski savez u Crnoj Gori / Koalicioni shqiptar “Bashkë nji za” Partia Demokratike, Unioni Demokratik i Shqiptarëve dhe Lidhja Demokratike në Mal të Zi” (Fatmir Đeka); „Odlučno za Crnu Goru! DPS - Milo Đukanović (Duško Marković, Branimir Gvozdrenović, Milutin Simović, Aleksandra Vuković, Mevludin Nuhodžić, Predrag Bošković, Ivan Vuković, Gordana Đurović, Jevto Eraković, Nikola Rakočević, Andrija Popović, Dragica Sekulić, Petar Ivanović, Halil Duković, Dragutin Papović, Marta Šćepanović, Vlastimir Golubović, Zoran Pažin, Časlav Vešović, Vesna Pavićević, Miloš Nikolić, Miodrag Vuković, Nikola Janović, Daliborka Pejović, Branko Čvor, Bogdan Fatić, Danijel Živković, Suzana Pribilović, Ivan Mitrović i Abaz Dizdarević); „ALEKSA BEČIĆ - MIODRAG LEKIĆ - “MIR JE NAŠA NACIJA” - DEMOKRATE - DEMOKRATSKA CRNA GORA - DEMOS - PARTIJA PENZIONERA, INVALIDA I RESTITUCIJE - GRAĐANSKI POKRET NOVA LJEVICA” (Aleksa Bečić, Miodrag Lekić, Zdenka Popović, Dragan Krapović, Boris Bogdanović, Momo Koprivica, Stevan Katić, Tamara Vujović, Albin Čeman i Vladimir Martinović); „ZA BUDUĆNOST CRNE GORE — Demokratski front (Nova srpska demokratija, Pokret za promjene, Demokratska narodna partija), Socijalistička narodna partija Crne Gore, Prava Crna Gora, Ujedinjena Crna Gora, Radnička partija, Partija udruženih penzionera i invalida Crne Gore, Jugoslovenska komunistička partija Crne Gore, Srpska radikalna stranka, Stranka penzionera, invalida i socijalne pravde Crne Gore” (Prof. dr Zdravko Krivokapić, Nebojša Medojević, Marko Milačić, Simonida Kordić, Vladimir Joković, Maja Vukićević, dr Vladimir Dobričanin, prof. dr Branko Radulović, Milun Zogović, Dragoslav Šćekić, Branka Bošnjak, Slaven Radunović, dr Strahinja Bulajić, Predrag Bulatović, Danijela Đurović, Milan

¹ <https://dik.co.me/zbirna-izborna-lista-za-izbor-poslanika-u-skupstinu-crne-gore-3/>

Knežević, Vladan Raičević, Jovan - Jole Vučurović, Jelena Božović, Dragan Ivanović, Radoš Zečević, Marko Kovačević, Jovanka Bogavac, Dragan Bojović, Dragan Vukić, Milo Božović i Maksim Vučinić) i „ALBANSKA LISTA - Genci Nimanbegu, Nik Gjeloshaj / LISTA SHQIPTARE - Genci Nimanbegu, Nik Gjeloshaj” (Nik Gjeloshaj);

- da iz Zapisnika² sa prve - konstitutivne sjednice Skupštine Crne Gore, 27. saziva, održane 23. septembra, 20. oktobra i 17. decembra 2020. godine, broj 00-61/20-9, proizilazi da je predsjedavajući Skupštine (Miodrag Lekić) konstatovao da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore održanim 30. avgusta 2020. godine i objavio da je podnošenjem Izvještaja Državne izborne komisije započeo mandat 81 poslaniku 27. saziva Skupštine Crne Gore;

- da je u Izvještaju Državne izborne komisije o popuni upražnjenog biračkog mjesta³, broj: 912/3, od 17. decembra 2020. godine, navedeno da je Skupština Crne Gore, aktom broj: 00-74/20-34/1, od 17. decembra 2020. godine, obavijestila Državnu izbornu komisiju da je Skupština Crne Gore 27. saziva, na Trećoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja, dana 17. decembra 2020. godine, konstatovala prestanak mandata poslaniku Dritanu Abazoviću, sa izborne liste „dr Dritan Abazović – Crno na bijelo – dr Srđan Pavićević – (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani!“, čime mu je prestala poslanička funkcija, te da je potrebno sprovesti postupak za popunu upražnjenog poslaničkog mjesta i da je nakon sprovedenog postupka, saglasno odredbama člana 104 st. 5 i 8 i člana 101 stav 1 tačka 1 Zakona o izboru odbornika i poslanika („Službeni list Republike Crne Gore”, br. 4/98, 17/98, 14/00, 9/01, 41/02, 46/02, 48/06 i 56/06 i „Službeni list Crne Gore“, br. 46/11, 14/14, 47/14, 12/16, 60/17, 10/18 i 109/20), a na osnovu pribavljene saglasnosti o prihvatanju mandata, Državna izborna komisija potvrdila da upražnjeni poslanički mandat sa navedene Izborne liste pripada Filipu Adžiću;

- da je u Izvještaju o prisustvu četvrtoj sjednici drugog redovnog zasijedanja Skupštine Crne Gore, od 28. decembra 2020. godine⁴, konstatovano da su toj sjednici prisustvovali Albin Čeman, Aleksa Bečić, Boris Bogdanović, Božena Jelušić, Branka Bošnjak, Branko Radulović, Danijela Đurović, Dejan Đurović, Dragan Bojović, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Dragan Vukić, Dritan Abazović, Fatmir Gjeka, Filip Adžić, Jelena Božović, Jovan Vučurović, Jovanka Bogavac, Maksim Vučinić, Marko Kovačević, Marko Milačić, Milan Knežević, Milo Božović, Vladimir Martinović, Miloš Konatar, Milosava Paunović, Milun Zogović, Miodrag Lekić, Momo Koprivica, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Radoš Zečević, Zdenka Popović, Simonida Kordić, Slaven Radunović, Srđan Pavićević, Strahinja Bulajić, Suada Zoronjić, Tamara Vujović, Vladan Raičević, Vladimir Dobričanin, Vladimir Joković i Maja Vukićević;

- da je u Zapisniku sa četvrte sjednice Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2020. godini Skupštine Crne Gore, 27. saziva, održane 28. i 29. decembra 2020. godine⁵, broj: 00-61/20-13, navedeno da je sjednica počela 28. decembra 2020. godine u 16.00 časova i: da je Predsjednik Skupštine konstatovao da je zahtjev za utvrđivanje kvoruma podnijet u skladu sa Poslovnikom Skupštine i objavio da su se stekli uslovi da se glasanje obavi prozivkom; (...); da je Predsjednik Skupštine nakon prozivke poslanika utvrdio da postoji kvorum za početak sjednice i otvorio četvrtu sjednicu Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2020. godini; da je Predsjednik Skupštine obavijestio da Filip Adžić podnio ostavku na funkciju poslanika, pa je, saglasno Poslovniku Skupštine, objavio da Skupština konstatuje ostavku, čime mu prestaje mandat poslanika, o čemu će obavijestiti Državnu izbornu komisiju radi sprovođenja postupka popune upražnjenog poslaničkog mjesta i odredio pauzu kako bi se Državna izborna komisija sastala i podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta; da je sjednica prekinuta u 16 sati i 10 minuta, a nastavljena u 22 sata i 35 minuta; (...); da je Predsjednik Skupštine obavijestio da je Državna izborna komisija bila u obavezi da, saglasno odredbama

² <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/215/3575-00-61-20-9-.pdf>

³ <https://dik.co.me/wp-content/uploads/2020/12/Izvjestaj-Filip-Adzic.pdf>

⁴ <https://www.skupstina.me/me/sjednice/sjednice-skupstine>

⁵ <https://www.skupstina.me/me/sjednice/sjednice-skupstine>

člana 104, a u vezi sa odredbama člana 101 Zakona o izboru odbornika i poslanika, Skupštini dostavi Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta sa Izborne liste „Dr Dritan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupe birača Cavis i nezavisni intelektualci) - Građani!“, što ovom prilikom nije učinila, već je Skupštinu Crne Gore, aktom broj 925, obavijestila da nije bila u mogućnosti da dostavi Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, jer predlog nije dobio potrebnu većinu članova Državne izborne komisije i ukazao da to što Državna izborna komisija nije u mogućnosti da dostavi Izvještaj ni u kom vidu ne dovodi u pitanje, na zakonu i izbornoj volji građana, zasnovano pravo kandidatkinje Suade Zoronjić na verifikaciju poslaničkog mandata; da kako je Državna izborna komisija obavijestila Skupštinu da nije u mogućnosti dostaviti Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, a Suada Zoronjić, kao sljedeća prema redosljedu kandidata na Izornoj listi, je dostavila izjavu o prihvatanju mandata, Predsjednik Skupštine objavio je da je nesporno da mandat na upražnjeno poslaničko mjesto, saglasno odredbama člana 104 st. 1 i 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika pripada Suadi Zoronjić, te konstatovao da je započeo poslanički mandat Suadi Zoronjić sa Izborne liste „Dr Dritan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupe birača Cavis i nezavisni intelektualci) - Građani!“, nakon čega se prešlo na utvrđivanje dnevnog reda; da je Predsjednik Skupštine obavijestio da su poslanici (Slaven Radunović, Danijel Živković, Boris Bogdanović, Ivan Brajović, dr Branko Radulović, Ervin Ibrahimović, Dragan Ivanović, mr Raško Konjević i Miloš Konatar) predložili da se na dnevni red stavi Predlog zakona o izmjeni Zakona o radu; (...); da je o Predlogu dnevnog reda u cjelini glasao 41 poslanik, od čega 41 „za“, na osnovu čega je utvrđen dnevni red za sjednicu na koji je uvršten i Predlog zakona o izmjeni Zakona o radu; da je Skupština prihvatila Predlog zakona o izmjeni Zakona o radu u načelu, utvrdila postojanje razloga hitnosti da ovaj zakon stupi na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“ i isti usvojila, glasanjem 41 poslanika od kojih je 41 glasao „za“ i da je sjednica završena 29. decembra 2020. godine, u 02.50 časova;

- da je Predsjednik Crne Gore, sa pozivom na pravni osnov sadržan u odredbi člana 94 stav 1 Ustava Crne Gore, donio odluku da Skupštini Crne Gore vrati na ponovno odlučivanje navedeni Zakon o izmjeni Zakona o radu, o čemu je obavijestio Skupštinu Crne Gore aktom, broj: 01-2327/20, od 31. decembra 2020. godine⁶;

- da je Predsjednik Skupštine Crne Gore, aktom broj: 00-62/21-2/1, od 4. januara 2021. godine⁷, sazvao Skupštinu Crne Gore na sjednicu Drugog vanrednog zasijedanja u 2021. godini za 20. januar 2021. godine, za koju je dnevnim redom određeno ponovno odlučivanje o Zakonu o izmjeni Zakona o radu, uz koji akt je priložen dopis Predsjednika Crne Gore, broj: 01-2327/20, od 31. decembra 2020. godine;

- da je u Izvještaju o prisustvu sjednici Drugog vanrednog zasijedanja Skupštine Crne Gore, od 20. januara 2021. godine⁸ konstatovano da su toj sjednici prisustvovali Albin Čeman, Aleksa Bečić, Boris Bogdanović, Božena Jelušić, Branka Bošnjak, Branko Radulović, Danijela Đurović, Danilo Šaranović, Dejan Đurović, Dragan Bojović, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Dragan Vukić, Jelena Božović, Jovan Vučurović, Jovanka Bogavac, Maja Vukićević, Maksim Vučinić, Marko Kovačević, Marko Milačić, Milan Knežević, Milo Božović, Miloš Konatar, Milosava Paunović, Milun Zogović, Miodrag Lekić, Momo Koprivica, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Radoš Zečević, Simonida Kordić, Slaven Radunović, Srđan Pavićević, Strahinja Bulajić, Suada Zoronjić, Tamara Vujović, Vladan Raičević, Vladimir Dobričanin, Vladimir Joković, Vladimir Martinović i Zdenka Popović;

- da je u Izvještaju o glasanju (lisanju glasanja)⁹, broj GL-466, sa Četvrte sjednice Drugog vanrednog zasijedanja Skupštine Crne Gore, od 20. januara 2021. godine, konstatovano da se o tački dnevnog reda „Predlog zakona o izmjeni Zakona o radu“, glasalo elektronski i u cjelini i da je „za“ glasao 41 poslanik i to: Albin Čeman, Aleksa Bečić, Boris Bogdanović, Božena Jelušić, Branka Bošnjak, Branko Radulović, Danijela Đurović,

⁶ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/zakoni-i-drugi-akti/87/2437-14222-23-3-20-8-11.pdf>

⁷ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/221/3418-00-62-21-2-1.pdf>

⁸ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/221/3564-.pdf>

⁹ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/zakoni-i-drugi-akti/58/2390-14243-.pdf>

Danilo Šaranović, Dejan Đurović, Dragan Bojović, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Dragan Vukić, Jelena Božović, Jovan Vučurović, Jovanka Bogavac, Maja Vukićević, Maksim Vučinić, Marko Kovačević, Marko Milačić, Milan Knežević, Milo Božović, Milosava Paunović, Miloš Konatar, Milun Zogović, Miodrag Lekić, Momo Koprivica, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Radoš Zečević, Simonida Kordić, Slaven Radunović, Srđan Pavićević, Strahinja Bulajić, Suada Zoronjić, Tamara Vujović, Vladan Raičević, Vladimir Dobričanin, Vladimir Joković, Vladimir Martinović i Zdenka Popović;

- da je u Zapisniku¹⁰ sa sjednice drugog vanrednog zasjedanja u 2021. godini Skupštine Crne Gore 27. saziva, održane 20. januara 2021. godine, broj: 00-62/21-2, konstatovano: da je Predsjednik Skupštine Crne Gore obavijestio da je primjenom elektronskog sistema za glasanje, saglasno članu 90 st. 1 i 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, utvrđeno da postoji kvorum potreban za početak sjednice; da je 41 poslanik glasao o dnevnom redu, u koji je uvršteno ponovno odlučivanje o Zakonu o izmjeni Zakona o radu, od kojih poslanika je 41 glasao „za”; da je Predsjednik Skupštine podsjetio da je Predsjednik Crne Gore, aktom broj: 01-2327/20, od 31. decembra 2020. godine, obavijestio Skupštinu da joj vraća na ponovno odlučivanje Zakon o izmjeni Zakona o radu, zbog čega je Predsjednik Skupštine objavio prelazak na ponovno odlučivanje o tom zakonu; da je Skupština Crne Gore ponovo izglasala Zakon o izmjeni Zakona o radu na način što je o njemu glasao 41 poslanik od kojih poslanika je 41 glasao „za” i da je sjednica završena u 14.15 časova;

- da je Predsjednik Crne Gore, sa pozivom na pravni osnov sadržan u odredbama člana 94 stav 2 i člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore, dana 23. januara 2021. godine, donio Ukaz o proglašenju osporenog Zakona o izmjeni Zakona o radu, broj: 01-102/3 i

- da je osporeni Zakon o izmjeni Zakona o radu, broj: 19-1/20-2/7, objavljen u „Službenom listu Crne Gore”, broj 8/21, koji je, saglasno odredbi člana 2 tog Zakona, stupio na snagu danom njegovog objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”, tj. 26. januara 2021. godine.

8. U ocjenjivanju osporenog Zakona u formalno-pravnom smislu, odnosno postupka njegovog donošenja, Ustavni sud je utvrdio da je donijet saglasno Ustavu Crne Gore.

8.1. Ustavom Crne Gore propisano je: da je vlast uređena po načelu podjele vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku; da zakonodavnu vlast vrši Skupština, izvršnu Vlada, a sudsku sud i da je vlast ograničena Ustavom i zakonom. Skupštinu čine poslanici, koji se biraju neposredno i koji imaju pravo da poslaničku funkciju obavljaju profesionalno. Ustav sadrži pojedina sveobuhvatna načela i principe u vezi sa kojima se sve njegove pojedinačne odredbe moraju tumačiti, u skladu sa najvišim vrijednostima ustavnog poretka, koje su temelj za tumačenje samog Ustava.

8.1.1. Jedna od najviših ustavnih vrijednosti je princip vladavine prava, koji se ostvaruje primjenom načela saglasnosti pravnih propisa (član 1 stav 2 i član 145 Ustava) i podrazumijeva da zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis sa Ustavom i zakonom. U pravnom poretku utemeljenom na vladavini prava zakoni moraju biti opšti i jednaki za sve, a zakonske posljedice trebaju biti izvjesne za one na koje će se zakon primjenjivati. Ustavom je građanin, koji ima crnogorsko državljanstvo, određen kao nosilac suverenosti, koji vlast ostvaruje neposredno i preko slobodno izabranih poslanika (član 2 st. 1 i 2), a zakonodavac je ovlašćen da uredi način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje (član 16 tačka 1).

8.1.2. Iz citiranih odredaba Ustava i Amandmana IV na Ustav proizilazi: da se zakonom, pored ostalog, uređuju način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje; da Skupština radi na redovnim i vanrednim zasjedanjima i odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drukčije određeno i da većinom glasova svih

¹⁰ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/221/3619-00-62-21-2-.pdf>

poslanika donosi zakone kojima se uređuju: *način ostvarivanja sloboda i prava građana*, crnogorsko državljanstvo, referendum, materijalne obaveze građana, državni simboli i upotreba i korišćenje državnih simbola, odbrana i bezbjednost, vojska, osnivanje, spajanje i ukidanje opština; proglašava ratno i vanredno stanje; donosi prostorni plan; donosi poslovnik Skupštine; odlučuje o raspisivanju državnog referenduma; odlučuje o skraćanju mandata; odlučuje o razrješenju predsjednika Crne Gore; bira i razrješava predsjednika i članove Vlade i odlučuje o povjerenju Vladi; imenuje i razrješava zaštitnika ljudskih prava i sloboda.

8.2. S obzirom na to da se osporenim Zakonom uređuje način ostvarivanja sloboda i prava građana, tj. prava i obaveze zaposlenih iz radnog odnosa, odnosno po osnovu rada, Ustavni sud je utvrdio da su za ocjenu formalne ustavnosti osporenog Zakona, odnosno postupka njegovog donošenja¹¹, neposredno mjerodavne odredba člana 91 stav 1 Ustava i Amandmana IV stav 1 na Ustav, iz kojih proizilazi da Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika, na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika i da većinom glasova Skupština donosi zakone kojima se uređuje način ostvarivanja sloboda i prava građana.

8.2.1. S tim u vezi, Ustavni sud je, na osnovu Zapisnika sa sjednice Drugog vanrednog zasijedanja u 2021. godini, broj: 00-61/21-2, od 20. januara 2021. godine i Izvještaja o prisustvu i glasanju na toj sjednici, utvrdio da je na toj sjednici prisustvovao 41 poslanik i da je o Predlogu Zakona o izmjeni Zakona o radu, primjenom elektronskog sistema za glasanje, glasao 41 poslanik, od kojih je 41 glasao „za”. S obzirom na to da je od 81 poslanika u Skupštini Crne Gore na toj sjednici prisustvovao 41 poslanik i da je za osporeni Zakon glasao 41 poslanik, Ustavni sud je utvrdio da je donijet većinom glasova prisutnih poslanika, koji čine više od polovine svih poslanika, odnosno na način utvrđen odredbama člana 91 stav 1 Ustava i Amandmana IV stav 1 na Ustav.¹²

8.2.2. Navod podnosioca predloga kojim se ukazuje „*da na Drugoj vanrednoj sjednici Skupštine u 2021. godini od 20.1.2021. godine, na kojoj se ponovo odlučivalo o osporenom zakonu, zakon nije donijet većinom glasova svih poslanika, na način utvrđen Amandmanom IV stav 1 na Ustav, zbog izostanka Ustavom propisane većine za njegovo donošenje iz kojih razloga postoji njegova formalna neustavnost, jer je u glasanju za osporeni zakon učestvovala Suada Zoronjić, kojoj Skupština nije konstatovala mandat objavom predsjednika da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, kako je to predviđeno članom 32 stav 1 tačka 13 Zakona o izboru odbornika i poslanika i članom 7 stav 2 Poslovnika Skupštine, pa samim tim Zoronjić nije mogla da učestvuje u radu Skupštine, odnosno da čini kvorum za početak sjednice, kvorum za utvrđivanje dnevnog reda i kvorum za odlučivanje, niti je mogla da učestvuje u glasanju i na taj način vladajućoj većini da četrdeset prvi, odlučujući glas, u Skupštini koja ima osamdeset jednog poslanika*” Ustavni sud je ocijenio neosnovanim. Naime, iz Zapisnika sa sjednice Drugog vanrednog zasijedanja, broj: 00-62/21-2, od 20. januara 2021. godine i Izvještaja o prisustvu i glasanju na toj sjednici, proizilazi da je toj sjednici prisustvovao i o osporenom Zakonu glasao 41 poslanik - *Albin Čeman, Aleksa Bečić, Boris Bogdanović, Božena Jelušić, Branka Bošnjak, Branko Radulović, Danijela Đurović, Danilo Šaranović, Dejan Đurović, Dragan Bojović, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Dragan Vukić, Jelena Božović, Jovan Vučurović, Jovanka Bogavac, Maja Vukićević, Maksim Vučinić, Marko Kovačević, Marko Milačić, Milan Knežević, Milo Božović, Milosava Paunović, Miloš Konatar, Milun Zogović, Miodrag Lekić, Momo Koprivica, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Radoš Zečević, Simonida Kordić, Slaven Radunović, Srđan Pavićević, Strahinja Bulajić, Suada Zoronjić, Tamara Vujović, Vladan Raičević, Vladimir Dobričanin, Vladimir Joković, Vladimir Martinović i Zdenka Popović*, koji poslanici se nalaze na *Zbirnoj izbornoj listi za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore na izborima koji su se održali 30. avgusta 2020. godine*, koju je utvrdila Državna izborna komisija i istima su mandati utvrđeni

¹¹ Vidjeti odluke Ustavnog suda U-I br. 31/10, od 26. januara 2011. godine, U-I br. 37/15, od 24. februara 2017. godine, U-I br. 14/17 i 18/17, od 30. oktobra 2018. godine, U-I br.13/22, 14/22 i 16/22 od 28. jula 2022. godine i dr.

¹² Ustavni sud je, u konkretnom slučaju, postupak donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodi vjeroispovijesti ili uvjerenja i pravnom položaju vjerskih zajednica razmatrao u odnosu na sjednicu Skupštine Crne Gore od 21. januara 2021. godine na kojoj su poslanici glasali (ponovo) o Zakonu, s obzirom na to da je tek nakon te sjednice Zakon proglašen Ukazom od strane Predsjednika Crne Gore, nakon čega je stupio na snagu i počeo da sa primjenjuje danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”, odnosno postao dio pravnog sistema Crne Gore.

Izveštajem Državne izborne komisije o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore održanim 30. avgusta 2020. godine i mandat u 27. sazivu Skupštine Crne Gore im je započeo dana 23. septembra 2020. godine, objavom Predsjedavajućeg Skupštine Crne Gore da je Državna izborna komisija podnijela Izveštaj o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore, odnosno za Suadu Zoronjić dana 28. decembra 2020. godine, kada je Predsjednik Skupštine Crne Gore objavio početak njenog poslaničkog mandata u 27. sazivu Skupštine Crne Gore. Takođe, iz *Zbirne izborne liste za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore* proizilazi da je za Izbornu listu „Dr Ditan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupe birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani!” jasno utvrđen redosljed izbora kandidata za poslanike, na način što je nakon Filipa Adžića kao prvi sljedeći kandidat sa te liste određena Suada Zoronjić, pa je, po nalaženju Ustavnog suda, na sjednici Skupštine Crne Gore, od 28. decembra 2020. godine, nakon što je konstatovana ostavka poslanika Filipa Adžića na tu funkciju, upražnjeno poslaničko mjesto popunjeno i objavljen početak poslaničkog mandata poslanici Suadi Zoronjić u 27. sazivu Skupštine Crne Gore saglasno navedenom utvrđenom redosljedu iz Izborne liste i odredbama člana 104 st. 1 i 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika¹³, iz kojih razloga je, po ocjeni Ustavnog suda, postojao kvorum za održavanje sjednice od 20. januara 2021. godine i odlučivanje na istoj (41 poslanik), saglasno odredbama člana 91 stav 1 Ustava i Amandmana IV stav 1 na Ustav.¹⁴

8.2.3. U odnosu na navod podnosioca predloga da Suada Zoronjić nije mogla da učestvuje kao 41-a poslanica u 27. sazivu Skupštine i glasa na sjednici od 20. januara 2021. godine o osporenom Zakonu, jer joj poslanički mandat nije konstatovan na način propisan odredbom člana 7 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, odnosno objavom Predsjednika Skupštine da je Državna izborna komisija podnijela Izveštaj o popuni upražnjelog poslaničkog mjesta (već je Predsjednik objavu učinio bez Izveštaja), Ustavni sud je ocijenio da su za postupak popune upražnjelog poslaničkog mjesta u slučaju podnošenja ostavke poslanika, u konkretnom slučaju, mjerodavne odredbe člana 104 st. 1 i 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika, iz kojih proizilazi da ako poslaniku prestane mandat ostavkom, a na izbornoj listi sa koje je poslanik, preostane isti ili veći broj kandidata od broja poslanika kojem je prestao mandat, *izabraće se* onaj kandidat koji je sljedeći prema redosljedu na izbornoj listi, dok je navedena odredba člana 7 stav 2 Poslovnika tehničko - proceduralne sadržine¹⁵ kojom se bliže uređuje način popune upražnjelog poslaničkog mjesta i istom se ne mogu derogirati, tj. tumačiti na takav način da se derogiraju navedena zakonska rješenja, odnosno uvesti takva ograničenja kojim se ukida suština zajemčenog prava (pravo na poslanički mandat). U odnosu na odredbe člana 32. tač. 13 i 14 Zakona o izboru odbornika i poslanika na koje se pozivaju podnosioci predloga, Ustavni sud ukazuje da se tim odredbama ne uređuje postupak izbora poslanika na upražnjeno poslaničko mjesto usljed podnošenja ostavke prethodnog poslanika, već je istima propisana obaveza Državne izborne komisije da Skupštini Crne Gore podnese izvještaj o rezultatima za izbor poslanika i o popuni upražnjenih poslaničkih mjesta i obaveza da izda uvjerenje izabranom poslaniku.¹⁶

---

13 „Službeni list Republike Crne Gore“, br. 4/98, 17/98, 14/00, 9/01, 41/02, 46/02 i 48/06 i „Službeni list Crne Gore“, br. 46/11, 14/14 i 81/25.

14 Ovakav stav Ustavni sud je izrazio u predmetu U-I br. 8/21, 10/21 i 34/21, od 26. aprila 2024. godine, tačka 10.1.3.2.

15 Odluke Ustavnog suda U-II br. 11/14, od 23. jula 2014. godine i U-II br. 30/19, od 6. jula 2021. godine.

16 Ovakav stav Ustavni sud je izrazio u predmetu U-I br. 8/21, 10/21 i 34/21, od 26. aprila 2024. godine, tačka 10.1.3.3.

II1. Odluka o objavljivanju ove odluke zasnovana je na odredbama člana 151 stav 2 Ustava i člana 51 stav 1 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore.

Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

U-I br. 9/21

Podgorica, 26. decembar 2025. godine

Predsjednica,
Snežana Armenko, s.r.

560.

Odluka Ustavnog suda Crne Gore kojom se odbija predlog za utvrđivanje neustavnosti Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list Crne Gore”, broj 8/21)

Ustavni sud Crne Gore, u sastavu: predsjednica Snežana Armenko i sudije – Jovan Jovanović, Desanka Lopičić, Faruk Resulbegović i Momirka Tešić, na osnovu odredaba člana 149 stav 1 tačka 1 Ustava Crne Gore i člana 48 tačka 9 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, br. 11/15 i 92/25), na sjednici od 26. decembra 2025. godine, donio je

O D L U K U

I ODBIJA SE predlog za utvrđivanje neustavnosti Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list Crne Gore”, broj 8/21).

II Ova odluka objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

O b r a z l o ž e n j e

11. Predlogom pet poslanika u Skupštini Crne Gore (Danijel Živković, Nikola Rakočević, Ivan Brajović, Raško Konjević i Ervin Ibrahimović) pokrenut je postupak za ocjenu ustavnosti Zakona, označenog u izreci.

1.1. U predlogu je, pored ostalog, navedeno:

„(...) Skupština Crne Gore donijela je osporeni zakon na sjednici Drugog vanrednog zasijedanja u 2021. godini, dana 20. januara 2021. godine. Zakon je objavljen u „Službenom listu Crne Gore” broj 8/21 od 26.01.2021. godine, a stupio je na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Osporeni zakon je nesaglasan sa Ustavom iz sljedećih razloga:

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima s formalno-pravnog aspekta nije u saglasnosti sa Ustavom. Osporeni zakon je donijet suprotno Amandmanu IV stav 1 na Ustav, zbog izostanka Ustavom propisane većine za njegovo donošenje, jer je u glasanju na sjednici od 20.1.2021. godine učestvovala Suada Zoronjić sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, kojoj Skupština nije konstatovala mandat na način kako je to propisano Zakonom o izboru odbornika i poslanika i Poslovnikom Skupštine - objavom predsjednika Skupštine da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, pa samim tim Suada Zoronjić nije mogla da učestvuje u glasanju i vladajućoj većini da četrdeset prvi, odlučujući glas, u Skupštini koja ima osamdeset jednog poslanika.

Skupština Crne Gore je na sjednici od 28.12.2020. godine (sazvana za 12h), shodno članu 101 stav 3 Zakona o izboru odbornika i poslanika, konstatovala ostavku poslanika Filipa Adžića sa liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, koji je ostavku u pisanoj formi podnio Skupštini u 16h i 10 min. O prestanku mandata poslanika Filipa Adžića Skupština je obavijestila Državnu izbornu komisiju, shodno članu 61 stav 4 Poslovnika Skupštine. Državna izborna komisija je obavijestila Skupštinu da nije bilo potrebne većine za dostavu Izvještaja o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta za sljedećeg kandidata sa liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, Suadi Zoronjić.

Nakon toga, na istoj sjednici, predsjednik Skupštine je suprotno članu 32 stav 1 tačka 13 Zakona o izboru odbornika i poslanika i suprotno članu 7 stav 2 Poslovnika Skupštine, bez dostavljenog Izvještaja o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta Državne izborne komisije sam potvrdio da upražnjeni poslanički mandat sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo pripada Suadi Zoronjić.

Članom 81 Ustava propisano je: (...).

Amandmanom IV stav 1 na Ustav propisano je: (...).

Članom 32 Zakona o izboru odbornika i poslanika propisane su (...).

Član 7 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore (...) propisuje: (...).

Članom 90 st. 1, 2 i 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore propisano je: (...).

Dakle, Državna izborna komisija je na osnovu člana 32 tač. 13 i 14 Zakona o izboru odbornika i poslanika, jedini organ u čijoj je nadležnosti podnošenje Izvještaja o rezultatima za izbor poslanika, Izvještaja o popuni upražnjenih poslaničkih mjesta i izdavanje uvjerenja o izabranom poslaniku.

Iz svih citiranih odredbi proizilazi da Skupština ima 81 poslanika; da je saglasno odredbi člana 91 stav 1 Ustava propisano da Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici na kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drugačije određeno; da je Amandmanom IV stav 1 na Ustav za donošenje zakona kojima se uređuju način ostvarivanja sloboda i prava građana potrebna većina glasova svih poslanika, odnosno 41 poslanik od ukupno 81 poslanika.

Na Drugoj vanrednoj sjednici Skupštine u 2021. godini od 20.1.2021. godine, na kojoj se ponovo odlučivalo o osporenom zakonu, zakon nije donijet većinom glasova svih poslanika na način utvrđen Amandmanom IV stav 1 Ustav, zbog izostanka Ustavom propisane većine za njegovo donošenje iz kojih razloga postoji njegova formalna neustavnost.

U glasanju za osporeni zakon učestvovala Suada Zoronjić sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, kojoj Skupština nije konstatovala mandat objavom predsjednika da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, kako je to predviđeno članom 32 stav 1 tačka 13 Zakona o izboru odbornika i poslanika i članom 7 stav 2 Poslovnika Skupštine, pa samim tim Zoronjić nije mogla da učestvuje u radu Skupštine, odnosno da čini kvorum za početak sjednice, kvorum za utvrđivanje dnevnog reda i kvorum za odlučivanje, niti je mogla da učestvuje u glasanju i na taj način vladajućoj većini da četrdeset prvi, odlučujući glas, u Skupštini koja ima osamdeset jednog poslanika.

Jedna od najviših ustavnih vrijednosti je princip vladavine prava koji se ostvaruje primjenom načela saglasnosti pravnih propisa (član 1 stav 2 i član 145 Ustava) i podrazumijeva da zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis sa Ustavom i zakonom.

Ukidanje pojedinačne i grupne samovolje jedno je od osnovnih načela demokratije i način uspostavljanja vladavine prava. Dok propisi važe oni se moraju striktno primjenjivati. Pojam vladavina prava trebao bi da označava princip utemeljen na poštovanju Ustava, zakona i drugih propisa, kako od strane građana (adresata pravnih normi), tako i od samih nositelja državne vlasti (adresata pravnih normi). Svi zakoni, drugi propisi, kao i postupci nosioca vlasti imaju biti utemeljeni na zakonu, odnosno na zakonu utemeljenom propisu. To izražava ustavno načelo ustavnosti i zakonitosti.

Skupština kao najviše zakonodavno tijelo - zakonodavna vlast (legislativna) je grana vlasti čija je funkcija donošenje zakona, koji obavezuju svakoga, uključujući i nju samu, obezbjeđujući na taj način poštovanje, odnosno primjenu principa vladavine prava. Navedeno postupanje u Skupštini Crne Gore, u čijem radu i glasanju za akte koje donosi učestvuje kandidatkinja za poslanicu kojoj nije potvrđen mandat od strane nadležnog organa, uz dalje kršenje Ustava Crne Gore i Zakona ukazuje na selektivnost primjene principa vladavine prava. (...)"

2. U odgovoru Skupštine Crne Gore na navode sadržane u predlogu poslanika, pored ostalog, navedeno je:

"(...) Smatramo da nema osnova za prihvatanje navedenog predloga pet poslanika iz sljedećih razloga:

Podnesenim predlogom se ne osporava ustavnost odredbi predmetnog zakona, već se isključivo osporava njegova formalna ustavnost - postojanje kvoruma za početak sjednice, kvoruma za utvrđivanje dnevnog reda i kvoruma za odlučivanje, a koji je propisan odredbama člana 90 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

Na sjednici Prvog vanrednog zasijedanja u 2021. godini, nakon što je usvojen Zapisnik sa prethodne sjednice, poslanik Filip Adžić, sa izborne liste „Dr Dritan Abazović — Crno na bijelo — Dr Srdan Pavićević — (Gradanski pokret Ura, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) Građani” podnio je ostavku na funkciju poslanika u Skupštini Crne Gore.

Saglasno članu 81 stav 1 tačka 1 Ustava Crne Gore poslaniku prestaje mandat prije isteka vremena na koje je biran podnošenjem ostavke.

Analogno navedenom Skupština je konstatovala prestanak mandata poslaniku Filipu Adžiću, nakon čega je predsjednik Skupštine odredio pauzu u radu sjednice do pribavljanja Izvještaja Državne izborne komisije o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta.

Generalni sekretar Skupštine je istoga dana — 28. decembra 2020. godine aktom broj: 00-74/20-4211 obavijestio Državnu izbornu komisiju - predsjednika, Aleksu Ivanovića, da je Skupština 27. saziva na sjednici održanoj dana 28. decembra 2020. godine, konstatovala prestanak mandata poslaniku Filipu Adžiću sa Izborne liste „Dr Dritan Abazović — Crno na bijelo — Dr Srdan Pavićević — (Građanski pokret Ura, Stranka pravde i pomirenja; Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) — Građani”, radi sprovođenja postupka za popunu upražnjenog poslaničkog mandata.

Odredbama člana 104 stav 1 i stav 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika propisano je: (...).

Odredbama stava 8 istog člana propisano je (...).

Kandidatkinja Suada Zoronjić, kao nesporno sljedeća po redosledu na Izornoj lisi liste „Dr Dritan Abazović — Crno na bijelo — Dr Srdan Pavićević — (Građanski pokret Ura, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) — Građani”, istog dana dostavila je Državnoj izornoj komisiji pisanu saglasnost da prihvata mandat.

Zakonom o izboru odbornika i poslanika u članu 32, propisana obaveza Državne izborne komisije odnosi se isključivo na podnošenje Izvještaja Skupštini Crne Gore o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta.

Dakle, u pitanju je samo uobičajena forma izvještaja Državne izborne komisije kojom se konstatuje kao nesporna činjenica da upražnjeni poslanički mandat pripada narednom kandidatu prema redosledu konstituenta liste kojoj pripada — u konkretnom slučaju gospođi Suadi Zoronjić.

Međutim, aktom broj 925 od 28. decembra 2020. godine Državna izborna komisija - predsjednik, Aleksa Ivanović, obavijestila je Skupštinu Crne Gore predsjednika Aleksu Bečića da: „*Državna izborna komisija nije u mogućnosti da dostavi izvještaj o popuni poslaničkog mandata iz razloga što predlog nije dobio potrebnu većinu članova Državne izborne komisije. Naime, za popunu poslaničkog mandata izjasnili su se četiri člana Komisije, pet protiv, jedan, uzdržan, dok jedan član Komisije nije dostavio odgovor*”.

Postupajući na navedeni način Državna izborna komisija, koja samo tehnički obavještava Skupštinu ko je sljedeći kandidat na listi prvi put u istoriji višepartizma preglasavanjem i nedostajanjem tehničkog izvještaja pokušala je blokirati Skupštinu i sistem u cjelini, suspendujući Ustav i Zakon o izboru odbornika i poslanika.

Međutim, to što je Državna izborna komisija obavjestila predsjednika Skupštine da nije u mogućnosti da dostavi izvještaj o tome ko je naredni kandidat na izornoj listi „Crno na bijelo”, jer je pet članova Državne izborne komisije iz reda opozicije isto ne dozvoljava, ni u kom vidu ne može da dovede na Ustavu, Zakonu i izornoj volji građana zasnovano pravo kandidatkinje Suade Zoronjić, za započinjanje poslaničkog mandata koji joj po zakonu pripada.

Samo parlament ima pravo i dužnost da konstatuje početak mandata poslaniku koji je naredni na izornoj listi i želi da obavlja funkciju poslanika. Dakle, ni Skupština o tome ne može da glasa, već samo konstatuje jer to pravo proizilazi iz izborne volje građana, konačnih rezultata izbora i broja mandata koje su ostavile pojedine izborne liste.

Imajući u vidu, da je Državna izborna komisija zvanično obavijestila Skupštinu da nije u mogućnosti da izvrši zakonom utvrđenu obavezu i Skupštini dostavi Izvještaj o tome ko je naredni kandidat na izornoj listi „Crno na bijelo”, Skupština je na predmetnoj sjednici ispoštovala Ustav i zakon, i u skladu sa svojim ovlašćenjima, u svemu saglasno članu 104 Zakona o izboru odbornika i poslanika, nakon nesporno utvrđene činjenice da Suada Zoronjić sljedeći kandidat po redosledu na izornoj listi „Crno na bijelo” konstatovala početak njenog poslaničkog mandata sa danom 28. decembar 2020. godine. Nakon, konstatacije mandata, Skupština je nastavila rad po utvrđenom dnevnom redu, i u skladu sa procedurom propisanom Poslovníkom Skupštine i svojim nadležnostima donijela osporeni zakon.

U suprotnom svrha biračkog prava i samih izbora ne bi bila ostvarena jer volja građana ne bi bila ispoštovana, iako suverenost pripada građanima.

Sa druge strane, akt konstatacije prestanka mandata i akt konstatacije potvrđivanja mandata novoizabranom poslaniku, doneseni od strane Skupštine Crne Gore su upravni akti, u smislu člana 2 Zakona o upravnom sporu, jer se tim aktima Skupština u vršenju javno-pravnih ovlašćenja izjašnjava o određenom pravu poslanika kao fizičkog lica.

Kako su akt konstatacije prestanka mandata i akt konstatacije početka mandata novoizabranom poslaniku, pojedinačni upravni akti, o njihovoj zakonitosti odlučuje Upravni sud.

Takođe, saglasno već uspostavljenoj sudskoj praksi u Crnoj Gori nije potrebna većina u Skupštini za konstatovanje početka mandata novoizabranom odborniku, odnosno poslaniku, dakle kvorum je irelevantan, jer se radi o pravnoj posljedici koja je nastupila po zakonu i u odnosu na koju se samo konstatuje da je nastupila.

Samim tim, Ustavni sud nije nadležan da odlučuje o zakonitosti pojedinačnog upravnog akta Skupštine Crne Gore: o konstataciji prestanka mandata poslaniku Filipu Adžiću, odnosno o konstataciji početka mandata poslanici Suadi Zoronjić.

Na osnovu svega izloženog nedvosmisleno proizilazi:

- da je kvorum za početak rada sjednice Skupštine sazvane za dan 28. decembar 2020. godine, na čijem dnevnom redu se nalazio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima, postojao i da je utvrđen u svemu u skladu sa odredbama člana 90 Poslovnika Skupštine Crne Gore;

- da je Skupština Crne Gore, na navedenoj sjednici u svemu saglasno članu 87 stav 1 tačka 1 Ustava Crne Gore i članu 101 stav 1 tačka 1 Zakona o izboru odbornika i poslanika, konstatovala prestanak mandata poslaniku Filipu Adžiću zbog podnesene ostavke;

- da je Skupština Crne Gore na navedenoj sjednici, u skladu sa svojim ovlašćenjima, u svemu saglasno članu 104 Zakona o izboru odbornika i poslanika konstatovala početak poslaničkog mandata Suadi Zoronjić, počev od dana 28. decembra 2020. godine, kao nesporno sljedećem kandidatu po redosljedju na Izornoj listi „Crno na bijelo”;

- da je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima, osporen predlogom pet poslanika, donešen na sjednici Skupštine Crne Gore na kojoj je postojao kvorum za početak sjednice, usvajanje zapisnika, utvrđivanje dnevnog reda i odlučivanje, pri čemu su ispoštovane ustavne i poslovničke odredbe, kao i drugi pozitivni propisi države Crne Gore.

Na osnovu prethodno navedenog, mišljenja smo da nema osnova za prihvatanje Predloga za ocjenu ustavnosti Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list Crne Gore”, broj 8/21), koji je podnesen od strane pet poslanika parlamentarne opozicije u Skupštini Crne Gore, pa predlažemo da Ustavni sud Crne Gore odbije ovaj predlog.”

3. Osporenim Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima, pored ostalog, uređuju se uslovi radnog iskustva za odgovarajuće zvanje, uslovi polaganja stručnog ispita za rad u državnim organima, period na koji lice može biti postavljeno kao vršilac dužnosti, prestanak radnog odnosa ukoliko lice ne položi stručni ispit za rad u državnom organu u roku od jedne godine od dana zasnivanja radnog odnosa, prestanak mandata imenovanog odnosno postavljenog lica, kao i prava starješine organa i visokog rukovodnog kadra.

4. Ustavni sud je, nakon razmatranja sadržine predloga poslanika, utvrdio da se predlogom, u suštini, osporava formalna ustavnost osporenog Zakona, odnosno postupak njegovog donošenja, s obzirom na to da se predlogom poslanika ukazuje da „Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima s formalno-pravnog aspekta nije u saglasnosti sa Ustavom. Osporeni zakon je donijet suprotno Amandmanu IV stav 1 na Ustav, zbog izostanka Ustavom propisane većine za njegovo donošenje, jer je u glasanju na sjednici od 20.1.2021. godine, učestvovala Suada Zoronjić sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, kojoj Skupština nije konstatovala mandat na način kako je to propisano Zakonom o izboru odbornika i poslanika i Poslovnikom Skupštine - objavom predsjednika Skupštine da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, pa samim tim Suada Zoronjić nije mogla da učestvuje u glasanju i vladajućoj većini da četrdeset prvi, odlučujući glas, u Skupštini koja ima osamdeset jednog poslanika”.

5. Ustavni sud je, nakon razmatranja postupka donošenja osporenog Zakona, utvrdio da su ispunjeni uslovi da se odbije predlog za utvrđivanje njegove neustavnosti.

6. Za odlučivanje u ovom predmetu relevantne su sljedeće odredbe:

Ustav Crne Gore

DIO PRVI
OSNOVNE ODREDBE

Država
Član 1 stav 2

Crna Gora je građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde, zasnovana na vladavini prava.

Suverenost
Član 2 st. 2 i 3

Građanin vlast ostvaruje neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika.

Ne može se uspostaviti niti priznati vlast koja ne proističe iz slobodno izražene volje građana na demokratskim izborima, u skladu sa zakonom.

Zakonodavstvo
Član 16 tač. 1 i 5

Zakonom se, u skladu sa Ustavom, uređuju:

- 1) način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje;
- 5) druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

DIO TREĆI
UREĐENJE VLASTI
1. SKUPŠTINA CRNE GORE

Nadležnost
Član 82 tačka 2

Skupština:
2) donosi zakone.

Sastav Skupštine
Član 83

Skupštinu čine poslanici koji se biraju neposredno, na osnovu opšteg i jednakog biračkog prava i tajnim glasanjem.

Prava i dužnosti poslanika
Član 85 stav 1

Poslanik se opredjeljuje i glasa po sopstvenom uvjerenju.

Zasijedanje Skupštine
Član 90 stav 1

Skupština radi na redovnim i vanrednim zasijedanjima.

Odlučivanje
Član 91 st. 1, 3 i 4

Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drukčije određeno.

Skupština odlučuje dvotrećinskom većinom glasova svih poslanika o zakonima kojima se uređuje izborni sistem i imovinska prava stranaca.

U prvom glasanju dvotrećinskom većinom i u drugom glasanju većinom svih poslanika najranije nakon tri mjeseca, Skupština odlučuje o zakonima kojima se uređuje način ostvarivanja stečenih manjinskih prava i upotreba jedinica Vojske u međunarodnim snagama.

Predlaganje zakona i drugih akata
Član 93 st. 1 i 2

Pravo predlaganja zakona i drugih akata imaju Vlada i poslanik.

Pravo predlaganja zakona ima i šest hiljada birača, preko poslanika koga ovlaste.

Proglašavanje zakona
Član 94

Predsjednik Crne Gore je dužan da proglasi zakon u roku od sedam dana od dana usvajanja zakona, odnosno u roku od tri dana ako je zakon usvojen po hitnom postupku ili da zakon vrati Skupštini na ponovno odlučivanje.

Predsjednik Crne Gore dužan je da proglasi ponovno izglasani zakon.

2. PREDSEDNIK CRNE GORE

Nadležnost
Član 95 tačka 3

Predsjednik Crne Gore:

3) ukazom proglašava zakone.

DIO PETI
USTAVNOST I ZAKONITOST
Saglasnost pravnih propisa
Član 145

Zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom.

DIO ŠESTI
USTAVNI SUD CRNE GORE
Nadležnost
Član 149 stav 1 tačka 1

Ustavni sud odlučuje:

1) o saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima.

Amandmani I do XVI na Ustav Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, broj 38/13)

Amandman IV

Većinom glasova svih poslanika Skupština donosi zakone kojima se uređuju: način ostvarivanja sloboda i prava građana, crnogorsko državljanstvo, referendum, materijalne obaveze građana, državni simboli i upotreba i korišćenje državnih simbola, odbrana i bezbjednost, vojska, osnivanje, spajanje i ukidanje opština; proglašava ratno i vanredno stanje; donosi prostorni plan; donosi poslovnik Skupštine; odlučuje o raspisivanju državnog referenduma; odlučuje o skraćenju mandata; odlučuje o razrješenju predsjednika Crne Gore; bira i razrješava predsjednika i članove Vlade i odlučuje o povjerenju Vladi; imenuje i razrješava zaštitnika ljudskih prava i sloboda.

U prvom glasanju dvotrećinskom većinom i u drugom glasanju tročetinskom većinom svih poslanika najranije nakon mjesec dana, Skupština bira i razrješava sudije Ustavnog suda, vrhovnog državnog tužioca i četiri člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika.

U prvom glasanju Skupština bira vrhovnog državnog tužioca na predlog Tužilačkog savjeta. Ako predloženi kandidat ne dobije potrebnu većinu, Skupština u drugom glasanju bira vrhovnog državnog tužioca iz reda svih kandidata koji ispunjavaju zakonske uslove.

Ovim amandmanom zamjenjuju se stav 2 člana 91 i dopunjava član 91 Ustava Crne Gore.

7. Ustavni sud je u ovom predmetu utvrdio sljedeće činjenice:

- da je Državna izborna komisija, na sjednici od 14. avgusta 2020. godine, utvrdila *Zbirnu izbornu listu za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore na izborima koji će se održati 30. avgusta 2020. godine*¹ i za Izbornu listu „Dr Ditan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupe birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani!” utvrdila sljedeći redosljed kandidata za poslanike ispred te liste: 1. dr Dritan Abazović; 2. Miloš Konatar; 3. mr Božena Jelušić; 4. dr Srđan Pavićević; 5. Filip Adžić; 6. mr Suada Zoronjić; (...) i 81. Zoran Mikić;

- da je Državna izborna komisija, dana 14. septembra 2020. godine, podnijela Skupštini Crne Gore Izvještaj o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore, broj: 760²;

- da su u navedenom Izvještaju o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore utvrđeni brojevi mandata koje su dobile pojedine izborne liste koje su učestvovala na izborima za poslanike u Skupštini Crne Gore, održanim 30. avgusta 2020. godine (tačka VI Izvještaja) i da su utvrđeni mandati, saglasno odredbi člana 96 Zakona o izboru odbornika i poslanika dodijeljeni kandidatima prema redosljedu na izbornoj listi i to: „Socijaldemokrate - Ivan Brajović - Mi odlučujemo DOSLJEDNO” (Ivan Brajović, dr Damir Šehović i mr Boris Mugoša); „Bošnjačka stranka - Ispravno - Rafet Husović” (Ervin Ibrahimović, Amer Smailović i Kenana Strujić Harbić); „SDP - JAKA CRNA GORA!” (Doc. dr Draginja Vuksanović Stanković i mr Raško Konjević); „*Dr Ditan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani!*” (dr Dritan Abazović, Miloš Konatar, mr Božena Jelušić i dr Srđan Pavićević); „Albanska koalicija “Jednoglasno” Demokratska partija, Demokratska Unija Albanaca i Demokratski savez u Crnoj Gori/Koalicioni shqiptar “Bashkë nji za” Partia Demokratike, Unioni Demokratik i Shqiptarëve dhe Lidhja Demokratike në Mal të Zi” (Fatmir Gjeka); „Odlučno za Crnu Goru! DPS - Milo Đukanović (Duško Marković, Branimir Gvozdenović, Milutin Simović, Aleksandra Vuković, Mevludin Nuhodžić, Predrag Bošković, Ivan Vuković, Gordana Đurović, Jevto Eraković, Nikola Rakočević, Andrija Popović, Dragica Sekulić, Petar Ivanović, Halil Duković, Dragutin Papović, Marta Šćepanović, Vlastimir Golubović, Zoran Pažin, Časlav Vešović, Vesna Pavićević, Miloš Nikolić, Miodrag Vuković, Nikola Janović, Daliborka Pejović, Branko Čavor, Bogdan Fatić, Danijel Živković, Suzana Pribilović, Ivan Mitrović i Abaz Dizdarević); „ALEKSA BEČIĆ - MIODRAG LEKIĆ - “MIR JE NAŠA NACIJA” - DEMOKRATE - DEMOKRATSKA CRNA GORA - DEMOS - PARTIJA PENZIONERA, INVALIDA I RESTITUCIJE - GRAĐANSKI POKRET NOVA LJEVICA” (Aleksa Bečić, Miodrag Lekić, Zdenka Popović, Dragan Krapović, Boris Bogdanović, Momo Koprivica, Stevan Katić, Tamara Vujović, Albin Čeman i Vladimir Martinović); „ZA BUDUĆNOST CRNE GORE — Demokratski front (Nova srpska demokratija, Pokret za promjene, Demokratska narodna partija), Socijalistička narodna partija Crne Gore, Prava Crna Gora, Ujedinjena Crna Gora, Radnička partija, Partija udruženih penzionera i invalida Crne Gore, Jugoslovenska komunistička partija Crne Gore, Srpska radikalna stranka, Stranka penzionera, invalida i socijalne pravde Crne Gore” (Prof. dr Zdravko Krivokapić, Nebojša Medojević, Marko Milačić, Simonida Kordić, Vladimir Joković, Maja Vukićević, dr Vladimir Dobričanin, prof. dr Branko Radulović, Milun Zogović, Dragoslav Šćekić, Branka Bošnjak, Slaven Radunović, dr Strahinja Bulajić, Predrag Bulatović, Danijela Đurović, Milan

¹ <https://dikcg.me/dik-v1/images/DIK-media/izbori/parlamentarni/2020/zbirna-izborna-lista-2020-2.pdf>

² <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/zakoni-i-drugi-akti/1/2351-13925-00-72-20-39.pdf>

Knežević, Vladan Raičević, Jovan - Jole Vučurović, Jelena Božović, Dragan Ivanović, Radoš Zečević, Marko Kovačević, Jovanka Bogavac, Dragan Bojović, Dragan Vukić, Milo Božović i Maksim Vučinić) i „ALBANSKA LISTA - Genci Nimanbegu, Nik Gjeloshaj / LISTA SHQIPTARE - Genci Nimanbegu, Nik Gjeloshaj” (Nik Gjeloshaj);

- da iz Zapisnika³ sa prve - konstitutivne sjednice Skupštine Crne Gore, 27. saziva, održane 23. septembra, 20. oktobra i 17. decembra 2020. godine, broj 00-61/20-9, proizilazi da je predsjedavajući Skupštine (Miodrag Lekić) konstatovao da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore održanim 30. avgusta 2020. godine i objavio da je podnošenjem Izvještaja Državne izborne komisije započeo mandat 81 poslaniku 27. saziva Skupštine Crne Gore;

- da je u Izvještaju Državne izborne komisije o popuni upražnjenog biračkog mjesta⁴, broj: 912/3, od 17. decembra 2020. godine, navedeno da je Skupština Crne Gore, aktom broj: 00-74/20-34/1, od 17. decembra 2020. godine, obavijestila Državnu izbornu komisiju da je Skupština Crne Gore 27. saziva, na Trećoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja, dana 17. decembra 2020. godine, konstatovala prestanak mandata poslaniku Dritanu Abazoviću, sa izborne liste „dr Dritan Abazović – Crno na bijelo – dr Srđan Pavićević – (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani!“, čime mu je prestala poslanička funkcija, te da je potrebno sprovesti postupak za popunu upražnjenog poslaničkog mjesta i da je nakon sprovedenog postupka, saglasno odredbama člana 104 st. 5 i 8 i člana 101 stav 1 tačka 1 Zakona o izboru odbornika i poslanika („Službeni list Republike Crne Gore”, br. 4/98, 17/98, 14/00, 9/01, 41/02, 46/02, 48/06 i 56/06 i „Službeni list Crne Gore“, br. 46/11, 14/14, 47/14, 12/16, 60/17, 10/18 i 109/20), a na osnovu pribavljene saglasnosti o prihvatanju mandata, Državna izborna komisija potvrdila da upražnjeni poslanički mandat sa navedne Izborne liste pripada Filipu Adžiću;

- da je u Izvještaju o prisustvu četvrtoj sjednici drugog redovnog zasijedanja Skupštine Crne Gore, od 28. decembra 2020. godine⁵, konstatovano da su toj sjednici prisustvovali Albin Čeman, Aleksa Bečić, Boris Bogdanović, Božena Jelušić, Branka Bošnjak, Branko Radulović, Danijela Đurović, Dejan Đurović, Dragan Bojović, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Dragan Vukić, Dritan Abazović, Fatmir Gjeka, Filip Adžić, Jelena Božović, Jovan Vučurović, Jovanka Bogavac, Maksim Vučinić, Marko Kovačević, Marko Milačić, Milan Knežević, Milo Božović, Vladimir Martinović, Miloš Konatar, Milosava Paunović, Milun Zogović, Miodrag Lekić, Momo Koprivica, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Radoš Zečević, Zdenka Popović, Simonida Kordić, Slaven Radunović, Srđan Pavićević, Strahinja Bulajić, Suada Zoronjić, Tamara Vujović, Vladan Raičević, Vladimir Dobričanin, Vladimir Joković i Maja Vukićević;

- da je u Zapisniku sa četvrte sjednice Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2020. godini Skupštine Crne Gore, 27. saziva, održane 28. i 29. decembra 2020. godine⁶, broj: 00-61/20-13, navedeno da je sjednica počela 28. decembra 2020. godine u 16.00 časova i: da je Predsjednik Skupštine konstatovao da je zahtjev za utvrđivanje kvoruma podnijet u skladu sa Poslovnikom Skupštine i objavio da su se stekli uslovi da se glasanje obavi prozivkom; (...); da je Predsjednik Skupštine nakon prozivke poslanika utvrdio da postoji kvorum za početak sjednice i otvorio četvrtu sjednicu Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2020. godini; da je Predsjednik Skupštine obavijestio da Filip Adžić podnio ostavku na funkciju poslanika, pa je, saglasno Poslovniku Skupštine, objavio da Skupština konstatuje ostavku, čime mu prestaje mandat poslanika, o čemu će obavijestiti Državnu izbornu komisiju radi sprovođenja postupka popune upražnjenog poslaničkog mjesta i odredio pauzu kako bi se Državna izborna komisija sastala i podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta; da je sjednica prekinuta u 16 sati i 10 minuta, a nastavljena u 22 sata i 35 minuta; (...); da je Predsjednik Skupštine obavijestio da je Državna izborna komisija bila u obavezi da, saglasno odredbama

³ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/215/3575-00-61-20-9-.pdf>

⁴ <https://dik.co.me/wp-content/uploads/2020/12/Izvjestaj-Filip-Adzic.pdf>

⁵ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/219/3582-.pdf>

⁶ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/219/3577-00-61-20-13-.pdf>

člana 104, a u vezi sa odredbama člana 101 Zakona o izboru odbornika i poslanika, Skupštini dostavi Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta sa Izborne liste „Dr Dritan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupe birača Cavis i nezavisni intelektualci) - Građani!“, što ovom prilikom nije učinila, već je Skupštinu Crne Gore, aktom broj 925, obavijestila da nije bila u mogućnosti da dostavi Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, jer predlog nije dobio potrebnu većinu članova Državne izborne komisije i ukazao da to što Državna izborna komisija nije u mogućnosti da dostavi Izvještaj ni u kom vidu ne dovodi u pitanje, na zakonu i izbornoj volji građana, zasnovano pravo kandidatkinje Suade Zoronjić na verifikaciju poslaničkog mandata; da kako je Državna izborna komisija obavijestila Skupštinu da nije u mogućnosti dostaviti Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, a Suada Zoronjić, kao sljedeća prema redosljedu kandidata na Izornoj listi, je dostavila izjavu o prihvatanju mandata, Predsjednik Skupštine objavio je da je nesporno da mandat na upražnjeno poslaničko mjesto, saglasno odredbama člana 104 st. 1 i 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika pripada Suadi Zoronjić, te konstatovao da je započeo poslanički mandat Suadi Zoronjić sa Izborne liste „Dr Dritan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača Cavis i nezavisni intelektualci) - Građani!“, nakon čega se prešlo na utvrđivanje dnevnog reda; da je Predsjednik Skupštine obavijestio da su poslanici (Slaven Radunović, Danijel Živković, Boris Bogdanović, Ivan Brajović, dr Branko Radulović, Ervin Ibrahimović, Dragan Ivanović, mr Raško Konjević i Miloš Konatar) predložili da se na dnevni red stavi Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima; (...); da je Skupština prihvatila predlog poslanika Slavena Radunovića da se na dnevni red stavi Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima (glasao 41 poslanik, od čega 41 „za“), na osnovu čega je utvrđen dnevni red za sjednicu na koji je uvršten i Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima; da je Skupština prihvatila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima u načelu, pri čemu je predsjednik Skupštine podsjetio da sastavni dio Predloga zakona čine šest amandmana poslanika: Slavena Radunovića, Borisa Bogdanovića, dr Branka Radulovića, Dragana Ivanovića i Miloša Konatara, predlagača zakona. Skupština je usvojila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima (glasao je 41 poslanik - 41 „za“) i da je sjednica završena u 29. decembra 2020. godine, u 02.50 časova;

- da je Predsjednik Crne Gore, sa pozivom na pravni osnov sadržan u odredbi člana 94 stav 1 Ustava Crne Gore, donio odluku da Skupštini Crne Gore vrati na ponovno odlučivanje navedeni Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima, o čemu je obavijestio Skupštinu Crne Gore aktom, broj: 01-2327/20, od 31. decembra 2020. godine⁷;

- da je Predsjednik Skupštine Crne Gore, aktom broj: 00-62/21-2/1, od 4. januara 2021. godine⁸, sazvaio Skupštinu Crne Gore na sjednicu drugog vanrednog zasijedanja u 2021. godini za 20. januar 2021. godine, za koju je dnevnim redom određeno ponovno odlučivanje o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima, uz koji akt je priložen dopis Predsjednika Crne Gore, broj: 01-2327/20, od 31. decembra 2020. godine;

- da je u Izvještaju o prisustvu sjednici Drugog vanrednog zasijedanja Skupštine Crne Gore, od 20. januara 2021. godine⁹ konstatovano da su toj sjednici prisustvovali Albin Ćeman, Aleksa Bečić, Boris Bogdanović, Božena Jelušić, Branka Bošnjak, Branko Radulović, Danijela Đurović, Danilo Šaranović, Dejan Đurović, Dragan Bojović, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Dragan Vukić, Jelena Božović, Jovan Vučurović, Jovanka Bogavac, Maja Vukićević, Maksim Vučinić, Marko Kovačević, Marko Milačić, Milan Knežević, Milo Božović, Miloš Konatar, Milosava Paunović, Milun Zogović, Miodrag Lekić, Momo Koprivica, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Radoš Zečević, Simonida Kordić, Slaven Radunović, Srđan Pavićević, Strahinja Bulajić,

⁷ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/zakoni-i-drugi-akti/87/2437-14222-23-3-20-8-11.pdf>

⁸ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/221/3418-00-62-21-2-1.pdf>

⁹ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/221/3564-.pdf>

Suada Zoronjić, Tamara Vujović, Vladan Raičević, Vladimir Dobričanin, Vladimir Joković, Vladimir Martinović i Zdenka Popović;

- da je u Izvještaju o glasanju (lisanju glasanja)¹⁰, broj GL-467, sa Četvrte sjednice Drugog vanrednog zasjedanja Skupštine Crne Gore, od 20. januara 2021. godine, konstatovano da se o tački dnevnog reda „Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima”, glasalo elektronski i u cjelini i da je „za” glasao 41 poslanik i to: Albin Ćeman, Aleksa Bečić, Boris Bogdanović, Božena Jelušić, Branka Bošnjak, Branko Radulović, Danijela Đurović, Danilo Šaranović, Dejan Đurović, Dragan Bojović, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Dragan Vukić, Jelena Božović, Jovan Vučurović, Jovanka Bogavac, Maja Vukićević, Maksim Vučinić, Marko Kovačević, Marko Milačić, Milan Knežević, Milo Božović, Milosava Paunović, Miloš Konatar, Milun Zogović, Miodrag Lekić, Momo Koprivica, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Radoš Zečević, Simonida Kordić, Slaven Radunović, Srđan Pavićević, Strahinja Bulajić, Suada Zoronjić, Tamara Vujović, Vladan Raičević, Vladimir Dobričanin, Vladimir Joković, Vladimir Martinović i Zdenka Popović;

- da je u Zapisniku¹¹ sa sjednice Drugog vanrednog zasjedanja u 2021. godini Skupštine Crne Gore 27. saziva, održane 20. januara 2021. godine, broj: 00-62/21-2, konstatovano: da je Predsjednik Skupštine Crne Gore obavijestio da je primjenom elektronskog sistema za glasanje, saglasno članu 90 st. 1 i 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, utvrđeno da postoji kvorum potreban za početak sjednice; da je 41 poslanik glasao o dnevnom redu, u koji je uvršteno ponovno odlučivanje o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima, od kojih poslanika je 41 glasao „za”; da je Predsjednik Skupštine podsjetio da je Predsjednik Crne Gore, aktom broj: 01-2327/20, od 31. decembra 2020. godine, obavijestio Skupštinu da joj vraća na ponovno odlučivanje Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima, zbog čega je Predsjednik Skupštine objavio prelazak na ponovno odlučivanje o tom zakonu; da je Skupština Crne Gore ponovo izglasala Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima na način što je o njemu glasao 41 poslanik od kojih poslanika je 41 glasao „za” i da je sjednica završena u 14.15 časova;

- da je Predsjednik Crne Gore, sa pozivom na pravni osnov sadržan u odredbama člana 94 stav 2 i člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore, dana 23. januara 2021. godine, donio Ukaz o proglašenju osporenog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima, broj: 01-101/3 i

- da je osporeni Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima, broj: 23-2/20-4/14, objavljen u „Službenom listu Crne Gore”, broj 8/21, koji je, saglasno odredbi člana 13 tog Zakona, stupio na snagu osmog dana od dana njegovog objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”, tj. 3. februara 2021. godine.

8. U ocjenjivanju osporenog Zakona u formalno-pravnom smislu, odnosno postupka njegovog donošenja, Ustavni sud je utvrdio da je donijet saglasno Ustavu Crne Gore.

8.1. Ustavom Crne Gore propisano je: da je vlast uređena po načelu podjele vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku; da zakonodavnu vlast vrši Skupština, izvršnu Vlada, a sudsku sud i da je vlast ograničena Ustavom i zakonom. Skupštinu čine poslanici, koji se biraju neposredno i koji imaju pravo da poslaničku funkciju obavljaju profesionalno. Ustav sadrži pojedina sveobuhvatna načela i principe u vezi sa kojima se sve njegove pojedinačne odredbe moraju tumačiti, u skladu sa najvišim vrijednostima ustavnog poretka, koje su temelj za tumačenje samog Ustava.

8.1.1. Jedna od najviših ustavnih vrijednosti je princip vladavine prava, koji se ostvaruje primjenom načela saglasnosti pravnih propisa (član 1 stav 2 i član 145 Ustava) i podrazumijeva da zakon mora biti saglasan

¹⁰ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/zakoni-i-drugi-akti/72/2422-14242-.pdf>

¹¹ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/221/3619-00-62-21-2-.pdf>

sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis sa Ustavom i zakonom. U pravnom poretku utemeljenom na vladavini prava zakoni moraju biti opšti i jednaki za sve, a zakonske posljedice trebaju biti izvjesne za one na koje će se zakon primjenjivati. Ustavom je građanin, koji ima crnogorsko državljanstvo, određen kao nosilac suverenosti, koji vlast ostvaruje neposredno i preko slobodno izabranih poslanika (član 2 st. 1 i 2), a zakonodavac je ovlašten da uredi način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje (član 16 tačka 1).

8.1.2. Iz citiranih odredaba Ustava i Amandmana IV na Ustav proizilazi: da se zakonom, pored ostalog, uređuju način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje; da Skupština radi na redovnim i vanrednim zasjedanjima i odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drukčije određeno i da većinom glasova svih poslanika donosi zakone kojima se uređuju: *način ostvarivanja sloboda i prava građana*, crnogorsko državljanstvo, referendum, materijalne obaveze građana, državni simboli i upotreba i korišćenje državnih simbola, odbrana i bezbjednost, vojska, osnivanje, spajanje i ukidanje opština; proglašava ratno i vanredno stanje; donosi prostorni plan; donosi poslovnik Skupštine; odlučuje o raspisivanju državnog referenduma; odlučuje o skraćanju mandata; odlučuje o razrješenju predsjednika Crne Gore; bira i razrješava predsjednika i članove Vlade i odlučuje o povjerenju Vladi; imenuje i razrješava zaštitnika ljudskih prava i sloboda.

8.2. S obzirom na to da se osporenim Zakonom uređuju se uslovi radnog iskustva za odgovarajuće zvanje, uslovi polaganja stručnog ispita za rad u državnim organima, period na koji lice može biti postavljeno kao vršilac dužnosti, prestanak radnog odnosa ukoliko lice ne položi stručni ispit za rad u državnom organu u roku od jedne godine od dana zasnivanja radnog odnosa, prestanak mandata imenovanog odnosno postavljenog lica, kao i prava starješine organa i visokog rukovodnog kadra, Ustavni sud je utvrdio da su za ocjenu formalne ustavnosti osporenog Zakona, odnosno postupka njegovog donošenja¹², neposredno mjerodavne odredba člana 91 stav 1 Ustava i Amandmana IV stav 1 na Ustav, iz kojih proizilazi da Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika, na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika i da većinom glasova Skupština donosi zakone kojima se uređuje način ostvarivanja sloboda i prava građana.

8.2.1. S tim u vezi, Ustavni sud je, na osnovu Zapisnika sa sjednice drugog vanrednog zasjedanja u 2021. godini, broj: 00-61/21-2, od 20. januara 2021. godine¹³ i Izvještaja o prisustvu i glasanju na toj sjednici, utvrdio da je na toj sjednici prisustvovao 41 poslanik i da je o Predlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima, primjenom elektronskog sistema za glasanje, glasao 41 poslanik, od kojih je 41 glasao „za”. S obzirom na to da je od 81 poslanika u Skupštini Crne Gore na toj sjednici prisustvovao 41 poslanik i da je za osporeni Zakon glasao 41 poslanik, Ustavni sud je utvrdio da je donijet većinom glasova prisutnih poslanika, koji čine više od polovine svih poslanika, odnosno na način utvrđen odredbama člana 91 stav 1 Ustava i Amandmana IV stav 1 na Ustav.¹⁴

8.2.2. Navod podnosioca predloga kojim se ukazuje „*da na Drugoj vanrednoj sjednici Skupštine u 2021. godini od 20.1.2021. godine, na kojoj se ponovo odlučivalo o osporenom zakonu, zakon nije donijet većinom glasova svih poslanika, na način utvrđen Amandmanom IV stav 1 na Ustav, zbog izostanka Ustavom propisane većine za njegovo donošenje iz kojih razloga postoji njegova formalna neustavnost, jer je u glasanju za osporeni zakon učestvovala Suada Zoronjić, kojoj Skupština nije konstatovala mandat objavom predsjednika da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, kako je to predviđeno*

¹² Vidjeti odluke Ustavnog suda U-I br. 31/10, od 26. januara 2011. godine, U-I br. 37/15, od 24. februara 2017. godine, U-I br. 14/17 i 18/17, od 30. oktobra 2018. godine, U-I br.13/22, 14/22 i 16/22 od 28. jula 2022. godine i dr.

¹³ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/221/3619-00-62-21-2-.pdf>

¹⁴ Ustavni sud je, u konkretnom slučaju, postupak donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima razmatrao u odnosu na sjednicu Skupštine Crne Gore od 21. januara 2021. godine na kojoj su poslanici glasali (ponovo) o Zakonu, s obzirom na to da je tek nakon te sjednice Zakon proglašen Ukazom od strane Predsjednika Crne Gore, nakon čega je stupio na snagu i počeo da sa primjenjuje osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, odnosno postao dio pravnog sistema Crne Gore.

članom 32 stav 1 tačka 13 Zakona o izboru odbornika i poslanika i članom 7 stav 2 Poslovnika Skupštine, pa samim tim Zoronjić nije mogla da učestvuje u radu Skupštine, odnosno da čini kvorum za početak sjednice, kvorum za utvrđivanje dnevnog reda i kvorum za odlučivanje, niti je mogla da učestvuje u glasanju i na taj način vladajućoj većini da četrdeset prvi, odlučujući glas, u Skupštini koja ima osamdeset jednog poslanika” Ustavni sud je ocijenio neosnovanim. Naime, iz Zapisnika sa sjednice drugog vanrednog zasijedanja, broj: 00-62/21-2, od 20. januara 2021. godine i Izvještaja o prisustvu i glasanju na toj sjednici, proizilazi da je toj sjednici prisustvovao i o osporenom Zakonu glasao 41 poslanik - Albin Ćeman, Aleksa Bečić, Boris Bogdanović, Božena Jelušić, Branka Bošnjak, Branko Radulović, Danijela Đurović, Danilo Šaranović, Dejan Đurović, Dragan Bojović, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Dragan Vukić, Jelena Božović, Jovan Vučurović, Jovanka Bogavac, Maja Vukićević, Maksim Vučinić, Marko Kovačević, Marko Milačić, Milan Knežević, Milo Božović, Milosava Paunović, Miloš Konatar, Milun Zogović, Miodrag Lekić, Momo Koprivica, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Radoš Zečević, Simonida Kordić, Slaven Radunović, Srđan Pavićević, Strahinja Bulajić, Suada Zoronjić, Tamara Vujović, Vladan Raičević, Vladimir Dobričanin, Vladimir Joković, Vladimir Martinović i Zdenka Popović, koji poslanici se nalaze na Zbirnoj izbornoj listi za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore na izborima koji su se održali 30. avgusta 2020. godine, koju je utvrdila Državna izborna komisija i istima su mandati utvrđeni Izvještajem Državne izborne komisije o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore održanim 30. avgusta 2020. godine i mandat u 27. sazivu Skupštine Crne Gore im je započeo dana 23. septembra 2020. godine, objavom Predsjedavajućeg Skupštine Crne Gore da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore, odnosno za Suadu Zoronjić dana 28. decembra 2020. godine, kada je Predsjednik Skupštine Crne Gore objavio početak njenog poslaničkog mandata u 27. sazivu Skupštine Crne Gore. Takođe, iz Zbirne izborne liste za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore proizilazi da je za Izbornu listu „Dr Ditan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grup birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani!” jasno utvrđen redosljed izbora kandidata za poslanike, na način što je nakon Filipa Adžića kao prvi sljedeći kandidat sa te liste određena Suada Zoronjić, pa je, po nalaženju Ustavnog suda, na sjednici Skupštine Crne Gore, od 28. decembra 2020. godine, nakon što je konstatovana ostavka poslanika Filipa Adžića na tu funkciju, upražnjeno poslaničko mjesto popunjeno i objavljen početak poslaničkog mandata poslanici Suadi Zoronjić u 27. sazivu Skupštine Crne Gore saglasno navedenom utvrđenom redoslijedu iz Izborne liste i odredbama člana 104 st. 1 i 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika¹⁵, iz kojih razloga je, po ocjeni Ustavnog suda, postojao kvorum za održavanje sjednice od 20. januara 2021. godine i odlučivanje na istoj (41 poslanik), saglasno odredbama člana 91 stav 1 Ustava i Amandmana IV stav 1 na Ustav.¹⁶

8.2.3. U odnosu na navod podnosioca predloga da Suada Zoronjić nije mogla da učestvuje kao 41-a poslanica u 27. sazivu Skupštine i glasa na sjednici od 20. januara 2021. godine o osporenom Zakonu, jer joj poslanički mandat nije konstatovan na način propisan odredbom člana 7 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, odnosno objavom Predsjednika Skupštine da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta (već je Predsjednik objavu učinio bez Izvještaja), Ustavni sud je ocijenio da su za postupak popune upražnjenog poslaničkog mjesta u slučaju podnošenja ostavke poslanika, u konkretnom slučaju, mjerodavne odredbe člana 104 st. 1 i 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika, iz kojih proizilazi da ako poslaniku prestane mandat ostavkom, a na izbornoj listi sa koje je poslanik, preostane isti ili veći broj kandidata od broja poslanika kojem je prestao mandat, *izabraće se* onaj kandidat koji je sljedeći prema redoslijedu na izbornoj listi, dok je navedena odredba člana 7 stav 2 Poslovnika tehničko - proceduralne sadržine¹⁷ kojom se bliže uređuje način popune upražnjenog poslaničkog mjesta i istom se ne mogu derogirati, tj. tumačiti na takav način da se derogiraju navedena zakonska rješenja, odnosno uvesti takva ograničenja kojim se ukida suština zajemčenog prava (pasivno biračko pravo). U odnosu na odredbe člana 32 tač. 13 i 14 Zakona o izboru odbornika i poslanika na koje se pozivaju podnosioci predloga, Ustavni sud ukazuje da se tim odredbama ne

¹⁵ „Službeni list Republike Crne Gore“, br. 4/98, 17/98, 14/00, 9/01, 41/02, 46/02 i 48/06 i „Službeni list Crne Gore“, br. 46/11, 14/14 i 81/25.

¹⁶ Ovakav stav Ustavni sud je izrazio u predmetu U-I br. 8/21, 10/21 i 34/21, od 26. aprila 2024. godine, tačka 10.1.3.2.

¹⁷ Odluke Ustavnog suda U-II br. 11/14, od 23. jula 2014. godine i U-II br. 30/19, od 6. jula 2021. godine.

uređuje postupak izbora poslanika na upražnjeno poslaničko mjesto usljed podnošenja ostavke prethodnog poslanika, već je istima propisana obaveza Državne izborne komisije da Skupštini Crne Gore podnese izvještaj o rezultatima za izbor poslanika i o popuni upražnjenih poslaničkih mjesta i obaveza da izda uvjerenje izabranom poslaniku.¹⁸

II1. Odluka o objavljivanju ove odluke zasnovana je na odredbama člana 151 stav 2 Ustava Crne Gore i člana 51 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore.

Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

U-I br. 11/21

Podgorica, 26. decembar 2025. godine

Predsjednica,
Snežana Armenko, s.r.

---

¹⁸ Ovakav stav Ustavni sud je izrazio u predmetu U-I br. 8/21, 10/21 i 34/21, od 26. aprila 2024. godine, tačka 10.1.3.3.

561.

Odluka Ustavnog suda Crne Gore kojom se odbija predlog za utvrđivanje neustavnosti Zakona o dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službeni list Crne Gore”, broj 8/21)

Ustavni sud Crne Gore, u sastavu: predsjednica Snežana Armenko i sudije – Jovan Jovanović, Desanka Lopičić, Faruk Resulbegović i Momirka Tešić, na osnovu odredaba člana 149 stav 1 tačka 1 i stav 2 Ustava Crne Gore i člana 48 tačka 9 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, br. 11/15 i 92/25), na sjednici od 26. decembra 2025. godine, donio je

O D L U K U

I ODBIJA SE predlog za utvrđivanje neustavnosti Zakona o dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službeni list Crne Gore”, broj 8/21).

II Ova odluka objaviće se u „Službenom listu Crne Gore“.

O b r a z l o ž e n j e

11. Predlogom pet poslanika u Skupštini Crne Gore (Danijel Živković, Nikola Rakočević, Ivan Brajović, Raško Konjević i Ervin Ibrahimović) pokrenut je postupak za ocjenu ustavnosti Zakona, označenog u izreci.

1.1. U predlogu je, pored ostalog, navedeno:

”(...) Osporeni zakon je nesaglasan sa Ustavom iz sljedećih razloga:

Zakon o dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti s formalno pravnog aspekta nije u saglasnosti sa Ustavom. Osporeni zakon je donijet suprotno Amandmanu IV stav 1 na Ustav Crne Gore, zbog izostanka Ustavom propisane većine za njegovo donošenje, jer je u glasanju na sjednici od 20.1.2021. godine, učestvovala Suada Zoronjić sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, kojoj Skupština nije konstatovala mandat na način kako je to propisano Zakonom o izboru odbornika i poslanika i Poslovnikom Skupštine - objavom predsjednika Skupštine da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, pa samim tim Suada Zoronjić nije mogla da učestvuje u glasanju i vladajućoj većini da četrdeset prvi, odlučujući glas, u Skupštini koja ima osamdeset jednog poslanika.

Skupština Crne Gore je, na sjednici od 28.12.2020. godine (sazvana za 12h), shodno članu 101 stav 3 Zakona o izboru odbornika i poslanika, konstatovala ostavku poslanika Filipa Adžića sa liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, koji je ostavku u pisanoj formi podnio Skupštini u 16h i 10 min. O prestanku mandata poslanika Filipa Adžića Skupština je obavijestila Državnu izbornu komisiju, saglasno članu 61 stav 4 Poslovnika Skupštine.

Državna izborna komisija je obavijestila Skupštinu da nije bilo potrebne većine za dostavu Izvještaja o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta za sljedećeg kandidata sa liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, Suadi Zoronjić.

Nakon toga, na istoj sjednici, predsjednik Skupštine je suprotno članu 32 stav 1 tačka 13 Zakona o izboru odbornika i poslanika i suprotno članu 7 stav 2 Poslovnika Skupštine, bez dostavljenog Izvještaja o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta Državne izborne komisije, sam potvrdio da upražnjeni poslanički mandat sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo pripada Suadi Zoronjić.

Članom 81 Ustava propisano je (...).

Amandmanom IV stav 1 na Ustav propisano je: (...).

Članom 32 Zakona o izboru odbornika i poslanika propisane su (...).

Član 7 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, (...) propisuje: (...).

Članom 90 st. 1, 2 i 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore propisano je: (...).

Dakle, Državna izborna komisija je, na osnovu člana 32 tač. 13 i 14 Zakona o izboru odbornika i poslanika, jedini organ u čijoj je nadležnosti podnošenje Izvještaja o rezultatima za izbor poslanika, Izvještaja o popuni upražnjenih poslaničkih mjesta i izdavanje uvjerenja o izabranom poslaniku.

Iz svih citiranih odredbi proizilazi da Skupština ima 81 poslanika; da je saglasno odredbi člana 91 stav 1 Ustava propisano da Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici na kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drugačije određeno; da je Amandmanom IV stav 1 na Ustav za donošenje zakona kojima se uređuju način ostvarivanja sloboda i prava građana potrebna većina glasova svih poslanika, odnosno 41 poslanik od ukupno 81 poslanika.

Na Drugoj vanrednoj sjednici Skupštine u 2021. godini od 20.1.2021. godine, na kojoj se ponovo odlučivalo o osporenom zakonu, zakon nije donijet većinom glasova svih poslanika, na način utvrđen Amandmanom IV stav 1 na Ustav, zbog izostanka Ustavom propisane većine za njegovo donošenje iz kojih razloga postoji njegova formalna neustavnost.

U glasanju za osporeni zakon je učestvovala Suada Zoronjić sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, kojoj Skupština nije konstatovala mandat objavom predsjednika da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, kako je to predviđeno članom 32 stav 1 tačka 13 Zakona o izboru odbornika i poslanika i članom 7 stav 2 Poslovnika Skupštine, pa samim tim Zoronjić nije mogla da učestvuje u radu Skupštine, odnosno da čini kvorum za početak sjednice, kvorum za utvrđivanje dnevnog reda i kvorum za odlučivanje, niti je mogla da učestvuje u glasanju i na taj način vladajućoj većini da četrdeset prvi, odlučujući glas, u Skupštini koja ima osamdeset jednog poslanika. (...)

Ukidanje pojedinačne i grupne samovolje jedno je od osnovnih načela demokratije i način uspostavljanja vladavine prava. Dok propisi važe oni se moraju striktno primjenjivati. Pojam vladavine prava trebao bi da označava princip utemeljen na poštovanju Ustava, zakona i drugih propisa, kako od strane građana (adresata pravnih normi), tako i od samih nositelja državne Vlasti (adresata pravnih normi). Svi zakoni, drugi propisi, kao i postupci nosioca vlasti imaju biti utemeljeni na zakonu, odnosno na zakonu utemeljenom propisu. To izražava ustavno načelo ustavnosti i zakonitosti.

Skupština kao najviše zakonodavno tijelo - zakonodavna vlast (legislativna) je grana vlasti čija je funkcija donošenje zakona, koji obavezuju svakoga, uključujući i nju samu, obezbjeđujući na taj način poštovanje, odnosno primjenu principa vladavine prava. Navedeno postupanje u Skupštini Crne Gore, u čijem radu i glasanju za akte koje donosi učestvuje kandidatkinja za poslanicu kojoj nije potvrđen mandat od strane nadležnog organa, uz dalje kršenje Ustava Crne Gore i Zakona, ukazuje na selektivnost primjene principa vladavine prava.

Na osnovu navedenog, predlažemo da Ustavni sud Crne Gore donese odluku - Utvrđuje se da Zakon o dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službeni list Crne Gore”, broj 8/21, od 26.01.2021. godine) nije u saglasnosti sa Ustavom Crne Gore.”

2. Osporenim Zakonom izvršene su dopune odredaba Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službeni list Crne Gore”, br. 3/16, 39/16, 2/17, 44/18, 24/19 i 82/20), na način što je propisano:

Član 1

U Zakonu o zdravstvenoj zaštiti ("Službeni list CG", br. 3/16, 39/16, 2/17, 44/18, 24/19 i 82/20) u članu 74 poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

"Direktoru zdravstvene ustanove iz st. 1 i 2 ovog člana prestaje mandat ukoliko je funkciju direktora obavljao više od dva puta u kontinuitetu ili sa prekidima."

Dosadašnji stav 6 postaje stav 7.

Član 2

Poslije člana 178 dodaje se novi član 178a koji glasi:

"Član 178a

Izbor direktora zdravstvenih ustanova čiji je osnivač država odnosno opština a kojima je prestao mandat u skladu sa ovim zakonom izvršiće se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Danom izbora direktora iz stava 1 ovog člana prestaje mandat direktorima zdravstvenih ustanova čiji je osnivač država odnosno opština koji su funkciju direktora obavljali više od dva puta u kontinuitetu ili sa prekidima."

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

3. Ustavni sud je, nakon razmatranja sadržine predloga poslanika, utvrdio da se predlogom, u suštini, osporava formalna ustavnost osporenog Zakona, odnosno postupak njegovog donošenja, s obzirom na to da se predlogom ukazuje da „Zakon o dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti s formalno pravnog aspekta nije u saglasnosti sa Ustavom. Osporeni zakon je donijet suprotno Amandmanu IV stav 1 na Ustav Crne Gore, zbog izostanka Ustavom propisane većine za njegovo donošenje, jer je u glasanju na sjednici od 20.1.2021. godine, učestvovala Suada Zoronijć sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, kojoj Skupština nije konstatovala mandat na način kako je to propisano Zakonom o izboru odbornika i poslanika i Poslovnikom Skupštine - objavom predsjednika Skupštine da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, pa samim tim Suada Zoronijć nije mogla da učestvuje u glasanju i vladajućoj većini da četrdeset prvi, odlučujući glas, u Skupštini koja ima osamdeset jednog poslanika”.

3.1. S obzirom na to da je osporeni Zakon u toku postupka za ocjenu njegove ustavnosti pred ovim Sudom, prestao da važi danom stupanja na snagu Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službeni list Crne Gore”, broj 91/25)¹, tj. 14. avgusta 2025. godine, Ustavni sud je ustavnost osporenog Zakona cijenio u vrijeme važenja, saglasno odredbi člana 149 stav 2 Ustava.

4. Ustavni sud je, nakon razmatranja postupka donošenja osporenog Zakona utvrdio da su ispunjeni uslovi da se odbije predlog za utvrđivanje njegove neustavnosti.

5. Za odlučivanje u ovom predmetu relevantne su sljedeće odredbe:

Ustav Crne Gore

DIO PRVI OSNOVNE ODREDBE

Država
Član 1 stav 2

Crna Gora je građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde, zasnovana na vladavini prava.

Suverenost
Član 2 st. 2 i 3

Građanin vlast ostvaruje neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika.

Ne može se uspostaviti niti priznati vlast koja ne proističe iz slobodno izražene volje građana na demokratskim izborima, u skladu sa zakonom.

Podjela vlasti
Član 11 st. 1, 2 i 3

Vlast je uređena po načelu podjele vlasti na: zakonodavnu, izvršnu i sudsku.

---

¹ Odredbom člana 258 Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službeni list Crne Gore”, broj 91/25) propisano je da danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Službeni list Crne Gore”, br. 3/16, 39/16, 2/17, 44/18, 24/19, 82/20, 8/21, 3/23, 48/24 i 77/24) i odredbe člana 39 st. 2, 4 i 5 Zakona o zbirkama podataka u oblasti zdravstva („Službeni list Crne Gore”, broj 80/08).

Zakonodavnu vlast vrši Skupština, izvršnu vlast vrši Vlada, a sudsku sud.
Vlast je ograničena Ustavom i zakonom.

Zakonodavstvo
Član 16 tač. 1 i 5

Zakonom se, u skladu sa Ustavom, uređuju:

- 1) način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje;
- 5) druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

DIO TREĆI
UREĐENJE VLASTI
1. SKUPŠTINA CRNE GORE
Nadležnost
Član 82 tačka 2

Skupština:
2) donosi zakone.

Sastav Skupštine
Član 83

Skupštinu čine poslanici koji se biraju neposredno, na osnovu opšteg i jednakog biračkog prava i tajnim glasanjem.

Skupština ima 81 poslanika.

Prava i dužnosti poslanika
Član 85 stav 1

Poslanik se opredjeljuje i glasa po sopstvenom uvjerenju.

Zasijedanje Skupštine
Član 90 stav 1

Skupština radi na redovnim i vanrednim zasijedanjima.

Odlučivanje
Član 91 st. 1, 3 i 4

Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drukčije određeno.

Skupština odlučuje dvotrećinskom većinom glasova svih poslanika o zakonima kojima se uređuje izborni sistem i imovinska prava stranaca.

U prvom glasanju dvotrećinskom većinom i u drugom glasanju većinom svih poslanika najranije nakon tri mjeseca, Skupština odlučuje o zakonima kojima se uređuje način ostvarivanja stečenih manjinskih prava i upotreba jedinica Vojske u međunarodnim snagama.

Predlaganje zakona i drugih akata
Član 93 st. 1 i 2

Pravo predlaganja zakona i drugih akata imaju Vlada i poslanik.

Pravo predlaganja zakona ima i šest hiljada birača, preko poslanika koga ovlaste.

Proglašavanje zakona

Član 94

Predsjednik Crne Gore je dužan da proglasi zakon u roku od sedam dana od dana usvajanja zakona, odnosno u roku od tri dana ako je zakon usvojen po hitnom postupku ili da zakon vrati Skupštini na ponovno odlučivanje.

Predsjednik Crne Gore dužan je da proglasi ponovno izglasani zakon.

2. PREDsjedNIK CRNE GORE

Nadležnost

Član 95 tačka 3

Predsjednik Crne Gore:

3) ukazom proglašava zakone.

DIO PETI

USTAVNOST I ZAKONITOST

Saglasnost pravnih propisa

Član 145

Zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom.

Nadležnost

Član 149 stav 1 tačka 1 i stav 2

Ustavni sud odlučuje:

1) o saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima.

Ako je u toku postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti propis prestao da važi, a nijesu otklonjene posljedice njegove primjene, Ustavni sud utvrđuje da li je taj propis bio saglasan sa Ustavom, odnosno sa zakonom za vrijeme njegovog važenja.

Amandmana I do XVI na Ustav Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, broj 38/13):

AMANDMAN IV

Većinom glasova svih poslanika Skupština donosi zakone kojima se uređuju: način ostvarivanja sloboda i prava građana, crnogorsko državljanstvo, referendum, materijalne obaveze građana, državni simboli i upotreba i korišćenje državnih simbola, odbrana i bezbjednost, vojska, osnivanje, spajanje i ukidanje opština; proglašava ratno i vanredno stanje; donosi prostorni plan; donosi poslovnik Skupštine; odlučuje o raspisivanju državnog referenduma; odlučuje o skraćenju mandata; odlučuje o razrješenju predsjednika Crne Gore; bira i razrješava predsjednika i članove Vlade i odlučuje o povjerenju Vladi; imenuje i razrješava zaštitnika ljudskih prava i sloboda.

U prvom glasanju dvotrećinskom većinom i u drugom glasanju tročetvrtinskom većinom svih poslanika najranije nakon mjesec dana, Skupština bira i razrješava sudije Ustavnog suda, vrhovnog državnog tužioca i četiri člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravika.

U prvom glasanju Skupština bira vrhovnog državnog tužioca na predlog Tužilačkog savjeta. Ako predloženi kandidat ne dobije potrebnu većinu, Skupština u drugom glasanju bira vrhovnog državnog tužioca iz reda svih kandidata koji ispunjavaju zakonske uslove.

Ovim amandmanom zamjenjuju se stav 2 člana 91 i dopunjava član 91 Ustava Crne Gore.

6. Ustavni sud je u ovom predmetu utvrdio sljedeće činjenice:

- da je Državna izborna komisija, na sjednici od 14. avgusta 2020. godine, utvrdila *Zbirnu izbornu listu za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore na izborima koji će se održati 30. avgusta 2020. godine*² i za Izbornu listu „Dr Ditan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani!” utvrdila sljedeći redosljed kandidata za poslanike ispred te liste: 1. dr Dritan Abazović; 2. Miloš Konatar; 3. mr Božena Jelušić; 4. dr Srđan Pavićević; 5. Filip Adžić; 6. mr Suada Zoronjić; (...) i 81. Zoran Mikić;

- da je Državna izborna komisija, dana 14. septembra 2020. godine, podnijela Skupštini Crne Gore Izvještaj o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore, broj: 760;

- da su u navedenom Izvještaju o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore utvrđeni brojevi mandata koje su dobile pojedine izborne liste koje su učestvovala na izborima za poslanike u Skupštini Crne Gore, održanim 30. avgusta 2020. godine (tačka VI Izvještaja) i da su utvrđeni mandati, saglasno odredbi člana 96 Zakona o izboru odbornika i poslanika dodijeljeni kandidatima prema redosljedu na izornoj listi i to: „Socijaldemokrate - Ivan Brajović - Mi odlučujemo DOSLJEDNO” (Ivan Brajović, dr Damir Šehović i mr Boris Mugoša); „Bošnjačka stranka - Ispravno - Rafet Husović” (Ervin Ibrahimović, Amer Smailović i Kenana Strujić Harbić); „SDP - JAKA CRNA GORA!” (Doc. dr Draginja Vuksanović Stanković i mr Raško Konjević); „*Dr Ditan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani!*” (dr Dritan Abazović, Miloš Konatar, mr Božena Jelušić i dr Srđan Pavićević); „Albanska koalicija “Jednoglasno” Demokratska partija, Demokratska Unija Albanaca i Demokratski savez u Crnoj Gori / Koalicioni shqiptar “Bashkë nji za” Partia Demokratike, Unioni Demokratik i Shqiptarëve dhe Lidhja Demokratike në Mal të Zi” (Fatmir Đeka); „Odlučno za Crnu Goru! DPS - Milo Đukanović (Duško Marković, Branimir Gvozdenović, Milutin Simović, Aleksandra Vuković, Mevludin Nuhodžić, Predrag Bošković, Ivan Vuković, Gordana Đurović, Jevto Eraković, Nikola Rakočević, Andrija Popović, Dragica Sekulić, Petar Ivanović, Halil Duković, Dragutin Papović, Marta Šćepanović, Vlastimir Golubović, Zoran Pažin, Časlav Vešović, Vesna Pavićević, Miloš Nikolić, Miodrag Vuković, Nikola Janović, Daliborka Pejović, Branko Čavor, Bogdan Fatić, Danijel Živković, Suzana Pribilović, Ivan Mitrović i Abaz Dizdarević); „ALEKSA BEČIĆ - MIODRAG LEKIĆ - “MIR JE NAŠA NACIJA” - DEMOKRATE - DEMOKRATSKA CRNA GORA - DEMOS - PARTIJA PENZIONERA, INVALIDA I RESTITUCIJE - GRAĐANSKI POKRET NOVA LJEVICA” (Aleksa Bečić, Miodrag Lekić, Zdenka Popović, Dragan Krapović, Boris Bogdanović, Momo Koprivica, Stevan Katić, Tamara Vujović, Albin Ćeman i Vladimir Martinović); „ZA BUDUĆNOST CRNE GORE — Demokratski front (Nova srpska demokratija, Pokret za promjene, Demokratska narodna partija), Socijalistička narodna partija Crne Gore, Prava Crna Gora, Ujedinjena Crna Gora, Radnička partija, Partija udruženih penzionera i invalida Crne Gore, Jugoslovenska komunistička partija Crne Gore, Srpska radikalna stranka, Stranka penzionera, invalida i socijalne pravde Crne Gore” (Prof. dr Zdravko Krivokapić, Nebojša Medojević, Marko Milačić, Simonida Kordić, Vladimir Joković, Maja Vukićević, dr Vladimir Dobričanin, prof. dr Branko Radulović, Milun Zogović, Dragoslav Šćekić, Branka Bošnjak, Slaven Radunović, dr Strahinja Bulajić, Predrag Bulatović, Danijela Đurović, Milan Knežević, Vladan Raičević, Jovan - Jole Vučurović, Jelena Božović, Dragan Ivanović, Radoš Zečević, Marko Kovačević, Jovanka Bogavac, Dragan Bojović, Dragan Vukić, Milo Božović i Maksim Vučinić) i „ALBANSKA LISTA - Genci Nimanbegu, Nik Gjelošhaj / LISTA SHQIPTARE - Genci Nimanbegu, Nik Gjelošhaj” (Nik Gjelošhaj);

- da iz Zapisnika³ sa prve - konstitutivne sjednice Skupštine Crne Gore, 27. saziva, održane 23. septembra, 20. oktobra i 17. decembra 2020. godine, broj 00-61/20-9, proizilazi da je predsjedavajući Skupštine (Miodrag Lekić) konstatovao da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore održanim 30. avgusta 2020. godine i objavio da je podnošenjem Izvještaja Državne izborne komisije započeo mandat 81 poslaniku 27. saziva Skupštine Crne Gore;

² <https://dik.co.me/zbirna-izborna-lista-za-izbor-poslanika-u-skupstinu-crne-gore-3/>

³ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/215/3575-00-61-20-9-.pdf>

- da je u Izvještaju Državne izborne komisije o popuni upražnjenog biračkog mjesta⁴, broj: 912/3, od 17. decembra 2020. godine, navedeno da je Skupština Crne Gore, aktom broj: 00-74/20-34/1, od 17. decembra 2020. godine, obavijestila Državnu izbornu komisiju da je Skupština Crne Gore 27. saziva, na Trećoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja, dana 17. decembra 2020. godine, konstatovala prestanak mandata poslaniku Dritanu Abazoviću, sa izborne liste „dr Dritan Abazović – Crno na bijelo – dr Srđan Pavićević – (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani!“, čime mu je prestala poslanička funkcija, te da je potrebno sprovesti postupak za popunu upražnjenog poslaničkog mjesta i da je nakon sprovedenog postupka, saglasno odredbama člana 104 st. 5 i 8 i člana 101 stav 1 tačka 1 Zakona o izboru odbornika i poslanika („Službeni list Republike Crne Gore”, br. 4/98, 17/98, 14/00, 9/01, 41/02, 46/02, 48/06 i 56/06 i „Službeni list Crne Gore“, br. 46/11, 14/14, 47/14, 12/16, 60/17, 10/18 i 109/20), a na osnovu pribavljene saglasnosti o prihvatanju mandata, Državna izborna komisija potvrdila da upražnjeni poslanički mandat sa navedne Izborne liste pripada Filipu Adžiću;

- da je u Izvještaju o prisustvu četvrtoj sjednici Drugog redovnog zasijedanja Skupštine Crne Gore, od 28. decembra 2020. godine⁵, konstatovano da su toj sjednici prisustvovali Albin Čeman, Aleksa Bečić, Boris Bogdanović, Božena Jelušić, Branka Bošnjak, Branko Radulović, Danijela Đurović, Dejan Đurović, Dragan Bojović, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Dragan Vukić, Dritan Abazović, Fatmir Gjeka, Filip Adžić, Jelena Božović, Jovan Vučurović, Jovanka Bogavac, Maksim Vučinić, Marko Kovačević, Marko Milačić, Milan Knežević, Milo Božović, Vladimir Martinović, Miloš Konatar, Milosava Paunović, Milun Zogović, Miodrag Lekić, Momo Koprivica, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Radoš Zečević, Zdenka Popović, Simonida Kordić, Slaven Radunović, Srđan Pavićević, Strahinja Bulajić, Suada Zoronjić, Tamara Vujović, Vladan Raičević, Vladimir Dobričanin, Vladimir Joković i Maja Vukićević;

- da je u Zapisniku sa Četvrte sjednice Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2020. godini Skupštine Crne Gore, 27. saziva, održane 28. i 29. decembra 2020. godine⁶, broj: 00-61/20-13, navedeno da je sjednica počela 28. decembra 2020. godine u 16.00 časova i: da je Predsjednik Skupštine konstatovao da je zahtjev za utvrđivanje kvoruma podnijet u skladu sa Poslovníkom Skupštine i objavio da su se stekli uslovi da se glasanje obavi prozivkom; (...); da je Predsjednik Skupštine nakon prozivke poslanika utvrdio da postoji kvorum za početak sjednice i otvorio četvrtu sjednicu Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2020. godini; da je Predsjednik Skupštine obavijestio da Filip Adžić podnio ostavku na funkciju poslanika, pa je, saglasno Poslovníku Skupštine, objavio da Skupština konstatuje ostavku, čime mu prestaje mandat poslanika, o čemu će obavijestiti Državnu izbornu komisiju radi sprovođenja postupka popune upražnjenog poslaničkog mjesta i odredio pauzu kako bi se Državna izborna komisija sastala i podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta; da je sjednica prekinuta u 16 sati i 10 minuta, a nastavljena u 22 sata i 35 minuta; (...); da je Predsjednik Skupštine obavijestio da je Državna izborna komisija bila u obavezi da, saglasno odredbama člana 104, a u vezi sa odredbama člana 101 Zakona o izboru odbornika i poslanika, Skupštini dostavi Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta sa Izborne liste „Dr Dritan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača Civis i nezavisni intelektualci) - Građani!“, što ovom prilikom nije učinila, već je Skupštinu Crne Gore, aktom broj 925, obavijestila da nije bila u mogućnosti da dostavi Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, jer predlog nije dobio potrebnu većinu članova Državne izborne komisije i ukazao da to što Državna izborna komisija nije u mogućnosti da dostavi Izvještaj ni u kom vidu ne dovodi u pitanje, na zakonu i izbornoj volji građana, zasnovano pravo kandidatkinje Suade Zoronjić na verifikaciju poslaničkog mandata; da kako je Državna izborna komisija obavijestila Skupštinu da nije u mogućnosti dostaviti Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, a Suada Zoronjić, kao sljedeća prema redoslijedu kandidata na Izbornoj listi, je dostavila izjavu o prihvatanju mandata, Predsjednik Skupštine

⁴ <https://dik.co.me/wp-content/uploads/2020/12/Izvjestaj-Filip-Adzic.pdf>

⁵ <https://www.skupstina.me/me/sjednice/sjednice-skupstine>

⁶ <https://www.skupstina.me/me/sjednice/sjednice-skupstine>

objavio je da je nesporno da mandat na upražnjeno poslaničko mjesto, saglasno odredbama člana 104 st. 1 i 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika pripada Suadi Zoronjić, te konstatovao da je započeo poslanički mandat Suadi Zoronjić sa Izborne liste „Dr Dritan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupe birača Civi i nezavisni intelektualci) - Građani!“, nakon čega se prešlo na utvrđivanje dnevnog reda; da je Predsjednik Skupštine obavijestio da su poslanici (...) predložili da se na dnevni red stavi Predlog zakona o dopuni Zakona o zdravstvenoj zaštiti; (...); da je o Predlogu dnevnog reda u cjelini glasao 41 poslanik, od čega 41 „za“, na osnovu čega je utvrđen dnevni red za sjednicu na koji je uvršten i Predlog zakona o dopuni Zakona o zdravstvenoj zaštiti; da je Skupština prihvatila Predlog zakona o dopuni Zakona o zdravstvenoj zaštiti u načelu i isti usvojila glasanjem 41 poslanika od kojih je 41 glasao „za“ i da je sjednica završena 29. decembra 2020. godine, u 02.50 časova;

- da je Predsjednik Crne Gore, sa pozivom na pravni osnov sadržan u odredbi člana 94 stav 1 Ustava Crne Gore, donio odluku da Skupštini Crne Gore vrati na ponovno odlučivanje navedeni Zakon o dopuni Zakona o zdravstvenoj zaštiti, o čemu je obavijestio Skupštinu Crne Gore aktom, broj: 01-2327/20, od 31. decembra 2020. godine⁷;

- da je Predsjednik Skupštine Crne Gore, aktom broj: 00-62/21-2/1, od 4. januara 2021. godine⁸, sazvao Skupštinu Crne Gore na sjednicu Drugog vanrednog zasijedanja u 2021. godini za 20. januar 2021. godine, za koju je dnevnim redom određeno ponovno odlučivanje o Zakonu o dopuni Zakona o zdravstvenoj zaštiti, uz koji akt je priložen dopis Predsjednika Crne Gore, broj: 01-2327/20, od 31. decembra 2020. godine;

- da je u Izvještaju o prisustvu sjednici dDrugog vanrednog zasijedanja Skupštine Crne Gore, od 20. januara 2021. godine⁹ konstatovano da su toj sjednici prisustvovali Albin Ćeman, Aleksa Bečić, Boris Bogdanović, Božena Jelušić, Branka Bošnjak, Branko Radulović, Danijela Đurović, Danilo Šaranović, Dejan Đurović, Dragan Bojović, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Dragan Vukić, Jelena Božović, Jovan Vučurović, Jovanka Bogavac, Maja Vukićević, Maksim Vučinić, Marko Kovačević, Marko Milačić, Milan Knežević, Milo Božović, Miloš Konatar, Milosava Paunović, Milun Zogović, Miodrag Lekić, Momo Koprivica, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Radoš Zečević, Simonida Kordić, Slaven Radunović, Srđan Pavićević, Strahinja Bulajić, Suada Zoronjić, Tamara Vujović, Vladan Raičević, Vladimir Dobričanin, Vladimir Joković, Vladimir Martinović i Zdenka Popović;

- da je u Izvještaju o glasanju (lisanju glasanja)¹⁰, broj GL-437, sa Četvrte sjednice Drugog vanrednog zasijedanja Skupštine Crne Gore, od 20. januara 2021. godine, konstatovano da se o tački dnevnog reda „Predlog zakona o dopuni Zakona o zdravstvenoj zaštiti“, glasalo elektronski i u cjelini i da je „za“ glasao 41 poslanik i to: Albin Ćeman, Aleksa Bečić, Boris Bogdanović, Božena Jelušić, Branka Bošnjak, Branko Radulović, Danijela Đurović, Danilo Šaranović, Dejan Đurović, Dragan Bojović, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Dragan Vukić, Jelena Božović, Jovan Vučurović, Jovanka Bogavac, Maja Vukićević, Maksim Vučinić, Marko Kovačević, Marko Milačić, Milan Knežević, Milo Božović, Milosava Paunović, Miloš Konatar, Milun Zogović, Miodrag Lekić, Momo Koprivica, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Radoš Zečević, Simonida Kordić, Slaven Radunović, Srđan Pavićević, Strahinja Bulajić, Suada Zoronjić, Tamara Vujović, Vladan Raičević, Vladimir Dobričanin, Vladimir Joković, Vladimir Martinović i Zdenka Popović;

- da je u Zapisniku¹¹ sa sjednice Drugog vanrednog zasijedanja u 2021. godini Skupštine Crne Gore 27. saziva, održane 20. januara 2021. godine, broj: 00-62/21-2, konstatovano: da je Predsjednik Skupštine Crne

---

⁷ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/zakoni-i-drugi-akti/87/2437-14222-23-3-20-8-11.pdf>

⁸ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/221/3418-00-62-21-2-1.pdf>

⁹ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/221/3564-.pdf>

¹⁰ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/zakoni-i-drugi-akti/79/2429-14172-.pdf>

¹¹ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/221/3619-00-62-21-2-.pdf>

Gore obavijestio da je primjenom elektronskog sistema za glasanje, saglasno članu 90 st. 1 i 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, utvrđeno da postoji kvorum potreban za početak sjednice; da je 41 poslanik glasao o dnevnom redu, u koji je uvršteno ponovno odlučivanje o Zakonu o dopuni Zakona o zdravstvenoj zaštiti, od kojih poslanika je 41 glasao „za”; da je Predsjednik Skupštine podsjetio da je Predsjednik Crne Gore, aktom broj: 01-2327/20, od 31. decembra 2020. godine, obavijestio Skupštinu da joj vraća na ponovno odlučivanje Zakon o dopuni Zakona o zdravstvenoj zaštiti, zbog čega je Predsjednik Skupštine objavio prelazak na ponovno odlučivanje o tom zakonu; da je Skupština Crne Gore ponovo izglasala Zakon o dopuni Zakona o zdravstvenoj zaštiti na način što je o njemu glasao 41 poslanik od kojih poslanika je 41 glasao „za” i da je sjednica završena u 14.15 časova;

- da je Predsjednik Crne Gore, sa pozivom na pravni osnov sadržan u odredbama člana 94 stav 2 i člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore, dana 23. januara 2021. godine, donio Ukaz o proglašenju osporenog Zakona o dopuni Zakona o zdravstvenoj zaštiti, broj: 01-103/3 i

- da je osporeni Zakon o dopuni Zakona o zdravstvenoj zaštiti, broj: 28-2/20-6/9, objavljen u „Službenom listu Crne Gore”, broj 8/21, koji je, saglasno odredbi člana 2 tog Zakona, stupio na snagu osmog dana od dana njegovog objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”, 3. februara 2021. godine.

7. U ocjenjivanju osporenog Zakona u formalno-pravnom smislu, odnosno postupka njegovog donošenja, Ustavni sud je utvrdio da je donijet saglasno Ustavu Crne Gore.

7.1. Ustavom Crne Gore propisano je: da je vlast uređena po načelu podjele vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku; da zakonodavnu vlast vrši Skupština, izvršnu Vlada, a sudsku sud i da je vlast ograničena Ustavom i zakonom. Skupštinu čine poslanici, koji se biraju neposredno i koji imaju pravo da poslaničku funkciju obavljaju profesionalno. Ustav sadrži pojedina sveobuhvatna načela i principe u vezi sa kojima se sve njegove pojedinačne odredbe moraju tumačiti, u skladu sa najvišim vrijednostima ustavnog poretka, koje su temelj za tumačenje samog Ustava.

7.1.1. Jedna od najviših ustavnih vrijednosti je princip vladavine prava, koji se ostvaruje primjenom načela saglasnosti pravnih propisa (član 1 stav 2 i član 145 Ustava) i podrazumijeva da zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis sa Ustavom i zakonom. U pravnom poretku utemeljenom na vladavini prava zakoni moraju biti opšti i jednaki za sve, a zakonske posljedice trebaju biti izvjesne za one na koje će se zakon primjenjivati. Ustavom je građanin, koji ima crnogorsko državljanstvo, određen kao nosilac suverenosti, koji vlast ostvaruje neposredno i preko slobodno izabranih poslanika (član 2 st. 1 i 2), a zakonodavac je ovlašćen da uredi način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje (član 16 tačka 1).

7.1.2. Iz citiranih odredaba Ustava i Amandmana IV na Ustav proizilazi: da se zakonom, pored ostalog, uređuju način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje; da Skupština radi na redovnim i vanrednim zasjedanjima i odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drukčije određeno i da većinom glasova svih poslanika donosi zakone kojima se uređuju: *način ostvarivanja sloboda i prava građana*, crnogorsko državljanstvo, referendum, materijalne obaveze građana, državni simboli i upotreba i korišćenje državnih simbola, odbrana i bezbjednost, vojska, osnivanje, spajanje i ukidanje opština; proglašava ratno i vanredno stanje; donosi prostorni plan; donosi poslovnik Skupštine; odlučuje o raspisivanju državnog referenduma; odlučuje o skraćenju mandata; odlučuje o razrješenju predsjednika Crne Gore; bira i razrješava predsjednika i članove Vlade i odlučuje o povjerenju Vladi; imenuje i razrješava zaštitnika ljudskih prava i sloboda.

7.2. S obzirom na to da se osporenim Zakonom uređuje način ostvarivanja sloboda i prava građana, tj. uređuju: *organizacija, sprovođenje i pružanje zdravstvene zaštite, prava i dužnosti građana u ostvarivanju*

zdravstvene zaštite, društvena briga za zdravlje građana, prava i obaveze zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika, kvalitet zdravstvene zaštite, kao i druga pitanja od značaja za funkcionisanje zdravstvene zaštite, Ustavni sud je utvrdio da su za ocjenu formalne ustavnosti osporenog Zakona, odnosno postupka njegovog donošenja¹², neposredno mjerodavne odredba člana 91 stav 1 Ustava i Amandmana IV stav 1 na Ustav, iz kojih proizilazi da Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika, na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika i da većinom glasova Skupština donosi zakone kojima se uređuje način ostvarivanja sloboda i prava građana.

7.2.1. S tim u vezi, Ustavni sud je, na osnovu Zapisnika sa sjednice Drugog vanrednog zasijedanja u 2021. godini, broj: 00-61/21-2, od 20. januara 2021. godine i Izvještaja o prisustvu i glasanju na toj sjednici, utvrdio da je na toj sjednici prisustvovao 41 poslanik i da je o Predlogu zakona o dopuni Zakona o zdravstvenoj zaštiti, primjenom elektronskog sistema za glasanje, glasao 41 poslanik, od kojih je 41 glasao „za”. S obzirom na to da je od 81 poslanika u Skupštini Crne Gore na toj sjednici prisustvovao 41 poslanik i da je za osporeni Zakon glasao 41 poslanik, Ustavni sud je utvrdio da je donijet većinom glasova prisutnih poslanika, koji čine više od polovine svih poslanika, odnosno na način utvrđen odredbama člana 91 stav 1 Ustava i Amandmana IV stav 1 na Ustav.¹³

7.2.2. Navod podnosioca predloga kojim se ukazuje „da na Drugoj vanrednoj sjednici Skupštine u 2021. godini od 20.1.2021. godine, na kojoj se ponovo odlučivalo o osporenom zakonu, zakon nije donijet većinom glasova svih poslanika, na način utvrđen Amandmanom IV stav 1 na Ustav, zbog izostanka Ustavom propisane većine za njegovo donošenje iz kojih razloga postoji njegova formalna neustavnost, jer je u glasanju za osporeni zakon učestvovala Suada Zoronjić, kojoj Skupština nije konstatovala mandat objavom predsjednika da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, kako je to predviđeno članom 32 stav 1 tačka 13 Zakona o izboru odbornika i poslanika i članom 7 stav 2 Poslovnika Skupštine, pa samim tim Zoronjić nije mogla da učestvuje u radu Skupštine, odnosno da čini kvorum za početak sjednice, kvorum za utvrđivanje dnevnog reda i kvorum za odlučivanje, niti je mogla da učestvuje u glasanju i na taj način vladajućoj većini da četrdeset prvi, odlučujući glas, u Skupštini koja ima osamdeset jednog poslanika” Ustavni sud je ocijenio neosnovanim. Naime, iz Zapisnika sa sjednice drugog vanrednog zasijedanja Skupštine Crne Gore, broj: 00-62/21-2, od 20. januara 2021. godine i Izvještaja o prisustvu i glasanju na toj sjednici, proizilazi da je toj sjednici prisustvovao i o osporenom Zakonu glasao 41 poslanik - Albin Ćeman, Aleksa Bečić, Boris Bogdanović, Božena Jelušić, Branka Bošnjak, Branko Radulović, Danijela Đurović, Danilo Šaranović, Dejan Đurović, Dragan Bojović, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Dragan Vukić, Jelena Božović, Jovan Vučurović, Jovanka Bogavac, Maja Vukićević, Maksim Vučinić, Marko Kovačević, Marko Milačić, Milan Knežević, Milo Božović, Milosava Paunović, Miloš Konatar, Milun Zogović, Miodrag Lekić, Momo Koprivica, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Radoš Zečević, Simonida Kordić, Slaven Radunović, Srđan Pavićević, Strahinja Bulajić, Suada Zoronjić, Tamara Vujović, Vladan Raičević, Vladimir Dobričanin, Vladimir Joković, Vladimir Martinović i Zdenka Popović, koji poslanici se nalaze na Zbirnoj izbornoj listi za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore na izborima koji su se održali 30. avgusta 2020. godine, koju je utvrdila Državna izborna komisija i istima su mandati utvrđeni Izvještajem Državne izborne komisije o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore održanim 30. avgusta 2020. godine i mandat u 27. sazivu Skupštine Crne Gore im je započeo dana 23. septembra 2020.

---

¹² Vidjeti odluke Ustavnog suda U-I br. 31/10, od 26. januara 2011. godine, U-I br. 37/15, od 24. februara 2017. godine, U-I br. 14/17 i 18/17, od 30. oktobra 2018. godine, U-I br.13/22, 14/22 i 16/22 od 28. jula 2022. godine i dr.

¹³ Ustavni sud je, u konkretnom slučaju, postupak donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodi vjeroispovijesti ili uvjerenja i pravnom položaju vjerskih zajednica razmatrao u odnosu na sjednicu Skupštine Crne Gore od 21. januara 2021. godine na kojoj su poslanici glasali (ponovo) o Zakonu, s obzirom na to da je tek nakon te sjednice Zakon proglašen Ukazom od strane Predsjednika Crne Gore, nakon čega je stupio na snagu i počeo da sa primjenjuje danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, odnosno postao dio pravnog sistema Crne Gore.

godine, objavom Predsjedavajućeg Skupštine Crne Gore da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore, odnosno za Suadu Zoronjić dana 28. decembra 2020. godine, kada je Predsjednik Skupštine Crne Gore objavio početak njenog poslaničkog mandata u 27. sazivu Skupštine Crne Gore. Takođe, iz *Zbirne izborne liste za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore* proizilazi da je za Izbornu listu „Dr Ditan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani!” jasno utvrđen redosljed izbora kandidata za poslanike, na način što je nakon Filipa Adžića kao prvi sljedeći kandidat sa te liste određena Suada Zoronjić, pa je, po nalaženju Ustavnog suda, na sjednici Skupštine Crne Gore, od 28. decembra 2020. godine, nakon što je konstatovana ostavka poslanika Filipa Adžića na tu funkciju, upražnjeno poslaničko mjesto popunjeno i objavljen početak poslaničkog mandata poslanici Suadi Zoronjić u 27. sazivu Skupštine Crne Gore saglasno navedenom utvrđenom redosljedu iz Izborne liste i odredbama člana 104 st. 1 i 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika¹⁴, iz kojih razloga je, po ocjeni Ustavnog suda, postojao kvorum za održavanje sjednice od 20. januara 2021. godine i odlučivanje na istoj (41 poslanik), saglasno odredbama člana 91 stav 1 Ustava i Amandmana IV stav 1 na Ustav.¹⁵

7.2.3. U odnosu na navod podnosioca predloga da Suada Zoronjić nije mogla da učestvuje kao 41-a poslanica u 27. sazivu Skupštine i glasa na sjednici od 20. januara 2021. godine o osporenom Zakonu, jer joj poslanički mandat nije konstatovan na način propisan odredbom člana 7 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, odnosno objavom Predsjednika Skupštine da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta (već je Predsjednik objavu učinio bez Izvještaja), Ustavni sud je ocijenio da su za postupak popune upražnjenog poslaničkog mjesta u slučaju podnošenja ostavke poslanika, u konkretnom slučaju, mjerodavne odredbe člana 104 st. 1 i 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika, iz kojih proizilazi da ako poslaniku prestane mandat ostavkom, a na izbornoj listi sa koje je poslanik, preostane isti ili veći broj kandidata od broja poslanika kojem je prestao mandat, *izabraće se* onaj kandidat koji je sljedeći prema redosljedu na izbornoj listi, dok je navedena odredba člana 7 stav 2 Poslovnika tehničko - proceduralne sadržine¹⁶ kojom se bliže uređuje način popune upražnjenog poslaničkog mjesta i istom se ne mogu derogirati, tj. tumačiti na takav način da se derogiraju navedena zakonska rješenja, odnosno uvesti takva ograničenja kojim se ukida suština zajemčenog prava (pravo na poslanički mandat). U odnosu na odredbe člana 32. tač. 13 i 14 Zakona o izboru odbornika i poslanika na koje se pozivaju podnosioci predloga, Ustavni sud ukazuje da se tim odredbama ne uređuje postupak izbora poslanika na upražnjeno poslaničko mjesto usljed podnošenja ostavke prethodnog poslanika, već je istima propisana obaveza Državne izborne komisije da Skupštini Crne Gore podnese izvještaj o rezultatima za izbor poslanika i o popuni upražnjenih poslaničkih mjesta i obaveza da izda uvjerenje izabranom poslaniku.¹⁷

---

14 „Službeni list Republike Crne Gore“, br. 4/98, 17/98, 14/00, 9/01, 41/02, 46/02 i 48/06 i „Službeni list Crne Gore“, br. 46/11, 14/14 i 81/25.

15 Ovakav stav Ustavni sud je izrazio u predmetu U-I br. 8/21, 10/21 i 34/21, od 26. aprila 2024. godine, tačka 10.1.3.2.

16 Odluke Ustavnog suda U-II br. 11/14, od 23. jula 2014. godine i U-II br. 30/19, od 6. jula 2021. godine.

17 Ovakav stav Ustavni sud je izrazio u predmetu U-I br. 8/21, 10/21 i 34/21, od 26. aprila 2024. godine, tačka 10.1.3.3.

II1. Odluka o objavljivanju ove odluke zasnovana je na odredbama člana 151 stav 2 Ustava i člana 51 stav 1 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore.

Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

U-I br. 12/21

Podgorica, 26. decembar 2025. godine

Predsjednica,
Snežana Armenko, s.r.

562.

Odluka Ustavnog suda Crne Gore kojom se odbija predlog za utvrđivanje neustavnosti Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga („Službeni list Crne Gore”, broj 8/21)

Ustavni sud Crne Gore, u sastavu: predsjednica Snežana Armenko i sudije – Jovan Jovanović, Desanka Lopičić, Faruk Resulbegović i Momirka Tešić, na osnovu odredaba člana 149 stav 1 tačka 1 Ustava Crne Gore i člana 48 tačka 9 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, br. 11/15 i 92/25), na sjednici od 26. decembra 2025. godine, donio je

ODLUKU

I ODBIJA SE predlog za utvrđivanje neustavnosti Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga („Službeni list Crne Gore”, broj 8/21).

II Ova odluka objaviće se u „Službenom listu Crne Gore“.

Obrazloženje

11. Predlogom pet poslanika u Skupštini Crne Gore (Danijel Živković, Nikola Rakočević, Ivan Brajović, Raško Konjević i Ervin Ibrahimović) pokrenut je postupak za ocjenu ustavnosti Zakona, označenog u izreci.

1.1. U predlogu je, pored ostalog, navedeno:

”(…) Osporeni zakon je nesaglasan sa Ustavom iz sljedećih razloga:

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga s formalno pravnog aspekta nije u saglasnosti sa Ustavom. Osporeni zakon je donijet suprotno Amandmanu IV stav 1 na Ustav Crne Gore, zbog izostanka Ustavom propisane većine za njegovo donošenje, jer je u glasanju na sjednici od 20.1.2021. godine, učestvovala Suada Zoronjić sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, kojoj Skupština nije konstatovala mandat na način kako je to propisano Zakonom o izboru odbornika i poslanika i Poslovníkom Skupštine - objavom predsjednika Skupštine da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, pa samim tim Suada Zoronjić nije mogla da učestvuje u glasanju i vladajućoj većini da četrdeset prvi, odlučujući glas, u Skupštini koja ima osamdeset jednog poslanika.

Skupština Crne Gore je, na sjednici od 28.12.2020. godine (sazvana za 12h), shodno članu 101 stav 3 Zakona o izboru odbornika i poslanika, konstatovala ostavku poslanika Filipa Adžića sa liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, koji je ostavku u pisanoj formi podnio Skupštini u 16h i 10 min. O prestanku mandata poslanika Filipa Adžića Skupština je obavijestila Državnu izbornu komisiju, saglasno članu 61 stav 4 Poslovníka Skupštine.

Državna izborna komisija je obavijestila Skupštinu da nije bilo potrebne većine za dostavu Izvještaja o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta za sljedećeg kandidata sa liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, Suadi Zoronjić.

Nakon toga, na istoj sjednici, predsjednik Skupštine je suprotno članu 32 stav 1 tačka 13 Zakona o izboru odbornika i poslanika i suprotno članu 7 stav 2 Poslovníka Skupštine, bez dostavljenog Izvještaja o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta Državne izborne komisije, sam potvrdio da upražnjeni poslanički mandat sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo pripada Suadi Zoronjić.

Članom 81 Ustava propisano je (...).

Amandmanom IV stav 1 na Ustav propisano je: (...).

Članom 32 Zakona o izboru odbornika i poslanika propisane su (...).

Član 7 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, (...) propisuje: (...).

Članom 90 st. 1, 2 i 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore propisano je: (...).

Dakle, Državna izborna komisija je, na osnovu člana 32 tač. 13 i 14 Zakona o izboru odbornika i poslanika, jedini organ u čijoj je nadležnosti podnošenje Izvještaja o rezultatima za izbor poslanika, Izvještaja o popuni upražnjenih poslaničkih mjesta i izdavanje uvjerenja o izabranom poslaniku.

Iz svih citiranih odredbi proizilazi da Skupština ima 81 poslanika; da je saglasno odredbi člana 91 stav 1 Ustava propisano da Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici na kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drugačije određeno; da je Amandmanom IV stav 1 na Ustav za donošenje zakona kojima se uređuju način ostvarivanja sloboda i prava građana potrebna većina glasova svih poslanika, odnosno 41 poslanik od ukupno 81 poslanika.

Na Drugoj vanrednoj sjednici Skupštine u 2021. godini od 20.1.2021. godine, na kojoj se ponovo odlučivalo o osporenom zakonu, zakon nije donijet većinom glasova svih poslanika, na način utvrđen Amandmanom IV stav 1 na Ustav, zbog izostanka Ustavom propisane većine za njegovo donošenje iz kojih razloga postoji njegova formalna neustavnost.

U glasanju za osporeni zakon je učestvovala Suada Zoronjić sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, kojoj Skupština nije konstatovala mandat objavom predsjednika da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, kako je to predviđeno članom 32 stav 1 tačka 13 Zakona o izboru odbornika i poslanika i članom 7 stav 2 Poslovnika Skupštine, pa samim tim Zoronjić nije mogla da učestvuje u radu Skupštine, odnosno da čini kvorum za početak sjednice, kvorum za utvrđivanje dnevnog reda i kvorum za odlučivanje, niti je mogla da učestvuje u glasanju i na taj način vladajućoj većini da četrdeset prvi, odlučujući glas, u Skupštini koja ima osamdeset jednog poslanika. (...)

Ukidanje pojedinačne i grupne samovolje jedno je od osnovnih načela demokratije i način uspostavljanja vladavine prava. Dok propisi važe oni se moraju striktno primjenjivati. Pojam vladavine prava trebao bi da označava princip utemeljen na poštovanju Ustava, zakona i drugih propisa, kako od strane građana (adresata pravnih normi), tako i od samih nositelja državne Vlasti (adresata pravnih normi). Svi zakoni, drugi propisi, kao i postupci nosioca vlasti imaju biti utemeljeni na zakonu, odnosno na zakonu utemeljenom propisu. To izražava ustavno načelo ustavnosti i zakonitosti.

Skupština kao najviše zakonodavno tijelo - zakonodavna vlast (legislativna) je grana vlasti čija je funkcija donošenje zakona, koji obavezuju svakoga, uključujući i nju samu, obezbjeđujući na taj način poštovanje, odnosno primjenu principa vladavine prava. Navedeno postupanje u Skupštini Crne Gore, u čijem radu i glasanju za akte koje donosi učestvuje kandidatkinja za poslanicu kojoj nije potvrđen mandat od strane nadležnog organa, uz dalje kršenje Ustava Crne Gore i Zakona, ukazuje na selektivnost primjene principa vladavine prava.

Na osnovu navedenog, predlažemo da Ustavni sud Crne Gore donese odluku - Utvrđuje se da Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga („Službeni list Crne Gore”, broj 8/21, od 26.01.2021. godine) nije u saglasnosti sa Ustavom Crne Gore.”

2. Osporenim Zakonom izvršene su izmjene i dopune odredaba Zakona o o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga („Službeni list Crne Gore”, br. 46/19 i 73/19), na način što je propisano:

Član 1

U Zakonu o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga ("Službeni list CG", br. 46/19 i 73/19) u članu 3 stav 1 tačka 1 poslije riječi "alfanumerički" dodaju se riječi: "i grafički".

Tačka 7 mijenja se i glasi:

"7) fiskalni servis je servis koji koristi:

- obveznik fiskalizacije, radi razmjene podataka i informacija o fiskalnim računima sa Upravom;
- elektronski naplatni uređaj kod gotovinskog i kod bezgotovinskog plaćanja;"

Poslije tačke 11 dodaje se nova tačka koja glasi:

"12) gotovinski depozit je novac za vraćanje kusura na početku korišćenja elektronskog naplatnog uređaja tokom radnog dana."

(...)
Član 11

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. januara 2021. godine.

3. Ustavni sud je, nakon razmatranja sadržine predloga poslanika, utvrdio da se predlogom, u suštini, osporava formalna ustavnost osporenog Zakona, odnosno postupak njegovog donošenja, s obzirom na to da se predlogom ukazuje da „Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga s formalno pravnog aspekta nije u saglasnosti sa Ustavom. Osporeni zakon je donijet suprotno Amandmanu IV stav 1 na Ustav Crne Gore, zbog izostanka Ustavom propisane većine za njegovo donošenje, jer je u glasanju na sjednici od 20.1.2021. godine, učestvovala Suada Zoronijć sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, kojoj Skupština nije konstatovala mandat na način kako je to propisano Zakonom o izboru odbornika i poslanika i Poslovníkom Skupštine - objavom predsjednika Skupštine da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, pa samim tim Suada Zoronijć nije mogla da učestvuje u glasanju i vladajućoj većini da četrdeset prvi, odlučujući glas, u Skupštini koja ima osamdeset jednog poslanika”.

4. Ustavni sud je, nakon razmatranja postupka donošenja osporenog Zakona, utvrdio da su ispunjeni uslovi da se odbije predlog za utvrđivanje njegove neustavnosti.

5. Za odlučivanje u ovom predmetu relevantne su sljedeće odredbe:

Ustav Crne Gore

DIO PRVI
OSNOVNE ODREDBE

Država

Član 1 stav 2

Crna Gora je građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde, zasnovana na vladavini prava.

Suverenost

Član 2 st. 2 i 3

Građanin vlast ostvaruje neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika.

Ne može se uspostaviti niti priznati vlast koja ne proističe iz slobodno izražene volje građana na demokratskim izborima, u skladu sa zakonom.

Podjela vlasti

Član 11 st. 1, 2 i 3

Vlast je uređena po načelu podjele vlasti na: zakonodavnu, izvršnu i sudsku.

Zakonodavnu vlast vrši Skupština, izvršnu vlast vrši Vlada, a sudsku sud.

Vlast je ograničena Ustavom i zakonom.

Zakonodavstvo

Član 16 tač. 1 i 5

Zakonom se, u skladu sa Ustavom, uređuju:

1) način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje;

5) druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

DIO TREĆI
UREĐENJE VLASTI
1. SKUPŠTINA CRNE GORE
Nadležnost
Član 82 tačka 2

Skupština:
2) donosi zakone.

Sastav Skupštine
Član 83

Skupštinu čine poslanici koji se biraju neposredno, na osnovu opšteg i jednakog biračkog prava i tajnim glasanjem.

Skupština ima 81 poslanika.

Prava i dužnosti poslanika
Član 85 stav 1

Poslanik se opredjeljuje i glasa po sopstvenom uvjerenju.

Zasijedanje Skupštine
Član 90 stav 1

Skupština radi na redovnim i vanrednim zasijedanjima.

Odlučivanje
Član 91 st. 1, 3 i 4

Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drukčije određeno.

Skupština odlučuje dvotrećinskom većinom glasova svih poslanika o zakonima kojima se uređuje izborni sistem i imovinska prava stranaca.

U prvom glasanju dvotrećinskom većinom i u drugom glasanju većinom svih poslanika najranije nakon tri mjeseca, Skupština odlučuje o zakonima kojima se uređuje način ostvarivanja stečenih manjinskih prava i upotreba jedinica Vojske u međunarodnim snagama.

Predlaganje zakona i drugih akata
Član 93 st. 1 i 2

Pravo predlaganja zakona i drugih akata imaju Vlada i poslanik.

Pravo predlaganja zakona ima i šest hiljada birača, preko poslanika koga ovlaste.

Proglašavanje zakona
Član 94

Predsjednik Crne Gore je dužan da proglasi zakon u roku od sedam dana od dana usvajanja zakona, odnosno u roku od tri dana ako je zakon usvojen po hitnom postupku ili da zakon vrati Skupštini na ponovno odlučivanje.

Predsjednik Crne Gore dužan je da proglasi ponovno izglasani zakon.

2. PREDsjedNIK CRNE GORE

Nadležnost
Član 95 tačka 3

Predsjednik Crne Gore:

3) ukazom proglašava zakone.

DIO PETI
USTAVNOST I ZAKONITOST
Saglasnost pravnih propisa
Član 145

Zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom.

Nadležnost
Član 149 stav 1 tačka 1

Ustavni sud odlučuje:

1) o saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima.

Amandmana I do XVI na Ustav Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, broj 38/13):

AMANDMAN IV

Većinom glasova svih poslanika Skupština donosi zakone kojima se uređuju: način ostvarivanja sloboda i prava građana, crnogorsko državljanstvo, referendum, materijalne obaveze građana, državni simboli i upotreba i korišćenje državnih simbola, odbrana i bezbjednost, vojska, osnivanje, spajanje i ukidanje opština; proglašava ratno i vanredno stanje; donosi prostorni plan; donosi poslovnik Skupštine; odlučuje o raspisivanju državnog referenduma; odlučuje o skraćanju mandata; odlučuje o razrješenju predsjednika Crne Gore; bira i razrješava predsjednika i članove Vlade i odlučuje o povjerenju Vladi; imenuje i razrješava zaštitnika ljudskih prava i sloboda.

U prvom glasanju dvotrećinskom većinom i u drugom glasanju tročetinskom većinom svih poslanika najranije nakon mjesec dana, Skupština bira i razrješava sudije Ustavnog suda, vrhovnog državnog tužioca i četiri člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika.

U prvom glasanju Skupština bira vrhovnog državnog tužioca na predlog Tužilačkog savjeta. Ako predloženi kandidat ne dobije potrebnu većinu, Skupština u drugom glasanju bira vrhovnog državnog tužioca iz reda svih kandidata koji ispunjavaju zakonske uslove.

Ovim amandmanom zamjenjuju se stav 2 člana 91 i dopunjava član 91 Ustava Crne Gore.

6. Ustavni sud je u ovom predmetu utvrdio sljedeće činjenice:

- da je Državna izborna komisija, na sjednici od 14. avgusta 2020. godine, utvrdila *Zbirnu izbornu listu za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore na izborima koji će se održati 30. avgusta 2020. godine*¹ i za Izbornu listu „Dr Ditan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani!” utvrdila sljedeći redosljed kandidata za poslanike ispred te liste: 1. dr Dritan Abazović; 2. Miloš Konatar; 3. mr Božena Jelušić; 4. dr Srđan Pavićević; 5. Filip Adžić; 6. mr Suada Zoronjić; (...) i 81. Zoran Mikić;

- da je Državna izborna komisija, dana 14. septembra 2020. godine, podnijela Skupštini Crne Gore Izvještaj o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore, broj: 760;

- da su u navedenom Izvještaju o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore utvrđeni brojevi mandata koje su dobile pojedine izborne liste koje su učestvovalе na izborima za poslanike u Skupštini

¹ <https://dik.co.me/zbirna-izborna-lista-za-izbor-poslanika-u-skupstinu-crne-gore-3/>

Crne Gore, održanim 30. avgusta 2020. godine (tačka VI Izvještaja) i da su utvrđeni mandati, saglasno odredbi člana 96 Zakona o izboru odbornika i poslanika dodijeljeni kandidatima prema redosljedu na izbornoj listi i to: „Socijaldemokrate - Ivan Brajović - Mi odlučujemo DOSLJEDNO” (Ivan Brajović, dr Damir Šehović i mr Boris Mugoša); „Bošnjačka stranka - Ispravno - Rafet Husović” (Ervin Ibrahimović, Amer Smailović i Kenana Strujić Harbić); „SDP - JAKA CRNA GORA!” (Doc. dr Draginja Vuksanović Stanković i mr Raško Konjević); „*Dr Dritan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani!*” (dr Dritan Abazović, Miloš Konatar, mr Božena Jelušić i dr Srđan Pavićević); „Albanska koalicija “Jednoglasno” Demokratska partija, Demokratska Unija Albanaca i Demokratski savez u Crnoj Gori / Koalicioni shqiptar “Bashkë nji za” Partia Demokratike, Unioni Demokratik i Shqiptarëve dhe Lidhja Demokratike në Mal të Zi” (Fatmir Đeka); „Odlučno za Crnu Goru! DPS - Milo Đukanović (Duško Marković, Branimir Gvozdenović, Milutin Simović, Aleksandra Vuković, Mevludin Nuhodžić, Predrag Bošković, Ivan Vuković, Gordana Đurović, Jevto Eraković, Nikola Rakočević, Andrija Popović, Dragica Sekulić, Petar Ivanović, Halil Duković, Dragutin Papović, Marta Šćepanović, Vlastimir Golubović, Zoran Pažin, Časlav Vešović, Vesna Pavićević, Miloš Nikolić, Miodrag Vuković, Nikola Janović, Daliborka Pejović, Branko Čavor, Bogdan Fatić, Danijel Živković, Suzana Pribilović, Ivan Mitrović i Abaz Dizdarević); „ALEKSA BEČIĆ - MIODRAG LEKIĆ - “MIR JE NAŠA NACIJA” - DEMOKRATE - DEMOKRATSKA CRNA GORA - DEMOS - PARTIJA PENZIONERA, INVALIDA I RESTITUCIJE - GRAĐANSKI POKRET NOVA LJEVICA” (Aleksa Bečić, Miodrag Lekić, Zdenka Popović, Dragan Krapović, Boris Bogdanović, Momo Koprivica, Stevan Katić, Tamara Vujović, Albin Ćeman i Vladimir Martinović); „ZA BUDUĆNOST CRNE GORE — Demokratski front (Nova srpska demokratija, Pokret za promjene, Demokratska narodna partija), Socijalistička narodna partija Crne Gore, Prava Crna Gora, Ujedinjena Crna Gora, Radnička partija, Partija udruženih penzionera i invalida Crne Gore, Jugoslovenska komunistička partija Crne Gore, Srpska radikalna stranka, Stranka penzionera, invalida i socijalne pravde Crne Gore” (Prof. dr Zdravko Krivokapić, Nebojša Medojević, Marko Milačić, Simonida Kordić, Vladimir Joković, Maja Vukićević, dr Vladimir Dobričanin, prof. dr Branko Radulović, Milun Zogović, Dragoslav Šćekić, Branka Bošnjak, Slaven Radunović, dr Strahinja Bulajić, Predrag Bulatović, Danijela Đurović, Milan Knežević, Vladan Raičević, Jovan - Jole Vučurović, Jelena Božović, Dragan Ivanović, Radoš Zečević, Marko Kovačević, Jovanka Bogavac, Dragan Bojović, Dragan Vukić, Milo Božović i Maksim Vučinić) i „ALBANSKA LISTA - Genci Nimanbegu, Nik Gjeloshaj / LISTA SHQIPTARE - Genci Nimanbegu, Nik Gjeloshaj” (Nik Gjeloshaj);

- da iz Zapisnika² sa prve - konstitutivne sjednice Skupštine Crne Gore, 27. saziva, održane 23. septembra, 20. oktobra i 17. decembra 2020. godine, broj 00-61/20-9, proizilazi da je predsjedavajući Skupštine (Miodrag Lekić) konstatovao da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore održanim 30. avgusta 2020. godine i objavio da je podnošenjem Izvještaja Državne izborne komisije započeo mandat 81 poslaniku 27. saziva Skupštine Crne Gore;

- da je u Izvještaju Državne izborne komisije o popuni upražnjenog biračkog mjesta³, broj: 912/3, od 17. decembra 2020. godine, navedeno da je Skupština Crne Gore, aktom broj: 00-74/20-34/1, od 17. decembra 2020. godine, obavijestila Državnu izbornu komisiju da je Skupština Crne Gore 27. saziva, na Trećoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja, dana 17. decembra 2020. godine, konstatovala prestanak mandata poslaniku Dritanu Abazoviću, sa izborne liste „dr Dritan Abazović – Crno na bijelo – dr Srđan Pavićević – (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani!”, čime mu je prestala poslanička funkcija, te da je potrebno sprovesti postupak za popunu upražnjenog poslaničkog mjesta i da je nakon sprovedenog postupka, saglasno odredbama člana 104 st. 5 i 8 i člana 101 stav 1 tačka 1 Zakona o izboru odbornika i poslanika („Službeni list Republike Crne Gore”, br. 4/98, 17/98, 14/00, 9/01, 41/02, 46/02, 48/06 i 56/06 i „Službeni list Crne Gore”, br. 46/11, 14/14, 47/14, 12/16, 60/17, 10/18 i 109/20), a na osnovu pribavljene saglasnosti o prihvatanju mandata, Državna izborna komisija potvrdila da upražnjeni poslanički mandat sa navedne Izborne liste pripada Filipu

² <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/215/3575-00-61-20-9-.pdf>

³ <https://dik.co.me/wp-content/uploads/2020/12/Izvjestaj-Filip-Adzic.pdf>

Adžiću;

- da je u Izvještaju o prisustvu Četvrtoj sjednici drugog redovnog zasijedanja Skupštine Crne Gore, od 28. decembra 2020. godine⁴, konstatovano da su toj sjednici prisustvovali Albin Čeman, Aleksa Bečić, Boris Bogdanović, Božena Jelušić, Branka Bošnjak, Branko Radulović, Danijela Đurović, Dejan Đurović, Dragan Bojović, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Dragan Vukić, Dritan Abazović, Fatmir Gjeka, Filip Adžić, Jelena Božović, Jovan Vučurović, Jovanka Bogavac, Maksim Vučinić, Marko Kovačević, Marko Milačić, Milan Knežević, Milo Božović, Vladimir Martinović, Miloš Konatar, Milosava Paunović, Milun Zogović, Miodrag Lekić, Momo Koprivica, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Radoš Zečević, Zdenka Popović, Simonida Kordić, Slaven Radunović, Srđan Pavićević, Strahinja Bulajić, Suada Zoronjić, Tamara Vujović, Vladan Raičević, Vladimir Dobričanin, Vladimir Joković i Maja Vukićević;

- da je u Zapisniku sa četvrte sjednice Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2020. godini Skupštine Crne Gore, 27. saziva, održane 28. i 29. decembra 2020. godine⁵, broj: 00-61/20-13, navedeno da je sjednica počela 28. decembra 2020. godine u 16.00 časova i: da je Predsjednik Skupštine konstatovao da je zahtjev za utvrđivanje kvoruma podniet u skladu sa Poslovnikom Skupštine i objavio da su se stekli uslovi da se glasanje obavi prozivkom; (...); da je Predsjednik Skupštine nakon prozivke poslanika utvrdio da postoji kvorum za početak sjednice i otvorio četvrtu sjednicu Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2020. godini; da je Predsjednik Skupštine obavijestio da Filip Adžić podnio ostavku na funkciju poslanika, pa je, saglasno Poslovniku Skupštine, objavio da Skupština konstatuje ostavku, čime mu prestaje mandat poslanika, o čemu će obavijestiti Državnu izbornu komisiju radi sprovođenja postupka popune upražnjenog poslaničkog mjesta i odredio pauzu kako bi se Državna izborna komisija sastala i podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta; da je sjednica prekinuta u 16 sati i 10 minuta, a nastavljena u 22 sata i 35 minuta; (...); da je Predsjednik Skupštine obavijestio da je Državna izborna komisija bila u obavezi da, saglasno odredbama člana 104, a u vezi sa odredbama člana 101 Zakona o izboru odbornika i poslanika, Skupštini dostavi Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta sa Izborne liste „Dr Dritan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupe birača Civis i nezavisni intelektualci) - Građani!“, što ovom prilikom nije učinila, već je Skupštinu Crne Gore, aktom broj 925, obavijestila da nije bila u mogućnosti da dostavi Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, jer predlog nije dobio potrebnu većinu članova Državne izborne komisije i ukazao da to što Državna izborna komisija nije u mogućnosti da dostavi Izvještaj ni u kom vidu ne dovodi u pitanje, na zakonu i izbornoj volji građana, zasnovano pravo kandidatkinje Suade Zoronjić na verifikaciju poslaničkog mandata; da kako je Državna izborna komisija obavijestila Skupštinu da nije u mogućnosti dostaviti Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, a Suada Zoronjić, kao sljedeća prema redoslijedu kandidata na Izornoj listi, je dostavila izjavu o prihvatanju mandata, Predsjednik Skupštine objavio je da je nesporno da mandat na upražnjeno poslaničko mjesto, saglasno odredbama člana 104 st. 1 i 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika pripada Suadi Zoronjić, te konstatovao da je započeo poslanički mandat Suadi Zoronjić sa Izborne liste „Dr Dritan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupe birača Civis i nezavisni intelektualci) - Građani!“, nakon čega se prešlo na utvrđivanje dnevnog reda; da je Predsjednik Skupštine obavijestio da je Vlada Crne Gore predložila da se na dnevni red stavi Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga; (...); da je o Predlogu dnevnog reda u cjelini glasao 41 poslanik, od čega 41 „za“, na osnovu čega je utvrđen dnevni red za sjednicu na koji je uvršten i Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga; da je Skupština prihvatila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga u načelu, utvrdila postojanje hitnosti da ovaj zakon stupi na snagu danom objavljivanja „Službenom listu Crne Gore“ i isti usvojila glasanjem 41 poslanika od kojih je 41 glasao „za“ i da je sjednica završena 29. decembra 2020. godine, u 02.50 časova;

⁴ <https://www.skupstina.me/me/sjednice/sjednice-skupstine>

⁵ <https://www.skupstina.me/me/sjednice/sjednice-skupstine>

- da je Predsjednik Crne Gore, sa pozivom na pravni osnov sadržan u odredbi člana 94 stav 1 Ustava Crne Gore, donio odluku da Skupštini Crne Gore vrati na ponovno odlučivanje navedeni Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga, o čemu je obavijestio Skupštinu Crne Gore aktom, broj: 01-2327/20, od 31. decembra 2020. godine⁶;

- da je Predsjednik Skupštine Crne Gore, aktom broj: 00-62/21-1/1, od 4. januara 2021. godine⁷, sazvao Skupštinu Crne Gore na sjednicu Prvog vanrednog zasijedanja u 2021. godini za 20. januar 2021. godine, za koju je dnevnim redom određeno ponovno odlučivanje o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga, uz koji akt je priložen dopis Predsjednika Crne Gore, broj: 01-2327/20, od 31. decembra 2020. godine;

- da je u Izvještaju o prisustvu sjednici Prvog vanrednog zasijedanja Skupštine Crne Gore, od 20. januara 2021. godine⁸ konstatovano da su toj sjednici prisustvovali Albin Ćeman, Aleksa Bečić, Boris Bogdanović, Božena Jelušić, Branka Bošnjak, Branko Radulović, Danijela Đurović, Danilo Šaranović, Dejan Đurović, Dragan Bojović, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Dragan Vukić, Jelena Božović, Jovan Vučurović, Jovanka Bogavac, Maja Vukićević, Maksim Vučinić, Marko Kovačević, Marko Milačić, Milan Knežević, Milo Božović, Miloš Konatar, Milosava Paunović, Milun Zogović, Miodrag Lekić, Momo Koprivica, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Radoš Zečević, Simonida Kordić, Slaven Radunović, Srđan Pavićević, Strahinja Bulajić, Suada Zoronjić, Tamara Vujović, Vladan Raičević, Vladimir Dobričanin, Vladimir Joković, Vladimir Martinović i Zdenka Popović;

- da je u Izvještaju o glasanju (lisitngu glasanja)⁹, broj GL-463, sa sjednice Prvog vanrednog zasijedanja Skupštine Crne Gore, od 20. januara 2021. godine, konstatovano da se o tački dnevnog reda „Ponovno odlučivanje o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga”, glasalo elektronski i u cjelini i da je „za” glasao 41 poslanik i to: Albin Ćeman, Aleksa Bečić, Boris Bogdanović, Božena Jelušić, Branka Bošnjak, Branko Radulović, Danijela Đurović, Danilo Šaranović, Dejan Đurović, Dragan Bojović, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Dragan Vukić, Jelena Božović, Jovan Vučurović, Jovanka Bogavac, Maja Vukićević, Maksim Vučinić, Marko Kovačević, Marko Milačić, Milan Knežević, Milo Božović, Milosava Paunović, Miloš Konatar, Milun Zogović, Miodrag Lekić, Momo Koprivica, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Radoš Zečević, Simonida Kordić, Slaven Radunović, Srđan Pavićević, Strahinja Bulajić, Suada Zoronjić, Tamara Vujović, Vladan Raičević, Vladimir Dobričanin, Vladimir Joković, Vladimir Martinović i Zdenka Popović;

- da je u Zapisniku¹⁰ sa sjednice Prvog vanrednog zasijedanja u 2021. godini Skupštine Crne Gore 27. saziva, održane 20. januara 2021. godine, broj: 00-62/21-1, konstatovano: da je Predsjednik Skupštine Crne Gore obavijestio da je primjenom elektronskog sistema za glasanje, saglasno članu 90 st. 1 i 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, utvrđeno da postoji kvorum potreban za početak sjednice; da je 41 poslanik glasao o dnevnom redu, u koji je uvršteno ponovno odlučivanje o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga, od kojih poslanika je 41 glasao „za”; da je Predsjednik Skupštine podsjetio da je Predsjednik Crne Gore, aktom broj: 01-2327/20, od 31. decembra 2020. godine, obavijestio Skupštinu da joj vraća na ponovno odlučivanje Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga, zbog čega je Predsjednik Skupštine objavio prelazak na ponovno odlučivanje o tom zakonu; da je Skupština Crne Gore ponovo izglasala Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga na način što je o njemu glasao 41 poslanik od kojih poslanika je 41 glasao „za” i da je sjednica završena u 13.30 časova;

⁶ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/zakoni-i-drugi-akti/87/2437-14222-23-3-20-8-11.pdf>

⁷ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/220/3417-00-62-21-1-1.pdf>

⁸ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/220/3565-.pdf>

⁹ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/zakoni-i-drugi-akti/94/2446-14244-.pdf>

¹⁰ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/220/3618-00-62-21-1-.pdf>

- da je Predsjednik Crne Gore, sa pozivom na pravni osnov sadržan u odredbama člana 94 stav 2 i člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore, dana 23. januara 2021. godine, donio Ukaz o proglašenju osporenog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga, broj: 01-105/3 i

- da je osporeni Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga, broj: 33/20-3/11, objavljen u „Službenom listu Crne Gore”, broj 8/21, koji je, saglasno odredbi člana 11 tog Zakona, stupio na snagu danom njegovog objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”, tj. 26. januara 2021. godine.

7. U ocjenjivanju osporenog Zakona u formalno-pravnom smislu, odnosno postupka njegovog donošenja, Ustavni sud je utvrdio da je donijet saglasno Ustavu Crne Gore.

7.1. Ustavom Crne Gore propisano je: da je vlast uređena po načelu podjele vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku; da zakonodavnu vlast vrši Skupština, izvršnu Vlada, a sudsku sud i da je vlast ograničena Ustavom i zakonom. Skupštinu čine poslanici, koji se biraju neposredno i koji imaju pravo da poslaničku funkciju obavljaju profesionalno. Ustav sadrži pojedina sveobuhvatna načela i principe u vezi sa kojima se sve njegove pojedinačne odredbe moraju tumačiti, u skladu sa najvišim vrijednostima ustavnog poretka, koje su temelj za tumačenje samog Ustava.

7.1.1. Jedna od najviših ustavnih vrijednosti je princip vladavine prava, koji se ostvaruje primjenom načela saglasnosti pravnih propisa (član 1 stav 2 i član 145 Ustava) i podrazumijeva da zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis sa Ustavom i zakonom. U pravnom poretku utemeljenom na vladavini prava zakoni moraju biti opšti i jednaki za sve, a zakonske posljedice trebaju biti izvjesne za one na koje će se zakon primjenjivati. Ustavom je građanin, koji ima crnogorsko državljanstvo, određen kao nosilac suverenosti, koji vlast ostvaruje neposredno i preko slobodno izabраниh poslanika (član 2 st. 1 i 2), a zakonodavac je ovlašćen da uredi način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje (član 16 tačka 1).

7.1.2. Iz citiranih odredaba Ustava i Amandmana IV na Ustav proizilazi: da se zakonom, pored ostalog, uređuju način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje; da Skupština radi na redovnim i vanrednim zasjedanjima i odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drukčije određeno i da većinom glasova svih poslanika donosi zakone kojima se uređuju: *način ostvarivanja sloboda i prava građana*, crnogorsko državljanstvo, referendum, materijalne obaveze građana, državni simboli i upotreba i korišćenje državnih simbola, odbrana i bezbjednost, vojska, osnivanje, spajanje i ukidanje opština; proglašava ratno i vanredno stanje; donosi prostorni plan; donosi poslovnik Skupštine; odlučuje o raspisivanju državnog referenduma; odlučuje o skraćanju mandata; odlučuje o razrješenju predsjednika Crne Gore; bira i razrješava predsjednika i članove Vlade i odlučuje o povjerenju Vladi; imenuje i razrješava zaštitnika ljudskih prava i sloboda.

7.2. S obzirom na to da se osporenim Zakonom uređuje način ostvarivanja sloboda i prava građana i druga pitanja od interesa za Crnu Goru, tj. uređuju se *postupak fiskalizacije gotovinskog i bezgotovinskog plaćanja u prometu proizvoda i usluga, sadržaj fiskalnog računa, obveznici fiskalizacije i druga pitanja od značaja za fiskalizaciju*, Ustavni sud je utvrdio da su za ocjenu formalne ustavnosti osporenog Zakona, odnosno postupka njegovog donošenja¹¹, neposredno mjerodavne odredba člana 91 stav 1 Ustava i Amandmana IV stav 1 na Ustav, iz kojih proizilazi da Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika,

---

¹¹ Vidjeti odluke Ustavnog suda U-I br. 31/10, od 26. januara 2011. godine, U-I br. 37/15, od 24. februara 2017. godine, U-I br. 14/17 i 18/17, od 30. oktobra 2018. godine, U-I br.13/22, 14/22 i 16/22 od 28. jula 2022. godine i dr.

na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika i da većinom glasova Skupština donosi zakone kojima se uređuje način ostvarivanja sloboda i prava građana.

7.2.1. S tim u vezi, Ustavni sud je, na osnovu Zapisnika sa sjednice Prvog vanrednog zasijedanja u 2021. godini, broj: 00-62/21-1, od 20. januara 2021. godine i Izvještaja o prisustvu i glasanju na toj sjednici, utvrdio da je na toj sjednici prisustvovao 41 poslanik i da je o Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga, primjenom elektronskog sistema za glasanje, glasao 41 poslanik, od kojih je 41 glasao „za”. S obzirom na to da je od 81 poslanika u Skupštini Crne Gore na toj sjednici prisustvovao 41 poslanik i da je za osporeni Zakon glasao 41 poslanik, Ustavni sud je utvrdio da je donijet većinom glasova prisutnih poslanika, koji čine više od polovine svih poslanika, odnosno na način utvrđen odredbama člana 91 stav 1 Ustava i Amandmana IV stav 1 na Ustav.¹²

7.2.2. Navod podnosioca predloga kojim se ukazuje da „na Prvoj vanrednoj sjednici Skupštine u 2021. godini od 20.1.2021. godine, na kojoj se ponovo odlučivalo o osporenom zakonu, nije bilo kvoruma za početak sjednice, utvrđivanje dnevnog reda, niti za odlučivanje. Naime, u radu sjednice je učestvovala kandidatkinja za poslanicu Suada Zoronjić sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, kojoj Skupština nije konstatovala mandat objavom predsjednika da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, kako je to predviđeno članom 32 stav 1 tačka 13 Zakona o izboru odbornika i poslanika i članom 7 stav 2 Poslovnika Skupštine, pa samim tim Zoronjić nije mogla da učestvuje u radu Skupštine, odnosno da kao četrdeset prvi poslanik od osamdeset jednog čini kvorum za početak sjednice, kvorum za utvrđivanje dnevnog reda i kvorum za odlučivanje”, Ustavni sud je ocijenio neosnovanim. Naime, iz Zapisnika sa sjednice prvog vanrednog zasijedanja Skupštine Crne Gore, broj: 00-62/21-1, od 20. januara 2021. godine i Izvještaja o prisustvu i glasanju na toj sjednici, proizilazi da je toj sjednici prisustvovao i o osporenom Zakonu glasao 41 poslanik - Albin Čeman, Aleksa Bečić, Boris Bogdanović, Božena Jelušić, Branka Bošnjak, Branko Radulović, Danijela Đurović, Danilo Šaranović, Dejan Đurović, Dragan Bojović, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Dragan Vukić, Jelena Božović, Jovan Vučurović, Jovanka Bogavac, Maja Vukićević, Maksim Vučinić, Marko Kovačević, Marko Milačić, Milan Knežević, Milo Božović, Milosava Paunović, Miloš Konatar, Milun Zogović, Miodrag Lekić, Momo Koprivica, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Radoš Zečević, Simonida Kordić, Slaven Radunović, Srđan Pavićević, Strahinja Bulajić, Suada Zoronjić, Tamara Vujović, Vladan Raičević, Vladimir Dobričanin, Vladimir Joković, Vladimir Martinović i Zdenka Popović, koji poslanici se nalaze na Zbirnoj izbornoj listi za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore na izborima koji su se održali 30. avgusta 2020. godine, koju je utvrdila Državna izborna komisija i istima su mandati utvrđeni Izvještajem Državne izborne komisije o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore održanim 30. avgusta 2020. godine i mandat u 27. sazivu Skupštine Crne Gore im je započeo dana 23. septembra 2020. godine, objavom Predsjedavajućeg Skupštine Crne Gore da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore, odnosno za Suadu Zoronjić dana 28. decembra 2020. godine, kada je Predsjednik Skupštine Crne Gore objavio početak njenog poslaničkog mandata u 27. sazivu Skupštine Crne Gore. Takođe, iz Zbirne izborne liste za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore proizilazi da je za Izbornu listu „Dr Ditan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani!” jasno utvrđen redosljed izbora kandidata za poslanike, na način što je nakon Filipa Adžića kao prvi sljedeći kandidat sa te liste određena Suada Zoronjić, pa je, po nalaženju Ustavnog suda, na sjednici Skupštine Crne Gore, od 28. decembra 2020. godine, nakon što je konstatovana ostavka poslanika Filipa Adžića na tu funkciju, upražnjeno poslaničko mjesto popunjeno i objavljen početak poslaničkog mandata poslanici Suadi Zoronjić u 27. sazivu Skupštine Crne Gore saglasno navedenom utvrđenom redosljedu iz Izborne liste i

---

¹² Ustavni sud je, u konkretnom slučaju, postupak donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodi vjeroispovijesti ili uvjerenja i pravnom položaju vjerskih zajednica razmatrao u odnosu na sjednicu Skupštine Crne Gore od 21. januara 2021. godine na kojoj su poslanici glasali (ponovo) o Zakonu, s obzirom na to da je tek nakon te sjednice Zakon proglašen Ukazom od strane Predsjednika Crne Gore, nakon čega je stupio na snagu i počeo da sa primjenjuje danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, odnosno postao dio pravnog sistema Crne Gore.

odredbama člana 104 st. 1 i 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika¹³, iz kojih razloga je, po ocjeni Ustavnog suda, postojao kvorum za održavanje sjednice od 20. januara 2021. godine i odlučivanje na istoj (41 poslanik), saglasno odredbama člana 91 stav 1 Ustava i Amandmana IV stav 1 na Ustav.¹⁴

7.2.3. U odnosu na navod podnosioca predloga da Suada Zoronjić nije mogla da učestvuje kao 41-a poslanica u 27. sazivu Skupštine i glasa na sjednici od 20. januara 2021. godine o osporenom Zakonu, jer joj poslanički mandat nije konstatovan na način propisan odredbom člana 7 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, odnosno objavom Predsjednika Skupštine da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta (već je Predsjednik objavu učinio bez Izvještaja), Ustavni sud je ocijenio da su za postupak popune upražnjenog poslaničkog mjesta u slučaju podnošenja ostavke poslanika, u konkretnom slučaju, mjerodavne odredbe člana 104 st. 1 i 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika, iz kojih proizilazi da ako poslaniku prestane mandat ostavkom, a na izbornoj listi sa koje je poslanik, preostane isti ili veći broj kandidata od broja poslanika kojem je prestao mandat, *izabraće se* onaj kandidat koji je sljedeći prema redosljedu na izbornoj listi, dok je navedena odredba člana 7 stav 2 Poslovnika tehničko - proceduralne sadržine¹⁵ kojom se bliže uređuje način popune upražnjenog poslaničkog mjesta i istom se ne mogu derogirati, tj. tumačiti na takav način da se derogiraju navedena zakonska rješenja, odnosno uvesti takva ograničenja kojim se ukida suština zajemčenog prava (pravo na poslanički mandat). U odnosu na odredbe člana 32. tač. 13 i 14 Zakona o izboru odbornika i poslanika na koje se pozivaju podnosioci predloga, Ustavni sud ukazuje da se tim odredbama ne uređuje postupak izbora poslanika na upražnjeno poslaničko mjesto usljed podnošenja ostavke prethodnog poslanika, već je istima propisana obaveza Državne izborne komisije da Skupštini Crne Gore podnese izvještaj o rezultatima za izbor poslanika i o popuni upražnjenih poslaničkih mjesta i obaveza da izda uvjerenje izabranom poslaniku.¹⁶

II1. Odluka o objavljivanju ove odluke zasnovana je na odredbama člana 151 stav 2 Ustava i člana 51 stav 1 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore.

Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

U-I br. 13/21

Podgorica, 26. decembar 2025. godine

Predsjednica,
Snežana Armenko, s.r.

---

13 „Službeni list Republike Crne Gore“, br. 4/98, 17/98, 14/00, 9/01, 41/02, 46/02 i 48/06 i „Službeni list Crne Gore“, br. 46/11, 14/14 i 81/25.

14 Ovakav stav Ustavni sud je izrazio u predmetu U-I br. 8/21, 10/21 i 34/21, od 26. aprila 2024. godine, tačka 10.1.3.2.

15 Odluke Ustavnog suda U-II br. 11/14, od 23. jula 2014. godine i U-II br. 30/19, od 6. jula 2021. godine.

16 Ovakav stav Ustavni sud je izrazio u predmetu U-I br. 8/21, 10/21 i 34/21, od 26. aprila 2024. godine, tačka 10.1.3.3.

563.

Odluka Ustavnog suda Crne Gore kojom se odbija predlog za utvrđivanje neustavnosti Zakona o izmjenama Zakona o sanaciji kreditnih institucija („Službeni list Crne Gore”, broj 8/21)

Ustavni sud Crne Gore, u sastavu: predsjednica Snežana Armenko i sudije – Jovan Jovanović, Desanka Lopičić, Faruk Resulbegović i Momirka Tešić, na osnovu odredaba člana 149 stav 1 tačka 1 Ustava Crne Gore i člana 48 tačka 9 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, br. 11/15 i 92/25), na sjednici od 26. decembra 2025. godine, donio je

O D L U K U

I ODBIJA SE predlog za utvrđivanje neustavnosti Zakona o izmjenama Zakona o sanaciji kreditnih institucija („Službeni list Crne Gore”, broj 8/21).

II Ova odluka objaviće se u „Službenom listu Crne Gore“.

O b r a z l o ž e n j e

11. Predlogom pet poslanika u Skupštini Crne Gore (Danijel Živković, Nikola Rakočević, Ivan Brajović, Raško Konjević i Ervin Ibrahimović) pokrenut je postupak za ocjenu ustavnosti Zakona, označenog u izreci.

1.1. U predlogu je, pored ostalog, navedeno:

”(...) Osporeni zakon je nesaglasan sa Ustavom iz sljedećih razloga:

Zakon o izmjenama Zakona o sanaciji kreditnih institucija s formalno pravnog aspekta nije u saglasnosti sa Ustavom. Osporeni zakon je donijet suprotno Amandmanu IV stav 1 na Ustav Crne Gore, zbog izostanka Ustavom propisane većine za njegovo donošenje, jer je u glasanju na sjednici od 20.1.2021. godine, učestvovala Suada Zoronijć sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, kojoj Skupština nije konstatovala mandat na način kako je to propisano Zakonom o izboru odbornika i poslanika i Poslovnikom Skupštine - objavom predsjednika Skupštine da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, pa samim tim Suada Zoronijć nije mogla da učestvuje u glasanju i vladajućoj većini da četrdeset prvi, odlučujući glas, u Skupštini koja ima osamdeset jednog poslanika.

Skupština Crne Gore je, na sjednici od 28.12.2020. godine (sazvana za 12h), shodno članu 101 stav 3 Zakona o izboru odbornika i poslanika, konstatovala ostavku poslanika Filipa Adžića sa liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, koji je ostavku u pisanoj formi podnio Skupštini u 16h i 10 min. O prestanku mandata poslanika Filipa Adžića Skupština je obavijestila Državnu izbornu komisiju, saglasno članu 61 stav 4 Poslovnika Skupštine.

Državna izborna komisija je obavijestila Skupštinu da nije bilo potrebne većine za dostavu Izvještaja o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta za sljedećeg kandidata sa liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, Suadi Zoronijć.

Nakon toga, na istoj sjednici, predsjednik Skupštine je suprotno članu 32 stav 1 tačka 13 Zakona o izboru odbornika i poslanika i suprotno članu 7 stav 2 Poslovnika Skupštine, bez dostavljenog Izvještaja o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta Državne izborne komisije, sam potvrdio da upražnjeni poslanički mandat sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo pripada Suadi Zoronijć.

Članom 81 Ustava propisano je (...).

Amandmanom IV stav 1 na Ustav propisano je: (...).

Članom 32 Zakona o izboru odbornika i poslanika propisane su (...).

Član 7 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, (...) propisuje: (...).

Članom 90 st. 1, 2 i 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore propisano je: (...).

Dakle, Državna izborna komisija je, na osnovu člana 32 tač. 13 i 14 Zakona o izboru odbornika i poslanika, jedini organ u čijoj je nadležnosti podnošenje Izvještaja o rezultatima za izbor poslanika, Izvještaja o popuni upražnjenih poslaničkih mjesta i izdavanje uvjerenja o izabranom poslaniku.

Iz svih citiranih odredbi proizilazi da Skupština ima 81 poslanika; da je saglasno odredbi člana 91 stav 1 Ustava propisano da Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici na kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drugačije određeno; da je Amandmanom IV stav 1 na Ustav za donošenje zakona kojima se uređuju način ostvarivanja sloboda i prava građana potrebna većina glasova svih poslanika, odnosno 41 poslanik od ukupno 81 poslanika.

Na Drugoj vanrednoj sjednici Skupštine u 2021. godini od 20.1.2021. godine, na kojoj se ponovo odlučivalo o osporenom zakonu, zakon nije donijet većinom glasova svih poslanika, na način utvrđen Amandmanom IV stav 1 na Ustav, zbog izostanka Ustavom propisane većine za njegovo donošenje iz kojih razloga postoji njegova formalna neustavnost.

U glasanju za osporeni zakon je učestvovala Suada Zoronjić sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, kojoj Skupština nije konstatovala mandat objavom predsjednika da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, kako je to predviđeno članom 32 stav 1 tačka 13 Zakona o izboru odbornika i poslanika i članom 7 stav 2 Poslovnika Skupštine, pa samim tim Zoronjić nije mogla da učestvuje u radu Skupštine, odnosno da čini kvorum za početak sjednice, kvorum za utvrđivanje dnevnog reda i kvorum za odlučivanje, niti je mogla da učestvuje u glasanju i na taj način vladajućoj većini da četrdeset prvi, odlučujući glas, u Skupštini koja ima osamdeset jednog poslanika. (...)

Ukidanje pojedinačne i grupne samovolje jedno je od osnovnih načela demokratije i način uspostavljanja vladavine prava. Dok propisi važe oni se moraju striktno primjenjivati. Pojam vladavine prava trebao bi da označava princip utemeljen na poštovanju Ustava, zakona i drugih propisa, kako od strane građana (adresata pravnih normi), tako i od samih nositelja državne Vlasti (adresata pravnih normi). Svi zakoni, drugi propisi, kao i postupci nosioca vlasti imaju biti utemeljeni na zakonu, odnosno na zakonu utemeljenom propisu. To izražava ustavno načelo ustavnosti i zakonitosti.

Skupština kao najviše zakonodavno tijelo - zakonodavna vlast (legislativna) je grana vlasti čija je funkcija donošenje zakona, koji obavezuju svakoga, uključujući i nju samu, obezbjeđujući na taj način poštovanje, odnosno primjenu principa vladavine prava. Navedeno postupanje u Skupštini Crne Gore, u čijem radu i glasanju za akte koje donosi učestvuje kandidatkinja za poslanicu kojoj nije potvrđen mandat od strane nadležnog organa, uz dalje kršenje Ustava Crne Gore i Zakona, ukazuje na selektivnost primjene principa vladavine prava.

Na osnovu navedenog, predlažemo da Ustavni sud Crne Gore donese odluku - Utvrđuje se da Zakon o izmjenama Zakona o sanaciji kreditnih institucija („Službeni list Crne Gore”, broj 8/21, od 26.01.2021. godine) nije u saglasnosti sa Ustavom Crne Gore.”

2. Osporenim Zakonom izvršene su izmjene odredaba Zakona o sanaciji kreditnih institucija („Službeni list Crne Gore”, broj 72/19), na način što je propisano:

Član 1

U Zakonu o sanaciji kreditnih institucija ("Službeni list CG", br. 72/19) u članu 29 stav 3 riječi: "članom 93 stav 4 i članom 94 stav 1" zamjenjuju se riječima: "članom 94 stav 3 i članom 95 stav 1".

(...)

Član 10

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

3. Ustavni sud je, nakon razmatranja sadržine predloga poslanika, utvrdio da se predlogom, u suštini, osporava formalna ustavnost osporenog Zakona, odnosno postupak njegovog donošenja, s obzirom na to da se predlogom ukazuje da „Zakon o izmjenama Zakona o sanaciji kreditnih institucija s formalno pravnog aspekta nije u saglasnosti sa Ustavom. Osporeni zakon je donijet suprotno Amandmanu IV stav 1 na Ustav Crne Gore, zbog izostanka Ustavom propisane većine za njegovo donošenje, jer je u glasanju na sjednici od 20.1.2021. godine, učestvovala Suada Zoronjić sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, kojoj Skupština nije

konstatovala mandat na način kako je to propisano Zakonom o izboru odbornika i poslanika i Poslovnikom Skupštine - objavom predsjednika Skupštine da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, pa samim tim Suada Zoronijć nije mogla da učestvuje u glasanju i vladajućoj većini da četrdeset prvi, odlučujući glas, u Skupštini koja ima osamdeset jednog poslanika”.

4. Ustavni sud je, nakon razmatranja postupka donošenja osporenog Zakona utvrdio da su ispunjeni uslovi da se odbije predlog za utvrđivanje njegove neustavnosti.

5. Za odlučivanje u ovom predmetu relevantne su sljedeće odredbe:

Ustav Crne Gore

DIO PRVI
OSNOVNE ODREDBE

Država

Član 1 stav 2

Crna Gora je građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde, zasnovana na vladavini prava.

Suverenost

Član 2 st. 2 i 3

Građanin vlast ostvaruje neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika.

Ne može se uspostaviti niti priznati vlast koja ne proističe iz slobodno izražene volje građana na demokratskim izborima, u skladu sa zakonom.

Podjela vlasti

Član 11 st. 1, 2 i 3

Vlast je uređena po načelu podjele vlasti na: zakonodavnu, izvršnu i sudsku.

Zakonodavnu vlast vrši Skupština, izvršnu vlast vrši Vlada, a sudsku sud.

Vlast je ograničena Ustavom i zakonom.

Zakonodavstvo

Član 16 tač. 1 i 5

Zakonom se, u skladu sa Ustavom, uređuju:

1) način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje;

5) druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

DIO TREĆI

UREĐENJE VLASTI

1. SKUPŠTINA CRNE GORE

Nadležnost

Član 82 tačka 2

Skupština:

2) donosi zakone.

Sastav Skupštine

Član 83

Skupštinu čine poslanici koji se biraju neposredno, na osnovu opšteg i jednakog biračkog prava i tajnim glasanjem.

Skupština ima 81 poslanika.

Prava i dužnosti poslanika

Član 85 stav 1

Poslanik se opredjeljuje i glasa po sopstvenom uvjerenju.

Zasijedanje Skupštine

Član 90 stav 1

Skupština radi na redovnim i vanrednim zasijedanjima.

Odlučivanje

Član 91 st. 1, 3 i 4

Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drukčije određeno.

Skupština odlučuje dvotrećinskom većinom glasova svih poslanika o zakonima kojima se uređuje izborni sistem i imovinska prava stranaca.

U prvom glasanju dvotrećinskom većinom i u drugom glasanju većinom svih poslanika najranije nakon tri mjeseca, Skupština odlučuje o zakonima kojima se uređuje način ostvarivanja stečenih manjinskih prava i upotreba jedinica Vojske u međunarodnim snagama.

Predlaganje zakona i drugih akata

Član 93 st. 1 i 2

Pravo predlaganja zakona i drugih akata imaju Vlada i poslanik.

Pravo predlaganja zakona ima i šest hiljada birača, preko poslanika koga ovlaste.

Proglašavanje zakona

Član 94

Predsjednik Crne Gore je dužan da proglasi zakon u roku od sedam dana od dana usvajanja zakona, odnosno u roku od tri dana ako je zakon usvojen po hitnom postupku ili da zakon vrati Skupštini na ponovno odlučivanje.

Predsjednik Crne Gore dužan je da proglasi ponovno izglasani zakon.

2. PREDSJEDNIK CRNE GORE

Nadležnost

Član 95 tačka 3

Predsjednik Crne Gore:

3) ukazom proglašava zakone.

DIO PETI

USTAVNOST I ZAKONITOST

Saglasnost pravnih propisa

Član 145

Zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom.

Nadležnost

Član 149 stav 1 tačka 1

Ustavni sud odlučuje:

1) o saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima.

Amandmana I do XVI na Ustav Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, broj 38/13):

AMANDMAN IV

Većinom glasova svih poslanika Skupština donosi zakone kojima se uređuju: način ostvarivanja sloboda i prava građana, crnogorsko državljanstvo, referendum, materijalne obaveze građana, državni simboli i upotreba i korišćenje državnih simbola, odbrana i bezbjednost, vojska, osnivanje, spajanje i ukidanje opština; proglašava ratno i vanredno stanje; donosi prostorni plan; donosi poslovnik Skupštine; odlučuje o raspisivanju državnog referenduma; odlučuje o skraćanju mandata; odlučuje o razrješenju predsjednika Crne Gore; bira i razrješava predsjednika i članove Vlade i odlučuje o povjerenju Vladi; imenuje i razrješava zaštitnika ljudskih prava i sloboda.

U prvom glasanju dvotrećinskom većinom i u drugom glasanju tročetvrtinskom većinom svih poslanika najranije nakon mjesec dana, Skupština bira i razrješava sudije Ustavnog suda, vrhovnog državnog tužioca i četiri člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika.

U prvom glasanju Skupština bira vrhovnog državnog tužioca na predlog Tužilačkog savjeta. Ako predloženi kandidat ne dobije potrebnu većinu, Skupština u drugom glasanju bira vrhovnog državnog tužioca iz reda svih kandidata koji ispunjavaju zakonske uslove.

Ovim amandmanom zamjenjuju se stav 2 člana 91 i dopunjava član 91 Ustava Crne Gore.

6. Ustavni sud je u ovom predmetu utvrdio sljedeće činjenice:

- da je Državna izborna komisija, na sjednici od 14. avgusta 2020. godine, utvrdila *Zbirnu izbornu listu za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore na izborima koji će se održati 30. avgusta 2020. godine*¹ i za Izbornu listu „Dr Ditan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani!” utvrdila sljedeći redosljed kandidata za poslanike ispred te liste: 1. dr Dritan Abazović; 2. Miloš Konatar; 3. mr Božena Jelušić; 4. dr Srđan Pavićević; 5. Filip Adžić; 6. mr Suada Zoronjić; (...) i 81. Zoran Mikić;

- da je Državna izborna komisija, dana 14. septembra 2020. godine, podnijela Skupštini Crne Gore Izvještaj o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore, broj: 760;

- da su u navedenom Izvještaju o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore utvrđeni brojevi mandata koje su dobile pojedine izborne liste koje su učestvovala na izborima za poslanike u Skupštini Crne Gore, održanim 30. avgusta 2020. godine (tačka VI Izvještaja) i da su utvrđeni mandati, saglasno odredbi člana 96 Zakona o izboru odbornika i poslanika dodijeljeni kandidatima prema redosljedu na izbornoj listi i to: „Socijaldemokrate - Ivan Brajović - Mi odlučujemo DOSLJEDNO” (Ivan Brajović, dr Damir Šehović i mr Boris Mugoša); „Bošnjačka stranka - Ispravno - Rafet Husović” (Ervin Ibrahimović, Amer Smailović i Kenana Strujić Harbić); „SDP - JAKA CRNA GORA!” (Doc. dr Draginja Vuksanović Stanković i mr Raško Konjević); „*Dr Ditan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani!*” (dr Dritan Abazović, Miloš Konatar, mr Božena Jelušić i dr Srđan Pavićević); „Albanska koalicija “Jednoglasno” Demokratska partija, Demokratska Unija Albanaca i Demokratski savez u Crnoj Gori / Koalicioni shqiptar “Bashkë nji za” Partia Demokratike, Unioni Demokratik i Shqiptarëve dhe Lidhja Demokratike në Mal të Zi” (Fatmir Đeka); „Odlučno za Crnu Goru! DPS - Milo Đukanović (Duško Marković, Branimir Gvozdenović, Milutin Simović, Aleksandra Vuković, Mevludin Nuhodžić, Predrag Bošković, Ivan Vuković, Gordana Đurović, Jevto Eraković, Nikola Rakočević, Andrija Popović, Dragica Sekulić, Petar Ivanović, Halil Duković, Dragutin Papović, Marta Šćepanović, Vlastimir Golubović, Zoran Pažin, Časlav Vešović, Vesna Pavićević, Miloš Nikolić, Miodrag Vuković, Nikola Janović, Daliborka Pejović, Branko Čavor, Bogdan Fatić, Danijel Živković, Suzana Pribilović, Ivan Mitrović i Abaz Dizdarević); „ALEKSA BEČIĆ - MIODRAG LEKIĆ - “MIR JE NAŠA NACIJA” - DEMOKRATE - DEMOKRATSKA CRNA GORA - DEMOS - PARTIJA PENZIONERA, INVALIDA I RESTITUCIJE - GRAĐANSKI POKRET NOVA LJEVICA” (Aleksa Bečić, Miodrag Lekić, Zdenka Popović, Dragan Krapović, Boris Bogdanović, Momo Koprivica, Stevan Katić, Tamara Vujović, Albin Čeman i Vladimir Martinović); „ZA BUDUĆNOST CRNE GORE — Demokratski front (Nova srpska

¹ <https://dik.co.me/zbirna-izborna-lista-za-izbor-poslanika-u-skupstinu-crne-gore-3/>

demokratija, Pokret za promjene, Demokratska narodna partija), Socijalistička narodna partija Crne Gore, Prava Crna Gora, Ujedinjena Crna Gora, Radnička partija, Partija udruženih penzionera i invalida Crne Gore, Jugoslovenska komunistička partija Crne Gore, Srpska radikalna stranka, Stranka penzionera, invalida i socijalne pravde Crne Gore” (Prof. dr Zdravko Krivokapić, Nebojša Medojević, Marko Milačić, Simonida Kordić, Vladimir Joković, Maja Vukićević, dr Vladimir Dobričanin, prof. dr Branko Radulović, Milun Zogović, Dragoslav Šćekić, Branka Bošnjak, Slaven Radunović, dr Strahinja Bulajić, Predrag Bulatović, Danijela Đurović, Milan Knežević, Vladan Raičević, Jovan - Jole Vučurović, Jelena Božović, Dragan Ivanović, Radoš Zečević, Marko Kovačević, Jovanka Bogavac, Dragan Bojović, Dragan Vukić, Milo Božović i Maksim Vučinić) i „ALBANSKA LISTA - Genci Nimanbegu, Nik Gjelošhaj / LISTA SHQIPTARE - Genci Nimanbegu, Nik Gjelošhaj” (Nik Gjelošhaj);

- da iz Zapisnika² sa prve - konstitutivne sjednice Skupštine Crne Gore, 27. saziva, održane 23. septembra, 20. oktobra i 17. decembra 2020. godine, broj 00-61/20-9, proizilazi da je predsjedavajući Skupštine (Miodrag Lekić) konstatovao da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore održanim 30. avgusta 2020. godine i objavio da je podnošenjem Izvještaja Državne izborne komisije započeo mandat 81 poslaniku 27. saziva Skupštine Crne Gore;

- da je u Izvještaju Državne izborne komisije o popuni upražnjenog biračkog mjesta³, broj: 912/3, od 17. decembra 2020. godine, navedeno da je Skupština Crne Gore, aktom broj: 00-74/20-34/1, od 17. decembra 2020. godine, obavijestila Državnu izbornu komisiju da je Skupština Crne Gore 27. saziva, na Trećoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja, dana 17. decembra 2020. godine, konstatovala prestanak mandata poslaniku Dritanu Abazoviću, sa izborne liste „dr Dritan Abazović – Crno na bijelo – dr Srđan Pavićević – (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani!“, čime mu je prestala poslanička funkcija, te da je potrebno sprovesti postupak za popunu upražnjenog poslaničkog mjesta i da je nakon sprovedenog postupka, saglasno odredbama člana 104 st. 5 i 8 i člana 101 stav 1 tačka 1 Zakona o izboru odbornika i poslanika („Službeni list Republike Crne Gore”, br. 4/98, 17/98, 14/00, 9/01, 41/02, 46/02, 48/06 i 56/06 i „Službeni list Crne Gore“, br. 46/11, 14/14, 47/14, 12/16, 60/17, 10/18 i 109/20), a na osnovu pribavljene saglasnosti o prihvatanju mandata, Državna izborna komisija potvrdila da upražnjeni poslanički mandat sa navedne Izborne liste pripada Filipu Adžiću;

- da je u Izvještaju o prisustvu Četvrtoj sjednici Drugog redovnog zasijedanja Skupštine Crne Gore, od 28. decembra 2020. godine⁴, konstatovano da su toj sjednici prisustvovali Albin Čeman, Aleksa Bečić, Boris Bogdanović, Božena Jelušić, Branka Bošnjak, Branko Radulović, Danijela Đurović, Dejan Đurović, Dragan Bojović, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Dragan Vukić, Dritan Abazović, Fatmir Gjeka, Filip Adžić, Jelena Božović, Jovan Vučurović, Jovanka Bogavac, Maksim Vučinić, Marko Kovačević, Marko Milačić, Milan Knežević, Milo Božović, Vladimir Martinović, Miloš Konatar, Milosava Paunović, Milun Zogović, Miodrag Lekić, Momo Koprivica, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Radoš Zečević, Zdenka Popović, Simonida Kordić, Slaven Radunović, Srđan Pavićević, Strahinja Bulajić, Suada Zoronjić, Tamara Vujović, Vladan Raičević, Vladimir Dobričanin, Vladimir Joković i Maja Vukićević;

- da je u Zapisniku sa Četvrte sjednice Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2020. godini Skupštine Crne Gore, 27. saziva, održane 28. i 29. decembra 2020. godine⁵, broj: 00-61/20-13, navedeno da je sjednica počela 28. decembra 2020. godine u 16.00 časova i: da je Predsjednik Skupštine konstatovao da je zahtjev za utvrđivanje kvoruma podnijet u skladu sa Poslovníkom Skupštine i objavio da su se stekli uslovi da se glasanje obavi prozivkom; (...); da je Predsjednik Skupštine nakon prozivke poslanika utvrdio da postoji kvorum za početak sjednice i otvorio četvrtu sjednicu Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2020. godini; da je

² <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/215/3575-00-61-20-9-.pdf>

³ <https://dik.co.me/wp-content/uploads/2020/12/Izvjestaj-Filip-Adzic.pdf>

⁴ <https://www.skupstina.me/me/sjednice/sjednice-skupstine>

⁵ <https://www.skupstina.me/me/sjednice/sjednice-skupstine>

Predsjednik Skupštine obavijestio da Filip Adžić podnio ostavku na funkciju poslanika, pa je, saglasno Poslovniku Skupštine, objavio da Skupština konstatuje ostavku, čime mu prestaje mandat poslanika, o čemu će obavijestiti Državnu izbornu komisiju radi sprovođenja postupka popune upražnjenog poslaničkog mjesta i odredio pauzu kako bi se Državna izborna komisija sastala i podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta; da je sjednica prekinuta u 16 sati i 10 minuta, a nastavljena u 22 sata i 35 minuta; (...); da je Predsjednik Skupštine obavijestio da je Državna izborna komisija bila u obavezi da, saglasno odredbama člana 104, a u vezi sa odredbama člana 101 Zakona o izboru odbornika i poslanika, Skupštini dostavi Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta sa Izborne liste „Dr Dritan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupe birača Civism i nezavisni intelektualci) - Građani!“, što ovom prilikom nije učinila, već je Skupštinu Crne Gore, aktom broj 925, obavijestila da nije bila u mogućnosti da dostavi Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, jer predlog nije dobio potrebnu većinu članova Državne izborne komisije i ukazao da to što Državna izborna komisija nije u mogućnosti da dostavi Izvještaj ni u kom vidu ne dovodi u pitanje, na zakonu i izbornoj volji građana, zasnovano pravo kandidatkinje Suade Zoronjić na verifikaciju poslaničkog mandata; da kako je Državna izborna komisija obavijestila Skupštinu da nije u mogućnosti dostaviti Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, a Suada Zoronjić, kao sljedeća prema redoslijedu kandidata na Izbornoj listi, je dostavila izjavu o prihvatanju mandata, Predsjednik Skupštine objavio je da je nesporno da mandat na upražnjeno poslaničko mjesto, saglasno odredbama člana 104 st. 1 i 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika pripada Suadi Zoronjić, te konstatovao da je započeo poslanički mandat Suadi Zoronjić sa Izborne liste „Dr Dritan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača Civism i nezavisni intelektualci) - Građani!“, nakon čega se prešlo na utvrđivanje dnevnog reda; da je Predsjednik Skupštine obavijestio da je Vlada Crne Gore predložila da se na dnevni red stavi Predlog zakona o izmjenama Zakona o sanaciji kreditnih institucija; (...); da je o Predlogu dnevnog reda u cjelini glasao 41 poslanik, od čega 41 „za“, na osnovu čega je utvrđen dnevni red za sjednicu na koji je uvršten i Predlog zakona o izmjenama Zakona o sanaciji kreditnih institucija; da je Skupština prihvatila Predlog zakona o izmjenama Zakona o sanaciji kreditnih institucija u načelu, utvrdila postojanje hitnosti da ovaj zakon stupi na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“ i isti usvojila glasanjem 41 poslanika od kojih je 41 glasao „za“ i da je sjednica završena 29. decembra 2020. godine, u 02.50 časova;

- da je Predsjednik Crne Gore, sa pozivom na pravni osnov sadržan u odredbi člana 94 stav 1 Ustava Crne Gore, donio odluku da Skupštini Crne Gore vrati na ponovno odlučivanje navedeni Zakon o izmjenama Zakona o sanaciji kreditnih institucija, o čemu je obavijestio Skupštinu Crne Gore aktom, broj: 01-2327/20, od 31. decembra 2020. godine⁶;

- da je Predsjednik Skupštine Crne Gore, aktom broj: 00-62/21-1/1, od 4. januara 2021. godine⁷, sazvao Skupštinu Crne Gore na sjednicu Prvog vanrednog zasijedanja u 2021. godini za 20. januar 2021. godine, za koju je dnevnim redom određeno ponovno odlučivanje o Zakonu o izmjenama Zakona o sanaciji kreditnih institucija, uz koji akt je priložen dopis Predsjednika Crne Gore, broj: 01-2327/20, od 31. decembra 2020. godine;

- da je u Izvještaju o prisustvu sjednici prvog vanrednog zasijedanja Skupštine Crne Gore, od 20. januara 2021. godine⁸ konstatovano da su toj sjednici prisustvovali Albin Čeman, Aleksa Bečić, Boris Bogdanović, Božena Jelušić, Branka Bošnjak, Branko Radulović, Danijela Đurović, Danilo Šaranović, Dejan Đurović, Dragan Bojović, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Dragan Vukić, Jelena Božović, Jovan Vučurović, Jovanka Bogavac, Maja Vukićević, Maksim Vučinić, Marko Kovačević, Marko Milačić, Milan Knežević, Milo Božović, Miloš Konatar, Milosava Paunović, Milun Zogović, Miodrag Lekić, Momo Koprivica, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Radoš Zečević, Simonida Kordić, Slaven Radunović, Srđan Pavićević, Strahinja Bulajić, Suada Zoronjić, Tamara Vujović, Vladan Raičević, Vladimir Dobričanin, Vladimir Joković, Vladimir Martinović i Zdenka Popović;

⁶ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/zakoni-i-drugi-akti/87/2437-14222-23-3-20-8-11.pdf>

⁷ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/220/3417-00-62-21-1-1.pdf>

⁸ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/220/3565-.pdf>

- da je u Izvještaju o glasanju (lisanju glasanja)⁹, broj GL-463, sa sjednice prvog vanrednog zasjedanja Skupštine Crne Gore, od 20. januara 2021. godine, konstatovano da se o Predlogu zakona o izmjenama Zakona o sanaciji kreditnih institucija glasalo elektronski i u cjelini i da je „za” glasao 41 poslanik i to: Albin Ćeman, Aleksa Bečić, Boris Bogdanović, Božena Jelušić, Branka Bošnjak, Branko Radulović, Danijela Đurović, Danilo Šaranović, Dejan Đurović, Dragan Bojović, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Dragan Vukić, Jelena Božović, Jovan Vučurović, Jovanka Bogavac, Maja Vukićević, Maksim Vučinić, Marko Kovačević, Marko Milačić, Milan Knežević, Milo Božović, Milosava Paunović, Miloš Konatar, Milun Zogović, Miodrag Lekić, Momo Koprivica, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Radoš Zečević, Simonida Kordić, Slaven Radunović, Srđan Pavićević, Strahinja Bulajić, Suada Zoronjić, Tamara Vujović, Vladan Raičević, Vladimir Dobričanin, Vladimir Joković, Vladimir Martinović i Zdenka Popović;

- da je u Zapisniku¹⁰ sa sjednice prvog vanrednog zasjedanja u 2021. godini Skupštine Crne Gore 27. saziva, održane 20. januara 2021. godine, broj: 00-62/21-1, konstatovano: da je Predsjednik Skupštine Crne Gore obavijestio da je primjenom elektronskog sistema za glasanje, saglasno članu 90 st. 1 i 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, utvrđeno da postoji kvorum potreban za početak sjednice; da je 41 poslanik glasao o dnevnom redu, u koji je uvršteno ponovno odlučivanje o Zakonu o izmjenama Zakona o sanaciji kreditnih institucija, od kojih poslanika je 41 glasao „za”; da je Predsjednik Skupštine podsjetio da je Predsjednik Crne Gore, aktom broj: 01-2327/20, od 31. decembra 2020. godine, obavijestio Skupštinu da joj vraća na ponovno odlučivanje Zakon o izmjenama Zakona o sanaciji kreditnih institucija, zbog čega je Predsjednik Skupštine objavio prelazak na ponovno odlučivanje o tom zakonu; da je Skupština Crne Gore ponovo izglasala Zakon o izmjenama Zakona o sanaciji kreditnih institucija na način što je o njemu glasao 41 poslanik od kojih poslanika je 41 glasao „za” i da je sjednica završena u 13.30 časova;

- da je Predsjednik Crne Gore, sa pozivom na pravni osnov sadržan u odredbama člana 94 stav 2 i člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore, dana 23. januara 2021. godine, donio Ukaz o proglašenju osporenog Zakona o izmjenama Zakona o sanaciji kreditnih institucija, broj: 01-106/3 i

- da je osporeni Zakon o izmjenama Zakona o sanaciji kreditnih institucija, broj: 09-1/20-6/7, objavljen u „Službenom listu Crne Gore”, broj 8/21, koji je, saglasno odredbi člana 10 tog Zakona, stupio na snagu danom njegovog objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”, tj. 26. januara 2021. godine.

7. U ocjenjivanju osporenog Zakona u formalno-pravnom smislu, odnosno postupka njegovog donošenja, Ustavni sud je utvrdio da je donijet saglasno Ustavu Crne Gore.

7.1. Ustavom Crne Gore propisano je: da je vlast uređena po načelu podjele vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku; da zakonodavnu vlast vrši Skupština, izvršnu Vlada, a sudsku sud i da je vlast ograničena Ustavom i zakonom. Skupštinu čine poslanici, koji se biraju neposredno i koji imaju pravo da poslaničku funkciju obavljaju profesionalno. Ustav sadrži pojedina sveobuhvatna načela i principe u vezi sa kojima se sve njegove pojedinačne odredbe moraju tumačiti, u skladu sa najvišim vrijednostima ustavnog poretka, koje su temelj za tumačenje samog Ustava.

7.1.1. Jedna od najviših ustavnih vrijednosti je princip vladavine prava, koji se ostvaruje primjenom načela saglasnosti pravnih propisa (član 1 stav 2 i član 145 Ustava) i podrazumijeva da zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis sa Ustavom i zakonom. U pravnom poretku utemeljenom na vladavini prava zakoni moraju biti opšti i jednaki za sve, a zakonske posljedice trebaju biti izvjesne za one na koje će se zakon primjenjivati. Ustavom je građanin, koji ima crnogorsko državljanstvo, određen kao nosilac suverenosti, koji vlast ostvaruje neposredno i preko slobodno izabranih

⁹ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/zakoni-i-drugi-akti/90/2441-14245-.pdf>

¹⁰ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/220/3618-00-62-21-1-.pdf>

poslanika (član 2 st. 1 i 2), a zakonodavac je ovlašten da uredi način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje (član 16 tačka 1).

7.1.2. Iz citiranih odredaba Ustava i Amandmana IV na Ustav proizilazi: da se zakonom, pored ostalog, uređuju način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje; da Skupština radi na redovnim i vanrednim zasjedanjima i odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drukčije određeno i da većinom glasova svih poslanika donosi zakone kojima se uređuju: *način ostvarivanja sloboda i prava građana*, crnogorsko državljanstvo, referendum, materijalne obaveze građana, državni simboli i upotreba i korišćenje državnih simbola, odbrana i bezbjednost, vojska, osnivanje, spajanje i ukidanje opština; proglašava ratno i vanredno stanje; donosi prostorni plan; donosi poslovnik Skupštine; odlučuje o raspisivanju državnog referenduma; odlučuje o skraćenju mandata; odlučuje o razrješenju predsjednika Crne Gore; bira i razrješava predsjednika i članove Vlade i odlučuje o povjerenju Vladi; imenuje i razrješava zaštitnika ljudskih prava i sloboda.

7.2. S obzirom na to da se osporenim Zakonom uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru, tj. uređuje se *sanacija kreditnih institucija, osnivanje, finansiranje, upravljanje i korišćenje sredstava fonda za sanaciju kreditnih institucija, kao i druga pitanja od značaja za sanaciju kreditnih institucija*, Ustavni sud je utvrdio da su za ocjenu formalne ustavnosti osporenog Zakona, odnosno postupka njegovog donošenja¹¹, neposredno mjerodavne odredba člana 91 stav 1 Ustava i Amandmana IV stav 1 na Ustav, iz kojih proizilazi da Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika, na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika i da većinom glasova Skupština donosi zakone kojima se uređuje način ostvarivanja sloboda i prava građana.

7.2.1. S tim u vezi, Ustavni sud je, na osnovu Zapisnika sa sjednice Prvog vanrednog zasjedanja u 2021. godini, broj: 00-62/21-1, od 20. januara 2021. godine i Izvještaja o prisustvu i glasanju na toj sjednici, utvrdio da je na toj sjednici prisustvovao 41 poslanik i da je o Predlogu zakona o izmjenama Zakona o sanaciji kreditnih institucija, primjenom elektronskog sistema za glasanje, glasao 41 poslanik, od kojih je 41 glasao „za”. S obzirom na to da je od 81 poslanika u Skupštini Crne Gore na toj sjednici prisustvovao 41 poslanik i da je za osporeni Zakon glasao 41 poslanik, Ustavni sud je utvrdio da je donijet većinom glasova prisutnih poslanika, koji čine više od polovine svih poslanika, odnosno na način utvrđen odredbama člana 91 stav 1 Ustava i Amandmana IV stav 1 na Ustav.¹²

7.2.2. Navod podnosioca predloga kojim se ukazuje da „na Prvoj vanrednoj sjednici Skupštine u 2021. godini od 20.1.2021. godine, na kojoj se ponovo odlučivalo o osporenom zakonu, nije bilo kvoruma za početak sjednice, utvrđivanje dnevnog reda, niti za odlučivanje. Naime, u radu sjednice je učestvovala kandidatkinja za poslanicu Suada Zoronjić sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, kojoj Skupština nije konstatovala mandat objavom predsjednika da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, kako je to predviđeno članom 32 stav 1 tačka 13 Zakona o izboru odbornika i poslanika i članom 7 stav 2 Poslovnika Skupštine, pa samim tim Zoronjić nije mogla da učestvuje u radu Skupštine, odnosno da kao četrdeset prvi poslanik od osamdeset jednog čini kvorum za početak sjednice, kvorum za utvrđivanje dnevnog reda i kvorum za odlučivanje”, Ustavni sud je ocijenio neosnovanim. Naime, iz Zapisnika sa sjednice prvog vanrednog zasjedanja Skupštine Crne Gore, broj: 00-62/21-1, od 20. januara 2021. godine i Izvještaja o prisustvu i glasanju na toj sjednici, proizilazi da je toj sjednici prisustvovao i o osporenom Zakonu glasao 41 poslanik - Albin Čeman, Aleksa Bečić, Boris Bogdanović, Božena Jelušić, Branka Bošnjak, Branko Radulović, Danijela Đurović, Danilo Šaranović, Dejan Đurović, Dragan Bojović, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Dragan

¹¹ Vidjeti odluke Ustavnog suda U-I br. 31/10, od 26. januara 2011. godine, U-I br. 37/15, od 24. februara 2017. godine, U-I br. 14/17 i 18/17, od 30. oktobra 2018. godine, U-I br.13/22, 14/22 i 16/22 od 28. jula 2022. godine i dr.

¹² Ustavni sud je, u konkretnom slučaju, postupak donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodi vjeroispovijesti ili uvjerenja i pravnom položaju vjerskih zajednica razmatrao u odnosu na sjednicu Skupštine Crne Gore od 21. januara 2021. godine na kojoj su poslanici glasali (ponovo) o Zakonu, s obzirom na to da je tek nakon te sjednice Zakon proglašen Ukazom od strane Predsjednika Crne Gore, nakon čega je stupio na snagu i počeo da sa primjenjuje danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, odnosno postao dio pravnog sistema Crne Gore.

Vukić, Jelena Božović, Jovan Vučurović, Jovanka Bogavac, Maja Vukićević, Maksim Vučinić, Marko Kovačević, Marko Milačić, Milan Knežević, Milo Božović, Milosava Paunović, Miloš Konatar, Milun Zogović, Miodrag Lekić, Momo Koprivica, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Radoš Zečević, Simonida Kordić, Slaven Radunović, Srđan Pavićević, Strahinja Bulajić, Suada Zoronjić, Tamara Vujović, Vladan Raičević, Vladimir Dobričanin, Vladimir Joković, Vladimir Martinović i Zdenka Popović, koji poslanici se nalaze na Zbirnoj izbornoj listi za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore na izborima koji su se održali 30. avgusta 2020. godine, koju je utvrdila Državna izborna komisija i istima su mandati utvrđeni *Izveštajem Državne izborne komisije o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore održanim 30. avgusta 2020. godine* i mandat u 27. sazivu Skupštine Crne Gore im je započeo dana 23. septembra 2020. godine, objavom Predsjedavajućeg Skupštine Crne Gore da je Državna izborna komisija podnijela Izveštaj o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore, odnosno za Suadu Zoronjić dana 28. decembra 2020. godine, kada je Predsjednik Skupštine Crne Gore objavio početak njenog poslaničkog mandata u 27. sazivu Skupštine Crne Gore. Takođe, iz *Zbirne izborne liste za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore* proizilazi da je za Izbornu listu „Dr Ditan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani!” jasno utvrđen redosljed izbora kandidata za poslanike, na način što je nakon Filipa Adžića kao prvi sljedeći kandidat sa te liste određena Suada Zoronjić, pa je, po nalaženju Ustavnog suda, na sjednici Skupštine Crne Gore, od 28. decembra 2020. godine, nakon što je konstatovana ostavka poslanika Filipa Adžića na tu funkciju, upražnjeno poslaničko mjesto popunjeno i objavljen početak poslaničkog mandata poslanici Suadi Zoronjić u 27. sazivu Skupštine Crne Gore saglasno navedenom utvrđenom redosljedu iz Izborne liste i odredbama člana 104 st. 1 i 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika¹³, iz kojih razloga je, po ocjeni Ustavnog suda, postojao kvorum za održavanje sjednice od 20. januara 2021. godine i odlučivanje na istoj (41 poslanik), saglasno odredbama člana 91 stav 1 Ustava i Amandmana IV stav 1 na Ustav.¹⁴

7.2.3. U odnosu na navod podnosioca predloga da Suada Zoronjić nije mogla da učestvuje kao 41-a poslanica u 27. sazivu Skupštine i glasa na sjednici od 20. januara 2021. godine o osporenom Zakonu, jer joj poslanički mandat nije konstatovan na način propisan odredbom člana 7 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, odnosno objavom Predsjednika Skupštine da je Državna izborna komisija podnijela Izveštaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta (već je Predsjednik objavu učinio bez Izveštaja), Ustavni sud je ocijenio da su za postupak popune upražnjenog poslaničkog mjesta u slučaju podnošenja ostavke poslanika, u konkretnom slučaju, mjerodavne odredbe člana 104 st. 1 i 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika, iz kojih proizilazi da ako poslaniku prestane mandat ostavkom, a na izbornoj listi sa koje je poslanik, preostane isti ili veći broj kandidata od broja poslanika kojem je prestao mandat, *izabraće se* onaj kandidat koji je sljedeći prema redosljedu na izbornoj listi, dok je navedena odredba člana 7 stav 2 Poslovnika tehničko - proceduralne sadržine¹⁵ kojom se bliže uređuje način popune upražnjenog poslaničkog mjesta i istom se ne mogu derogirati, tj. tumačiti na takav način da se derogiraju navedena zakonska rješenja, odnosno uvesti takva ograničenja kojim se ukida suština zajemčenog prava (pravo na poslanički mandat). U odnosu na odredbe člana 32 tač. 13 i 14 Zakona o izboru odbornika i poslanika na koje se pozivaju podnosioci predloga, Ustavni sud ukazuje da se tim odredbama ne uređuje postupak izbora poslanika na upražnjeno poslaničko mjesto usljed podnošenja ostavke prethodnog poslanika, već je istima propisana obaveza Državne izborne komisije da Skupštini Crne Gore podnese izvještaj o rezultatima za izbor poslanika i o popuni upražnjenih poslaničkih mjesta i obaveza da izda uvjerenje izabranom poslaniku.¹⁶

---

13 „Službeni list Republike Crne Gore“, br. 4/98, 17/98, 14/00, 9/01, 41/02, 46/02 i 48/06 i „Službeni list Crne Gore“, br. 46/11, 14/14 i 81/25.

14 Ovakav stav Ustavni sud je izrazio u predmetu U-I br. 8/21, 10/21 i 34/21, od 26. aprila 2024. godine, tačka 10.1.3.2.

15 Odluke Ustavnog suda U-II br. 11/14, od 23. jula 2014. godine i U-II br. 30/19, od 6. jula 2021. godine.

16 Ovakav stav Ustavni sud je izrazio u predmetu U-I br. 8/21, 10/21 i 34/21, od 26. aprila 2024. godine, tačka 10.1.3.3.

II1. Odluka o objavljivanju ove odluke zasnovana je na odredbama člana 151 stav 2 Ustava i člana 51 stav 1 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore.

Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

U-I br. 14/21

Podgorica, 26. decembar 2025. godine

Predsjednica,
Snežana Armenko, s.r.

564.

Odluka Ustavnog suda Crne Gore kojom se odbija predlog za utvrđivanje neustavnosti Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama („Službeni list Crne Gore”, broj 8/21)

Ustavni sud Crne Gore, u sastavu: predsjednica Snežana Armenko i sudije – Jovan Jovanović, Desanka Lopičić, Faruk Resulbegović i Momirka Tešić, na osnovu odredaba člana 149 stav 1 tačka 1 Ustava Crne Gore i člana 48 tačka 9 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, br. 11/15 i 92/25), na sjednici od 26. decembra 2025. godine, donio je

O D L U K U

I ODBIJA SE predlog za utvrđivanje neustavnosti Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama („Službeni list Crne Gore”, broj 8/21).

II Ova odluka objaviće se u „Službenom listu Crne Gore“.

O b r a z l o ž e n j e

11. Predlogom pet poslanika u Skupštini Crne Gore (Danijel Živković, Nikola Rakočević, Ivan Brajović, Raško Konjević i Ervin Ibrahimović) pokrenut je postupak za ocjenu ustavnosti Zakona, označenog u izreci.

1.1. U predlogu je, pored ostalog, navedeno:

”(…) Osporeni zakon je nesaglasan sa Ustavom iz sljedećih razloga:

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama s formalno pravnog aspekta nije u saglasnosti sa Ustavom. Osporeni zakon je donijet suprotno Amandmanu IV stav 1 na Ustav Crne Gore, zbog izostanka Ustavom propisane većine za njegovo donošenje, jer je u glasanju na sjednici od 20.1.2021. godine, učestvovala Suada Zoronijć sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, kojoj Skupština nije konstatovala mandat na način kako je to propisano Zakonom o izboru odbornika i poslanika i Poslovnikom Skupštine - objavom predsjednika Skupštine da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, pa samim tim Suada Zoronijć nije mogla da učestvuje u glasanju i vladajućoj većini da četrdeset prvi, odlučujući glas, u Skupštini koja ima osamdeset jednog poslanika.

Skupština Crne Gore je, na sjednici od 28.12.2020. godine (sazvana za 12h), shodno članu 101 stav 3 Zakona o izboru odbornika i poslanika, konstatovala ostavku poslanika Filipa Adžića sa liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, koji je ostavku u pisanoj formi podnio Skupštini u 16h i 10 min. O prestanku mandata poslanika Filipa Adžića Skupština je obavijestila Državnu izbornu komisiju, saglasno članu 61 stav 4 Poslovnika Skupštine.

Državna izborna komisija je obavijestila Skupštinu da nije bilo potrebne većine za dostavu Izvještaja o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta za sljedećeg kandidata sa liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, Suadi Zoronijć.

Nakon toga, na istoj sjednici, predsjednik Skupštine je suprotno članu 32 stav 1 tačka 13 Zakona o izboru odbornika i poslanika i suprotno članu 7 stav 2 Poslovnika Skupštine, bez dostavljenog Izvještaja o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta Državne izborne komisije, sam potvrdio da upražnjeni poslanički mandat sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo pripada Suadi Zoronijć.

Članom 81 Ustava propisano je (...).

Amandmanom IV stav 1 na Ustav propisano je: (...).

Članom 32 Zakona o izboru odbornika i poslanika propisane su (...).

Član 7 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, (...) propisuje: (...).

Članom 90 st. 1, 2 i 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore propisano je: (...).

Dakle, Državna izborna komisija je, na osnovu člana 32 tač. 13 i 14 Zakona o izboru odbornika i poslanika, jedini organ u čijoj je nadležnosti podnošenje Izvještaja o rezultatima za izbor poslanika, Izvještaja o popuni upražnjenih poslaničkih mjesta i izdavanje uvjerenja o izabranom poslaniku.

Iz svih citiranih odredbi proizilazi da Skupština ima 81 poslanika; da je saglasno odredbi člana 91 stav 1 Ustava propisano da Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici na kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drugačije određeno; da je Amandmanom IV stav 1 na Ustav za donošenje zakona kojima se uređuju način ostvarivanja sloboda i prava građana potrebna većina glasova svih poslanika, odnosno 41 poslanik od ukupno 81 poslanika.

Na Drugoj vanrednoj sjednici Skupštine u 2021. godini od 20.1.2021. godine, na kojoj se ponovo odlučivalo o osporenom zakonu, zakon nije donijet većinom glasova svih poslanika, na način utvrđen Amandmanom IV stav 1 na Ustav, zbog izostanka Ustavom propisane većine za njegovo donošenje iz kojih razloga postoji njegova formalna neustavnost.

U glasanju za osporeni zakon je učestvovala Suada Zoronjić sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, kojoj Skupština nije konstatovala mandat objavom predsjednika da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, kako je to predviđeno članom 32 stav 1 tačka 13 Zakona o izboru odbornika i poslanika i članom 7 stav 2 Poslovnika Skupštine, pa samim tim Zoronjić nije mogla da učestvuje u radu Skupštine, odnosno da čini kvorum za početak sjednice, kvorum za utvrđivanje dnevnog reda i kvorum za odlučivanje, niti je mogla da učestvuje u glasanju i na taj način vladajućoj većini da četrdeset prvi, odlučujući glas, u Skupštini koja ima osamdeset jednog poslanika. (...)

Ukidanje pojedinačne i grupne samovolje jedno je od osnovnih načela demokratije i način uspostavljanja vladavine prava. Dok propisi važe oni se moraju striktno primjenjivati. Pojam vladavine prava trebao bi da označava princip utemeljen na poštovanju Ustava, zakona i drugih propisa, kako od strane građana (adresata pravnih normi), tako i od samih nositelja državne Vlasti (adresata pravnih normi). Svi zakoni, drugi propisi, kao i postupci nosioca vlasti imaju biti utemeljeni na zakonu, odnosno na zakonu utemeljenom propisu. To izražava ustavno načelo ustavnosti i zakonitosti.

Skupština kao najviše zakonodavno tijelo - zakonodavna vlast (legislativna) je grana vlasti čija je funkcija donošenje zakona, koji obavezuju svakoga, uključujući i nju samu, obezbjeđujući na taj način poštovanje, odnosno primjenu principa vladavine prava. Navedeno postupanje u Skupštini Crne Gore, u čijem radu i glasanju za akte koje donosi učestvuje kandidatkinja za poslanicu kojoj nije potvrđen mandat od strane nadležnog organa, uz dalje kršenje Ustava Crne Gore i Zakona, ukazuje na selektivnost primjene principa vladavine prava.

Na osnovu navedenog, predlažemo da Ustavni sud Crne Gore donese odluku - Utvrđuje se da Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama („Službeni list Crne Gore”, broj 8/21, od 26.01.2021. godine) nije u saglasnosti sa Ustavom Crne Gore.”

2. Osporenim Zakonom izvršene su izmjene i dopune odredaba Zakona o kreditnim institucijama („Službeni list Crne Gore”, broj 72/19), na način što je propisano:

Član 1

U Zakonu o kreditnim institucijama ("Službeni list CG", br. 72/19) u članu 46 stav 1 tačka 3 riječi: "imenuje i razrješava" zamjenjuju se riječju "predlaže".

(...)

Član 18

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

3. Ustavni sud je, nakon razmatranja sadržine predloga poslanika, utvrdio da se predlogom, u suštini, osporava formalna ustavnost osporenog Zakona, odnosno postupak njegovog donošenja, s obzirom na to da se predlogom ukazuje da „Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama s formalno pravnog aspekta nije u saglasnosti sa Ustavom. Osporeni zakon je donijet suprotno Amandmanu IV stav 1 na Ustav Crne Gore, zbog izostanka Ustavom propisane većine za njegovo donošenje, jer je u glasanju na sjednici od 20.1.2021. godine, učestvovala Suada Zoronjić sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, kojoj

Skupština nije konstatovala mandat na način kako je to propisano Zakonom o izboru odbornika i poslanika i Poslovnikom Skupštine - objavom predsjednika Skupštine da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, pa samim tim Suada Zoronić nije mogla da učestvuje u glasanju i vladajućoj većini da četrdeset prvi, odlučujući glas, u Skupštini koja ima osamdeset jednog poslanika”.

4. Ustavni sud je, nakon razmatranja postupka donošenja osporenog Zakona utvrdio da su ispunjeni uslovi da se odbije predlog za utvrđivanje njegove neustavnosti.

5. Za odlučivanje u ovom predmetu relevantne su sljedeće odredbe:

Ustav Crne Gore

DIO PRVI
OSNOVNE ODREDBE

Država

Član 1 stav 2

Crna Gora je građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde, zasnovana na vladavini prava.

Suverenost

Član 2 st. 2 i 3

Građanin vlast ostvaruje neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika.

Ne može se uspostaviti niti priznati vlast koja ne proističe iz slobodno izražene volje građana na demokratskim izborima, u skladu sa zakonom.

Podjela vlasti

Član 11 st. 1, 2 i 3

Vlast je uređena po načelu podjele vlasti na: zakonodavnu, izvršnu i sudsku.

Zakonodavnu vlast vrši Skupština, izvršnu vlast vrši Vlada, a sudsku sud.

Vlast je ograničena Ustavom i zakonom.

Zakonodavstvo

Član 16 tač. 1 i 5

Zakonom se, u skladu sa Ustavom, uređuju:

- 1) način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje;
- 5) druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

DIO TREĆI

UREĐENJE VLASTI

1. SKUPŠTINA CRNE GORE

Nadležnost

Član 82 tačka 2

Skupština:

- 2) donosi zakone.

Sastav Skupštine

Član 83

Skupštinu čine poslanici koji se biraju neposredno, na osnovu opšteg i jednakog biračkog prava i tajnim glasanjem.

Skupština ima 81 poslanika.

Prava i dužnosti poslanika

Član 85 stav 1

Poslanik se opredjeljuje i glasa po sopstvenom uvjerenju.

Zasijedanje Skupštine

Član 90 stav 1

Skupština radi na redovnim i vanrednim zasijedanjima.

Odlučivanje

Član 91 st. 1, 3 i 4

Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drukčije određeno.

Skupština odlučuje dvotrećinskom većinom glasova svih poslanika o zakonima kojima se uređuje izborni sistem i imovinska prava stranaca.

U prvom glasanju dvotrećinskom većinom i u drugom glasanju većinom svih poslanika najranije nakon tri mjeseca, Skupština odlučuje o zakonima kojima se uređuje način ostvarivanja stečenih manjinskih prava i upotreba jedinica Vojske u međunarodnim snagama.

Predlaganje zakona i drugih akata

Član 93 st. 1 i 2

Pravo predlaganja zakona i drugih akata imaju Vlada i poslanik.

Pravo predlaganja zakona ima i šest hiljada birača, preko poslanika koga ovlaste.

Proglašavanje zakona

Član 94

Predsjednik Crne Gore je dužan da proglasi zakon u roku od sedam dana od dana usvajanja zakona, odnosno u roku od tri dana ako je zakon usvojen po hitnom postupku ili da zakon vrati Skupštini na ponovno odlučivanje.

Predsjednik Crne Gore dužan je da proglasi ponovno izglasani zakon.

2. PREDsjedNIK CRNE GORE

Nadležnost

Član 95 tačka 3

Predsjednik Crne Gore:

3) ukazom proglašava zakone.

DIO PETI

USTAVNOST I ZAKONITOST

Saglasnost pravnih propisa

Član 145

Zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom.

Nadležnost

Član 149 stav 1 tačka 1

Ustavni sud odlučuje:

1) o saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima.

Amandmana I do XVI na Ustav Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, broj 38/13):

AMANDMAN IV

Većinom glasova svih poslanika Skupština donosi zakone kojima se uređuju: način ostvarivanja sloboda i prava građana, crnogorsko državljanstvo, referendum, materijalne obaveze građana, državni simboli i upotreba i korišćenje državnih simbola, odbrana i bezbjednost, vojska, osnivanje, spajanje i ukidanje opština; proglašava ratno i vanredno stanje; donosi prostorni plan; donosi poslovnik Skupštine; odlučuje o raspisivanju državnog referenduma; odlučuje o skraćanju mandata; odlučuje o razrješenju predsjednika Crne Gore; bira i razrješava predsjednika i članove Vlade i odlučuje o povjerenju Vladi; imenuje i razrješava zaštitnika ljudskih prava i sloboda.

U prvom glasanju dvotrećinskom većinom i u drugom glasanju tročetvrtinskom većinom svih poslanika najranije nakon mjesec dana, Skupština bira i razrješava sudije Ustavnog suda, vrhovnog državnog tužioca i četiri člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika.

U prvom glasanju Skupština bira vrhovnog državnog tužioca na predlog Tužilačkog savjeta. Ako predloženi kandidat ne dobije potrebnu većinu, Skupština u drugom glasanju bira vrhovnog državnog tužioca iz reda svih kandidata koji ispunjavaju zakonske uslove.

Ovim amandmanom zamjenjuju se stav 2 člana 91 i dopunjava član 91 Ustava Crne Gore.

6. Ustavni sud je u ovom predmetu utvrdio sljedeće činjenice:

- da je Državna izborna komisija, na sjednici od 14. avgusta 2020. godine, utvrdila *Zbirnu izbornu listu za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore na izborima koji će se održati 30. avgusta 2020. godine*¹ i za Izbornu listu „Dr Ditan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani!” utvrdila sljedeći redosljed kandidata za poslanike ispred te liste: 1. dr Dritan Abazović; 2. Miloš Konatar; 3. mr Božena Jelušić; 4. dr Srđan Pavićević; 5. Filip Adžić; 6. mr Suada Zoronjić; (...) i 81. Zoran Mikić;

- da je Državna izborna komisija, dana 14. septembra 2020. godine, podnijela Skupštini Crne Gore Izvještaj o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore, broj: 760;

- da su u navedenom Izvještaju o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore utvrđeni brojevi mandata koje su dobile pojedine izborne liste koje su učestvovala na izborima za poslanike u Skupštini Crne Gore, održanim 30. avgusta 2020. godine (tačka VI Izvještaja) i da su utvrđeni mandati, saglasno odredbi člana 96 Zakona o izboru odbornika i poslanika dodijeljeni kandidatima prema redosljedu na izbornoj listi i to: „Socijaldemokrate - Ivan Brajović - Mi odlučujemo DOSLJEDNO” (Ivan Brajović, dr Damir Šehović i mr Boris Mugoša); „Bošnjačka stranka - Ispravno - Rafet Husović” (Ervin Ibrahimović, Amer Smailović i Kenana Strujić Harbić); „SDP - JAKA CRNA GORA!” (Doc. dr Draginja Vuksanović Stanković i mr Raško Konjević); „*Dr Ditan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani!*” (dr Dritan Abazović, Miloš Konatar, mr Božena Jelušić i dr Srđan Pavićević); „Albanska koalicija “Jednoglasno” Demokratska partija, Demokratska Unija Albanaca i Demokratski savez u Crnoj Gori / Koalicioni shqiptar “Bashkë nji za” Partia Demokratike, Unioni Demokratik i Shqiptarëve dhe Lidhja Demokratike në Mal të Zi” (Fatmir Đeka); „Odlučno za Crnu Goru! DPS - Milo Đukanović (Duško Marković, Branimir Gvozdenović, Milutin Simović, Aleksandra Vuković, Mevludin Nuhodžić, Predrag Bošković, Ivan Vuković, Gordana Đurović, Jevto Eraković, Nikola Rakočević, Andrija Popović, Dragica Sekulić, Petar Ivanović, Halil Duković, Dragutin Papović, Marta Šćepanović, Vlastimir Golubović, Zoran Pažin, Časlav Vešović, Vesna Pavićević, Miloš Nikolić, Miodrag Vuković, Nikola Janović, Daliborka Pejović, Branko Čavor, Bogdan Fatić, Danijel Živković, Suzana Pribilović, Ivan Mitrović i Abaz Dizdarević); „ALEKSA BEČIĆ - MIODRAG LEKIĆ - “MIR JE NAŠA NACIJA” - DEMOKRATE - DEMOKRATSKA CRNA GORA - DEMOS - PARTIJA PENZIONERA, INVALIDA I RESTITUCIJE - GRAĐANSKI POKRET NOVA LJEVICA” (Aleksa Bečić, Miodrag Lekić, Zdenka Popović, Dragan Krapović, Boris Bogdanović, Momo Koprivica, Stevan Katić, Tamara Vujović, Albin Ćeman i Vladimir Martinović); „ZA BUDUĆNOST CRNE GORE — Demokratski front (Nova srpska demokratija, Pokret za promjene, Demokratska narodna partija), Socijalistička narodna partija Crne Gore, Prava

¹ <https://dik.co.me/zbirna-izborna-lista-za-izbor-poslanika-u-skupstinu-crne-gore-3/>

Crna Gora, Ujedinjena Crna Gora, Radnička partija, Partija udruženih penzionera i invalida Crne Gore, Jugoslovenska komunistička partija Crne Gore, Srpska radikalna stranka, Stranka penzionera, invalida i socijalne pravde Crne Gore” (Prof. dr Zdravko Krivokapić, Nebojša Medojević, Marko Milačić, Simonida Kordić, Vladimir Joković, Maja Vukićević, dr Vladimir Dobričanin, prof. dr Branko Radulović, Milun Zogović, Dragoslav Šćekić, Branka Bošnjak, Slaven Radunović, dr Strahinja Bulajić, Predrag Bulatović, Danijela Đurović, Milan Knežević, Vladan Raičević, Jovan - Jole Vučurović, Jelena Božović, Dragan Ivanović, Radoš Zečević, Marko Kovačević, Jovanka Bogavac, Dragan Bojović, Dragan Vukić, Milo Božović i Maksim Vučinić) i „ALBANSKA LISTA - Genci Nimanbegu, Nik Gjeloshaj / LISTA SHQIPTARE - Genci Nimanbegu, Nik Gjeloshaj” (Nik Gjeloshaj);

- da iz Zapisnika² sa prve - konstitutivne sjednice Skupštine Crne Gore, 27. saziva, održane 23. septembra, 20. oktobra i 17. decembra 2020. godine, broj 00-61/20-9, proizilazi da je predsjedavajući Skupštine (Miodrag Lekić) konstatovao da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore održanim 30. avgusta 2020. godine i objavio da je podnošenjem Izvještaja Državne izborne komisije započeo mandat 81 poslaniku 27. saziva Skupštine Crne Gore;

- da je u Izvještaju Državne izborne komisije o popuni upražnjenog biračkog mjesta³, broj: 912/3, od 17. decembra 2020. godine, navedeno da je Skupština Crne Gore, aktom broj: 00-74/20-34/1, od 17. decembra 2020. godine, obavijestila Državnu izbornu komisiju da je Skupština Crne Gore 27. saziva, na Trećoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja, dana 17. decembra 2020. godine, konstatovala prestanak mandata poslaniku Dritanu Abazoviću, sa izborne liste „dr Dritan Abazović – Crno na bijelo – dr Srđan Pavićević – (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani!“, čime mu je prestala poslanička funkcija, te da je potrebno sprovesti postupak za popunu upražnjenog poslaničkog mjesta i da je nakon sprovedenog postupka, saglasno odredbama člana 104 st. 5 i 8 i člana 101 stav 1 tačka 1 Zakona o izboru odbornika i poslanika („Službeni list Republike Crne Gore”, br. 4/98, 17/98, 14/00, 9/01, 41/02, 46/02, 48/06 i 56/06 i „Službeni list Crne Gore“, br. 46/11, 14/14, 47/14, 12/16, 60/17, 10/18 i 109/20), a na osnovu pribavljene saglasnosti o prihvatanju mandata, Državna izborna komisija potvrdila da upražnjeni poslanički mandat sa navedne Izborne liste pripada Filipu Adžiću;

- da je u Izvještaju o prisustvu Četvrtoj sjednici Drugog redovnog zasijedanja Skupštine Crne Gore, od 28. decembra 2020. godine⁴, konstatovano da su toj sjednici prisustvovali Albin Čeman, Aleksa Bečić, Boris Bogdanović, Božena Jelušić, Branka Bošnjak, Branko Radulović, Danijela Đurović, Dejan Đurović, Dragan Bojović, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Dragan Vukić, Dritan Abazović, Fatmir Gjeka, Filip Adžić, Jelena Božović, Jovan Vučurović, Jovanka Bogavac, Maksim Vučinić, Marko Kovačević, Marko Milačić, Milan Knežević, Milo Božović, Vladimir Martinović, Miloš Konatar, Milosava Paunović, Milun Zogović, Miodrag Lekić, Momo Koprivica, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Radoš Zečević, Zdenka Popović, Simonida Kordić, Slaven Radunović, Srđan Pavićević, Strahinja Bulajić, Suada Zoronjić, Tamara Vujović, Vladan Raičević, Vladimir Dobričanin, Vladimir Joković i Maja Vukićević;

- da je u Zapisniku sa Četvrte sjednice Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2020. godini Skupštine Crne Gore, 27. saziva, održane 28. i 29. decembra 2020. godine⁵, broj: 00-61/20-13, navedeno da je sjednica počela 28. decembra 2020. godine u 16.00 časova i: da je Predsjednik Skupštine konstatovao da je zahtjev za utvrđivanje kvoruma podnijet u skladu sa Poslovníkom Skupštine i objavio da su se stekli uslovi da se glasanje obavi prozivkom; (...); da je Predsjednik Skupštine nakon prozivke poslanika utvrdio da postoji kvorum za početak sjednice i otvorio četvrtu sjednicu Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2020. godini; da je Predsjednik Skupštine obavijestio da Filip Adžić podnio ostavku na funkciju poslanika, pa je, saglasno

² <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/215/3575-00-61-20-9-.pdf>

³ <https://dik.co.me/wp-content/uploads/2020/12/Izvjestaj-Filip-Adzic.pdf>

⁴ <https://www.skupstina.me/me/sjednice/sjednice-skupstine>

⁵ <https://www.skupstina.me/me/sjednice/sjednice-skupstine>

Poslovníku Skupštine, objavio da Skupština konstatuje ostavku, čime mu prestaje mandat poslanika, o čemu će obavijestiti Državnu izbornu komisiju radi sprovođenja postupka popune upražnjenog poslaničkog mjesta i odredio pauzu kako bi se Državna izborna komisija sastala i podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta; da je sjednica prekinuta u 16 sati i 10 minuta, a nastavljena u 22 sata i 35 minuta; (...); da je Predsjednik Skupštine obavijestio da je Državna izborna komisija bila u obavezi da, saglasno odredbama člana 104, a u vezi sa odredbama člana 101 Zakona o izboru odbornika i poslanika, Skupštini dostavi Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta sa Izborne liste „Dr Dritan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača Cavis i nezavisni intelektualci) - Građani!“, što ovom prilikom nije učinila, već je Skupštinu Crne Gore, aktom broj 925, obavijestila da nije bila u mogućnosti da dostavi Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, jer predlog nije dobio potrebnu većinu članova Državne izborne komisije i ukazao da to što Državna izborna komisija nije u mogućnosti da dostavi Izvještaj ni u kom vidu ne dovodi u pitanje, na zakonu i izbornoj volji građana, zasnovano pravo kandidatkinje Suade Zoronjić na verifikaciju poslaničkog mandata; da kako je Državna izborna komisija obavijestila Skupštinu da nije u mogućnosti dostaviti Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, a Suada Zoronjić, kao sljedeća prema redosljedu kandidata na Izornoj listi, je dostavila izjavu o prihvatanju mandata, Predsjednik Skupštine objavio je da je nesporno da mandat na upražnjeno poslaničko mjesto, saglasno odredbama člana 104 st. 1 i 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika pripada Suadi Zoronjić, te konstatovao da je započeo poslanički mandat Suadi Zoronjić sa Izborne liste „Dr Dritan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača Cavis i nezavisni intelektualci) - Građani!“, nakon čega se prešlo na utvrđivanje dnevnog reda; da je Predsjednik Skupštine obavijestio da je Vlada Crne Gore predložila da se na dnevni red stavi Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama; (...); da je o Predlogu dnevnog reda u cjelini glasao 41 poslanik, od čega 41 „za“, na osnovu čega je utvrđen dnevni red za sjednicu na koji je uvršten i Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama; da je Skupština prihvatila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama u načelu, utvrdila postojanje hitnosti da ovaj zakon stupi na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“ i isti usvojila glasanjem 41 poslanika od kojih je 41 glasao „za“ i da je sjednica završena 29. decembra 2020. godine, u 02.50 časova;

- da je Predsjednik Crne Gore, sa pozivom na pravni osnov sadržan u odredbi člana 94 stav 1 Ustava Crne Gore, donio odluku da Skupštini Crne Gore vrati na ponovno odlučivanje navedeni Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama, o čemu je obavijestio Skupštinu Crne Gore aktom, broj: 01-2327/20, od 31. decembra 2020. godine⁶;

- da je Predsjednik Skupštine Crne Gore, aktom broj: 00-62/21-1/1, od 4. januara 2021. godine⁷, sazvao Skupštinu Crne Gore na sjednicu Prvog vanrednog zasijedanja u 2021. godini za 20. januar 2021. godine, za koju je dnevnim redom određeno ponovno odlučivanje o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama, uz koji akt je priložen dopis Predsjednika Crne Gore, broj: 01-2327/20, od 31. decembra 2020. godine;

- da je u Izvještaju o prisustvu sjednici Prvog vanrednog zasijedanja Skupštine Crne Gore, od 20. januara 2021. godine⁸ konstatovano da su toj sjednici prisustvovali Albin Čeman, Aleksa Bečić, Boris Bogdanović, Božena Jelušić, Branka Bošnjak, Branko Radulović, Danijela Đurović, Danilo Šaranović, Dejan Đurović, Dragan Bojović, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Dragan Vukić, Jelena Božović, Jovan Vučurović, Jovanka Bogavac, Maja Vukićević, Maksim Vučinić, Marko Kovačević, Marko Milačić, Milan Knežević, Milo Božović, Miloš Konatar, Milosava Paunović, Milun Zogović, Miodrag Lekić, Momo Koprivica, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Radoš Zečević, Simonida Kordić, Slaven Radunović, Srđan Pavićević, Strahinja Bulajić,

⁶ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/zakoni-i-drugi-akti/87/2437-14222-23-3-20-8-11.pdf>

⁷ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/220/3417-00-62-21-1-1.pdf>

⁸ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/220/3565-.pdf>

Suada Zoronjić, Tamara Vujović, Vladan Raičević, Vladimir Dobričanin, Vladimir Joković, Vladimir Martinović i Zdenka Popović;

- da je u Izvješčaju o glasanju (lisanju glasanja)⁹, broj GL-461, sa sjednice Prvog vanrednog zasjedanja Skupštine Crne Gore, od 20. januara 2021. godine, konstatovano da se o tački dnevog reda - "Ponovno odlučivanje o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama" glasalo elektronski i u cjelini i da je „za” glasao 41 poslanik i to: Albin Ćeman, Aleksa Bečić, Boris Bogdanović, Božena Jelušić, Branka Bošnjak, Branko Radulović, Danijela Đurović, Danilo Šaranović, Dejan Đurović, Dragan Bojović, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Dragan Vukić, Jelena Božović, Jovan Vučurović, Jovanka Bogavac, Maja Vukićević, Maksim Vučinić, Marko Kovačević, Marko Milačić, Milan Knežević, Milo Božović, Milosava Paunović, Miloš Konatar, Milun Zogović, Miodrag Lekić, Momo Koprivica, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Radoš Zečević, Simonida Kordić, Slaven Radunović, Srđan Pavićević, Strahinja Bulajić, Suada Zoronjić, Tamara Vujović, Vladan Raičević, Vladimir Dobričanin, Vladimir Joković, Vladimir Martinović i Zdenka Popović;

- da je u Zapisniku¹⁰ sa sjednice Prvog vanrednog zasjedanja u 2021. godini Skupštine Crne Gore 27. saziva, održane 20. januara 2021. godine, broj: 00-62/21-1, konstatovano: da je Predsjednik Skupštine Crne Gore obavijestio da je primjenom elektronskog sistema za glasanje, saglasno članu 90 st. 1 i 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, utvrđeno da postoji kvorum potreban za početak sjednice; da je 41 poslanik glasao o dnevnom redu, u koji je uvršteno ponovno odlučivanje o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama, od kojih poslanika je 41 glasao „za”; da je Predsjednik Skupštine podsjetio da je Predsjednik Crne Gore, aktom broj: 01-2327/20, od 31. decembra 2020. godine, obavijestio Skupštinu da joj vraća na ponovno odlučivanje Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama, zbog čega je Predsjednik Skupštine objavio prelazak na ponovno odlučivanje o tom zakonu; da je Skupština Crne Gore ponovo izglasala Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama na način što je o njemu glasao 41 poslanik od kojih poslanika je 41 glasao „za” i da je sjednica završena u 13.30 časova;

- da je Predsjednik Crne Gore, sa pozivom na pravni osnov sadržan u odredbama člana 94 stav 2 i člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore, dana 23. januara 2021. godine, donio Ukaz o proglašenju osporenog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama, broj: 01-107/3 i

- da je osporeni Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama, broj: 09-1/20-5/7, objavljen u „Službenom listu Crne Gore”, broj 8/21, koji je, saglasno odredbi člana 18 tog Zakona, stupio na snagu danom njegovog objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”, tj. 26. januara 2021. godine.

7. U ocjenjivanju osporenog Zakona u formalno-pravnom smislu, odnosno postupka njegovog donošenja, Ustavni sud je utvrdio da je donijet saglasno Ustavu Crne Gore.

7.1. Ustavom Crne Gore propisano je: da je vlast uređena po načelu podjele vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku; da zakonodavnu vlast vrši Skupština, izvršnu Vlada, a sudsku sud i da je vlast ograničena Ustavom i zakonom. Skupštinu čine poslanici, koji se biraju neposredno i koji imaju pravo da poslaničku funkciju obavljaju profesionalno. Ustav sadrži pojedina sveobuhvatna načela i principe u vezi sa kojima se sve njegove pojedinačne odredbe moraju tumačiti, u skladu sa najvišim vrijednostima ustavnog poretka, koje su temelj za tumačenje samog Ustava.

7.1.1. Jedna od najviših ustavnih vrijednosti je princip vladavine prava, koji se ostvaruje primjenom načela saglasnosti pravnih propisa (član 1 stav 2 i član 145 Ustava) i podrazumijeva da zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis sa Ustavom i zakonom. U pravnom poretku utemeljenom na vladavini prava zakoni moraju biti opšti i jednaki za sve, a zakonske posljedice

⁹ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/zakoni-i-drugi-akti/89/2440-14246-.pdf>

¹⁰ <https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/sjednice-skupstine/220/3618-00-62-21-1-.pdf>

trebaju biti izvjesne za one na koje će se zakon primjenjivati. Ustavom je građanin, koji ima crnogorsko državljanstvo, određen kao nosilac suverenosti, koji vlast ostvaruje neposredno i preko slobodno izabranih poslanika (član 2 st. 1 i 2), a zakonodavac je ovlašten da uredi način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje (član 16 tačka 1).

7.1.2. Iz citiranih odredaba Ustava i Amandmana IV na Ustav proizilazi: da se zakonom, pored ostalog, uređuju način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje; da Skupština radi na redovnim i vanrednim zasjedanjima i odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika, ako Ustavom nije drukčije određeno i da većinom glasova svih poslanika donosi zakone kojima se uređuju: *način ostvarivanja sloboda i prava građana*, crnogorsko državljanstvo, referendum, materijalne obaveze građana, državni simboli i upotreba i korišćenje državnih simbola, odbrana i bezbjednost, vojska, osnivanje, spajanje i ukidanje opština; proglašava ratno i vanredno stanje; donosi prostorni plan; donosi poslovnik Skupštine; odlučuje o raspisivanju državnog referenduma; odlučuje o skraćanju mandata; odlučuje o razrješenju predsjednika Crne Gore; bira i razrješava predsjednika i članove Vlade i odlučuje o povjerenju Vladi; imenuje i razrješava zaštitnika ljudskih prava i sloboda.

7.2. S obzirom na to da se osporenim Zakonom uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru, tj. uređuje *osnivanje, upravljanje, poslovanje i supervizija kreditnih institucija i druga pitanja od značaja za rad kreditnih institucija*, Ustavni sud je utvrdio da su za ocjenu formalne ustavnosti osporenog Zakona, odnosno postupka njegovog donošenja¹¹, neposredno mjerodavne odredba člana 91 stav 1 Ustava i Amandmana IV stav 1 na Ustav, iz kojih proizilazi da Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika, na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine svih poslanika i da većinom glasova Skupština donosi zakone kojima se uređuje način ostvarivanja sloboda i prava građana.

7.2.1. S tim u vezi, Ustavni sud je, na osnovu Zapisnika sa sjednice Prvog vanrednog zasjedanja u 2021. godini, broj: 00-62/21-1, od 20. januara 2021. godine i Izvještaja o prisustvu i glasanju na toj sjednici, utvrdio da je na toj sjednici prisustvovao 41 poslanik i da je o Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama, primjenom elektronskog sistema za glasanje, glasao 41 poslanik, od kojih je 41 glasao „za”. S obzirom na to da je od 81 poslanika u Skupštini Crne Gore na toj sjednici prisustvovao 41 poslanik i da je za osporeni Zakon glasao 41 poslanik, Ustavni sud je utvrdio da je donijet većinom glasova prisutnih poslanika, koji čine više od polovine svih poslanika, odnosno na način utvrđen odredbama člana 91 stav 1 Ustava i Amandmana IV stav 1 na Ustav.¹²

7.2.2. Navod podnosioca predloga kojim se ukazuje da „na Prvoj vanrednoj sjednici Skupštine u 2021. godini od 20.1.2021. godine, na kojoj se ponovo odlučivalo o osporenom zakonu, nije bilo kvoruma za početak sjednice, utvrđivanje dnevnog reda, niti za odlučivanje. Naime, u radu sjednice je učestvovala kandidatkinja za poslanicu Suada Zoronjić sa izborne liste dr Dritan Abazović - Crno na bijelo, kojoj Skupština nije konstatovala mandat objavom predsjednika da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta, kako je to predviđeno članom 32 stav 1 tačka 13 Zakona o izboru odbornika i poslanika i članom 7 stav 2 Poslovnika Skupštine, pa samim tim Zoronjić nije mogla da učestvuje u radu Skupštine, odnosno da kao četrdeset prvi poslanik od osamdeset jednog čini kvorum za početak sjednice, kvorum za utvrđivanje dnevnog reda i kvorum za odlučivanje”, Ustavni sud je ocijenio neosnovanim. Naime, iz Zapisnika sa sjednice prvog vanrednog zasjedanja Skupštine Crne Gore, broj: 00-62/21-1, od 20. januara 2021. godine i Izvještaja o prisustvu i glasanju na toj sjednici, proizilazi da je toj sjednici prisustvovao i o osporenom Zakonu glasao 41

¹¹ Vidjeti odluke Ustavnog suda U-I br. 31/10, od 26. januara 2011. godine, U-I br. 37/15, od 24. februara 2017. godine, U-I br. 14/17 i 18/17, od 30. oktobra 2018. godine, U-I br.13/22, 14/22 i 16/22 od 28. jula 2022. godine i dr.

¹² Ustavni sud je, u konkretnom slučaju, postupak donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodi vjeroispovijesti ili uvjerenja i pravnom položaju vjerskih zajednica razmatrao u odnosu na sjednicu Skupštine Crne Gore od 21. januara 2021. godine na kojoj su poslanici glasali (ponovo) o Zakonu, s obzirom na to da je tek nakon te sjednice Zakon proglašen Ukazom od strane Predsjednika Crne Gore, nakon čega je stupio na snagu i počeo da sa primjenjuje danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”, odnosno postao dio pravnog sistema Crne Gore.

poslanik - Albin Čeman, Aleksa Bečić, Boris Bogdanović, Božena Jelušić, Branka Bošnjak, Branko Radulović, Danijela Đurović, Danilo Šaranović, Dejan Đurović, Dragan Bojović, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Dragan Vukić, Jelena Božović, Jovan Vučurović, Jovanka Bogavac, Maja Vukićević, Maksim Vučinić, Marko Kovačević, Marko Milačić, Milan Knežević, Milo Božović, Milosava Paunović, Miloš Konatar, Milun Zogović, Miodrag Lekić, Momo Koprivica, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Radoš Zečević, Simonida Kordić, Slaven Radunović, Srđan Pavićević, Strahinja Bulajić, Suada Zoronjić, Tamara Vujović, Vladan Raičević, Vladimir Dobričanin, Vladimir Joković, Vladimir Martinović i Zdenka Popović, koji poslanici se nalaze na *Zbirnoj izbornoj listi za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore na izborima koji su se održali 30. avgusta 2020. godine*, koju je utvrdila Državna izborna komisija i istima su mandati utvrđeni *Izveštajem Državne izborne komisije o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore održanim 30. avgusta 2020. godine* i mandat u 27. sazivu Skupštine Crne Gore im je započeo dana 23. septembra 2020. godine, objavom Predsjedavajućeg Skupštine Crne Gore da je Državna izborna komisija podnijela Izveštaj o rezultatima za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore, odnosno za Suadu Zoronjić dana 28. decembra 2020. godine, kada je Predsjednik Skupštine Crne Gore objavio početak njenog poslaničkog mandata u 27. sazivu Skupštine Crne Gore. Takođe, iz *Zbirne izborne liste za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore* proizilazi da je za Izbornu listu „Dr Ditan Abazović - Crno na bijelo - dr Srđan Pavićević - (Građanski pokret URA, Stranka pravde i pomirenja, Grupa birača CIVIS i nezavisni intelektualci) - Građani!” jasno utvrđen redosljed izbora kandidata za poslanike, na način što je nakon Filipa Adžića kao prvi sljedeći kandidat sa te liste određena Suada Zoronjić, pa je, po nalaženju Ustavnog suda, na sjednici Skupštine Crne Gore, od 28. decembra 2020. godine, nakon što je konstatovana ostavka poslanika Filipa Adžića na tu funkciju, upražnjeno poslaničko mjesto popunjeno i objavljen početak poslaničkog mandata poslanici Suadi Zoronjić u 27. sazivu Skupštine Crne Gore saglasno navedenom utvrđenom redosljedu iz Izborne liste i odredbama člana 104 st. 1 i 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika¹³, iz kojih razloga je, po ocjeni Ustavnog suda, postojao kvorum za održavanje sjednice od 20. januara 2021. godine i odlučivanje na istoj (41 poslanik), saglasno odredbama člana 91 stav 1 Ustava i Amandmana IV stav 1 na Ustav.¹⁴

7.2.3. U odnosu na navod podnosioca predloga da Suada Zoronjić nije mogla da učestvuje kao 41-a poslanica u 27. sazivu Skupštine i glasa na sjednici od 20. januara 2021. godine o osporenom Zakonu, jer joj poslanički mandat nije konstatovan na način propisan odredbom člana 7 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, odnosno objavom Predsjednika Skupštine da je Državna izborna komisija podnijela Izveštaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta (već je Predsjednik objavu učinio bez Izveštaja), Ustavni sud je ocijenio da su za postupak popune upražnjenog poslaničkog mjesta u slučaju podnošenja ostavke poslanika, u konkretnom slučaju, mjerodavne odredbe člana 104 st. 1 i 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika, iz kojih proizilazi da ako poslaniku prestane mandat ostavkom, a na izbornoj listi sa koje je poslanik, preostane isti ili veći broj kandidata od broja poslanika kojem je prestao mandat, *izabraće se* onaj kandidat koji je sljedeći prema redosljedu na izbornoj listi, dok je navedena odredba člana 7 stav 2 Poslovnika tehničko - proceduralne sadržine¹⁵ kojom se bliže uređuje način popune upražnjenog poslaničkog mjesta i istom se ne mogu derogirati, tj. tumačiti na takav način da se derogiraju navedena zakonska rješenja, odnosno uvesti takva ograničenja kojim se ukida suština zajemčenog prava (pravo na poslanički mandat). U odnosu na odredbe člana 32 tač. 13 i 14 Zakona o izboru odbornika i poslanika na koje se pozivaju podnosioci predloga, Ustavni sud ukazuje da se tim odredbama ne uređuje postupak izbora poslanika na upražnjeno poslaničko mjesto usljed podnošenja ostavke prethodnog poslanika, već je istima propisana obaveza Državne izborne komisije da Skupštini Crne Gore podnese izvještaj o rezultatima za izbor poslanika i o popuni upražnjenih poslaničkih mjesta i obaveza da izda uvjerenje izabranom poslaniku.¹⁶

---

13 „Službeni list Republike Crne Gore“, br. 4/98, 17/98, 14/00, 9/01, 41/02, 46/02 i 48/06 i „Službeni list Crne Gore“, br. 46/11, 14/14 i 81/25.

14 Ovakav stav Ustavni sud je izrazio u predmetu U-I br. 8/21, 10/21 i 34/21, od 26. aprila 2024. godine, tačka 10.1.3.2.

15 Odluke Ustavnog suda U-II br. 11/14, od 23. jula 2014. godine i U-II br. 30/19, od 6. jula 2021. godine.

16 Ovakav stav Ustavni sud je izrazio u predmetu U-I br. 8/21, 10/21 i 34/21, od 26. aprila 2024. godine, tačka 10.1.3.3.

II1. Odluka o objavljivanju ove odluke zasnovana je na odredbama člana 151 stav 2 Ustava i člana 51 stav 1 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore.

Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

U-I br. 15/21

Podgorica, 26. decembar 2025. godine

Predsjednica,
Snežana Armenko, s.r.

565.

Odluka Ustavnog suda Crne Gore kojom se ukida odredba člana 9 Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Službi Skupštine, broj: 02-030-440, od 27. septembra 2019. godine, koji je donio Sekretar Skupštine opštine Berane i prestaje da važi danom objavljivanja ove odluke u „Službenom listu Crne Gore“

Ustavni sud Crne Gore, u sastavu: predsjednica Snežana Armenko i sudije – Jovan Jovanović, Desanka Lopičić, Faruk Resulbegović i Momirka Tešić, na osnovu odredaba člana 149 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i člana 48 tačka 2 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, br. 11/15 i 92/25), na sjednici od 26. decembra 2025. godine, donio je

O D L U K U

I UKIDA SE odredba člana 9 Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Službi Skupštine, broj: 02-030-440, od 27. septembra 2019. godine, koji je donio Sekretar Skupštine opštine Berane i prestaje da važi danom objavljivanja ove odluke u „Službenom listu Crne Gore“.

II Ova odluka objaviće se u „Službenom listu Crne Gore“ i na način na koji je objavljen Pravilnik iz tačke I izreke ove odluke.

O b r a z l o ž e n j e

11. Rješenjem Ustavnog suda, U-II br. 43/19, od 15. oktobra 2025. godine, po inicijativi Nataše Ojdanić, iz Berana, pokrenut je postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 9 Pravilnika, označenog u izreci.¹

2. Sekretar Skupštine opštine Berane nije dostavio odgovor na stavove Ustavnog suda sadržane u Rješenju o pokretanju postupka.

3. Osporena odredba Pravilnika glasi:

„Član 9

Pravilnik stupa na snagu danom davanja saglasnosti od strane predsjednika Skupštine.”

4. Ustavni sud je, nakon razmatranja osporene odredbe člana 9 Pravilnika, utvrdio da utvrdio da nije u saglasnosti sa Ustavom Crne Gore i da su se stekli uslovi za njeno ukidanje.

5. Za odlučivanje u ovom predmetu relevantne su sljedeće odredbe:

Ustav Crne Gore

---

¹ S obzirom na to da su istim podneskom (inicijativom) osporene odredbe dva propisa Ustavni sud je, saglasno odredbama člana 50 Poslovnika Ustavnog suda Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, br. 7/16, 95/23, 13/25 i 124/25) razdvojio podnesak radi vođenja posebnih postupaka i odlučivanja Ustavnog suda, koji su raspoređeni u skladu s odredbama člana 48 st. 1 i 3 Poslovnika. Podnesak (inicijativa) za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti odredaba čl. 1, 2 i 3 Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o zaradama lokalnih službenika i namještenika u Opštini Berane („Službeni list Crne Gore - Opštinski propisi”, broj 38/19) označen je ustavnosudskom oznakom U-II br. 42/19, a podnesak (inicijativa) za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 9 Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Službi Skupštine, broj: 02-030-440, od 27. septembra 2019. godine, ustavnosudskom oznakom U-II br. 43/19.

DIO PRVI
OSNOVNE ODREDBE

Država
Član 1 stav 2

Crna Gora je građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde, zasnovana na vladavini prava.

DIO PETI
USTAVNOST I ZAKONITOST

Nadležnost
Član 145

Zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom.

Objavljivanje i stupanje na snagu propisa
Član 146

Zakon i drugi propis objavljuje se prije stupanja na snagu, a stupa na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja.

Izuzetno, kada za to postoje razlozi utvrđeni u postupku donošenja, zakon i drugi propis može stupiti na snagu najranije danom objavljivanja.

DIO ŠESTI
USTAVNI SUD CRNE GORE

Nadležnost
Član 149 stav 1 tačka 2

Ustavni sud odlučuje:

2) o saglasnosti drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom.

6. Iz citiranih odredaba člana 146 Ustava proizilazi da se zakon i drugi propis objavljuje prije stupanja na snagu, a da stupa na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja, s tim da, izuzetno, kada za to postoje razlozi utvrđeni u postupku donošenja, zakon i drugi propis može stupiti na snagu najranije danom objavljivanja. Da bi zakon i drugi propis stupio na snagu potrebno je da bude objavljen na odgovarajući način i da protekne određeni period od njegovog objavljivanja do njegovog stupanja na snagu. Vremensko razdoblje od osam dana, iz odredbe člana 146. Ustava, podrazumijeva period koji je potreban da bi se s odredbama novog propisa upoznali subjekti na koje se odnosi, odnosno da zakon i drugi propis mora stupiti na snagu tačno određenog dana.

6.1. Međutim, iz sadržine osporene odredbe člana 9 Pravilnika, ne može se utvrditi tačan dan stupanja na snagu Pravilnika, niti dan njegovog objavljivanja, tj. ne može se utvrditi kada i da li je Pravilnik objavljen prije njegovog stupanja na snagu i koliki je vremenski period protekao od njegovog objavljivanja do stupanja na snagu. Kako navedena ustavna odredba stupanje na snagu uslovljava prethodnim objavljivanjem zakona i drugih propisa, a iz sadržine osporene odredbe člana 9 proizilazi da se stupanje na snagu Pravilnika, nezavisno od objavljivanja, „vezuje” za dan davanja saglasnosti predsjednika Skupštine opštine Berane, Ustavni sud je utvrdio da osporena odredba člana 9 Pravilnika nije u saglasnosti sa odredbom člana 146 stav 1 Ustava i da su se stekli uslovi za njeno ukidanje.

II1. Odluka o prestanku važenja odredbe člana 9 Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Službi Skupštine, broj: 02-030-440, od 27. septembra 2019. godine, koji je donio Sekretar Skupštine opštine Berane i o objavljivanju ove odluke zasnovana je na odredbama člana 151 stav 2 i člana 152 stav 1 Ustava Crne Gore i člana 51 stav 1 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore.

Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

U-II br. 43/19

Podgorica, 26. decembar 2025. godine

Predsjednica,
Snežana Armenko, s.r.

566.

Na osnovu člana 15 stav 1 tačka 4 i člana 15a stav 1, 3 i 4 Zakona o zanatstvu („Službeni list CG”, br. 54/2009, 64/2009, 40/2011, 84/2024 i 89/2025), Skupština Zanatske komore Crne Gore, na elektronskoj sjednici održanoj 24. i 25. februara 2026. godine, donijela je

**ODLUKU
O VISINI, NAČINU I ROKOVIMA PLAĆANJA ČLANSKOG DOPRINOSA ZA
ZANATSKU KOMORU CRNE GORE ZA 2026. GODINU**

Član 1

Članovi Zanatske komore Crne Gore, odnosno lica upisana u Registar zanatlija, dužni su da obračunavaju i plaćaju članski doprinos (članarinu) Zanatskoj komori Crne Gore (u daljem tekstu: Komora) po stopi od 0,27%.

Član 2

Osnovicu za obračun članskog doprinosa Komori čine bruto zarade zaposlenih prijavljene u izvještaju o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima (IOPPD), a za preduzetnike dohodak od samostalne djelatnosti iskazan u godišnjoj poreskoj prijavi (GPP-FL).

Član 3

Članski doprinos iz člana 1 ove odluke plaća se prilikom podnošenja IOPPD obrasca, odnosno GPP-FL obrasca za preduzetnike.

Član 4

Lica upisana u Registar zanatlija koja, u skladu sa članom 4 Zakona o zanatstvu, obavljaju zanat kao dopunsku djelatnost, plaćaju članski doprinos isključivo u odnosu na lica koja obavljaju zanat.

Član 5

Članski doprinos uplaćuje se na žiro račun Komore broj 565-21319-53 kod „Lovćen banke”.

Član 6

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 01-04

Podgorica, 25. februar 2026. godine

Zanatska komora Crne Gore

Predjednk,

Ivan Vukčević, s.r.